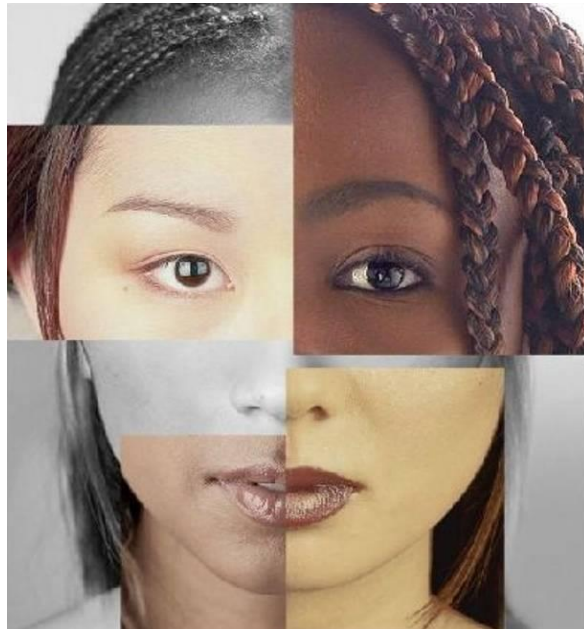

ΑΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΕΥΠ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΣΤΑΣΕΙΣ & ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΞΕΝΟΦΟΒΙΑ
ΚΑΙ ΤΟΝ ΡΑΤΣΙΣΜΟ»**

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:

ΡΑΤΣΙΚΑ ΝΙΚΟΛΕΤΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΑΓΓΕΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΚΟΡΜΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΜΑΝΩΛΙΚΑΚΗ ΟΛΓΑ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

(10/ 12 / 2014)

ΔΙΑΚΡΙΣΗ
ΚΑΣΤΑΝΟΣ
ΦΥΛΗ
ΞΑΝΘΟΣ
ΑΛΒΑΝΟΣ
ΚΟΡΟΙΔΕΥΟ
ΑΠΟΡΡΙΨΗ
ΛΕΥΚΟΣ
ΣΤΙΓΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΚΟΝΤΟΣ
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΠΟΙΪΣ
ΕΧΘΡΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΜΟΦΥΛΟΦΙΛΙΑ
ΠΑΚΙΣΤΑΝΟΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ
ΟΜΑΔΕΣ
ΘΡΗΣΚΕΙΑ
ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΠΡΟΚΑΤΑΛΉΨΗ
ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ
ΚΑΤΑΚΡΙΝΙΣΗ
ΠΟΝΤΙΟΣ
ΒΙΑ
ΓΥΦΤΟΣ
ΧΟΝΤΡΟΣ
ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ
ΤΣΙΓΓΑΝΟΣ
ΚΑΚΙΑ
ΦΥΛΟ
ΟΡΓΗ
ΜΑΥΡΟΣ
ΒΡΙΣΟ

ΨΗΛΟΣ
ΛΕΠΤΟΣ
ΑΠΕΧΘΑΝΟΜΑΙΜΙΣΟΣ

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	σελ. 6
1. Παρουσίαση και ανάλυση βασικών εννοιών	σελ. 9
1.1 Ρατσισμός	σελ. 9
1.2 Ξενοφοβία	σελ. 12
1.3 Κοινωνικός αποκλεισμός	σελ. 13
1.4 Εθνικισμός	σελ. 16
1.5 Νεορατσισμός	σελ. 18
2. Το μεταναστευτικό φαινόμενο στην Ελλάδα	σελ. 20
2.1 Η Ελλάδα από χώρα αποστολής, χώρα υποδοχής	σελ. 20
2.2 Η ελληνική μεταναστευτική πολιτική	σελ. 22
2.3 Η άνοδος των εγκλημάτων μίσους και ο δεξιός εξτρεμισμός	σελ. 25
2.4 Η αντιρατσιστική νομοθεσία	σελ. 29
3. Κοινωνική Εργασία σε πολυπολιτισμικό περιβάλλον	σελ. 33
3.1 Η αναθεώρηση του Παγκόσμιου Ορισμού Κοινωνικής Εργασίας	σελ. 33
3.2 Κοινωνική Εργασία και πολυπολιτισμικότητα	σελ. 36
3.3 Η εφαρμογή της Διαπολιτισμικής Κοινωνικής Εργασίας	σελ. 38
3.3.1 Τα κριτήρια της διαπολιτισμικής επάρκειας των Κ. Λειτουργών	σελ. 38
3.4 Ενδυνάμωση και Συνηγορία	σελ. 43
3.5 Αντί-ρατσισμός, μια στρατηγική αντίστασης	σελ. 44

3.6 Κοινωνική Εργασία και κοινότητες μεταναστών	σελ. 46
4. Παρουσίαση του ερευνητικού προβλήματος	σελ. 50
4.1 Σκοπός της πραγματοποιηθείσας έρευνας	σελ. 50
4.2 Μεθοδολογία – Στάδια έρευνας	σελ. 51
4.3 Ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας	σελ.52
4.3.1 Αποτελέσματα πλειοψηφίας πινάκων μονής εισόδου	σελ.149
4.3.2 Αποτελέσματα πλειοψηφίας πινάκων διπλής εισόδου	σελ.204
4.4 Συμπεράσματα	σελ.206
5. Τελική συζήτηση – Προτάσεις	σελ.209
Βιβλιογραφία	σελ.212
Παράρτημα: Το ερωτηματολόγιο της έρευνας	σελ.218

Θεωρητικό μέρος

Εισαγωγή

Η μετανάστευση, παρά την αξιολογούμενη έξαρση της στην Ευρώπη τις τελευταίες δεκαετίες, αποτελεί ένα συνεχές φαινόμενο και όχι κάποια απόκλιση από τη ‘φυσιολογική’ κοινωνική οργάνωση σε παγκόσμιο επίπεδο (Ναζάκης, Χλέτσος, 2001).

Ως φαινόμενο η μετανάστευση συναντάται από αρχαιοτάτων χρόνων. Παρατηρώντας κανείς τη Γηραιά Ήπειρο, από τη μετακίνηση ή τον εκτοπισμό πληθυσμών από την Αρχαία εποχή των Ελλήνων, των Ρωμαίων μέχρι και σήμερα, η δημιουργία χώρου περιθωριοποίησης δεν είναι κάτι νέο, αλλά η συνέχεια μιας οικονομίας και ιδεολογίας (Ψημμένος, 1998).

Κατά την εποχή μας βιώνουμε τη ραγδαία πρόοδο της τεχνολογίας. Κατά την τεχνολογική αυτή άνοδο παρατηρείται πως ο σύγχρονος άνθρωπος έχει μεν κατορθώσει να δει να πραγματοποιούνται τα πιο απατηλά του όνειρα, δεν κατόρθωσε όμως, να βελτιώσει τις σχέσεις του με τους συναθρώπους του.

Σε σχέση με το παρελθόν, ίσως ο ρατσισμός δεν εκδηλώνεται το ίδιο ανοιχτά, μα υπάρχει μια έντονη ξενόφοβη στάση (Κούτρα, 2007). Στη χώρα του Ξένιου Δία σε καθημερινή βάση πολλοί άνθρωποι υφίστανται «επιχειρήσεις σκούπα», συλλαμβάνονται, θεωρείται πως θα πρέπει να είναι ευγνώμονες που ζουν κι εργάζονται στη χώρα μας, ανεξάρτητα από τις συνθήκες και πέφτουν θύματα κάποιων που πιστεύουν πως η ελληνική καταγωγή τους δίνει δικαίωμα εξουσίας (Τσιάκαλος, 2000).

Σύμφωνα με το Ινστιτούτο για τα Δικαιώματα, την Ισότητα και την Ετερότητα “i-Red” (2011), η ισχύουσα νομοθεσία, οι μηχανισμοί και οι θετικές πρωτοβουλίες δυσκολεύονται να πράξουν απτά αποτελέσματα. Επίσης, η ξενοφοβία και τα εγκλήματα ρατσιστικού μίσους αυξάνονται ραγδαία στις χώρες εκείνες οι οποίες πλήττονται από την οικονομική κρίση. Ακόμη, παρατηρούνται ολοένα και περισσότερα συστηματικά και ενοποιημένα φαινόμενα διακρίσεων σε όλες τις χώρες της Ε.Ε., όπως και οργανωμένη βία από εξτρεμιστικές ακροδεξιές ομάδες και άνοδος του ξενοφοβικού πολιτικού λόγου.

Ας σημειωθεί σε αυτό το σημείο το παράδειγμα της ανόδου της Χρυσής Αυγής και της ένταξης της πλέον στη Βουλή ως κοινοβουλευτικό κόμμα και όχι ως οργάνωση που συνήθιζε να είναι μέχρι πρόσφατα. Τα ποσοστά οπαδών - ψηφοφόρων τα οποία ανέλιξαν την εν λόγω οργάνωση διευρύνονταν τόσο σε μεγάλης ηλικίας άτομα, όσο και σε νεαρήs.

Επομένως σε περιόδους κρίσης σαν την παρούσα οικονομική την οποία βιώνουμε, οι κοινωνίες γίνονται πιο συντηρητικές και πιο εχθρικές. Συναισθήματα ανάμεικτα (μίσος, θυμός) ελλοχεύουν μέσα μας και αναζητώντας τα αίτια του εκάστοτε προβλήματος καταλήγουμε να προσδίδουμε σε ολόκληρες κοινωνικές ομάδες το ρόλο του αποδιοπομπαίου τράγου, καθώς η ξενοφοβία και τα εγκλήματα ρατσιστικού μίσους αποτελούν φαινόμενα καθημερινά.

Εν συνεχεία και αναφορικά με το θεωρητικό τμήμα της εργασίας, στις ενότητες που ακολουθούν συζητούνται αρχικά βασικές έννοιες οι οποίες αφορούν στο θέμα. Πρόκειται για την ανάλυση των εννοιών του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, του κοινωνικού αποκλεισμού, του εθνικισμού και του νεορατσισμού.

Έπειτα στη δεύτερη ενότητα της εργασίας η επικέντρωση γίνεται στο φαινόμενο της μετανάστευσης και την αποτελεσματικότητα της υπάρχουσας ελληνικής μεταναστευτικής πολιτικής. Ακόμη η ενότητα αυτή εστιάζει στην έξαρση των ξενοφοβικών εγκλημάτων, τα οποία συναντώνται ολοένα και πιο συχνά στις μέρες μας στην Ευρώπη γενικά και στην Ελλάδα ειδικότερα, καθώς επίσης και στην αντιρατσιστική νομοθεσία και στο τι περιλαμβάνει η τελευταία καθ' όλη την πορεία της μέχρι σήμερα στην προσπάθεια να αντιμετωπισθούν οι ξενοφοβικές επιθέσεις.

Κατόπιν η τρίτη ενότητα του θεωρητικού μέρους της εργασίας εστιάζεται στο ρόλο της Κοινωνικής Εργασίας σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία σε συνάρτηση με τα παραπάνω φαινόμενα. Αφού πραγματοποιείται αναφορά στην αναθεώρηση του Παγκόσμιου Ορισμού της Κοινωνικής Εργασίας, όπως αυτή διατυπώθηκε τον Ιούλιο του 2014 από την Εκτελεστική Επιτροπή της Διεθνούς Ομοσπονδίας Κοινωνικών Λειτουργών κατά τη Γενική Συνέλευση στη Μελβούρνη της Αυστραλίας.

Ακόμη η παραπάνω ενότητα περιλαμβάνει την παρουσίαση των στόχων της Κοινωνικής Εργασίας σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία και την εφαρμογή της μέσω των διαπολιτισμικών κριτηρίων που πρέπει να πληροί ένας επαγγελματίας, ο ρόλος

του σε κοινότητες μεταναστών, καθώς και αναφορά στις πρακτικές της «ενδυνάμωσης» και της «συνηγορίας», όπως και τον «αντιρατσισμό» ως στρατηγική αντίστασης.

Κατά το ερευνητικό μέρος της εργασίας, το οποίο έπεται του θεωρητικού, παρουσιάζονται η μεθοδολογία και ο σκοπός της έρευνας, η παρουσίαση των αποτελεσμάτων μέσα από τα γραφήματα της ανάλυσης της έρευνας, τα συμπεράσματα αυτής σε σχέση με τα ερευνητικά ερωτήματα τα οποία είχαν τεθεί και εν κατακλείδι τα γενικά συμπεράσματα της πτυχιακής εργασίας, όπως προκύπτουν από τη σύνδεση του θεωρητικού και του ερευνητικού μέρους στο σύνολο τους.

1. Παρουσίαση και ανάλυση βασικών εννοιών

1.1 Ρατσισμός

Η σημασία του όρου «ρατσισμός» αφορά στη διάκριση ή τη δυσμενή μεταχείριση ενός ανθρώπου, εξαιτίας της εθνικότητας, της φυλής ή των θρησκευτικών πεποιθήσεων του. Η διάκριση και η δυσμενής μεταχείριση κυμαίνονται από την αδικαιολόγητη αφαίρεση των δικαιωμάτων ενός ατόμου έως και τη χρήση βίας απέναντι στο άτομο αυτό (Παπαδημητρίου, 2000)

Συχνά γίνεται λόγος για φυλετικό ρατσισμό, οι διακρίσεις δηλαδή σχετίζονται με τους άλλους λαούς, ανάλογα με το χρώμα, την εθνικότητα, τη θρησκεία κλπ. Έπειτα μια άλλη μορφή ρατσισμού για την οποία γίνεται λόγος είναι ο κοινωνικός ρατσισμός, κατά τον οποίο οι διακρίσεις γίνονται σε σχέση με το φύλο, τις σεξουαλικές προτιμήσεις κλπ ενός ατόμου, ομάδας ή κοινότητας, όπως συμβαίνει με τους ομοφυλόφιλους, τους χρήστες τοξικών ουσιών, τους φορείς του HIV, τα ΑΜΕΑ, τις γυναίκες κ.α. (<http://lyk-esp-prevez.pre.sch.gr/>).

Οι υποκατηγορίες ή μορφές με τις οποίες μπορεί το φαινόμενο του ρατσισμού να είναι εμφανές ή και όχι είναι οι εξής: αρχικά ο μεμονωμένος ρατσισμός, ο οποίος προκύπτει από συμπεριφορές ατόμων που χαρακτηρίζονται από βιαιότητα, όπως η πρόκληση ζημιών σε μια ιδιοκτησία ή ο τραυματισμός ενός ατόμου και συνήθως αυτές οι ενέργειες γίνονται εξαιτίας της φυλής, της εθνικότητας ή του χρώματος του δέρματος. Έπειτα ο θεσμικός ρατσισμός, ο οποίος ενίοτε συγκαλύπτεται, αλλά δεν παύει να είναι επικίνδυνος. Δύναται να εκφραστεί σε κάθε υποσύστημα, όπως η εκπαίδευση, η εργασία ή η υγεία, καθώς η δημιουργία του πραγματοποιείται στα πλαίσια καθιερωμένων πολιτικών, θεσμών κ.α., ενισχύοντας παράλληλα τον κοινωνικό ρατσισμό (Fellin, 1995). Επιπλέον ο πολιτισμικός ρατσισμός συνδυάζει τις δύο προηγούμενες μορφές ρατσισμού, μέσα από την ατομική ή θεσμική έκφραση της υπεροχής μιας φυλής σε σχέση με κάποια άλλη βάσει αξιών, θρησκευτικών πεποιθήσεων κ.ο.κ. (Κούτρα, 2007).

Ο ρατσισμός είναι ένα φαινόμενο, το οποίο συχνά συνδέεται αιτιακά με τη μετανάστευση, ακόμη κι αν πηγάζει από αλλού (Μαρβάκης, Παρσανόγλου, Παύλου,

2001). Σύμφωνα με τον Blum (2002) η χρήση του όρου «ρατσισμός» έγινε για πρώτη φορά από τους Γερμανούς κοινωνιολόγους το 1930, με σκοπό να περιγράψει την ιδεολογία του Χίτλερ, η οποία κάνει λόγο για ανώτερες και κατώτερες φυλές.

Το φαινόμενο αυτό του ρατσισμού στιγματίζει καθετί το διαφορετικό ως κατώτερο και απειλητικό, δεν το αρνείται απλά (Thompson, 1997). Επιπλέον ο ρατσισμός συνδέεται με την αντιπάθεια, πέρα από την κατωτερότητα που προαναφέρθηκε, καθώς εκείνος ο οποίος διαφέρει θεωρείται όχι μόνο υποδεέστερος, αλλά εξαιτίας της διαφορετικότητας του νοείται ως εχθρός (Blum, 2002).

Γενικότερα μιλώντας κανείς για ρατσισμό κάνει λόγο αφενός για τις προκαταλήψεις εις βάρος μειονοτήτων (φυλετικών, εθνικών, κοινωνικών και θρησκευτικών) και αφετέρου για τις διακρίσεις και την περιθωριοποίηση, τον κοινωνικό αποκλεισμό και τους διωγμούς, έως και την εξολόθρευση εκείνων που απαρτίζουν τις παραπάνω μειονότητες (Παπαδημητρίου, 2000).

Σύμφωνα με τη Λαγωνίκα – Δημοπούλου (2002) τρία είναι τα επίπεδα στα οποία μπορεί να λειτουργήσει ο ρατσισμός. Το πρώτο είναι το ατομικό επίπεδο, κατά το οποίο μια μονάδα, ένα άτομο δηλαδή μπορεί να αναπτύξει στερεότυπες αντιλήψεις απέναντι στα μέλη κάποιας ομάδας λόγω του ότι αποτελούν μέρη αυτής της κοινωνικής ομάδας και μόνο, εκδηλώνοντας βίαιες συμπεριφορές καθώς πιστεύει πως η δική του φυλή υπερέχει των υπολοίπων.

Έπειτα το δεύτερο επίπεδο του ρατσισμού είναι το ομαδικό και αφορά σε θεσμοθετημένες ή μη ομάδες, παραδείγματος χάριν η κυβέρνηση, κάποια επιχείρηση ή παρέα, σε περιπτώσεις που αυτές οι ομάδες λειτουργούν συλλογικά κατά κάποιων ανθρώπων εξαιτίας της εθνικότητας, του χρώματος ή άλλων χαρακτηριστικών που τα διαφοροποιούν. Παραδείγματα τέτοιων περιπτώσεων ρατσιστικών πρακτικών θα μπορούσαν να είναι οι απολύσεις ή η μη παροχή εργασίας προς άτομα που διαφοροποιούνται φυλετικά. Ο ρατσισμός όμως λειτουργεί και σε ένα ακόμη επίπεδο, το πολιτιστικό. Στο τρίτο αυτό επίπεδο οι αξίες και οι πεποιθήσεις σε μια κοινωνία εναντιώνονται ή δυσχεραίνουν την καθημερινότητα εκείνων που ανήκουν σε ομάδες μειονοτήτων (Λαγωνίκα – Δημοπούλου, 2002).

Κάνοντας μια ιστορική αναδρομή παρατηρεί κανείς πως η αρχαιότερη μορφή του φαινομένου του ρατσισμού συναντάται στο ινδικό σύστημα με τις διακρίσεις

απέναντι στους «μιαρούς», μα και στην αρχαία Ελλάδα όπου όσοι δεν ήταν Έλληνες αποκαλούνταν «βάρβαροι», καθώς οι αρχαίοι Έλληνες αισθάνονταν πως υπερείχαν πολιτιστικά και ότι η χώρα τους ήταν το πνευματικό κέντρο εκείνης της εποχής σε σχέση με τις χώρες των υπόλοιπων λαών. Βέβαια η παραπάνω αντίληψη είχε περισσότερο εθνοκεντρικό χαρακτήρα, χωρίς να υποδηλώνει ιδεολογία ρατσιστικού περιεχομένου, καθώς απουσίαζε η φυλετική διάκριση ενάντια στους άλλους λαούς. (Παπαδημητρίου, 2000).

Κατόπιν στην Ευρώπη πρωτοεμφανίστηκε η φυλετική ιδέα κατά την ανακάλυψη του Νέου Κόσμου το 1492, ιδεολογία μέσω της οποίας οι Ευρωπαίοι επεδίωξαν τη νομιμοποίηση της επεκτατικής πολιτικής τους, δικαιολογώντας τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποίησαν τους ιθαγενείς, ισχυριζόμενοι πως όφειλαν να εκπολιτίσουν τα «κατώτερα» όντα. Στη διάδοση της φυλετικής ιδέας συνέβαλαν ακόμη διάφοροι επιστήμονες (ανθρωπολόγοι, βιολόγοι), οι οποίοι κατά τα τέλη του 17^{ου} αιώνα ξεκίνησαν να ταξινομούν τους ανθρώπους βάσει χρώματος, σχήματος κρανίου κλπ (Παπαδημητρίου, 2000).

Επιπροσθέτως κατά τα μέσα του 18^{ου} αιώνα και την εποχή του Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού, ο οποίος για πολλούς κοινωνικούς επιστήμονες θεωρείται πρόγονος του σύγχρονου ευρωπαϊκού ρατσισμού, καταστράφηκαν διάφοροι πολιτισμοί χάρη στην κυριαρχία των Ευρωπαίων λόγω διακρίσεων. Η φυλετική ιδέα γενικότερα όμως αποτέλεσε παράμετρο και για τη συγκρότηση των εθνών, όπως συνέβη στη Γαλλία, την Αγγλία και τη Γερμανία. Παρουσιάζει το διαφορετικό ως «ανόμοιο», το διαχωρίζει από το «όμοιο» στην κοινότητα του έθνους και επιτάσσει αφοσίωση σε ένα ενωμένο και ομοιογενές εθνικό σύνολο (Βεντούρα, 2004).

Η Γερμανία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη φυλετική ιδέα και το ρατσισμό, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως. Ο Χίτλερ υποστήριζε ότι ο γερμανικός Λαός ανήκε στην «Άρια» φυλή και αφότου κατέλαβε την εξουσία το 1933 προχώρησε στη θεσμοποίηση του ρατσισμού ως την κυρίαρχη ιδεολογία, με δυσμενείς επιπτώσεις στους Εβραίους κυρίως, αλλά και σε άλλες κοινωνικές ομάδες, όπως τα ΑΜΕΑ, τους ομοφυλόφιλους, τους Τσιγγάνους κλπ (Παπαδημητρίου, 2000).

Καταλήγοντας να σημειωθεί πως οι μορφές του ρατσισμού ποικίλλουν ανάλογα με την εποχή και τα εκάστοτε δεδομένα. Έτσι στη σύγχρονη Ευρώπη το κυρίαρχο είδος ρατσισμού είναι ο πολιτισμικός, ο οποίος παρουσιάζει ιδεολογική

ταύτιση με τον εθνικισμό, συνδυασμός που γίνεται αντιληπτός ως μια σημαντική απειλή για την Ε.Ε. (Παπαδημητρίου, 2000).

1.2 Ξενοφοβία

Η ξενοφοβία αποτελεί κατά κάποιο τρόπο ένα σύγχρονο και πιο πολύπλοκο είδος ρατσισμού. Σύμφωνα με το αγγλικό λεξικό της Οξφόρδης, η ξενοφοβία ορίζεται ως «ο νοσηρός φόβος προς τους αλλοδαπούς ή τις ξένες χώρες», πράγμα που σημαίνει αποστροφή προς τους ξένους ή αλλοδαπούς. (<http://edu09.pbworks.com/>).

Το φαινόμενο της ξενοφοβίας προκύπτει από την επιφυλακτικότητα ή την αντιπάθεια ενός ατόμου απέναντι σε κάποιον που του φαίνεται ‘ξένος’, σε περιπτώσεις που δεν ανήκουν και οι δύο στην ίδια εθνικότητα, θρησκεία κλπ ή σε κάτι που δεν είναι δικό του (<http://el.wikipedia.org/wiki>). Βασίζεται σε εικόνες ή ιδέες κατασκευασμένες και όχι σε αντικειμενικά γεγονότα, υποβιβάζοντας κάθε σύνθετο κοινωνικό ή πολιτιστικό φαινόμενο σε απλά καλό ή κακό σενάριο, κάνοντας διαχωρισμό ανάμεσα στο ‘εμείς’ και το ‘οι άλλοι’, ως το αποδεκτό, καλό ή φυσιολογικό που υπερέχει σε σχέση το ξένο, απειλητικό ή εγκληματικό αντίστοιχα (<http://edu09.pbworks.com/>).

Δύο είναι οι μορφές με τις οποίες εκδηλώνεται η ξενοφοβία. Η πρώτη είναι η κοινωνική, η οποία εκδηλώνεται προς τους μετανάστες που δεν υπάγονται στην κοινωνία της χώρας που έχουν μεταναστεύσει ή προς κάποια φυλή που έγινε μέρος στην κοινωνία μιας χώρας δια μέσου κατακτήσεων πολεμικού χαρακτήρα. Η μορφή αυτή της ξενοφοβίας προάγει τις εχθρικές ή βίαιες αντιδράσεις, παραδείγματος χάριν τις μαζικές απελάσεις. Η δεύτερη μορφή του φαινομένου της ξενοφοβίας έχει πολιτιστικό χαρακτήρα, μια και κάθε πολιτισμός έχει δεχθεί ξένες επιρροές ως προς την κουλτούρα τους. Αυτό συνήθως δεν προκαλεί επιθετικότητα ή βιαιότητα όπως η παραπάνω μορφή. Παράδειγμα πολιτιστικής ξενοφοβίας αποτελούν οι ξένες λέξεις που εμπεριέχονται σε κάποια εθνική γλώσσα, όπως αγγλικές λέξεις στην ελληνική. Τέτοια παραδείγματα ωστόσο ενδέχεται να οδηγούν σε πολιτικές εκστρατείες για «καθαρισμό» της γλώσσας, να διαγραφούν δηλαδή οι όποιες ξένες λέξεις από την εκάστοτε γλώσσα στην οποία συμπεριλαμβάνονται (<http://ratsismosxenofobia.blogspot.gr/>).

Σύμφωνα με τον Χλωπτσιούδη (2010) υπάρχει μια ψυχοκοινωνική άποψη κατά την οποία η ξενοφοβία είναι αντίδραση που απορρέει από μια ανασφαλή κοινωνία. Οι άνθρωποι της ανήσυχης αυτής κοινωνίας παρουσιάζουν αισθάνονται διαρκώς ότι απειλούνται είτε λόγω

της οικονομικής κρίσης, είτε στα πλαίσια της επαγγελματικής ή κοινωνικής καταξίωσης και της ατομικής τους προβολής, χαρακτηριστικά τα οποία αποκαλύπτουν τις αδυναμίες τους και εκδηλώνουν μέσω της ξενοφοβίας φόβο για καθετί ή οποιονδήποτε διαφορετικό.

Παράλληλα βέβαια η κοινωνία πλέον φαντάζει πιο ανοιχτή και κινητική, διευκολύνοντας τις ολοένα αυξανόμενες επαφές και συναλλαγές μεταξύ διαφορετικών πληθυσμών, παρόλα αυτά όμως το άνοιγμα αυτό επιτείνει την ανησυχία και προκαλεί απόρριψη προς τις ετερότητες. Επιπλέον παρατηρείται μια σύνδεση της ξενοφοβίας με την κρίση ταυτότητας στις περιπτώσεις που κάποια ταυτότητα νιώθει πως διατρέχει κίνδυνο από μια απειλή την οποία δε μπορεί να αναγνωρίσει άμεσα. Ένας παράγοντας που επηρεάζει την ταυτότητα και την ικανότητα ενός ατόμου να δρα είναι η παγκοσμιοποίηση, μέσω της οποίας το άτομο αισθάνεται ανήμπορο, οπότε και μεταβιβάζει ευθύνες για την κατάσταση του σε κάποιον άλλο, τον αναγνωρίζει και τον αντιμετωπίζει σαν απειλή και τον αντιμάχεται ευκολότερα (Χλωπτσιούδης, 2010).

Τέλος, σύμφωνα με τον Γάλλο Κοινωνιολόγο Αλέν Τουρέν (2011) οι στατιστικές μαρτυρούν πως η εγκληματικότητα προέρχεται ιδίως από νέους μη μετανάστες, δηλαδή όχι από το εξωτερικό, μα από το εσωτερικό μιας χώρας. Επομένως οι μετανάστες είναι εκείνοι που βιώνουν περισσότερο την ανασφάλεια. Όλοι οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα να αισθάνονται ασφάλεια, ειδικά τα πιο αδύναμα τμήματα ενός πληθυσμού και είναι λανθασμένο κανείς να καταλογίζει ευθύνες για τα προβλήματα του σε ολόκληρες κοινωνικές ομάδες. Οι πολιτικές μια χώρας καταλήγοντας θα πρέπει να επιτυγχάνουν το συνδυασμό φιλοξενίας του άλλου με το δικαίωμα για ασφάλεια (<http://ratsismosxenofobia.blogspot.gr/>).

1.3 Κοινωνικός Αποκλεισμός

Ο «κοινωνικός αποκλεισμός», τον οποίο κανείς αποκαλεί και «κοινωνική περιθωριοποίηση» είναι ένα ευρέως διαδεδομένο και πολυσύνθετο φαινόμενο παγκοσμίως, το οποίο λαμβάνει διάφορες μορφές στην καθημερινή ζωή. Άλλοτε παρουσιάζεται ως κακή ή αμαρτωλή πράξη και άλλοτε ως καλή ή ενάρετη πράξη και ενίοτε το συνοδεύει βία λεκτική ή σωματική απέναντι στα άτομα τα οποία επηρεάζει (<http://el.wikipedia.org/>).

Σύμφωνα με τη Μουσούρου (1998) ο κοινωνικός αποκλεισμός ορίζεται ως μια κατάσταση κατά την οποία παρατηρείται έλλειψη αρχικά των δικαιωμάτων

(ατομικών, κοινωνικών), τα οποία θεωρούνται σημαντικά από την εκάστοτε κοινωνία, έπειτα έλλειψη συμμετοχής για κάθε κοινωνικό η δημόσιο αγαθό και ακόμη έλλειψη συμμετοχής κατά τη διαμόρφωση μιας έννοιας ή την άσκηση της εξουσίας. Πέρα από κατάσταση όμως ο κοινωνικός αποκλεισμός είναι και διαδικασία άρρηκτα συνδεδεμένη με τη φτώχεια και τις ανισότητες.

Οι πιο συνήθεις μορφές του κοινωνικού αποκλεισμού είναι τέσσερις. Η πρώτη είναι ο οστρακισμός, κατά τον οποίο ένα άτομο εξορίζεται από μια δεδομένη κοινότητα. Η δεύτερη αφορά στον κοινωνικό αποκλεισμό ο οποίος θυμίζει ένα είδος πάλης μεταξύ των διαφορετικών τάξεων των ανθρώπων σε μια δεδομένη ανθρώπινη κοινότητα. Η τρίτη μορφή του κοινωνικού αποκλεισμού περιγράφει την απόρριψη ενός ατόμου από κάποια ομάδα στην οποία ήταν μέλος για ένα ορισμένο διάστημα και η τέταρτη μορφή του φαινομένου είναι η παρενόχληση σαν μορφή επίδειξης του κοινωνικού αποκλεισμού (Kipling et al, 2005).

Οι διαστάσεις του κοινωνικού αποκλεισμού είναι η οικονομική, η κοινωνική, η πολιτισμική, η γεωγραφική και η πολιτική. Καθεμιά από αυτές διαμορφώνεται βάσει διαφόρων παραγόντων, εκ των οποίων ο κυρίαρχος είναι η φτώχεια (οικονομική διάσταση). Άλλοι παράγοντες που διαμορφώνουν τις παραπάνω διαστάσεις είναι το φύλο, η εκπαίδευση, η εθνικότητα και η υπηκοότητα, η θρησκεία, ο τόπος διαμονής κλπ (Μουσούρου, 1998).

Συνήθως ο κοινωνικός αποκλεισμός και η φτώχεια εκφέρονται μαζί, πράγμα που οφείλεται στα διάφορα αίτια του κοινωνικού αποκλεισμού, τα οποία είναι συνδεδεμένα με τη φτώχεια. Τα αίτια αυτά απορρέουν από το φαινόμενο της ανεργίας, της βιομηχανικής εξέλιξης με τις όποιες επιπτώσεις συνεπάγεται σε μη εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό, από τις οικογενειακές δομές, την έκπτωση των θεσμών ή των αξιών, την ανάπτυξη του ατομικισμού και κυρίως το φαινόμενο της μετανάστευσης με κάθε νέα μορφή της, όπως η παράνομη (Τσιάκαλος, 1998).

Ο κοινωνικός αποκλεισμός, όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, συνδέεται με τη φτώχεια, περιορίζοντας το φαινόμενο μόνο στην οικονομική του διάσταση, ως συνέπεια της περιορισμένης πρόσβασης σε αγαθά και κατ' επέκταση τον αποκλεισμό του από τον τρόπο ζωής που επικρατεί στη μέση κοινωνία (Κασιμάτη, 1998). Στο σημείο αυτό να σημειωθεί πως κοινωνικός αποκλεισμός και η φτώχεια είναι έννοιες αλληλένδετες, η μία συμπληρώνει την άλλη, μα δε θα πρέπει να τις ταυτίζει κανείς.

Αυτές οι δυο παρουσιάζουν καταστάσεις διαφορετικές, δεν είναι αποκλειστικές έννοιες, αλλά μαζί απεικονίζουν τα αίτια και τα αποτελέσματα της περιθωριοποίησης. Με άλλα λόγια ένα άτομο μπορεί να είναι ενσωματωμένο κοινωνικά και παράλληλα φτωχό, μπορεί όμως κι ένα άτομο να είναι κοινωνικά αποκλεισμένο δίχως να είναι φτωχό. Μέσω της κοινωνικής ενσωμάτωσης εξασφαλίζεται ότι το σύνολο των ανθρώπων σε μια κοινωνία, μαζί και οι ευάλωτες ομάδες, δύνανται να εργάζονται και να έχουν ίσες ευκαιρίες (<http://edu09.pbworks.com/>).

Εν συνεχεία σύμφωνα με τη Μουσούρου (1998) η αδιαφορία και η παραίτηση για κάθε προσπάθεια επανένταξης ενός ατόμου σε μια κοινωνία, όπως επίσης το συναίσθημα του φόβου και οι μειωμένες αντοχές είναι τα κύρια χαρακτηριστικά του κοινωνικού αποκλεισμού. Σε αντίθεση με αυτό που πολλοί πιστεύουν, ότι δηλαδή εκείνα που χαρακτηρίζουν έναν κοινωνικά αποκλεισμένο είναι η φτώχεια, η έλλειψη εργασίας ή η διαφορετικότητα, η Μουσούρου επισημαίνει πως τα παραπάνω είναι αίτια που οδηγούν στον αποκλεισμό ή κίνδυνοι που μπορεί να φέρουν ένα άτομο σε κατάσταση αποκλεισμού και όχι αυτά καθαυτά τα χαρακτηριστικά του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού.

Ορισμένες από τις κατηγορίες των κοινωνικά αποκλεισμένων ατόμων είναι οι πτωχοί, οι ανεπάγγελτοι, τα άτομα τρίτης ηλικίας, οι γυναίκες, οι αναλφάβητοι, οι χρήστες τοξικών ουσιών, τα άτομα με αναπηρία, οι μετανάστες και κυρίως οι παράνομοι εξ' αυτών, οι πρόσφυγες κλπ. (Μουσούρου, 1998).

Αναφορικά με τους μετανάστες, πρόκειται για άτομα που ξεριζώθηκαν από το δικό τους πολιτιστικό περιβάλλον και δυσκολεύονται να ενταχθούν βάσει των χαρακτηριστικών της εκάστοτε χώρας υποδοχής. Ο κοινωνικός αποκλεισμός διευκολύνεται μέσα από τις πολιτισμικές διαφορές της μειονότητας των μεταναστών με τους γηγενείς. Η πολιτική στάση της πλειοψηφίας των ντόπιων μιας χώρας υποδοχής περιθωριοποιεί τους μετανάστες, καθώς τους εκλαμβάνει ως υποδεέστερους. Μέσω των πολιτικών ή στρατηγικών αντιμετώπισης μιας κοινωνικής ομάδας ή ίδια η κοινωνία είναι εκείνη η οποία προκαλεί τον κοινωνικό διαχωρισμό (Εξάρχος, 1998).

Σύμφωνα με τον Ψημμένο (2004) οι μεσογειακές χώρες είναι εκείνες που στεγάζουν κυρίως τους μετανάστες και η εργασία την οποία παράγουν οι τελευταίοι είναι κυρίως «κρυφή», χωρίς παροχές, δικαιώματα και ευκαιρίες στη ζωή.

Συμπληρωματικά να αναφερθεί πως στην Ελλάδα πρώτη φορά το 1990 έκανε επίσημα την εμφάνιση του ο κοινωνικός αποκλεισμός σαν όρος, μέσα από τις δραστηριότητες του «Εθνικού Παρατηρητηρίου Καταπολέμησης του Κοινωνικού Αποκλεισμού» και το ενδιαφέρον των ελλήνων επιστημόνων στράφηκε στην έρευνα του φαινομένου έπειτα από συγκεκριμένη χρηματοδότηση και όχι επειδή ο κοινωνικός αποκλεισμός ήταν ορατός στη χώρα (Κασιμάτη, 1998).

1.4 Εθνικισμός

Ο εθνικισμός είναι μια ιδεολογία πολιτικού χαρακτήρα, η οποία μάχεται για την εθνική ταυτότητα μιας συγκεκριμένης κοινωνικής ομάδας, ώστε να διατηρηθεί μια ανωτερότητα αυτής της εθνικής ταυτότητας και των στοιχείων εκείνων που χαρακτηρίζουν τα άτομα κάποιου έθνους, λαμβάνοντας κάθε άλλο λαό ή πολιτισμό ως υποδεέστερο (<http://el.wikipedia.org/>).

Επίσης ο εθνικισμός επιδιώκει τη διατήρηση της κουλτούρας και του κοινού παρελθόντος χωρίς αλλοιώσεις από παρεμβολές τις οποίες προκαλούν οι επιμειξίες με άτομα διαφορετικών πολιτισμών (<http://edu09.pbworks.com/>). Το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών του ΑΠΘ (Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης) δίνει τον παρακάτω ορισμό του εθνικισμού: «Ο εθνικισμός είναι η απόλυτη και με πάθος προσήλωση των ατόμων στο έθνος τους, η οποία φτάνει ως την περιφρόνηση και την εχθρότητα προς άλλα έθνη τα οποία θεωρεί κατώτερα». Η ειδοποιός διαφορά του εθνικισμού από τον «πατριωτισμό» ή αλλιώς «εθνισμό» είναι ότι ο δεύτερος χαρακτηρίζεται από την αγάπη προς την πατρίδα και δεν ενυπάρχει καμιά διάθεση υποτιμητική ή περιφρονητική διάθεση για τα άλλα έθνη, αντίθετα από τον εθνικισμό, κατά τον οποίο υπάρχουν ανώτερο και κατώτερο έθνος (<http://el.wikipedia.org/>).

Ο εθνικισμός επιπλέον ως κοινωνικό φαινόμενο εντοπίστηκε έντονα τον 19^ο αιώνα. Εκείνη την εποχή η όποια εθνική διαφορά βέβαια θεωρούνταν βάση για να συσταθούν και να λειτουργήσουν οι πολιτικές κοινότητες. Από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα και μετά, το εθνικιστικό κίνημα άρχισε να φθίνει ως προς τον φιλελεύθερο και διεθνιστικό του χαρακτήρα, με αποτέλεσμα να εξελίσσεται σε κάτι συντηρητικό και αντιδραστικό. (<http://el.wikipedia.org/>).

Εν συνεχεία η έννοια του εθνικισμού είναι αλληλένδετη με την έννοια του ρατσισμού, καθώς ο δεύτερος αναπτύσσεται στο πεδίο του πρώτου ιστορικά ως κοινωνική σχέση για τον αποκλεισμό την ενσωμάτωσης. Ακόμη ο εθνικισμός δε μπορεί να ορισθεί ανεξάρτητα του ρατσισμού, αντίθετα με την πλειοψηφία των ιστορικών οι οποίοι διαχωρίζουν τα δυο αυτά φαινόμενα (<http://www.theseis.com>).

Παρατηρεί κανείς πως σχηματίζεται ένας υποτυπώδης κύκλος μεταξύ των παραπάνω όρων. Ο εθνικισμός παράγει αδιάκοπα τον ρατσισμό, όπως επίσης ο ρατσισμός παράγει αντίστοιχα τον εθνικισμό. Αυτή η «κυκλική» διαδικασία παράγει έναν εσωτερικό και έναν εξωτερικό ρατσισμό, οι οποίοι αμφότεροι παραπέμπουν στην αδυναμία σύστασης μιας εθνικής ενότητας, είτε η έκφραση αυτής θα είναι η εξωτερική κατάκτηση (ιμπεριαλισμός), είτε η πατριωτική απελευθέρωση (εσωτερική κατάκτηση) (<http://www.theseis.com>).

Οι κυριότερες μορφές που λάμβανε στο χρόνο ο εθνικισμός είναι πέντε. Η πρώτη είναι ο «φιλελεύθερος εθνικισμός», η οποία αποτέλεσε την πιο συνηθισμένη έκφραση του φιλελευθερισμού στην Ευρώπη και προέρχεται από τη Γαλλική Επανάσταση. Στα μέσα δηλαδή του 19^{ου} αιώνα, όπως αναφέρθηκε και νωρίτερα, οι όροι εθνικισμός και φιλελευθερισμός συνδέονταν μεταξύ τους. Βάσει αυτής της έκφρασης του εθνικισμού η ανθρωπότητα από τη φύση της διαιρείται σε έθνη, το καθένα από τα οποία έχει τη δική του ταυτότητα και το ένα είναι ίσο με το άλλο, αποσκοπώντας στη δημιουργία ενός κόσμου με κυρίαρχα κράτη-έθνη (Heywood, 2011).

Η δεύτερη μορφή του εθνικισμού είναι ο «συντηρητικός εθνικισμός», ο οποίος ακολούθησε χρονολογικά τον φιλελεύθερο. Ο στόχος του ήταν η κοινωνική συνοχή, η εξασφάλιση ασφάλειας και δημόσιας τάξης και το έθνος γινόταν αντιληπτό ως μια οργανική οντότητα, όπου οι άνθρωποι θα συναναστρέφονταν με τα άτομα εκείνα που συμφωνούν σε απόψεις, συνήθειες ή τρόπο ζωής. Αυτού του είδους ο εθνικισμός έχει ως κύριο γνώρισμα την εσωστρέφεια και την απομόνωση και θεωρεί πως υφίστανται εσωτερικοί και εξωτερικοί εχθροί, οι οποίοι είναι ο ανταγωνισμός ανάμεσα στις τάξεις με κίνδυνο την κοινωνική επανάσταση και η μετανάστευση ή ο διεθνισμός αντίστοιχα (Heywood, 2011).

Η τρίτη έκφραση του φαινομένου είναι ο «επεκτατικός εθνικισμός», ο οποίος έχει ξεκάθαρα επιθετικά, στρατιωτικά και επεκτατικά χαρακτηριστικά, αντίθετα από

τον φιλελεύθερο. Συχνά έχει ως αποτέλεσμα έναν υστερικό εθνικιστικό ενθουσιασμό, γνωστό και ως «θεμελιακό εθνικισμό», κατά τον οποίο το έθνος είναι το παν ενώ το άτομο ασήμαντο. Παραδείγματα επεκτατικού εθνικισμού είναι οι πολιτικές των Μουσολίνι και Χίτλερ (Heywood, 2011).

Η τέταρτη μορφή εθνικισμού είναι ο «αντιαποικιοκρατικός εθνικισμός», βασική αρχή του οποίου είναι η πάλη κατά της αποικιοκρατίας και κοινή επιθυμία στα πλαίσια αυτού αποτελεί η εθνική απελευθέρωση, οι διαστάσεις της οποίας είναι πολιτικές και οικονομικές. Σε πολλές περιπτώσεις παρατηρείται στροφή προς το «σοσιαλισμό», παρά το γεγονός ότι ο παραπάνω όρος είναι αντιφατικός σε σχέση με τον όρο εθνικισμός. Ως αποτέλεσμα αντιαποικιοκρατικού εθνικισμού επήλθε ανεξαρτησία στην Ινδία κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και στην Κίνα μετά την Κομμουνιστική Επανάσταση του 1949 (Heywood, 2011).

Τέλος η πέμπτη μορφή του εθνικισμού είναι ο «πολιτειακός εθνικισμός», η ανάπτυξη του οποίου παρατηρείται σε κράτη που απαρτίζονται κατά κύριο λόγο από μετανάστες, όπως η Αυστραλία, οι Η.Π.Α. κλπ. Ο πολιτειακός εθνικισμός δεν ενδιαφέρεται για τη φυλή ή το αίμα. Κάθε καινούργιος μετανάστης στις αντίστοιχες χώρες δίνει όρκο πίστης στους εκάστοτε νόμους, αφού έχει ήδη ζήσει εκεί για ορισμένο χρονικό διάστημα και γίνεται πλέον πολίτης της χώρας εκείνης, ανεξαρτήτως καταγωγής ή εθνικότητας (Tames, 2004).

1.5 Νεορατσισμός

Ένα πιο σύγχρονο είδος ρατσισμού που απασχολεί έντονα τις τελευταίες δεκαετίες κάθε σύγχρονη κοινωνία του πλανήτη είναι ο «νεορατσισμός». Το φαινόμενο αυτό έκανε την εμφάνισή του στην Ευρώπη τα τέλη της δεκαετίας του '60 και συγκεκριμένα στη Γαλλία από τη μεριά της άκρας δεξιάς ως μια πολιτική έκφρασης και πρακτικής προς το ολοένα και μεγαλύτερο κύμα μετανάστευσης από τις χώρες της Αφρικής στην Ευρώπη (<http://edu09.pbworks.com/>).

Οι λόγοι στους οποίους οφείλεται αυτό το είδος ρατσισμού είναι οικονομικοί. Τα άτομα από τα οποία εκφράζεται είναι εκείνα που πλήττονται από οικονομική ανασφάλεια λόγω ανεργίας ή υποαπασχόλησης και συνήθως στρέφεται κατά των

μεταναστών. Τους εκφραστές του νεορατσισμού συνδέουν η κοινή καταγωγή και η δυσκολία αναγνώρισης του διαφορετικού ως προς την προέλευση, την κουλτούρα ή την ιστορία των ετεροτήτων (Κούτρα, 2007).

Η διαφορά του νεορατσισμού από την παραδοσιακή μορφή του ρατσισμού είναι πως παρουσιάζεται πιο ήπιος και σχετίζεται κυρίως με τις πολιτισμικές διαφορές συγκριτικά με τον παραδοσιακό ρατσισμό. Στα πλαίσια του νεορατσισμού προάγεται ο πολιτισμικός διαχωρισμός και κατ' επέκταση ο γεωγραφικός διαχωρισμός, ώστε να εξασφαλιστεί η διατήρηση ενός «ζωτικού χώρου» για τους ημεδαπούς. Ως δόγμα της άκρας δεξιάς ο νεορατσισμός φαντάζει ως η αποκλειστική γραμμή άμυνας μιας κοινωνίας από τα συνεχόμενα ρεύματα μεταναστών και οι διακρίσεις προς τους ξένους είναι πιο εμφανείς (<http://edu09.pbworks.com/>).

Σε σχέση με τον εθνικισμό ο νεορατσισμός υποστηρίζει βάσει βιολογικών στοιχείων ή επιστημονικών αποδείξεων την «καθαρότητα» μια φυλής, ενώ από την άλλη ο εθνικισμός επιδιώκει τη διατήρηση της εθνικής ταυτότητας, του κοινού παρελθόντος και της κουλτούρας αναλλοίωτα από παρεμβολές όπως αυτές προκύπτουν από επιμειξίες με άτομα που προέρχονται από άλλους πολιτισμούς. Επιπλέον ο εθνικισμός προβάλλει με έντονο τρόπο τη σημασία της εθνικής ταυτότητας και η ιδεολογία του και συχνά φτάνει σε σημείο προσήλωσης προς εθνικά ιδεώδη, θεωρώντας ένα έθνος ανώτερο έναντι κάποιου άλλου (<http://edu09.pbworks.com/>).

Παρόλα αυτά οι δύο αυτές ιδεολογίες συναντούν και εξυπηρετούν η μία την άλλη, καθώς στρέφονται προς τους μετανάστες, οι οποίοι ως φορείς καινούργιων πολιτισμών ή κουλτούρων θεωρούνται κίνδυνος αλλοίωσης της εθνικής ταυτότητας (<http://edu09.pbworks.com/>).

2. Το μεταναστευτικό φαινόμενο στην Ελλάδα

2.1 Η Ελλάδα από χώρα αποστολής, χώρα υποδοχής

Η μετανάστευση είναι ένα φαινόμενο, κατά το οποίο πραγματοποιείται εγκατάλειψη του πατρικού εδάφους για ποικίλους λόγους, κυρίως οικονομικούς, πολιτικούς και κοινωνικούς, ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν είτε στον τόπο διαμονής είτε στον τόπο αποδημίας. Ο χαρακτήρας της μετανάστευσης άλλοτε έχει προσωρινό και άλλοτε μόνιμο χαρακτήρα. Επιπροσθέτως το μεταναστευτικό φαινόμενο παρατηρείται όχι μόνο στους ανθρώπους, αλλά και στα ζώα (πχ αποδημητικά πουλιά) (<http://www.livepedia.gr/>).

Σύμφωνα με τη Μουσούρου (1991) το μεταναστευτικό φαινόμενο έχει σημαδέψει την Ελλάδα και γενικότερα την Ευρώπη, λόγω της συμβολής του στο να διαμορφωθεί η κοινωνική, η δημογραφική, η οικονομική, η πολιτική και η πολιτισμική πραγματικότητα. Κατά κύριο λόγο όμως η μετανάστευση συνδέεται με την οικονομική ανάπτυξη και το φαινόμενο αυτό παρατηρείται από την αρχαιότητα. Χαρακτηριστική ήταν και η δημιουργία των ΗΠΑ από τους Ευρωπαίους μετανάστες επίσης.

Αναφορικά με την Ελλάδα ελεύσεις μεταναστών παρατηρούνται από το 1970 από πολλές χώρες. Ξένοι υπήκοοι υπήρχαν στη χώρα ήδη από το 1821. Στους ξένους υπηκόους περιλαμβάνονταν Έλληνες ομογενείς που κατέφυγαν από τον εμφύλιο πόλεμο στην Ανατολική Ευρώπη, ομογενείς που προέρχονταν από την πρώην Σοβιετική Ένωση κατόπιν της πτώσεων του σοσιαλισμού, ομογενείς από το αλβανικό κράτος, ξένοι προερχόμενοι από τις χώρες της ΕΟΚ, καθώς και εργάτες από τις ασιατικές και αφρικανικές χώρες (Γεωργογιάννης, 1999).

Η Ελλάδα παραδοσιακά αποτέλεσε χώρα αποστολής μεταναστών. Σημαντική εκροή Ελλήνων προς πόλεις των ΗΠΑ πραγματοποιήθηκε στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, λόγω της κακής οικονομικής κατάστασης στη χώρα, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την Πελοπόννησο, όπου υπήρξε έντονη ανεργία και φτώχεια λόγω του «σταφιδικού προβλήματος». Έπειτα μεγάλο ρεύμα μεταναστών παρατηρήθηκε μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο προς τη Βόρειο Αμερική, την Αυστραλία και την Κεντρική

Ευρώπη. Επίσης το διάστημα μεταξύ του 1950 και 1970 μεγάλος αριθμός Ελλήνων στράφηκε προς τις οικονομικά αναπτυγμένες χώρες της Ευρώπης, αποτελώντας για εκείνες φθηνό εργατικό δυναμικό. Από το 1974 και μετά μειώθηκε σημαντικά το μεταναστευτικό ρεύμα των Ελλήνων προς το εξωτερικό, ενώ πολλοί από τους Έλληνες μετανάστες άρχισαν να επιστρέφουν πίσω στην πατρίδα τους (Αμίτσης, Λαζαρίδης, 2001).

Τις τελευταίες δεκαετίες αντίθετα η Ελλάδα αποτελεί κυρίως χώρα υποδοχής μεταναστών, κυρίως από τις χώρες της Μέσης Ανατολής και τις Βαλκανικές, ειδικά από την Αλβανία, αλλά και ένα μαζικό μεταναστευτικό κύμα από τους Πόντιους της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, λόγω της γεωγραφικής της θέσης περισσότερο (Γεωργογιάννης, 1999). Οι κατηγορίες των μεταναστών που διαμένουν στην Ελλάδα και γενικότερα στην Ευρώπη είναι οι παρακάτω.

Η πρώτη κατηγορία είναι οι παλιννοστούντες, η οποία θεωρείται ως η πιο ευνοημένη. Έπειτα μια ακόμη ευνοημένη κατηγορία είναι οι πολίτες της Ε.Ε. που διαμένουν σε διαφορετική χώρα στα πλαίσια της Ένωσης. Σημαντικός αριθμός είναι εκείνος των μεταναστών των πρώην αποικιών (όπως των Γαλλικών), οι οποίοι τυγχάνει να γνωρίζουν τον πολιτισμό της αντίστοιχης χώρας υποδοχής. Ακόμη μια κατηγορία αποτελούν οι στρατολογημένοι εργάτες, οι οποίοι διαμένουν στην εκάστοτε χώρα υποδοχής για ένα μικρό χρονικό διάστημα, ώστε να μη δημιουργούνται στην τελευταία οικογενειακές ρίζες. Ένα από τα πιο σημαντικά ποσοστά μεταναστών ανήκει έπειτα στην κατηγορία των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο. Μια επιπλέον κατηγορία μεταναστών είναι οι παράνομοι μετανάστες, οι οποίοι χωρίζονται σε αποδεκτούς και μη αποδεκτούς, συνεπώς ως οικονομικά χρήσιμους και ως οικονομικά μη χρήσιμους ή εγκληματίες αντίστοιχα (Ναξάκης, Χλέτσος, 2001).

Σχετικά με τις επιπτώσεις του μεταναστευτικού φαινομένου, αυτό εξαρτάται και από τη χώρα αποστολής και από τη χώρα υποδοχής. Αφενός η χώρα προέλευσης των μεταναστών υφίσταται μείωση της πίεσης από την αύξηση του πληθυσμού, αντιμετωπίζει μικρότερα ποσοστά ανεργίας, τα εισοδήματα που εισρέουν είναι ικανοποιητικότερα και συχνά η παλιννόστηση των μεταναστών συνεπάγεται τη μετάδοση νέας γνώσης (Ναξάκης, Χλέτσος, 2001).

Αφετέρου σε σχέση με μια χώρα υποδοχής, όπως και η Ελλάδα, οι επιπτώσεις μπορεί να είναι οικονομικές και κοινωνικές. Οικονομικές κυρίως όσον αφορά στην άνοδο της ανεργίας για τους ντόπιους, παρά το γεγονός ότι είθισται να εργάζονται οι μετανάστες σε τομείς τους οποίους έχουν απορρίψει οι γηγενείς. Από κοινωνικής σκοπιάς πάλι οι μετανάστες στη χώρα υποδοχής έχουν να αντιμετωπίσουν την ξενοφοβία και τον ρατσισμό, γεγονός που δίνει με τη σειρά του άλλη μια διάσταση στο θέμα (Ναζάκης, Χλέτσος, 2001).

Επιστρέφοντας στο μεταναστευτικό ζήτημα στη χώρα, πέρα από τη γεωγραφική θέση της χώρας, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, οι λόγοι που προσέλκυαν τους μετανάστες στην Ελλάδα ήταν από τη μια η ανάπτυξη της παραοικονομίας, όπως και η ζήτηση φθηνού εργατικού δυναμικού από την άλλη, παράγοντες που πρόσφεραν ευκαιρίες στους μετανάστες. Ένας ακόμη λόγος ήταν αδυναμία από τη μεριά της δημόσιας διοίκησης να απομακρύνει τους ήδη διαμένοντες στη χώρα κατόπιν της λήξεως της άδειας εισόδου. Επιπροσθέτως η πρόοδος των νέων τεχνολογιών, όπως η ανάπτυξη των ΜΜΕ, επέτρεψαν τη διάδοση των πλεονεκτημάτων ως προς την εργασία στη χώρα, γεγονός που με τη σειρά του ενίσχυσε τη μεταναστευτική εισροή (Αμίτσης, Λαζαρίδη, 2001).

Η χώρα όμως δεν ήταν προετοιμασμένη να δεχθεί κύμα μεταναστών ή τουλάχιστον τόσο μεγάλα μεταναστευτικά ρεύματα, καθώς η πολιτική της για το εν λόγω ζήτημα ήταν, όπως θα παρουσιαστεί παρακάτω, ανεπαρκής. Μέσω μιας κατάλληλης μεταναστευτικής πολιτικής θα μπορούσαν να έρθουν σε μια ισορροπία οι παραπάνω θετικές και αρνητικές επιπτώσεις.

2.2 Η Ελληνική Μεταναστευτική Πολιτική

Η Ελλάδα, αλλά και κάποιες άλλες γειτονικές της χώρες, όπως η Ισπανία, η Πορτογαλία και η Ιταλία μετατράπηκε από χώρα αποστολής σε χώρα υποδοχής από τα τέλη της δεκαετίας του 1980 και μετά, μέσα σε ένα διάστημα μερικών ετών, χωρίς όμως να είναι προετοιμασμένη να αντιμετωπίσει αυτή την αλλαγή (Τριανταφυλλίδου, 2005).

Πιο συγκεκριμένα εκείνο το διάστημα η χώρα δεν διέθετε σχετικό νομοθετικό πλαίσιο για να μπορέσει να διαχειριστεί τη μαζική μεταναστευτική εισροή, καθώς ο νόμος που ρύθμιζε μεταναστευτικά θέματα μέχρι τότε ήταν ο αναθεωρημένος το 1948 νόμος 4310 του 1929, ο οποίος αντίθετα αφορούσε τη μεταναστευτική εκροή. Η πρώτη προσπάθεια ρύθμισης του μεταναστευτικού φαινομένου πραγματοποιήθηκε το 1991 μέσω του υπ' αριθμόν 1975 νόμου, ο οποίος έφερε τον τίτλο «Είσοδος, έξοδος, παραμονή, εργασία, απέλαση αλλοδαπών, διαδικασία αναγνώρισης προσφύγων και άλλες διατάξεις». Ο βασικός στόχος του νόμου αυτού ήταν να περιοριστεί η παράτυπη μετανάστευση, να ελέγχονται αυστηρά τα σύνορα και να γίνονται πιο συστηματικές απελάσεις, γεγονός που κατέληξε να εμποδίζει την έλευση μεταναστών που επεδίωκαν να βρουν εργασία στη χώρα (Τριανταφυλλίδου, 2005).

Το πρώτο πρόγραμμα νομιμοποίησης των παράνομων μεταναστών εγκαινιάστηκε το 1998, μέσω των προεδρικών διαταγμάτων 358/1997 και 359/1997, το οποίο όμως παρά τα όσα φιλοδοξούσε, παρουσίασε αδυναμίες σε πρακτικό και διοικητικό επίπεδο, όπως την αδυναμία εξέτασης χιλιάδων μεταναστών από τα ελληνικά νοσοκομεία ή το γεγονός ότι οι στάσεις απέναντι στους μετανάστες ήταν μεροληπτικές και επηρεασμένες από προσωπικές ιδεολογίες ή προκαταλήψεις αρκετών υπαλλήλων στις υπηρεσίες κλπ, πράγματα που παρεμπόδιζαν τους αιτούντες για πράσινη κάρτα να προσκομίζουν εντός των εκάστοτε προθεσμιών τα απαραίτητα έγγραφα. Υπήρχε όμως και θετική έκβαση μέσα από αυτό τον νόμο, καθώς το φαινόμενο φαίνεται να ομαλοποιήθηκε σε ικανοποιητικό βαθμό, συγκριτικά με το παρελθόν (Τριανταφυλλίδου, 2005).

Ως προς τους μεταναστευτικούς νόμους που ακολούθησαν, αρχικά ο νόμος 2910/2001 που έφερε τον τίτλο «Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική Επικράτεια. Κτήση της ιθαγένειας με πολιτογράφηση και άλλες διατάξεις» κατόρθωσε να μειωθούν από 15 σε 2 τα έτη του απαιτούμενου χρόνου διαμονής των μεταναστών προς το δικαίωμα στην οικογενειακή επανένωση, όπως επίσης οι ανήλικοι μετανάστες έλαβαν πλέον το δικαίωμα συμμετοχής στην υποχρεωτική εκπαίδευση, ήταν δυνατή η πρόσβαση στο σύστημα δικαιοσύνης και κοινωνικής προστασίας, αλλά ταυτόχρονα ρυθμίστηκε και η πολιτογράφηση (Καλοφωλιάς, 2011).

Έπειτα ο νόμος 3386/2005 ο οποίος φέρει τον τίτλο «Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια» θεωρείται σημαντικό νομοθέτημα της μεταναστευτικής πολιτικής της χώρας, καθώς μείωσε τη γραφειοκρατία, επεδίωξε τη νομιμοποίηση παράνομων μεταναστών ενσωμάτωσε την κοινωνική οδηγία 2003/86 σχετικά με την οικογενειακή επανένωση των μεταναστών. Κατόπιν ο νόμος 3386 του 2007 με τίτλο «Ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων μεταναστευτικής πολιτικής και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημοσίας Διοίκησης και Αποκέντρωσης» διευκόλυνε τους μετανάστες να εξαγοράζουν το 20% των απαιτούμενων ενσήμων για την ανανέωση άδειας παραμονής, και συνέβαλε στη νομιμοποίηση των γονέων των οποίων τα παιδιά φοιτούν στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Καλοφωλιάς, 2011).

Ακόμη κατά το νόμο 3838/2010 τροποποιήθηκε ο Κώδικας ελληνικής ιθαγένειας, ο οποίος στηριζόταν στην αρχή του δικαίου του αίματος. Σύμφωνα με το νόμο πλέον η ελληνική ιθαγένεια θα δίδεται στα παιδιά των μεταναστών με τη γέννηση τους στη χώρα, εφόσον οι γονείς τους διαμένουν μόνιμα και ως νόμιμοι μετανάστες για πέντε χρόνια, όπως και τα παιδιά τα οποία έχουν παρακολουθήσει το λιγότερο έξι χρόνια στην ελληνική εκπαίδευση και ζουν κατά νόμιμο και μόνιμο τρόπο (Καλοφωλιάς, 2011).

Παρόλα αυτά το θέμα της παράνομης μετανάστευσης στη χώρα με μια πιο σύγχρονη ματιά και παρά τις αρκετές προσπάθειες που έγιναν από το παρελθόν μέχρι και σήμερα να αντιμετωπισθεί, εξακολουθεί να αποτελεί ένα μεγάλο πολιτικό ζήτημα, το οποίο λαμβάνει προεκτάσεις οικονομικές και κοινωνικές. Ως προς το σήμερα η αντιμετώπιση του παράτυπου μεταναστευτικού ζητήματος μπορεί να επιτευχθεί με την επικέντρωση σε δύο σημεία. Από τη μία μεριά πρέπει να ενισχυθεί ο εκούσιος επαναπατρισμός των παράνομων μεταναστών και από την άλλη να αποτραπεί η παράτυπη είσοδος καινούργιων μεταναστών στη χώρα (<http://www.eliamep.gr/>).

Μια επιπλέον προτεραιότητα της σύγχρονης μεταναστευτικής πολιτικής στην Ελλάδα είναι να ενισχυθεί το σύστημα απόδοσης ασύλου, καθώς παρουσιάζει πολλαπλά προβλήματα και ο αριθμός των αιτήσεων είναι δυσανάλογος σε σχέση με τον αριθμό εκείνων στους οποίους αποδίδεται. Αυτό γίνεται προσπάθεια να διαπεραιωθεί από συγκεκριμένες επιτροπές, των οποίων αποκλειστική αρμοδιότητα

είναι να εξετάζουν τις αιτήσεις για άσυλο, προσπάθεια που διχάζει καθώς από τη μία πλευρά απουσιάζουν οι ανθρωπίνι πόροι και από την άλλη δεν επαρκούν οι δομές για την σωστή λειτουργία τους (<http://www.eliamep.gr/>).

Εκείνο που καθιστά την Ελλάδα πρώτο κράτος ως προς την εισροή μεταναστών ή των αιτούντων άσυλο είναι η γεωγραφική της θέση. Το ζήτημα της παράτυπης εισόδου ή διαμονής μεταναστών ή των αιτούντων άσυλο είναι κάτι που επιδιώκεται να αντιμετωπισθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω κοινών πολιτικών των υπολοίπων κρατών μελών της Ε.Ε. Επιπροσθέτως το ζήτημα του μεταναστευτικού σε εθνικό επίπεδο θα πρέπει να αντιμετωπισθεί συνολικά, προσεγγίζοντας επομένως αφενός την καλύτερη διαχείριση των νόμιμων ή παράνομων εισροών μεταναστών και αφετέρου την αποτελεσματικότερη ενσωμάτωση των μεταναστών που διαμένουν στην Ελλάδα ήδη (<http://www.eliamep.gr/>).

Η τελευταία τροποποίηση του μεταναστευτικού νόμου όπως διατυπώθηκε στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (2014) επήλθε με το νόμο 4251/2014 με τίτλο «Κώδικας μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης και λοιπές διατάξεις». Σύμφωνα με αυτό το νομοσχέδιο ενοποιούνται είκοσι νόμοι, έξι Προεδρικά Διατάγματα και σαράντα δύο Κανονιστικές Πράξεις. Επίσης τα απαιτούμενα ένσημα για την ιθαγένεια υφίστανται μείωση στα 50 από 150. Ακόμη τα παιδιά που γεννήθηκαν στη χώρα από μετανάστες γονείς θα δύνανται να αποφασίζουν μόλις συμπληρώσουν το 18^ο έτος της ηλικίας τους εάν επιθυμούν να λάβουν την ιθαγένεια ή όχι.

Συμπληρωματικά μέσω του παραπάνω νομοσχεδίου ο δρόμος για τους μετανάστες οι οποίοι ήταν εγκλωβισμένοι στην Ελλάδα και τα χαρτιά τους αφορούσαν αποκλειστικά τη χώρα, θα είναι σε θέση πλέον να μεταβούν και σε άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. για την ανεύρεση εργασίας, λόγω της μεγάλης ανεργίας στη χώρα (<http://www.tvxs.gr/>).

2.3 Η άνοδος των εγκλημάτων μίσους και ο δεξιός εξτρεμισμός

Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά του Ρατσισμού και της Ξενοφοβίας RED, σε μια εποχή κατά την οποία η οικονομική, κοινωνική και πολιτική κρίση

μοιάζει πρωτοφανής στην Ελλάδα, αλλά και γενικά στην Ευρώπη, τα φαινόμενα ξενοφοβίας και διακρίσεων παρατηρούνται όλο και πιο συχνά και πιο συστηματοποιημένα (<http://www.red-network.eu/>).

Οι κρατικοί μηχανισμοί, η νομοθεσία και σε πολλές περιπτώσεις η θετική πρωτοβουλία στην εκπαίδευση και την απασχόληση, με σκοπό να καταπολεμηθούν οι διακρίσεις, ενεργούν χωρίς ιδιαίτερη αποτελεσματικότητα, ενώ παράλληλα τα ξενοφοβικά εγκλήματα και το ρατσιστικό μίσος αυξάνονται και είναι πιο οργανωμένα και ενοποιημένα. Η άνοδος των ακραίων εθνικιστικών οργανώσεων, όπως και η ξενοφοβικές προεκτάσεις που λαμβάνει ο πολιτικός λόγος είναι ζητήματα τα οποία απασχολούν και τα οποία πρέπει να εξεταστούν (<http://www.red-network.eu/>).

Επιπλέον παρατηρούνται στην Ευρώπη πάγιες ανισότητες, χρόνιος αποκλεισμός πολλών κοινωνικών ομάδων και συστηματικές διακρίσεις απέναντι σε αυτές, ειδικά όσον αφορά στους μετανάστες και τις μειονότητες, οι οποίες αποκλείονται από την εργασία ή υφίστανται εκμετάλλευση. Όσον αφορά στους Ρομά είτε τα αποκλείουν, είτε τα διαχωρίζουν στα πλαίσια της εκπαίδευσης στην πλειοψηφία των χωρών της Ε.Ε. Ο τομέας της υγείας επίσης είναι ένα σημαντικό ζήτημα, διότι οι μειονότητες λαμβάνουν περιορισμένη φροντίδα, τη στιγμή που πλήττονται από πολλές ασθένειες οι οποίες είναι διαδεδομένες στα όρια των μειονοτικών αυτών ομάδων (<http://www.red-network.eu/>).

Το μίσος για τις παραπάνω ετερότητες εκφράζεται εντονότερα από ακραίες εξτρεμιστικές οργανώσεις είτε μέσω της λεκτικής είτε της σωματικής βίας. Εντυπωσιάζει η στροφή πολλών νεαρών ηλικιακά ατόμων προς τον δεξιό εξτρεμισμό, γεγονός το οποίο μπορεί να κατανοήσει κανείς ως συνισταμένη διαφόρων παραγόντων ή εμπειριών. Σύμφωνα με την Köttig (2014) το πώς βρίσκει εύφορο έδαφος για να αναπτυχθεί ο δεξιός εξτρεμισμός είναι ένα αρκετά σύνθετο φαινόμενο, το οποίο πηγάζει από τη σύνδεση τριών επιπέδων ενός ανθρώπου, πιο συγκεκριμένα την οικογενειακή ιστορία, τον κοινωνικό παράγοντα και την ατομική βιογραφία (<http://www.goethe.de/>).

Σύμφωνα με πολλούς μελετητές ο δεξιός εξτρεμισμός παραπέμπει ιστορικά σε καθεστώτα όπως η δικτατορία του Ιωάννη Μεταξά (1936 έως 1941), την κατοχική περίοδο από τους Γερμανούς (1941 έως 1944) και τη στρατιωτική Χούντα (1967 έως και το 1974) (<https://zenithmag.wordpress.com/>). Ιδεολογικά μπορεί κανείς να πει ότι

συνδέονται τα παραπάνω καθεστώτα με το φαινόμενο του δεξιού εξτρεμισμού, ο τελευταίος όμως δεν είναι καθεστώς, αλλά όρος με τον οποίο περιγράφονται οι υπερβολικές ιδέες ή οι ενέργειες. Μιλώντας για ιδέες στην περίπτωση του εξτρεμισμού αναφέρεται κανείς στην πολιτική ιδεολογία, η οποία αποκλίνει του πολιτικού κέντρου μιας κοινωνίας, ενώ οι ενέργειες αφορούν στον προσδιορισμό των επιθετικών ή βίαιων μεθόδων που χρησιμοποιούν οι εξτρεμιστές επιδιώκοντας από τη σκοπιά τους την πολιτική ή κοινωνική αλλαγή (<http://wikipedia.qwika.com/>).

Τα τελευταία χρόνια η στροφή πολλών νέων στην Ευρώπη προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις, ειδικά στις χώρες που πλήττονται από την οικονομική κρίση, όπως συμβαίνει και με την Ελλάδα, είναι όλο και πιο μεγάλη. Οι κοινωνικοί επιστήμονες στηρίζουν την στροφή αυτή στην απόγνωση του νεανικού πληθυσμού για τα προβλήματα από τα οποία βάλλεται με σημαντικότερο από αυτά την ανεργία. Η στροφή αυτή δηλαδή παρουσιάζεται ως διαμαρτυρία, ως κραυγή απόγνωσης ή έκκληση για βοήθεια, καθώς δε βρέθηκε ανταπόκριση από κάπου αλλού (<https://zenithmag.wordpress.com/>).

Η κλίση αυτή προς τη μεριά της ακραίας δεξιάς, η οποία πραγματοποιείται στα πλαίσια μιας μαζικοποιούμενης ξеноφοβίας που επικρατεί, φαινόμενο που γίνεται έντονα εμφανές σε εποχές γενικευμένης κρίσης, λειτουργεί με τρόπο εκτονωτικό. Ο μηχανισμός εκτόνωσης σε αυτήν την περίπτωση είναι οι μειονοτικές ομάδες, στις οποίες αποδίδονται ιδιότητες πραγματικές ή μη, καθώς παρουσιάζονται ως ανταγωνιστές που απειλούν την ασφάλεια στην κοινωνία και πρέπει να παταχθούν (<http://www.basilmag.wordpress.com/>).

Κατόπιν όμως αυτή η συσπείρωση προς τον δεξιό εξτρεμισμό γεννά κάποιες αμφιβολίες, δεδομένου του ότι η χώρα έχει ένα τραυματικό παρελθόν, όσον αφορά στον Εθνικοσοσιαλισμό, όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω (Κατοχή, Χούντα). Η Köttig (2014) εκτιμά ωστόσο ότι η στροφή αυτή προς το δεξιό εξτρεμισμό δεν είναι αποκλειστικά απόρροια την συνεπειών της οικονομικής κρίσης στη χώρα. Μια μερίδα αυτών των ατόμων ή οι οικογένειες τους ενδέχεται να έχουν κάποια σύνδεση ή ανάμειξη με τα γεγονότα της τότε περιόδου, καθώς πέραν των πολιτών που βίωσαν με επώδυνο τρόπο την Κατοχή ή τη Χούντα αντίστοιχα, υπήρξαν και συνεργάτες ή συμπαθούντες (<https://zenithmag.wordpress.com/>).

Όσον αφορά στην αντιμετώπιση των ρατσιστικών επιθέσεων από τις δεξιές εξτρεμιστικές οργανώσεις, η Έκθεση Human Rights Watch: Μίσος στους Δρόμους, η οποία πραγματεύεται το φαινόμενο της ξενοφοβικής βίας στον ελλαδικό χώρο και είναι προϊόν επιτόπιας έρευνας και ανάλυσης των τρόπων με τους οποίους αντιμετωπίζονται τα κρούσματα ρατσιστικής βίας από τη δημόσια διοίκηση και την εγχώρια πολιτική εξουσία, παρουσιάζει την έλλειψη προθυμίας που συναντάται από τις αστυνομικές και τις δικαστικές αρχές προς την αποτροπή των επιθέσεων προς τους μετανάστες ή τους πρόσφυγες που ζητούν πολιτικό άσυλο. Περιστατικά ξενοφοβικής βίας σημειώνονται όλο και πιο συχνά, μα αφενός δεν επιτυγχάνεται η προστασία προς τα θύματα αυτής και αφετέρου οι δράστες δεν εντοπίζονται και δε λογοδοτούν (<http://www.hrw.org/features/greece-hate-on-the-streets/>).

Επιπροσθέτως, εκείνο που κάνει εντύπωση είναι ότι τα θύματα των ρατσιστικών επιθέσεων από τις δεξιές εξτρεμιστικές οργανώσεις δεν ενθαρρύνονται από την αστυνομία να προβούν στις ανάλογες καταγγελίες, χρησιμοποιώντας ως επιχείρημα το ότι αν τα εν λόγω θύματα δε μπορέσουν να κάνουν την αναγνώριση των δραστών, θα είναι μάταιο να γίνει η όποια κίνηση για έρευνα. Επίσης σε πολλές περιπτώσεις υφίσταται απειλή κράτησης των θυμάτων, μια και πολλοί από αυτούς διαμένουν παράνομα στη χώρα (<http://www.hrw.org/features/greece-hate-on-the-streets/>).

Η άνοδος των ακραίων εθνικιστικών οργανώσεων και κατ' επέκταση των ρατσιστικών επιθέσεων είναι κάτι που πρέπει να εκλαμβάνεται ως μια ακόμη μορφή κρίσης, κοινωνικού χαρακτήρα αυτή τη φορά. Τα ρατσιστικά εγκλήματα αποτελούν καθημερινό φαινόμενο κατά συνέπεια στην καθημερινή ζωή της Ελλάδας που βιώνει την οικονομική κρίση και διάφορα ξενοφοβικά συνθήματα φανατίζουν ολοένα και περισσότερο τους υποστηρικτές των οργανώσεων αυτών, παραδείγματος χάριν «κάθε ξένος εργάτης είναι ένας Έλληνας άνεργος» κλπ (<https://zenithmag.wordpress.com/>).

Στα πλαίσια της Ε.Ε. η άνοδος των οργανώσεων αυτών μπορεί να νοηθεί και ως υποτυπώδης ευρωπαϊκή κρίση. Η Ε.Ε. είναι υποχρεωμένη να διασφαλίζει ότι κάθε άτομο που θα πατάει στο έδαφος των κρατών-μελών της θα πρέπει να αντιμετωπίζεται με ανάλογα κριτήρια εκείνων των Ευρωπαίων πολιτών. Έτσι και στην Ελλάδα θα πρέπει να αναδειχθεί η σημασία της υπεράσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της προστασίας των ατόμων από τα ξενοφοβικά εγκλήματα, ειδικά

σε μια περίοδο κρίσης, όπως η παρούσα (<http://www.hrw.org/features/greece-hate-on-the-streets/>).

Οι κλάδοι που θα πρέπει ακόμη να ευαισθητοποιηθούν ως κοινωνικά ενεργοί παράγοντες είναι ο αστυνομικός και ο δημοσιογραφικός. Σε κοινωνικό επίπεδο η δραστηριοποίηση θα πρέπει να λειτουργήσει και προληπτικά, παρεμβατικά και ιδίως υποστηρικτικά προς τα άτομα που αποφασίζουν να αποχωρίσουν από τις δεξιές εξτρεμιστικές ομάδες, πράγμα που είναι μέρος της δουλειάς ενός κοινωνικού λειτουργού. Από την άλλη όμως ένας κοινωνικός λειτουργός θα ήταν σε πολλές περιπτώσεις μάταιο να επιδιώξει κάτι τέτοιο, εφόσον κάποιο μέλος τέτοιων οργανώσεων εμπλέκεται σε βάθος με την οργάνωση (<http://www.goethe.de/>).

Συμπληρωματικά να σημειωθεί πως συχνά τα κίνητρα των ρατσιστικών επιθέσεων από τις ομάδες των δεξιών εξτρεμιστών είναι μικτά. Μια υπόθεση θα πρέπει να διερευνάται από όλες τις πλευρές της και αν εξετάζονται όλα τα κίνητρα (<http://www.hrw.org/features/greece-hate-on-the-streets/>). Τέλος, δε θα πρέπει κανείς να παρακάμπτει πως σε περιόδους κρίσης υπάρχουν και κινήματα διαφορετικών αποχρώσεων (<http://www.goethe.de/>).

2.4 Αντιρατσιστική νομοθεσία

Ο όρος «φυλετική διάκριση» περιλαμβάνει την οποιαδήποτε διάκριση, αποκλεισμό, προτίμηση ή περιορισμό λόγω χρώματος, φυλής, εθνικότητας κλπ, που ως σκοπό είχε να εκμηδενίσει ή να διακινδυνεύσει την αναγνώριση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών σε κάθε τομέα της ζωής (πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό), όπως διατυπώθηκε βάσει του άρθρου 1 της Διεθνούς Σύμβασης για την Εξάλειψη κάθε μορφής Φυλετικών Διακρίσεων στη Νέα Υόρκη το 1969 (<http://mdmgreece.gr/>).

Η παραπάνω Διεθνής Σύμβαση μεταφέρθηκε στην έννομη τάξη της Ελλάδας μέσω του άρθρου 1 του νόμου 927/1979, κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκε η πρώτη

μερική συμμόρφωση της αντιρατσιστικής νομοθεσίας. Έτσι όποιος δημόσια με προφορικό, γραπτό ή δια του τύπου μέσο ενθάρρυνε τις διακρίσεις, το μίσος ή τη βία λόγω της φυλετικής ή εθνικής καταγωγής θα τιμωρούνταν με φυλάκιση έως δύο έτη, με χρηματική ποινή ή και τα δύο. Η αυτεπάγγελτη δίωξη των παραπάνω αδικημάτων προβλέφθηκε στην τροπολογία του νόμου 2910/2001, οποίος έφερε τον τίτλο «Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική Επικράτεια. Κτήση της Ελληνικής Ιθαγένειας με πολιτογράφηση και άλλες διατάξεις». Σύμφωνα με την τροπολογία αυτή μπορούν να απαγγελθούν κατηγορίες από τον εισαγγελέα, λόγω του δικαιώματος που του δίνει η θέση του (ex officio) (<http://mdmgreece.gr/>).

Ο νόμος 927/ 1979 «Περί κολασμού πράξεων ή ενεργειών αποσκοπούσων εις φυλετικής διακρίσεις» απέτυχε κατά κοινή ομολογία. Ο συγκεκριμένος νόμος δεν τυποποιούσε κάποιο ιδιαίτερο ρατσιστικό έγκλημα, περισσότερο είχε να κάνει με την προτροπή σε βία αναφορικά με τα προστατευόμενα χαρακτηριστικά που αναφέρθηκαν προηγουμένως, παρά με τη ρατσιστική βία. Στην Τρίτη παράγραφο του άρθρου 79 του Ποινικού Κώδικα αναφέρεται πως μια πράξη μίσους λόγω φυλής, χρώματος, γενεαλογικών καταβολών, θρησκείας, εθνικής και εθνοτικής καταγωγής, σεξουαλικού προσανατολισμού ή φύλου συνεπάγεται επιβαρυντική περίσταση. Η παράγραφος αυτή υπέστη τροποποίηση μέσω του νόμου 3719/2008, με σκοπό να προβλεφθεί πως η διάπραξη ενός ρατσιστικού αδικήματος λόγω των παραπάνω χαρακτηριστικών προβλέπει επιβαρυντική περίσταση (<http://mdmgreece.gr/>).

Έπειτα στο νόμο 2472/1997 με τίτλο «Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού», τα άρθρα 2 και 7 κάνουν ρητή απαγόρευση της συλλογής ή της επεξεργασίας στοιχείων που έχουν να κάνουν με τη φυλετική ή την εθνοτική καταγωγή και τις θρησκευτικές, φιλοσοφικές ή πολιτικές πεποιθήσεις ενός ατόμου. Πρόκειται για τα αποκαλούμενα «ευαίσθητα δεδομένα», τα οποία μόνο κάτω από εξαιρετικές συνθήκες πρέπει να συλλέγονται ή να επεξεργάζονται, όπως συμβαίνει με τους λόγους δημοσίας ασφάλειας (<http://mdmgreece.gr/>).

Ο Ποινικός Κώδικας μέσω του άρθρου 192 επιβάλλει τιμωρία της μέγιστης φυλάκισης σε όποιον προκαλεί ή υποκινεί τη βία μεταξύ των πολιτών, διαταράσσοντας κατ' επέκταση τη δημόσια ειρήνη, εφόσον δεν προβλέπεται από άλλες διατάξεις πιο αυστηρή ποινή. Ο γενικότερος στόχος του Ποινικού Κώδικα

μέσω αυτού του άρθρου είναι να μην επέλθει κοινωνική αναταραχή. Το άρθρο αυτό λειτουργεί συμπληρωματικά στο νόμο 927 (<http://mdmgreece.gr/>).

Το άρθρο 196 έπειτα του Ποινικού Κώδικα τιμωρεί όποιον θρησκευτικό λειτουργό καταχραστεί το εκκλησιαστικό του αξίωμα, υποκινώντας πράξεις μισαλλοδοξίας ενάντια στους πολίτες ή εχθρότητας προς το κράτος, ενώ ασκεί τα καθήκοντα του. Η μέγιστη ποινή σε αυτήν την περίπτωση είναι τρία έτη φυλάκιση και σε αυτήν την περίπτωση η ποινική δίωξη μπορεί να γίνει αυτεπάγγελα (<http://mdmgreece.gr/>).

Το άρθρο 57 του Αστικού Κώδικα προστατεύει την προσωπικότητα ενός ατόμου στην περίπτωση προσωπικής προσβολής. Σύμφωνα με αυτή την διάταξη το θύμα έχει το δικαίωμα να ζητήσει ανάλογη αποζημίωση και να απαιτήσει την άρση της προσβολής. Το εν λόγω άρθρο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τις διακρίσεις, αλλά θα ήταν δύσκολο να αποδειχθεί στο δικαστήριο η προσωπική προσβολή (<http://mdmgreece.gr/>).

Αναφορικά με τα ΜΜΕ ο νόμος 2863/2000 με τίτλο «Εθνικό συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης και άλλες αρχές και όργανα του τομέα ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών» απαγορεύει σύμφωνα με το άρθρο 1 την παρουσίαση των ατόμων με τρόπο που μπορεί να ενθαρρύνει υπό συγκεκριμένες συνθήκες τον εξευτελισμό, την κοινωνική απομόνωση, τη δυσμενή διάκριση σε βάρος του λόγω φύλου, φυλής, εθνικότητας, γλώσσας, θρησκευτικών ή ιδεολογικών πεποιθήσεων, ηλικίας, ασθένειας, αναπηρίας, σεξουαλικού προσανατολισμού ή επαγγέλματος (<http://mdmgreece.gr/>).

Το 2008 σειρά παίρνει η απόφαση-πλαίσιο για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας 2008/913/ΔΕ μέσω του ποινικού δικαίου, ώστε να διασφαλιστεί πως ο ρατσισμός και η ξενοφοβία επιφέρουν αποτελεσματικές κυρώσεις στην ΕΕ, αλλά και να βελτιωθεί η δικαστική συνεργασία στον αντίστοιχο τομέα. Η απόφαση-πλαίσιο αυτή προσεγγίζει τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις των κρατών μελών, σχετικά με ρατσιστικά και ξενοφοβικά αδικήματα. Προβλέπει επίσης ποινικές κυρώσεις με τουλάχιστον τρία χρόνια φυλάκισης (<http://mdmgreece.gr/>).

Τα αδικήματα που τιμωρούνται βάση της παραπάνω απόφασης είναι η υποκίνηση βίας ή μίσους δημοσίως προς μια ομάδα ή ένα μέλος της, που

διαφοροποιείται λόγω χρώματος, φυλής, γενετήσιου προσανατολισμού, θρησκευτικών πεποιθήσεων, εθνοτικής ή εθνικής καταγωγής. Επίσης η διάδοση στοιχείων όπως γραπτό υλικό, εικόνες κλπ, που εκφράζουν ξενοφοβία ή ρατσισμό. Ακόμη η υπεράσπιση δημοσίως, καθώς και η άρνηση ή υποτίμηση εγκλημάτων σχετικά με τη γενοκτονία, κατά της ανθρωπότητας ή πολέμου, όπως τα ορίζει ο οργανισμός διεθνούς ποινικού δικαστηρίου. Η υποκίνηση, συμμετοχή ή προτροπή των παραπάνω επίσης τιμωρούνται (<http://mdmgreece.gr/>).

Εν κατακλείδι το Σεπτέμβριο του 2014 ψηφίστηκε ο πιο πρόσφατος αντιρατσιστικός νόμος 4285/2014 με τίτλο «Τροποποίηση του ν. 927/1279 (Α' 139) και προσαρμογή στην απόφαση πλαίσιο 2008/913/ΔΕΥ της 28^{ης} Νοεμβρίου 2008, για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου (L 328) και άλλες διατάξεις». Κατά το νέο αυτό νόμο πέραν των τροποποιήσεων εισάγεται επιπλέον το άρθρο 81Α στον Ποινικό Κώδικα, το οποίο τιμωρεί το ρατσιστικό έγκλημα (<http://www.et.gr/>).

Πιο αναλυτικά το άρθρο 81Α – Ρατσιστικό έγκλημα αναφέρει πως αν μια πράξη τελείται από το μίσος για μια φυλή, χρώμα, θρησκεία, γενετήσιων καταβολών, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, του σεξουαλικού προσανατολισμού, της ταυτότητας φύλου ή της αναπηρίας κατά του ατόμου που πάσχει, θα επιβάλλεται ανάλογη ποινή. Το όριο των κυρώσεων θα αυξάνεται ως εξής: Στις περιπτώσεις πλημμελήματος, όπου το κατώτατο όριο είναι από δέκα μέρες ως ένα έτος φυλάκισης, αυξάνεται το κατώτερο όριο ποινής κατά έξι μήνες και κατά ένα έτος στις υπόλοιπες περιπτώσεις πλημμελήματος. Αναφορικά με περιπτώσεις κακουργήματος, από πέντε ως δέκα έτη κάθειρξη, το κατώτερο όριο ποινής προσαυξάνεται κατά δύο έτη, ενώ τρία έτη είναι η αύξηση για τα υπόλοιπα κακουργήματα. Τέλος κατώτερο όριο χρηματικής ποινής διπλασιάζεται για οποιοδήποτε έγκλημα και η ποινή για τις παραπάνω περιπτώσεις δεν αναστέλλεται (<http://www.et.gr/>).

3. Κοινωνική Εργασία σε πολυπολιτισμικό περιβάλλον

3.1 Η Αναθεώρηση του Παγκόσμιου Ορισμού της Κοινωνικής Εργασίας

Τον Ιούλιο του 2014 ανακοινώθηκε η αναθεώρηση του Διεθνούς Ορισμού της Κοινωνικής Εργασίας, όπως συμφωνήθηκε από την Εκτελεστική Επιτροπή της Διεθνούς Ομοσπονδίας Κοινωνικής Εργασίας (IFSW) και το Συμβούλιο της Διεθνούς Ένωσης Σχολών Κοινωνικής Εργασίας (IASSW), η παρουσίαση του οποίου πραγματοποιήθηκε στα μέλη αμφότερον των παραπάνω οργανώσεων κατά τη Γενική Συνάντηση/Συνέλευση, η οποία πραγματοποιήθηκε στη Μελβούρνη (<http://ifsw.org/generalmeeting2014/>).

Βασιζόμενος στον ήδη υπάρχοντα, ο αναθεωρημένος Προτεινόμενος Παγκόσμιος Ορισμός του Επαγγέλματος της Κοινωνικής Εργασίας έχει ως εξής: «Η Κοινωνική Εργασία είναι εφαρμοσμένο επάγγελμα αλλά και ακαδημαϊκό πεδίο που προωθεί την κοινωνική αλλαγή και ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και την ενδυνάμωση και απελευθέρωση των ανθρώπων. Οι αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της συλλογικής ευθύνης και του σεβασμού της διαφορετικότητας είναι κεντρικές στην κοινωνική εργασία, η οποία θεμελιώνεται από τις θεωρίες κοινωνικής εργασίας, των κοινωνικών επιστημών, των ανθρωπιστικών επιστημών και τη γηγενή γνώση και συνδέει ανθρώπους και δομές για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της ζωής, αλλά και να ενισχύσει την ευημερία τους. Ο παραπάνω ορισμός μπορεί να διευρυνθεί σε εθνικό ή/και σε περιφερειακό επίπεδο» (<http://ifsw.org/policies/indigenous-peoples>).

Οι βασικές έννοιες οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν στον καινούργιο ορισμό αφορούν στους κύριους άξονες δράσης και παρέμβασης, τις αρχές, τη γνώση και την πρακτική της κοινωνικής εργασίας. Αναφορικά με τους κύριους άξονες δράσης και παρέμβασης αρχικά, εκείνοι καθορίζονται ως εξής: η προαγωγή της κοινωνικής αλλαγής, η κοινωνική εξέλιξη, η κοινωνική συνοχή και τέλος η ενδυνάμωση και απελευθέρωση ατόμων και ομάδων (<http://ifsw.org/policies/indigenous-peoples>).

Πιο αναλυτικά, ο πρώτος κεντρικός άξονας σχετίζεται με πρακτικές χειραφέτησης, στοχεύοντας στην ενδυνάμωση και την απελευθέρωση του ατόμου. Αυτά μπορούν να πραγματοποιηθούν μέσω της ανάπτυξης κριτικής σκέψης δια μέσου του αναστοχασμού των δομικών πηγών καταπίεσης ή των προνομίων, βασιζόμενου σε κριτήρια και χαρακτηριστικά φυλετικά, ταξικά, γλωσσικά, θρησκευτικά κλπ, αλλά και μέσω της ανάπτυξης στρατηγικών δράσης που να απευθύνονται στα δομικά και προσωπικά εμπόδια (<http://ifsw.org/policies/indigenous-peoples>).

Έπειτα ο δεύτερος άξονας αναφέρεται στην κοινωνική ένταξη και συνοχή, όπου η κοινωνική εργασία μάχεται με σκοπό την ανακούφιση από τη φτώχεια, ενδυναμώνοντας τις ευάλωτες και καταπιεσμένες ομάδες, σε αλληλεγγύη με τα άτομα τα οποία μειονεκτούν (<http://ifsw.org/policies/indigenous-peoples>).

Εν συνεχεία ο τρίτος άξονας παρέμβασης έχει να κάνει με την κοινωνική αλλαγή, προϋποθέτοντας πως οι παρεμβάσεις των επαγγελματιών πραγματοποιούνται όταν μια κατάσταση κρίνεται ότι χρειάζεται αλλαγή σε επίπεδο είτε ατομικό, είτε οικογενειακό, ομαδικό, κοινοτικό ή ευρύτερα σε επίπεδο κοινωνικό (<http://ifsw.org/policies/indigenous-peoples>).

Κατόπιν τον τέταρτο βασικό άξονα δράσης και παρέμβασης αποτελεί η κοινωνική ανάπτυξη, η οποία βασίζεται σε ολιστικές, βιοψυχοκοινωνικές και πνευματικές εκτιμήσεις και παρεμβάσεις και θέτει την κοινωνική, δομική και οικονομική ανάπτυξη σε προτεραιότητα, μη λαμβάνοντας υπόψη πως η οικονομική ανάπτυξη προαπαιτείται για να επιτευχθεί κοινωνική ανάπτυξη (<http://ifsw.org/policies/indigenous-peoples>).

«Οι βασικές αρχές της κοινωνικής εργασίας είναι ο σεβασμός για την εγγενή αξία και την αξιοπρέπεια των ανθρώπων, η αποφυγή πρόκλησης βλάβης, ο σεβασμός της διαφορετικότητας και η προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της κοινωνικής δικαιοσύνης» (<http://ifsw.org/policies/indigenous-peoples>).

Το κίνητρο και το γενικότερο λόγο της ύπαρξης της κοινωνικής εργασίας αποτελούν η υποστήριξη και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η κοινωνική εργασία προασπίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα σε κάθε επίπεδο, περιλαμβάνοντας τα δικαιώματα πρώτης, δεύτερης και τρίτης γενιάς. Τα πρώτα σχετίζονται με τα ατομικά

και πολιτικά δικαιώματα, παραδείγματος χάριν η ελευθερία στο λόγο και τη συνείδηση, αλλά και η ελευθερία από όποιο βασανιστήριο ή αυθαίρετη κράτηση. Τα δεύτερα αναφέρονται στα κοινωνικό-οικονομικά και πολιτιστικά δικαιώματα, συμπεριλαμβάνοντας την εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη, της στέγαση και τις γλώσσες των μειονοτήτων. Τα τρίτα αφορούν στο φυσικό κόσμο και στη βιοποικιλότητα των ειδών και των γενεών μεταξύ τους (<http://ifsw.org/policies/indigenous-peoples>).

Επιπροσθέτως αντιλαμβάνεται κανείς την κοινωνική εργασία ως επιστήμη μέσα από το βασικό όρο «γνώση». Παίρνοντας στοιχεία η ίδια μέσα από την επιστήμη της αναπτύσσεται σε επίπεδο θεωρητικό και ερευνητικό, αντλώντας παράλληλα από κάθε άλλη ανθρωπιστική επιστήμη, συμπεριλαμβάνοντας την «κοινοτική ανάπτυξη, την κοινωνική παιδαγωγική, τη διοίκηση, την ανθρωπολογία, την οικολογία, την οικονομία, την εκπαίδευση, τη διαχείριση, τη νοσηλευτική, την ψυχιατρική, την ψυχολογία, τη δημόσια υγεία και την κοινωνιολογία» (<http://ifsw.org/policies/indigenous-peoples>).

Ο νέος ορισμός της κοινωνικής εργασίας διαφοροποιείται επίσης αναφορικά με τη γνώση, περιλαμβάνοντας τις γνώσεις οι οποίες λαμβάνονται από τους εκάστοτε γηγενείς πληθυσμούς, πέραν των θεωριών των Δυτικών Πολιτισμών ή των εμπειριών συγκεκριμένων εργασιακών περιβαλλόντων. Ο γηγενής πληθυσμός ορίζεται από την Εκτελεστική Επιτροπή της Διεθνούς Ομοσπονδίας Κοινωνικής Εργασίας (IFSW) ως εξής: «Ζουν μέσα ή διατηρούν επαφές με διακριτά γεωγραφικά προγονικά εδάφη. Συνηθίζουν να διατηρούν διακριτούς κοινωνικούς, οικονομικούς και πολιτικούς θεσμούς μέσα στα εδάφη τους. Συνήθως επιδιώκουν να παραμείνουν διαφοροποιημένοι πολιτισμικά, γεωγραφικά και θεσμικά, από το να αφομοιωθούν ολοκληρωτικά μέσα στη national κοινωνία. αυτοπροσδιορίζονται ως αυτόχθονες ή της ίδιας φυλής» (<http://ifsw.org/policies/indigenous-peoples>).

Καταλήγοντας, όσον αφορά στην εφαρμογή όλων των παραπάνω, η μεθοδολογία της κοινωνικής εργασίας λειτουργεί δεσμευτικά ως προς τα άτομα και τις κοινωνικές δομές, με σκοπό να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις της ζωής και να προαχθεί ευημερία. Η κοινωνική εργασία δίνει σημασία κυρίως στο «εργάζεσθαι με» από ότι στο «εργάζεσθαι για» τους εξυπηρετούμενους. Για τη διατήρηση ή την αλλαγή ενός συστήματος οι επαγγελματίες κάνουν χρήση δεξιοτήτων, τεχνικών,

στρατηγικών, αρχών και δραστηριοτήτων σε κάθε δομικό επίπεδο. Οι κοινωνικοί λειτουργοί παγκοσμίως φέρουν την ευθύνη να υπερασπίζονται και να υλοποιούν τις αρχές και τις αξίες, καθώς ένας ορισμός από μόνος του δεν αρκεί δίχως όραμα (<http://ifsw.org/get-involved/global-definition-of-social-work/>).

3.2 Κοινωνική Εργασία και Πολυπολιτισμικότητα

Η κοινωνική εργασία προσαρμόζεται σε μια κοινωνία η οποία συνεχώς μεταβάλλεται, προσπαθώντας να ανταποκριθεί στις ανάγκες των εξυπηρετούμενων, συμβάλλοντας παράλληλα στην πρόληψη και τη διαχείριση της όποιας δυσκολίας ή προβλήματος κάθε τοπικής κοινότητας. Επιδιώκοντας μέσω των παρεμβάσεων τους την κοινωνική πολιτική, οι κοινωνικοί λειτουργοί αναλαμβάνουν διαμεσολαβητικούς ρόλους, έχοντας στόχο μια καλύτερη ποιότητα ζωής για όσους απευθύνονται σε εκείνους (Κανδυλάκη, 2009).

Οι παρεμβάσεις σε ομάδες και κοινότητες οι οποίες διαφέρουν πολιτισμικά και βιώνουν τον κοινωνικό αποκλεισμό προϋποθέτουν οι επαγγελματίες να έχουν γνώση, μα και να είναι ευαισθητοποιημένοι, ώστε να κατανοήσουν καλύτερα τις δυσκολίες αλλά και τις δυναμικές μέσα στην κοινότητα (Κανδυλάκη, 2009).

Πολύ σημαντική για τις παρεμβάσεις των επαγγελματιών είναι η πεποίθηση ότι η κοινωνική εργασία δύναται να επιφέρει αλλαγή, αλλά και να βελτιωθούν οι συνθήκες μέσω της εφαρμογής των πρακτικών της. Προϋποθέσεις για το πόσο αποτελεσματικός μπορεί να αποβεί ο ρόλος του κοινωνικού λειτουργού αποτελούν οι επικοινωνιακές αλλά και παρεμβατικές ικανότητες – δεξιότητες, όπως το να εκτιμά μια κατάσταση, να σχεδιάζει και να υλοποιεί παρεμβάσεις και να τις αξιολογεί (Κανδυλάκη, 2009).

Σύμφωνα με την Κανδυλάκη (2009) οι βασικές αρχές της κοινωνικής εργασίας ενάντια στην καταπίεση και την διάκριση βρίσκονται στην καρδιά της εφαρμογής της πρακτικής της και αφορούν στη διαφύλαξη των δικαιωμάτων και στην προώθηση των συμφερόντων των ατόμων, στην ανάπτυξη και την ενίσχυση της

εμπιστοσύνης των εξυπηρετούμενων απέναντι στους επαγγελματίες, την ενδυνάμωση και την προστασία των αποδεκτών από τον οποιοδήποτε κίνδυνο, ενώ παράλληλα υπάρχει σεβασμός ως προς τα δικαιώματα των εξυπηρετούμενων, διασφαλίζοντας πως δεν ζημιώνονται άλλοι από τη συμπεριφορά των τελευταίων.

Οι επαγγελματίες επίσης οφείλουν να γνωρίζουν την πολυπλοκότητα και την πολυσυνθετότητα του περιβάλλοντος στο οποίο ζουν οι εξυπηρετούμενοι που διαφέρουν πολιτισμικά, κατανοώντας όλες τις διαστάσεις των προβλημάτων των τελευταίων (Κανδυλάκη, 2009).

Κατόπιν, βασικός στόχος των πρακτικών της κοινωνικής εργασίας είναι η ενδυνάμωση. Πρόκειται για μια πολυδιάστατη έννοια, η οποία συνδέεται πλέον με το να αναπτυχθούν κινήματα για αυτοβοήθεια αυτόνομα ή με τη συνεργασία των κοινωνικών υπηρεσιών. Ακόμα ο όρος ενδυνάμωση παραπέμπει στους τρόπους με τους οποίους ένα άτομο επανακτά τον έλεγχο της ζωής του, αλλά επίσης στον υποστηρικτικό ρόλο του κοινωνικού λειτουργού ενισχύοντας τα αδύναμα άτομα (Κανδυλάκη, 2009).

Σημαντική πρόκληση για την άσκηση της κοινωνικής εργασίας εξακολουθεί να είναι το να ενταχθούν και να συμμετέχουν ισότιμα οι ομάδες οι οποίες διαφέρουν πολιτισμικά, καθώς το πλήθος των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν, όπως δυσκολίες στέγασης, αδυναμία εύρεσης εργασίας, καθώς και η στέρηση του δικαιώματος για συμμετοχή στην εκπαίδευση, απορρέουν από τον κοινωνικό αποκλεισμό και τις κοινωνικές και οικονομικές δομές και όχι από την πολιτισμική ιδιαιτερότητα (Κανδυλάκη, 2009).

Καταλήγοντας, οι επαγγελματίες έχοντας γνώσεις και οι δεξιότητες γενικά, χωρίς όμως να εξετάζουν το γενικότερο πλαίσιο είτε κοινωνικό είτε πολιτικό, όπως επίσης και τις αιτίες που οδηγούν τις ετερότητες να απευθυνθούν στους πρώτους για να βοηθηθούν, δεν επαρκούν στο ρόλο τους ως κοινωνικοί επιστήμονες.

Τέλος, στον ορισμό της κοινωνικής εργασίας, καθώς και στη δεοντολογία του επαγγέλματος καίρια θέση κατέχουν η κοινωνική δικαιοσύνη, η κοινωνική αλλαγή και τα ανθρώπινα δικαιώματα (Τελώνη, 2012).

3.3 Η εφαρμογή της Διαπολιτισμικής Κοινωνικής Εργασίας

Στη βιβλιογραφία της Κοινωνικής Εργασίας μπορεί κανείς να εντοπίσει τα πεδία εκείνα τα οποία χρήζουν παρεμβάσεων από επαγγελματίες ευαισθητοποιημένους και ικανούς σε διαπολιτισμικό επίπεδο (Κούτρα, 2007).

. Τα πεδία με τα οποία σχετίζεται η διαπολιτισμική κοινωνική εργασία στις Η.Π.Α. αφορούν στη φυλή και το φύλο, σε σχέση με την Ευρώπη, όπου τα πεδία άσκησης του επαγγέλματος διευρύνονται, συμπεριλαμβάνοντας κοινωνικά και πολιτισμικά βιώματα ατόμων που διαφοροποιούνται ανάλογα με το φύλο, την τάξη, τις πεποιθήσεις κλπ κι ένα από τα θέματα τα οποία απαιτούν προσοχή είναι μεταξύ άλλων η μετανάστευση (Κούτρα, 2007).

Η Διεθνής Οργάνωση των Κοινωνικών Λειτουργών (National Association of Social Work) λειτουργεί δεσμευτικά ως προς τους επαγγελματίες αναφορικά με την απόκτηση πολιτισμικής ικανότητας, μέσω των κριτηρίων της διαπολιτισμικής ικανότητας στην άσκηση του επαγγέλματος, όπως αυτά βασίστηκαν στην πολιτική δήλωση του 2000 και τον κώδικα ηθικής του 1997 (Κούτρα, 2007).

3.3.1 Τα Κριτήρια της Διαπολιτισμικής Ικανότητας των Κοινωνικών λειτουργών

Οι δημογραφικές αλλαγές στον πλανήτη προκάλεσαν αλλαγές στα συστήματα της κοινωνίας και του περιβάλλοντος, ασκώντας πιέσεις για καλύτερες παροχές και πιο αποδοτικές υπηρεσίες. Σύμφωνα με την Κούτρα (2007), δημιουργήθηκαν κριτήρια για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των πρακτικών της διαπολιτισμικής κοινωνικής εργασίας μέσω της Διεθνούς Οργάνωσης των Κοινωνικών Λειτουργών (N.A.S.W.).

Το πρώτο κριτήριο αφορά στην ηθική και τις αξίες, καθώς το βασικό στοιχείο του επαγγέλματος της κοινωνικής εργασίας όπως και κάθε επαγγέλματος είναι η δυνατότητα καθιέρωσης των ηθικών προτύπων των επαγγελματιών. Η κοινωνική εργασία έχει ως στόχο την ευημερία των ατόμων, την ικανοποίηση των αναγκών τους και την ενδυνάμωση κυρίως των ευάλωτων και των καταπιεσμένων, την κοινωνική δικαιοσύνη καθώς και την ευαισθητοποίηση απέναντι στην πολιτισμική και εθνική ποικιλομορφία των ετεροτήτων. Η πρακτική της διαπολιτισμικής κοινωνικής εργασίας χρήζει διαπολιτισμικής επάρκειας από τους επαγγελματίες, οι οποίοι οφείλουν να παρέχουν στήριξη και να διαφυλάσσουν την αξιοπρέπεια και τις αξίες, να σέβονται το διαφορετικό και να μπορούν να ανταπεξέλθουν από τα ηθικά διλήμματα, τα οποία συχνά ανακύπτουν από τη σύγκρουση των αξιών ή τις εξειδικευμένες ανάγκες των ετεροτήτων (Κούτρα, 2007).

Το δεύτερο κριτήριο αφορά στην αυτογνωσία των επαγγελματιών, οι οποίοι καλούνται σε μια εξέταση του δικού τους πολιτισμικού υπόβαθρου και της ταυτότητας τους για την ορθότερη συνειδητοποίηση ως προς τις προσωπικές τους υποθέσεις, τις αξίες και τις προκαταλήψεις τους, σε σχέση με το πώς τα παραπάνω στοιχεία θα μπορούσαν να ασκήσουν επιρροή στη συνεργασία με τους εξυπηρετούμενους. Όντες διαπολιτισμικά επαρκείς οι κοινωνικοί λειτουργοί μπορούν να διαχειρίζονται τους φόβους και να μην επιτρέπουν στην άγνοια και τα δόγματα (πχ ρατσισμός) να επηρεάσουν τη στάση και τα συναισθήματα τους (Κούτρα, 2007).

Με βάση τα παραπάνω, το κριτήριο της αυτογνωσίας οι επαγγελματίες πρέπει πρώτα από όλα να προάγουν τη διαφορετικότητα των άλλων και να μην κρατούν εθνοκεντρική στάση κι όποτε δε μπορούν να καταφέρουν αυτό, να παραπέμπουν τον εξυπηρετούμενο σε άλλους συναδέλφους ή φορείς. Θα πρέπει επίσης να αντιτίθενται στα στερεότυπα και πριν επιδιώξουν να πετύχουν την διαπολιτισμική επάρκεια, να εξετάζουν τους τρόπους με τους οποίους θα πρέπει να κινούνται από την πολιτισμική συνειδητοποίηση προς την πολιτισμική ευαισθησία. Τέλος βάση της επαγγελματικής ανάπτυξης θα πρέπει να αποτελέσει η αυτογνωσία στην οποία θα λειτουργούν υποστηρικτικά η εποπτεία και η διοίκηση των υπηρεσιών (Κούτρα, 2007).

Το τρίτο κριτήριο σχετίζεται με την διαπολιτισμική γνώση των επαγγελματιών, η οποία απαιτεί συνεχή εκπαίδευση ώστε να μην πάψει να

επεκτείνεται παραμένοντας στατική. Τα στοιχεία εκείνα τα οποία ένας κοινωνικός λειτουργός οφείλει να κατανοήσει ώστε να είναι διαπολιτισμικά επαρκής αναφέρονται στο πώς επιδρά ο πολιτισμός στις συμπεριφορές, τις στάσεις και τις αξίες ενός ατόμου, όπως και τις συμπεριφορές στήριξης των διαφορετικών ομάδων των εξυπηρετούμενων. Επίσης βασικό στοιχείο είναι η γλώσσα, καθώς και η κάθε μορφή επικοινωνίας μεταξύ των διαφόρων ομάδων των ετεροτήτων. Ακόμη οφείλει να κατανοήσει το πώς επηρεάζουν οι Κοινωνικές Υπηρεσίες τις ομάδες αυτές, καθώς και ποιους πόρους θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει προς όφελος των εξυπηρετούμενων, όπως υπηρεσίες, άτομα, δίκτυα κλπ. Επιπλέον θα πρέπει να παρατηρήσει τις σχέσεις δύναμης μέσα σε μια κοινότητα, υπηρεσία ή ίδρυμα, αλλά και την ενδεχόμενη σύγκρουση των επαγγελματικών του αξιών (Κούτρα, 2007).

Το τέταρτο κριτήριο αναφέρεται στις διαπολιτισμικές δεξιότητες. Ένας επαρκής διαπολιτισμικά επαγγελματίας πρέπει να είναι γνήσιος, να έχει ενσυναίσθηση, να αποδέχεται τις διαφορές μεταξύ των διαφορετικών ομάδων ανθρώπων, να συνεργάζεται μαζί τους με προθυμία και να διερευνά τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις του ως προς την ενδεχόμενη σύγκρουση με τα συμφέροντα των εξυπηρετούμενων (Κούτρα, 2007).

Οι βασικότερες δεξιότητες για διαπολιτισμικά επαρκείς επαγγελματίες και διοικητές υπηρεσιών συνοψίζονται ως εξής: εργασία με άτομα που διαφέρουν πολιτισμικά, εκμάθηση των πολιτισμών, αξιολόγηση του πολιτισμού για τους εξυπηρετούμενους, ενθάρρυνση και απάντηση στα συνθήματα που είναι πολιτισμικά προκατειλημμένα, γνώσεις τεχνικών συνέντευξης κατανοώντας το ρόλο της γλώσσας στον πολιτισμό του πελάτη, αξιολόγηση του πελάτη ως σύστημα κι ενσωμάτωση των στοιχείων της αξιολόγησης σε πολιτισμικά ορθές παρεμβάσεις, συνεργασία και σεβασμός προς τη διαφορετικότητα, δημιουργία στόχων προς το συμφέρον των πελατών, προσαρμογή των καταλληλότερων μεθόδων των υπαρχουσών δεξιοτήτων για τις εξειδικευμένες ανάγκες των ατόμων, δεξιότητες λεκτικές και μη και κατανόηση ως προς την επίδραση μεταξύ πελάτη, επαγγελματία, υπηρεσίας και ευρύτερης κοινότητας, αξιοποίηση των φυσικών συστημάτων στήριξης των ατόμων, υπεράσπιση κι ενδυνάμωση των εξυπηρετούμενων, μέσω δεξιοτήτων που κατανικούν τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις (Κούτρα, 2007).

Εν συνεχεία το πέμπτο κριτήριο της διαπολιτισμικής επάρκειας της Διεθνούς Οργάνωσης Κοινωνικών Λειτουργιών αναφέρεται στην παροχή των υπηρεσιών και στην αποτροπή του αποκλεισμού των πολιτισμικά διαφερόντων εξυπηρετούμενων από τη χρήση των υπηρεσιών αυτών (Κούτρα, 2007).

Η επίτευξη των παραπάνω μπορεί να πραγματοποιηθεί προσλαμβάνοντας πολυεθνικό προσωπικό με διαπολιτισμικές ικανότητες, κάνοντας παράλληλα ανασκόπηση στις δημογραφικές εξελίξεις της περιοχής την οποία εξυπηρετεί η εν λόγω υπηρεσία, καθορίζοντας έτσι τις ανάγκες για συνεργασία με μεταφραστές και διερμηνείς. Έπειτα με την ανάπτυξη κατάλληλων συστημάτων για παροχή υπηρεσιών, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συμμετοχή των ομάδων στόχων στην παροχή αυτή. Ακόμη μέσω της διασφάλισης της πολιτισμικής κληρονομιάς των πελατών και της ανταπόκρισης στα κοινωνικά ζητήματα από τη μεριά των επαγγελματιών. Επιπροσθέτως με την αποτροπή των προσβλητικών παρατηρήσεων προς τους εξυπηρετούμενους από το προσωπικό και την παράλληλη αξιολόγηση της πολιτισμικής επάρκειας κατά την εφαρμογή των πρακτικών της κοινωνικής εργασίας (Κούτρα, 2007).

Το έκτο κριτήριο της διαπολιτισμικής επάρκειας σχετίζεται με την ενδυνάμωση και την υπεράσπιση, δύο από τις σημαντικότερες δεξιότητες στη θεωρία και την εφαρμογή αυτής στην άσκηση της κοινωνικής εργασίας. Ο όρος ενδυνάμωση περιέχει τη διαδικασία σύνδεσης των ατόμων με τις δικές τους δυνάμεις. Αναφέρεται στην ικανότητα του εξυπηρετούμενου να πράττει για τον εαυτό του. Η υπεράσπιση από την άλλη συνδέεται με το να κάνει πράγματα ένας επαγγελματίας για τον πελάτη. Γενικότερα η ενδυνάμωση στην κοινωνική εργασία επιδιώκει την επίτευξη ενός συνδυασμού στόχων, τονίζοντας τη σημασία του να αναπτυχθεί συνείδηση, προσωπική δύναμη και δεξιότητες από τη μεριά του κοινωνικού λειτουργού, ο οποίος παράλληλα εργάζεται επιδιώκοντας την κοινωνική αλλαγή. Η ενδυνάμωση καταλήγοντας είναι ταυτόχρονα και διαδικασία και αποτέλεσμα (Κούτρα, 2007).

Το έβδομο κριτήριο αναφέρεται στο ποικιλόμορφο εργατικό δυναμικό, δηλαδή στο συνταίριασμα εργατικού δυναμικού με πληθυσμούς εξυπηρετούμενων παρόμοιων πολιτισμικών υποβάθρων, καθώς έτσι θα μπορούσε να επιτευχθεί καλύτερη και πιο αποτελεσματική κατανόηση και επικοινωνία μεταξύ των δύο

πλευρών. Άλλωστε η κοινωνική εργασία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με όρους όπως διαφορετικότητα, ένταξη και συναινετική δράση (Κούτρα, 2007).

Το όγδοο κριτήριο για τη διαπολιτισμική κοινωνική εργασία έχει να κάνει με την επαγγελματική εκπαίδευση. Κατά την άσκηση του επαγγέλματος της κοινωνικής εργασίας πρέπει να εξασφαλίζεται η διαπολιτισμική επάρκεια μέσω της εκπαίδευσης, κατάρτισης, πρακτικής και έρευνας, πράγμα το οποίο επιτυγχάνεται μέσω των προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων και της συνεχούς εκπαίδευσης (Κούτρα, 2007).

Το ένατο κριτήριο αναφέρεται στη συντήρηση και την προώθηση της γλωσσικής ποικιλομορφίας, δίνοντας το δικαίωμα στα άτομα να χρησιμοποιούν τη δική τους γλώσσα κατά την προσωπική και την κοινοτική ζωή. Ένας επαγγελματίας οφείλει να αποδέχεται πλήρως ένα άτομο, προωθώντας την κοινωνική δικαιοσύνη και εξαλείφοντας την όποια διάκριση ή καταπίεση που ενδέχεται να πηγάζουν από τη γλωσσική ή οποιαδήποτε άλλη διαφορά. Ακόμη οι κοινωνικές υπηρεσίες πρέπει να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στη γλώσσα των ατόμων που εξυπηρετούν, όπως επίσης οι κοινωνικοί λειτουργοί ίσως χρειάζεται να γνωρίζουν τη γλώσσα των εκάστοτε πελατών. Τέλος, σε κάποιες περιπτώσεις θα ήταν χρήσιμο να συνεργάζονται οι επαγγελματίες και οι εξυπηρετούμενοι κατά τις συνεδρίες τους με διερμηνείς, εφησυχάζοντας οι πρώτοι τους δεύτερους πως δεν παραβιάζονται τα προσωπικά τους δεδομένα, ενισχύοντας έτσι την εμπιστοσύνη των πελατών, εξασφαλίζοντας πως θα λάβουν τις προσωπικές πληροφορίες που χρειάζονται για τις παρεμβάσεις τους (Κούτρα, 2007).

Τέλος το δέκατο κριτήριο διαπολιτισμικής επάρκειας συνδέεται με την διαπολιτισμική ηγεσία, όπου οι κοινωνικοί λειτουργοί όντας οι καταλληλότεροι να διαδώσουν τις γνώσεις σχετικά με την ποικιλομορφία των διαφορετικών ομάδων των εξυπηρετούμενων, υποστηρίζοντας επίσης ενεργά την κοινωνική δικαιοσύνη και την ισότητα. Οι δεξιότητες εκείνες οι οποίες αποτελούν το κέντρο της διαπολιτισμικής ηγεσίας αφορούν στην ευαισθησία στη διαφορετικότητα, την πολυπολιτισμική ηγεσία, την αποδοχή και την ανοχή και την πολιτισμική επάρκεια, μέσω των οποίων οι επαγγελματίες θα είναι σε θέση να συνηγορήσουν υπέρ των ετεροτήτων σε διαπροσωπικό, θεσμικό, τοπικό εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο (Κούτρα, 2007).

3.4 Ενδυνάμωση και Συνηγορία

Δύο σημαντικοί ρόλοι στο επάγγελμα του κοινωνικού λειτουργού είναι να παράσχει ενδυνάμωση και να συνηγορεί υπέρ των αδύναμων ατόμων, όπως είναι οι μετανάστες, τα οποία απευθύνονται στον πρώτο για την ικανοποίηση των αιτημάτων τους.

Μέσω της ενδυνάμωσης ένας κοινωνικός λειτουργός στοχεύει να δώσει τη στήριξη που απαιτείται στους εξυπηρετούμενους ώστε να είναι εκείνοι σε θέση να λαμβάνουν αποφάσεις για τους εαυτούς τους και να δρουν για τις ζωές τους, προσπαθώντας παράλληλα να περιοριστούν οι παράγοντες είτε κοινωνικοί είτε προσωπικοί, οι οποίοι δεν τους επιτρέπουν να ασκήσουν την ήδη ενυπάρχουσα δύναμη τους λόγω έλλειψης αυτοπεποίθησης (Payne, 2000).

Μέσω της συνηγορίας από την άλλη ένας επαγγελματίας προσκτάται το ρόλου συνηγόρου, ούτως ώστε να εκπροσωπήσει τα συμφέροντα για λογαριασμό των αδύναμων εξυπηρετούμενων. Πρόκειται για έναν όρο που αφορά σε δικαιώματα, σχετικά με παροχές που ένα άτομο δικαιούται σύμφωνα με το νόμο, την ίδια στιγμή που δεν ισχύει κάτι αντίστοιχο για υπηρεσίες προνοιακού χαρακτήρα (Payne, 2000).

Οι αρχές που διέπουν την ενδυνάμωση και τη συνηγορία συνοψίζονται ως εξής: να τοποθετείται μια κατάσταση σε κάποιο πλαίσιο, επικεντρώνοντας στις αντιλήψεις του ίδιου του πελάτη σχετικά με την κατάσταση του και όχι στις εικασίες ή τις τακτικές που τυχόν έχει ο επαγγελματίας. Κατά την ενδυνάμωση να παρέχεται βοήθεια στα άτομα αναφορικά με το να λαμβάνουν αποφάσεις για τις ζωές τους, καθώς πρόκειται για μια διαδικασία κατά την οποία οι επαγγελματίες ρίχνουν φως στις όποιες πιθανότητες θα μπορούσαν να υπάρχουν ώστε να ικανοποιηθούν τα αιτήματα των εξυπηρετούμενων. Ακόμη, μέσω της συλλογικότητας οι κοινωνικοί λειτουργοί στοχεύουν να περιοριστεί ο βαθμός του αισθήματος απομόνωσης από τη μεριά των πελατών, υποβοηθώντας τους να συνάπτουν σχέσεις, ενισχύοντας την αυτοεκτίμησή τους (Payne, 2000).

3.5 Αντί-ρατσισμός, μια στρατηγική αντίστασης

Υπάρχουν περιπτώσεις οργανώσεων οι οποίες τηρούν μια προκατειλημμένη στάση απέναντι στη διαφορετικότητα. Ένας κοινωνικός λειτουργός εργαζόμενος σε κάποια από αυτές δεν αρκεί να είναι διαπολιτισμικά επαρκής. Πρέπει να μειωθούν οι προκαταλήψεις, πράγμα το οποίο μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω των κατάλληλων συνθηκών (Soydan, Williams, 1998).

Ο αντί-ρατσισμός αποτελεί μια στρατηγική αντίστασης στο φαινόμενο του ρατσισμού, η οποία επιδιώκει την αμφισβήτηση της δύναμης και μάχεται για την κοινωνική αλλαγή σε επίπεδο ατομικό και θεσμικό, επικεντρώνεται στον ρατσισμό και τον τρόπο με τον οποίο ο τελευταίος λειτουργεί, είναι μια πράξη κοινωνικής δικαιοσύνης (Κούτρα, 2007).

Ένας επαγγελματίας κοινωνικός λειτουργός οφείλει να κατανοήσει από ποιες συνθήκες θα διευκολυνθεί η όποια προσπάθεια να ανταγωνιστεί το ρατσισμό και την προκατάληψη. Ο σκοπός του θα πρέπει να είναι η ισότητα, πράγμα το οποίο μπορεί να επιδιώξει πραγματοποιώντας αλλαγές σε κάθε επίπεδο (ατομικό, θεσμικό, πολιτισμικό), μεταβάλλοντας τις κοινωνικές σχέσεις που υπάρχουν, επιδιώκοντας παράλληλα ισότητα ανάμεσα στους πολιτισμούς αλλά και τα άτομα (Κούτρα, 2007).

Η εφαρμογή του αντί-ρατσισμού ως πράξη κοινωνικής δικαιοσύνης από τον επαγγελματία περιλαμβάνει το να ακολουθηθούν κάποιοι κανόνες, οι οποίοι πρέπει να συνυπάρχουν και όχι να τηρούνται μεμονωμένα ορισμένοι από αυτούς (Κούτρα, 2007).

Ο πρώτος κανόνας σχετίζεται με τη στενή επαφή με τους άλλους, κατά τον οποίο απαιτείται ακριβής πληροφόρηση και μάχη κατά της όποιας προκατάληψης. Προσοχή χρειάζεται το ενδεχόμενο επαφής με τα άτομα εκείνα για τα οποία υποβόσκουν αρνητικά συναισθήματα, πράγμα το οποίο δε θα βοηθήσει να βελτιωθούν οι φυλετικές ισορροπίες (Κούτρα, 2007).

Ο δεύτερος αναφέρεται στη συνεργασία κι όχι στον ανταγωνισμό. Καθώς σε μια κοινωνία συνήθως ενθαρρύνεται ο ατομικισμός και η επιτυχία ενός ατόμου

μετριέται είτε από την οικονομική είτε την κοινωνική του θέση, ο ανταγωνισμός καλλιεργεί τις προκαταλήψεις, ενώ η συνεργασία τις μειώνει (Κούτρα, 2007).

Ο τρίτος κανόνας αφορά στους κοινούς στόχους, καθώς δύσκολα μπορεί να επικρατήσει η ισορροπία μεταξύ των ατόμων τα οποία δε μοιράζονται κοινούς στόχους και ο τέταρτος κανόνας σχετίζεται με την ανταλλαγή πληροφοριών, όπου η σωστή πληροφόρηση για κάποια ομάδα πρέπει να πηγάζει από πραγματικές προσωπικές εμπειρίες και όχι μέσω των ΜΜΕ, της οικογένειας, του κοινωνικού ή εκπαιδευτικού περιβάλλοντος, καθώς η ορθή ενημέρωση αποκτά βάση μέσα από τις αλληλεπιδράσεις ατόμων σε μια προσπάθεια τους για αντικατάσταση των αρνητικών συναισθημάτων με καινούργια θετικά συναισθήματα χωρίς προκαταλήψεις (Κούτρα, 2007).

Ο πέμπτος κανόνας κάνει λόγο για ισότιμες σχέσεις. Οι σχέσεις ανάμεσα στη μειονότητα και την κυρίαρχη ομάδα χαρακτηρίζονται από άνισες συμπεριφορές ως προς τη δύναμη και τις πηγές, πράγμα που συναντάται ακόμη και σε κοινωνίες οι οποίες δεν έχουν ρατσιστική πρόθεση. Οι κοινωνικοί λειτουργοί πρέπει να στοχεύουν αν και μακροπρόθεσμα την ισορροπία των δυνάμεων, βελτιώνοντας έτσι τις φυλετικές σχέσεις (Κούτρα, 2007).

Ο έκτος κανόνας αναφέρεται στη στήριξη της φυλετικής ισότητας από τους έχοντες την εξουσία. Η μεγαλύτερη επιτυχία μείωσης του ρατσισμού μπορεί να επιτευχθεί όταν οι ηγέτες μιας κοινότητας στηρίζουν την ένταξη των διαφορετικών ομάδων μέσα σε αυτή, οδηγώντας το σύνολο του εκάστοτε συστήματος στη μείωση των προκαταλήψεων, πράγμα το οποίο έχει αποδειχθεί από τους κοινωνικούς επιστήμονες (Κούτρα, 2007).

Ο έβδομος και τελευταίος κανόνας του αντί-ρατσισμού έχει να κάνει με τη δέσμευση και το δυνατό αίσθημα του ανήκειν. Οι κοινωνίες συνήθως προάγουν τον ατομικισμό και την αυτονομία και η ανεξαρτησία επαινείται. Εφόσον δεν υπάρχει κάποια δέσμευση μεταξύ των ανθρώπων, τότε η καταπίεση και η αδικία είναι κοντά. Μόνο όταν υπάρξει σύνδεση ανάμεσα στα άτομα ανακτάται η ανθρωπιά και μπορεί κανείς σταδιακά να απομακρυνθεί από τις προκαταλήψεις και τις ρατσιστικές στάσεις απέναντι στο διαφορετικό από εκείνον (Κούτρα, 2007).

Καταλήγοντας, θα ήταν ταιριαστό να αναφερθούν στο σημείο αυτό χαρακτηριστικά ενός μη ρατσιστή κοινωνικού λειτουργού, τα οποία είναι σύμφωνα με τη Solomon (1976) η ικανότητα να ερμηνεύει εναλλακτικά μια συμπεριφορά, κυρίως όσον αφορά τις πιο λανθασμένες για εκείνον συμπεριφορές, η ικανότητα επεξεργασίας πολλών δεδομένων, διαλέγοντας τις ερμηνείες που θα ταίριαζαν καλύτερα στους εκάστοτε εξυπηρετούμενους του, η ικανότητα αίσθησης ζεστασιάς, δείχνοντας γνήσιο ενδιαφέρον και ενσυναίσθηση ανεξάρτητα από τη φυλή ή άλλα χαρακτηριστικά και η ικανότητα να βάζει όρια στους εξυπηρετούμενους αν τυχόν παρερμηνεύτηκαν πραγματικά συναισθήματα ζεστασιάς από την πλευρά τους.

3.6 Κοινωνική Εργασία και κοινότητες μεταναστών

Η Ελλάδα τις τελευταίες δεκαετίες αποτελεί μια χώρα υποδοχής πολλών μεταναστών, κυρίως από τις Βαλκανικά αλλά και άλλα ανατολικά κράτη, μολονότι παλιότερα ήταν κυρίως χώρας εξαγωγής μεταναστών. Συγκριτικά με χώρες της Δυτικής Ευρώπης ή των Βαλκανίων, θεωρούνταν κράτος με σχετικά ομοιογενή πληθυσμό, πράγμα που πλέον έχει αλλάξει, καθώς ενισχύθηκε η πολυπολιτισμική της διάσταση έπειτα από την έλευση του μεγάλου αριθμού μεταναστών και προσφύγων (Ζαϊμάκης, 2002).

Καθώς τα δεδομένα διαφοροποιήθηκαν, διευρύνθηκε και το πεδίο πρακτικής της κοινωνικής εργασίας, μια και πλέον γίνεται λόγος για μια πολυπολιτισμική κοινωνία. Ο καλύτερος τρόπος διαχείρισης του φαινομένου είναι η κοινωνική ένταξη, μέσω της αποδοχής των μεταναστών ισότιμα ως ενεργούς πολίτες και όχι πολιτικές απελάσεων ή εθνικιστικές τάσεις, προκειμένου να διαφυλαχθεί η ομοιογένεια, ούτε ακόμη πολιτικές αφομοίωσης. Οι μετανάστες συμβάλλουν σε επίπεδο οικονομικό μέσω της παραγωγικότητας της εργασίας τους, αλλά και σε επίπεδο πολιτισμικό, καθώς το να συνυπάρχουν διαφορετικοί πολιτισμοί συνήθως συνεπάγεται πρόοδο και εξέλιξη (Ζαϊμάκης, 2002).

Οι κοινωνικοί λειτουργοί συχνά υιοθετούν πολιτικές αφομοίωσης, πράγμα το οποίο αναγκάζονται να κάνουν στα πλαίσια των κρατικών προγραμμάτων όπου εργάζονται. Επιπλέον παρατηρεί κανείς πως ο εθνικιστικός λόγος είναι διάχυτος στο εκπαιδευτικό σύστημα, ενώ παράλληλα απουσιάζει η εκπαίδευση σχετικά με την πολυπολιτισμικότητα. Οι παρεμβάσεις της κοινωνικής εργασίας όμως συνεπάγονται τη γνώση των βασικών αρχών της πολυπολιτισμικότητας, καθώς και η πολιτική των επαγγελματιών να είναι ανοικτή προς το διαφορετικό (Ζαϊμάκης, 2002).

Στις παρούσες κοινωνικές συνθήκες ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχουν οι κοινότητες προσφύγων και μεταναστών. Στις πρώτες είναι πιο ανεπτυγμένη η αίσθηση περί κοινότητας, λόγω των συνθηκών που ανάγκασαν τα μέλη τους να εγκαταλείψουν τη στέγη τους, να πάρουν τα λίγα περιουσιακά τους στοιχεία και να επιβιώσουν στο νέο τόπο με αυτά. Στις δεύτερες πάλι δε συναντάται η αίσθηση αυτή στον ίδιο βαθμό, καθώς μεταναστεύουν συνήθως οικειοθελώς, χωρίς να εξαναγκάζονται όπως στην περίπτωση των προσφύγων, είναι θέμα επιλογής. Οι κοινότητες αυτές συνήθως αναπτύσσονται σε υποβαθμισμένες γειτονιές των κέντρων των πόλεων (Ζαϊμάκης, 2002).

Ο ντόπιος πληθυσμός συνήθως αρνείται να αποδεχθεί τις μειονότητες, ενισχυόμενοι από το θεσμικό ρατσισμό, ο οποίος με τη σειρά του δυναμώνει τον κοινωνικό ρατσισμό, δυσχεραίνοντας τη διαδικασία ένταξης και προσαρμογής των ετεροτήτων. Η κοινωνική εργασία δεσμεύει τους επαγγελματίες στις αξίες της φυλετικής, της εθνοτικής και της πολιτισμικής ποικιλίας, στα πλαίσια μιας ομάδας. (Ζαϊμάκης, 2002).

Ένας κοινωνικός λειτουργός οφείλει να δείχνει σεβασμό στην πολιτισμική ιδιαιτερότητα, λαμβάνοντας υπόψη του αρχικά τη δέσμευση της κοινωνικής εργασίας στα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως αυτά προσδιορίζονται από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και τα έχουν αποδεχθεί τα περισσότερα κράτη, δικαιώματα τα οποία αναφέρονται στην προστασία των βασικών αξιών των ανθρώπων και όχι στις ξεχωριστές αξίες μιας κουλτούρας, οι οποίες βέβαια γίνονται σεβαστές εφόσον δε θίγουν τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα. Έπειτα καμία κουλτούρα δεν είναι ομοιογενής, καθώς διαφορετικές αντιλήψεις διέπουν το σύστημα πεποιθήσεων κάθε κουλτούρας. Ένας κοινωνικός λειτουργός πρέπει να αποδέχεται την ποικιλία των απόψεων, όπως και αυτές των μειονοτήτων (Dominelli, 1998).

Για ένα κοινωνικό λειτουργό είναι σημαντικό να γνωρίζει τις θεωρίες και τις εφαρμογές του επαγγέλματος του, όπως επίσης και την ιστορία, την κουλτούρα και τις σύγχρονες διαστάσεις μιας πολιτισμικά διαφέρουσας κοινότητας. Επίσης πρέπει να επαρκεί ως προς τη γνώση των αξιών της κοινωνικής εργασίας, κυρίως βέβαια όσον αφορά εκείνες που αναφέρονται στην κοινωνική δικαιοσύνη, το σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και την αποδοχή της διαφορετικότητας (Ζαϊμάκης, 2002).

Ένας κοινωνικός λειτουργός ακόμη δουλεύοντας σε μια κοινότητα μεταναστών, οφείλει να κατανοεί και να εκτιμά τις ιδιαιτερότητες ως προς τη φυλή και τον πολιτισμό. Να διερευνά χωρίς να επικρίνει, να έχει προθυμία και να ακούει με προσοχή τις διαφορετικές αντιλήψεις. Παράλληλα όμως πρέπει να είναι ενημερωμένος σχετικά με τυχόν προκαταλήψεις όσον αφορά στο έθνος, τη φυλή κλπ., προσπαθώντας να εκφράζει τα συναισθήματα του κάνοντας καλή διαχείριση αυτών. Αναφορικά με τις δεξιότητες πρέπει να κατανοεί τις διαφορές μεταξύ των ομάδων που διαφοροποιούνται πολιτισμικά, παρατηρώντας το αξιακό τους σύστημα και τις συμπεριφορές τους (Ζαϊμάκης, 2002).

Στα πλαίσια ενός προγράμματος κοινοτικής παρέμβασης πρέπει να στοχεύεται η κοινωνική αλλαγή, δίνοντας βάση στην πολιτισμική ιδιαιτερότητα της κοινότητας, όπου το κοινοτικό στέλεχος θα πρέπει να σέβεται τα δίκτυα των σχέσεων των μελών καθώς και τις αντιλήψεις τους, ειδάλλως το σύστημα σχέσεων που θα επιχειρήσει να ιδρύσει θα είναι ξένο προς την πραγματικότητα του τοπικού και δε θα έχει προοπτικές. Η εργασία ενός κοινοτικού στελέχους οφείλει να αναγνωρίζει τα προβλήματα των μελών της κοινότητας, αναζητώντας πόρους και υπηρεσίες για κάθε ανάγκη. Τέλος θα πρέπει να επιδιώκει τη συνεργασία των μελών της κοινότητας με εκείνα της κυρίαρχης ομάδας, ενισχύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη διακοινοτική και διαπολιτισμική επικοινωνία (Ζαϊμάκης, 2002).

Ερευνητικό μέρος

4. Παρουσίαση του ερευνητικού προβλήματος

4.1 Σκοπός της πραγματοποιηθείσας έρευνας

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, σε περιόδους κρίσης όπως η παρούσα περίοδος κατά την οποία βιώνουμε την οικονομική κρίση, φαινόμενα - μεταξύ άλλων - η ξενοφοβία και ο ρατσισμός αυξάνονται ραγδαία.

Τα δεδομένα δείχνουν ότι στην Ευρώπη υπάρχει ένα συστηματικό, χρόνιο και παγιωμένο τοπίο σοβαρών ανισοτήτων, αποκλεισμού και διακρίσεων κατά των μεταναστών και των μειονοτήτων, παρά το σταθερά βελτιούμενο νομικό πλαίσιο, σε αρκετές αν όχι σε όλες τις χώρες. Επιπλέον, σχεδόν παντού υπάρχει μια ανησυχητική τάση αύξησης λόγου μίσους και βίας από ακροδεξιές εξτρεμιστικές οργανωμένες ομάδες (www.red-network.eu).

Ο σκοπός της συγκεκριμένης έρευνας αφορά στο πως αντιμετωπίζουν οι φοιτητές τη ξενοφοβία και το ρατσισμό σε μια περίοδο έντονης κοινωνικής κρίσης, τι στάσεις υιοθετούνται από το οικογενειακό – κοινωνικό τους περιβάλλον, τους εκπαιδευτικούς φορείς και τα ΜΜΕ.

Τέλος, μας ενδιέφερε να διερευνήσουμε ανάμεσα σε άτομα νεαρά σε ηλικία, εξ' ου κι η επιλογή φοιτητών ως πληθυσμός στόχος, αφενός καθώς ηλικιακά είναι πιο κοντά σε εμάς και αφετέρου διότι η 'νέα γενιά' δεν παύει να είναι η ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο.

Τα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν ήταν τα εξής:

- Σχετίζεται το φύλο με τη ρατσιστική η ξενοφοβική στάση;
- Διαφέρουν οι στάσεις των φοιτητών απέναντι στο φαινόμενο του ρατσισμού και τους ξενοφοβίας ανάλογα με το είδος σπουδών;
- Διαφέρουν οι απόψεις απέναντι στο ζήτημα της ξενοφοβίας και του ρατσισμού ανάλογα με τον τόπο μόνιμης κατοικίας;

- Σχετίζεται το μορφωτικό επίπεδο των γονέων με τη στάση των φοιτητών προς τον ρατσισμό και τη ξενοφοβία;

4.2 Μεθοδολογία - Στάδια της έρευνας

Κατά τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα έρευνα, ακολουθήθηκαν τα εξής στάδια:

- **Προκαταρκτική Ανάλυση:** Ο πληθυσμός (N) της έρευνας μας απευθύνεται σε φοιτητές, η γνώση και η γνώμη των οποίων θα εκτιμηθεί και θα συνυπολογισθεί καθ' όλη την πορεία της παρούσης έρευνας. Το μέγεθος του δείγματος (n) ήταν 210 φοιτητές, η μέθοδος δειγματοληψίας που χρησιμοποιήθηκε ήταν η Δειγματοληψία χωρίς πιθανότητες (Δειγματοληψία ευκολίας). Το όργανο συλλογής των δεδομένων αυτών ήταν το ερωτηματολόγιο (Τηλικίδου 2004).
- **Πραγματοποίηση έρευνας:** Αυτό το στάδιο περιλάμβανε την δημιουργία ενός ερωτηματολογίου πάνω στο οποίο στηρίχτηκε η έρευνα της παρούσας διατριβής. Κατά την διάρκεια διαμόρφωσης του ερωτηματολογίου λήφθηκαν υπόψη κατά κύριο λόγο τα σημεία που αναπτύχθηκαν ήδη στα πλαίσια του μοντέλου υλοποίησης της έρευνας
- **Επεξεργασία με χρήση πολυκριτηρίου συστήματος αξιολόγησης** Η εφαρμογή διαφόρων στατιστικών τεχνικών ανάλυσης μιας έρευνας στα πλαίσια του προγράμματος SPSS. Οι τεχνικές ανάλυσης των δεδομένων που επιλέξαμε για την συγκέντρωση των αποτελεσμάτων ήταν το Analyze Descriptive Statistics, Frequencies και για τα αποτελέσματα των συνδυαστικών ερωτήσεων ήταν το Analyze Descriptive Statistics, Crosstabs.
- **Αποτελέσματα-Συμπεράσματα:** Στο τελευταίο στάδιο της έρευνας περιλαμβάνει την ανάλυση αποτελεσμάτων καθώς επίσης και την εξαγωγή των τελικών συμπερασμάτων.

4.3 Ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας

Για τους 210 από τους ερωτηθέντες που κλήθηκαν να απαντήσουν το ερωτηματολόγιο με θέμα «Στάσεις και αντιλήψεις φοιτητών απέναντι στην ξενοφοβία και τον ρατσισμό», παρουσιάζονται τα παρακάτω αποτελέσματα.

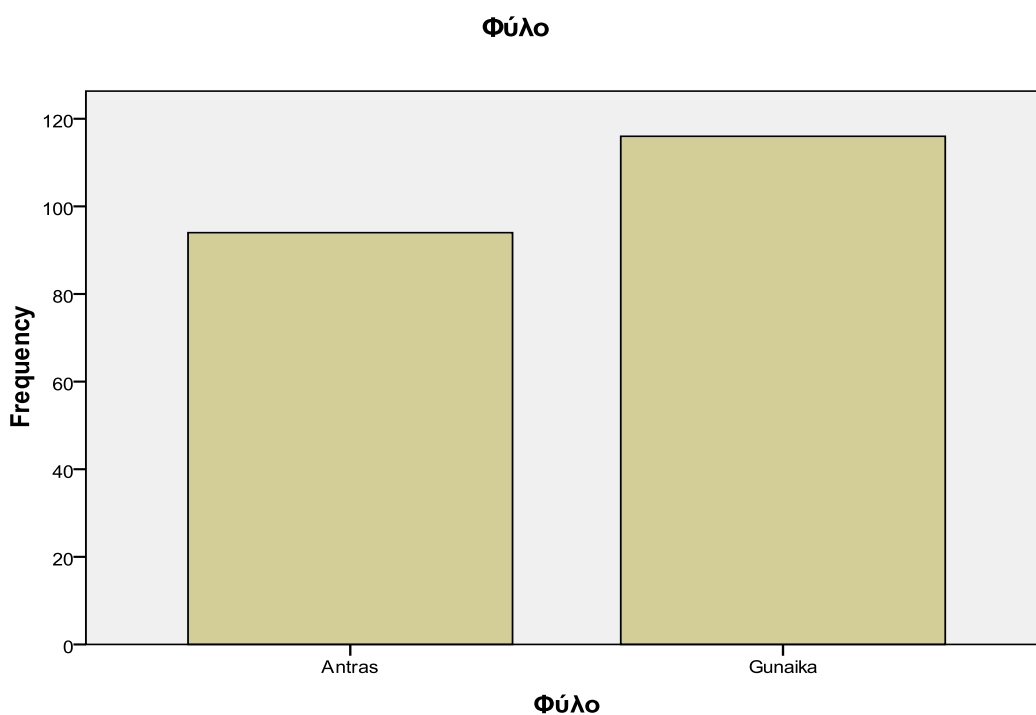
Πίνακας 1: Το φύλο των ερωτηθέντων

Φύλο

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Antras	94	44,8	44,8	44,8
Gunaika	116	55,2	55,2	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Οι 116 από τους 210 (55,2%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια ήταν γυναίκες και οι 94 από τους 210 (44,8%) ήταν άντρες.

Γράφημα 1: Το φύλο των ερωτηθέντων

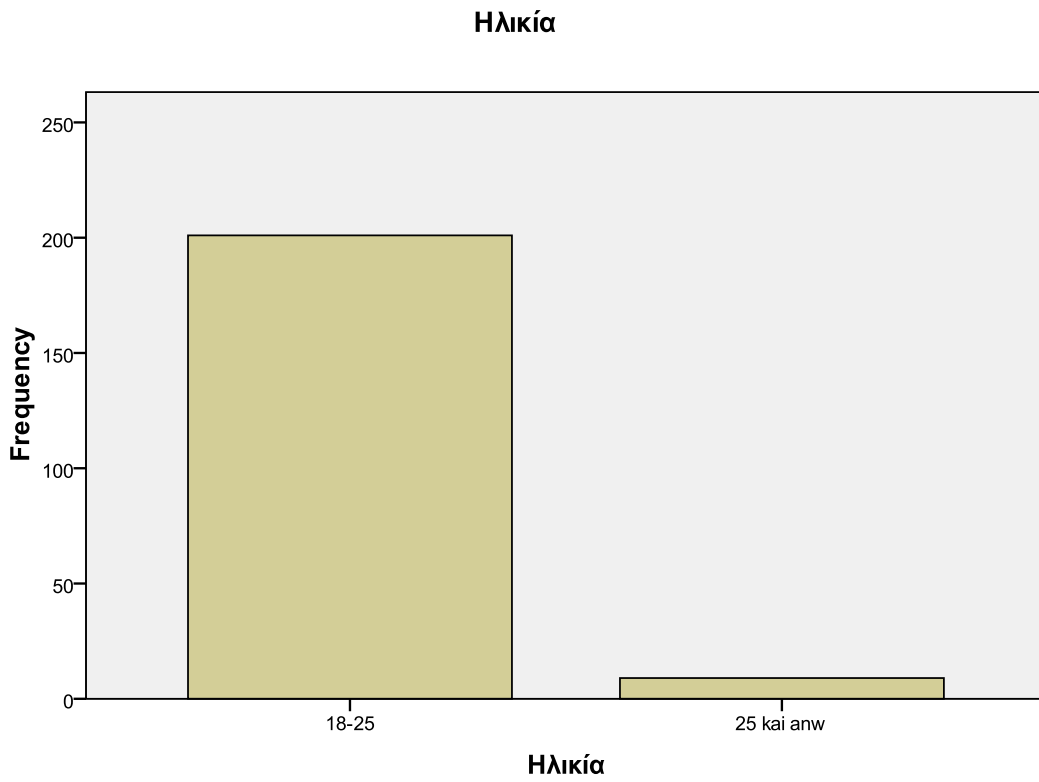
Πίνακας 2: Η ηλικία των ερωτηθέντων

Ηλικία

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 18-25	201	95,7	95,7	95,7
25 kai anw	9	4,3	4,3	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Οι 201 από τους 210 (95,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια ήταν ηλικίας 18-25 ετών, οι 9 από τους 210 (4,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια ήταν ηλικίας 25

Γράφημα 2: Η ηλικία των ερωτηθέντων

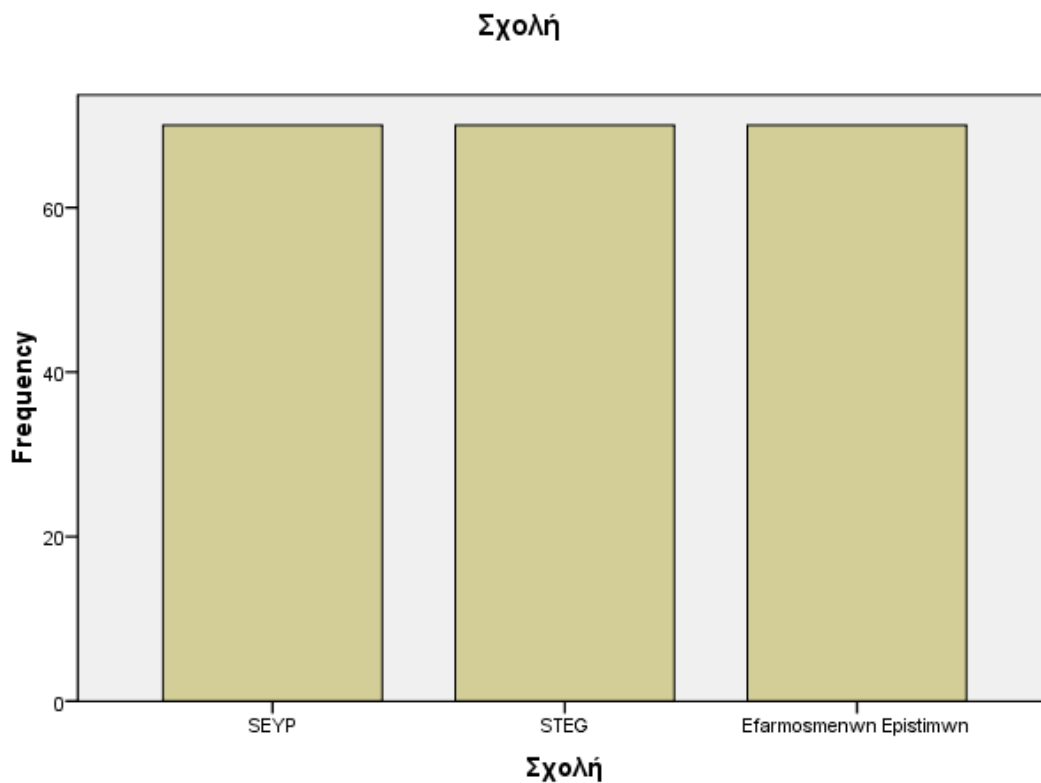
Πίνακας 3: Η σχολή που φοιτούν οι ερωτηθέντες

Σχολή

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	SEYP	70	33,3	33,3	33,3
	STEG	70	33,3	33,3	66,7
	Efarmosmenwn Epistimwn	70	33,3	33,3	100,0
	Total	210	100,0	100,0	

Οι 70 από τους 210 (33,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στη σχολή ΣΕΥΠ, οι 70 από τους 210 (33,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στη σχολή ΣΤΕΓ και οι 70 από τους 210 (33,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στη σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών.

Γράφημα 3: Η σχολή που φοιτούν οι ερωτηθέντες

Πίνακας 4: Το τμήμα που φοιτούν οι ερωτηθέντες

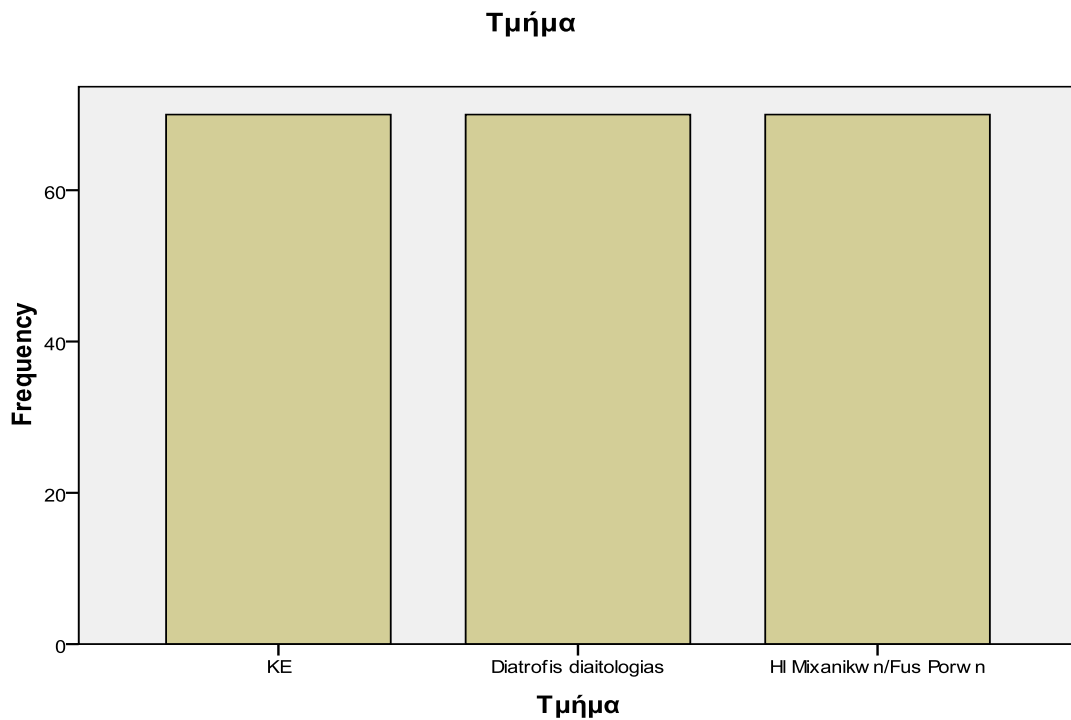
Τμήμα

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent

Valid	ΚΕ	70	33,3	33,3	33,3
	Diatrofis diaitologias	70	33,3	33,3	66,7
	Ηl Mixanikwn/Fus Porwn	70	33,3	33,3	100,0
	Total	210	100,0	100,0	

Οι 70 από τους 210 (33,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στο τμήμα Διατροφής & Διαιτολογίας, οι 70 από τους 210 (33,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στο τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών/Φυσικών Πόρων και οι 70 από τους 210 (33,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στη σχολή Κοινωνικής Εργασίας

Γράφημα 4: Το τμήμα που φοιτούν οι ερωτηθέντες

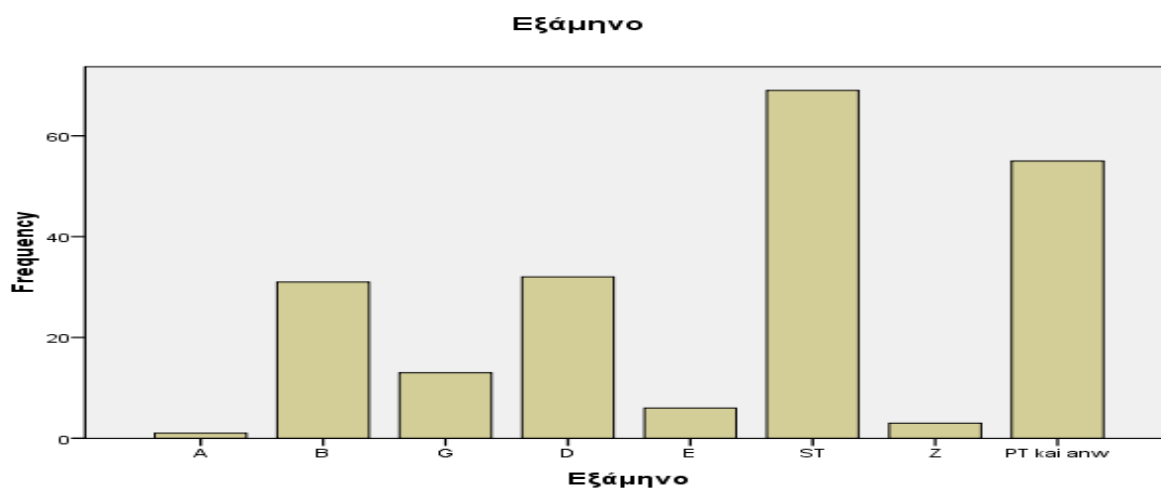

Πίνακας 5: Το εξάμηνο που φοιτούν οι ερωτηθέντες

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid A	1	,5	,5	,5
B	31	14,8	14,8	15,2
G	13	6,2	6,2	21,4
D	32	15,2	15,2	36,7
E	6	2,9	2,9	39,5
ST	69	32,9	32,9	72,4
Z	3	1,4	1,4	73,8
PT kai anw	55	26,2	26,2	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Οι 69 από τους 210 (32,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στο ΣΤ εξάμηνο της φοιτητικής τους εκπαίδευση, οι 55 από τους 210 (26,2%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στο Πτυχίο και άνω εξάμηνο της φοιτητικής τους εκπαίδευση. οι 32 από τους 210 (15,2%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στο Δ εξάμηνο της φοιτητικής τους εκπαίδευση, οι 31 από τους 210 (14,8%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στο Β εξάμηνο της φοιτητικής τους εκπαίδευση, οι 13 από τους 210 (6,2%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στο Γ εξάμηνο της φοιτητικής τους εκπαίδευση, οι 6 από τους 210 (2,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στο Ε εξάμηνο της φοιτητικής τους εκπαίδευση, οι 3 από τους 210 (1,4%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στο Ζ εξάμηνο της φοιτητικής τους εκπαίδευση και 1 από τους 210 (0,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκε στο Α εξάμηνο της φοιτητικής του εκπαίδευση.

Γράφημα 5: Το εξάμηνο που φοιτούν οι ερωτηθέντες

Πίνακας 6: Η οικογενειακή κατάσταση των ερωτηθέντων

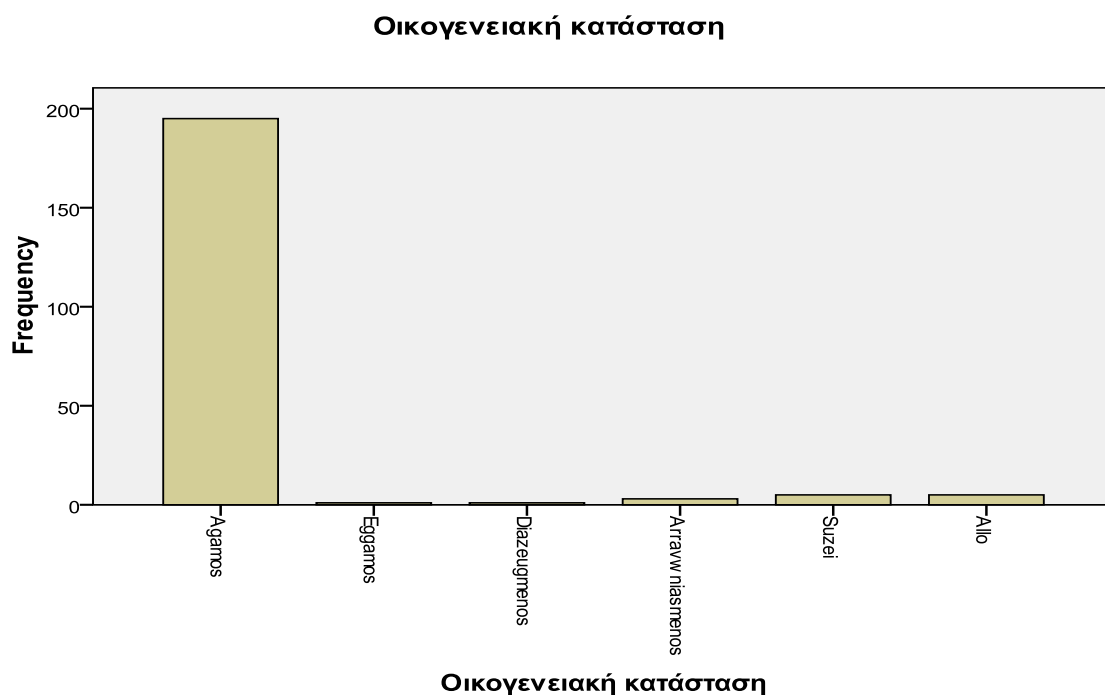
Οικογενειακή κατάσταση

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Agamos	195	92,9	92,9	92,9
	Eggamos	1	,5	,5	93,3
	Diazeugmenos	1	,5	,5	93,8
	Arravwniasmenos	3	1,4	1,4	95,2
	Suzei	5	2,4	2,4	97,6
	Allo	5	2,4	2,4	100,0
	Total	210	100,0	100,0	

Οι 195 από τους 210 (92,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια ήταν άγαμοι, οι 5 από τους 210 (2,4%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συζούσαν, οι 5 από τους 210 (2,4%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν άλλο, οι 3 από τους 210 (1,4%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια τα ερωτηματολόγια ήταν αρραβωνιασμένοι, ο 1 από τους 210 (0,5%) που απάντησε το ερωτηματολόγιο ήταν

έγγαμος και 1 από τους 210 (0,5%) που απάντησε το ερωτηματολόγιο ήτανε διαζευγμένος.

Γράφημα 6: Η οικογενειακή κατάσταση των ερωτηθέντων

Πίνακας 7: Το Μορφωτικό επίπεδο του πατέρα των ερωτηθέντων

Το Μορφωτικό επίπεδο του πατέρα

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Prwtovathmia	31	14,8	14,8	14,8
	Deuterovathmia	95	45,2	45,2	60,0
	Tritovathmia	66	31,4	31,4	91,4
	Metapyxiako	9	4,3	4,3	95,7
	Allo	9	4,3	4,3	100,0

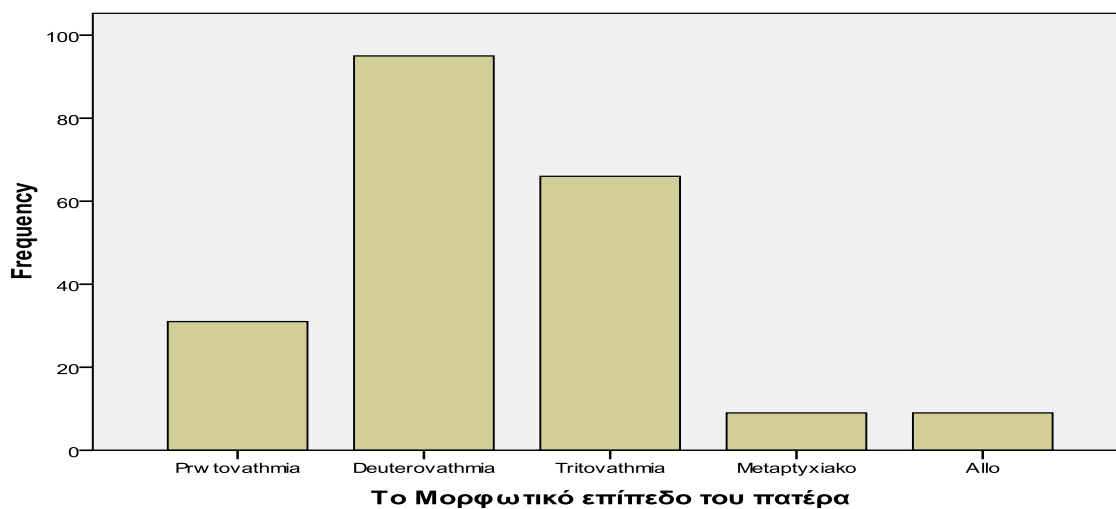
Το Μορφωτικό επίπεδο του πατέρα

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Prwtovathmia	31	14,8	14,8	14,8
Deuterovathmia	95	45,2	45,2	60,0
Tritovathmia	66	31,4	31,4	91,4
Metaptyxiako	9	4,3	4,3	95,7
Allo	9	4,3	4,3	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Οι 95 από τους 210 (45,2%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα των ερωτηθέντων άνηκε στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση, οι 66 από τους 210 (31,4%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα των ερωτηθέντων άνηκε στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, οι 31 από τους 210 (14,8%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα των ερωτηθέντων άνηκε στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, οι 9 από τους 210 (4,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα των ερωτηθέντων άνηκε σε μεταπτυχιακή εκπαίδευση και οι 9 από τους 210 (4,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα των ερωτηθέντων άνηκε σε άλλο επίπεδο εκπαίδευσης.

Γράφημα 7: Το Μορφωτικό επίπεδο του πατέρα των ερωτηθέντων

Το Μορφωτικό επίπεδο του πατέρα

Πίνακας 8: Το Μορφωτικό επίπεδο της μητέρας των ερωτηθέντων

Το Μορφωτικό επίπεδο της μητέρας

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Prwtovathmia	20	9,5	9,5	9,5
Deuteroavathmia	106	50,5	50,5	60,0
Tritovathmia	67	31,9	31,9	91,9
Metaptuhiako	10	4,8	4,8	96,7
Allo	7	3,3	3,3	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Οι 106 από τους 210 (50,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας των ερωτηθέντων άνηκε στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση, οι 67 από τους 210 (31,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας των ερωτηθέντων άνηκε στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, οι 20 από τους 210

(9,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας των ερωτηθέντων άνηκε στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, οι 10 από τους 210 (4,8%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας των ερωτηθέντων άνηκε σε μεταπτυχιακή εκπαίδευση και οι 7 από τους 210 (3,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας των ερωτηθέντων άνηκε σε άλλο επίπεδο εκπαίδευσης.

Γράφημα 8: Το Μορφωτικό επίπεδο της μητέρας των ερωτηθέντων

Πίνακας 9: Το Επάγγελμα του πατέρα των ερωτηθέντων

Το Επάγγελμα του πατέρα

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Idiwtikos	65	31,0	31,0	31,0
	Dimosios	52	24,8	24,8	55,7
	El epaggelmatias	42	20,0	20,0	75,7
	Gewrgos	26	12,4	12,4	88,1

Allo	25	11,9	11,9	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Οι 65 από τους 210 (31%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το επάγγελμα του πατέρα των ερωτηθέντων άνηκε στον ιδιωτικό τομέα, οι 52 από τους 210 (24,8%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το επάγγελμα του πατέρα των ερωτηθέντων άνηκε στον δημόσιο τομέα, οι 42 από τους 210 (20%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το επάγγελμα του πατέρα των ερωτηθέντων άνηκε στους ελεύθερους επαγγελματίες, οι 26 από τους 210 (12,4%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το επάγγελμα του πατέρα των ερωτηθέντων άνηκε σε γεωργικό τομέα και οι 25 από τους 210 (11,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το επάγγελμα του πατέρα των ερωτηθέντων είπαν άλλο επάγγελμα.

Γράφημα 9: Το Επάγγελμα του πατέρα των ερωτηθέντων

Πίνακας 10: Το Επάγγελμα της μητέρας των ερωτηθέντων

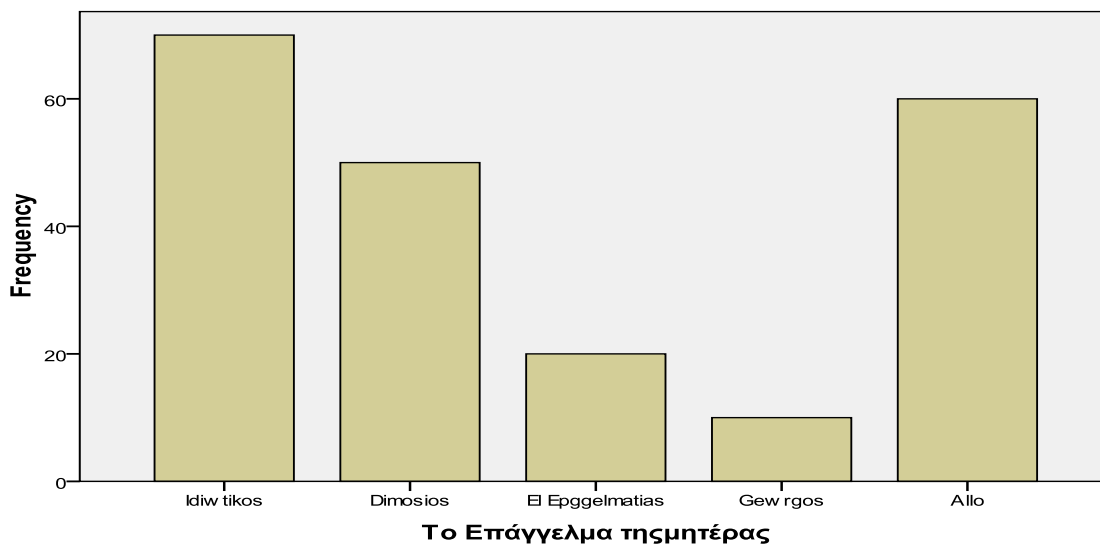
Το Επάγγελμα της μητέρας

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Idiwtikos	70	33,3	33,3	33,3
	Dimosios	50	23,8	23,8	57,1
	El Eppgelmatias	20	9,5	9,5	66,7
	Gewrgos	10	4,8	4,8	71,4
	Allo	60	28,6	28,6	100,0
	Total	210	100,0	100,0	

Οι 70 από τους 210 (33,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το επάγγελμα της μητέρας των ερωτηθέντων άνηκε στον ιδιωτικό τομέα, οι 60 από τους 210 (28,6%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το επάγγελμα της μητέρας των ερωτηθέντων είπαν άλλο επάγγελμα, οι 50 από τους 210 (23,8%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το επάγγελμα της μητέρας των ερωτηθέντων άνηκε στον δημόσιο τομέα, οι 20 από τους 210 (9,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το επάγγελμα της μητέρας των ερωτηθέντων άνηκε στους ελεύθερους επαγγελματίες, και οι 10 από τους 210 (4,8%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το επάγγελμα της μητέρας των ερωτηθέντων άνηκε σε γεωργικό τομέα.

Γράφημα 10: Το Επάγγελμα της μητέρας των ερωτηθέντων

Το Επάγγελμα της μητέρας

Πίνακας 11: Ο Τόπος Μόνιμης Κατοικίας σας

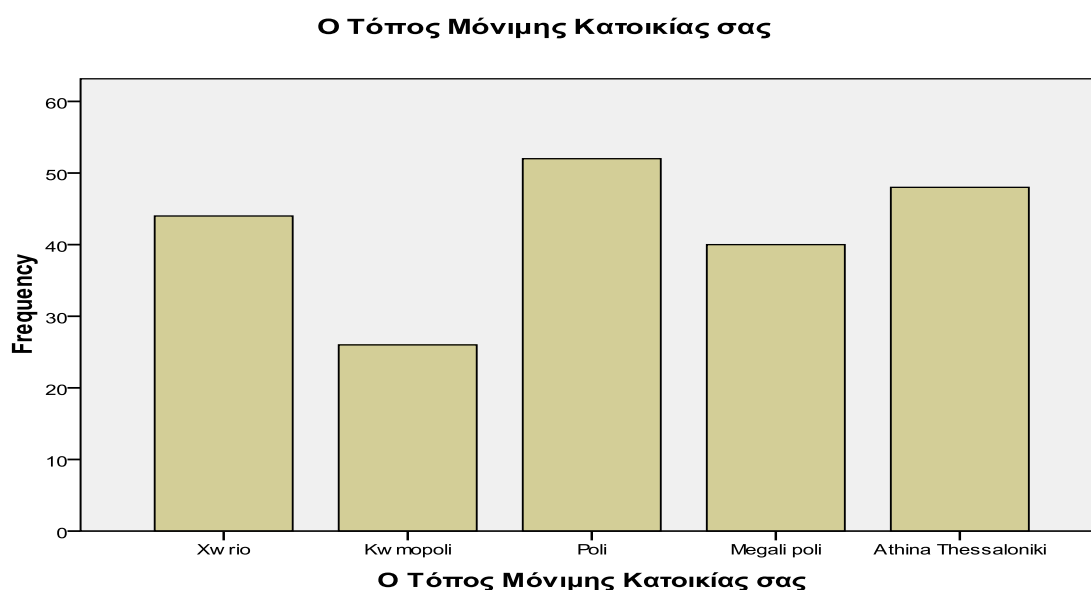
Ο Τόπος Μόνιμης Κατοικίας σας

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Χωριο	44	21,0	21,0	21,0
	Κωμοπολι	26	12,4	12,4	33,3
	Πολι	52	24,8	24,8	58,1
	Μεγαλι πολι	40	19,0	19,0	77,1
	Αθινα Thessaloniki	48	22,9	22,9	100,0
	Total	210	100,0	100,0	

Οι 52 από τους 210 (24,8%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια ο τόπος της μόνιμης κατοικίας ήταν πόλη έως 50000 κάτοικοι, οι 48 από τους 210 (22,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια ο τόπος της μόνιμης κατοικίας ήταν Αθήνα-

Θεσσαλονίκη, οι 44 από τους 210 (21%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια ο τόπος της μόνιμης κατοικίας ήταν χωριό έως 2000 κάτοικοι, οι 40 από τους 210 (19%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια ο τόπος της μόνιμης κατοικίας ήταν μεγάλη πόλη πάνω από 50000 κάτοικοι και οι 26 από τους 210 (12,4%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια ο τόπος της μόνιμης κατοικίας ήταν κωμόπολη έως 10000 κάτοικοι.

Γράφημα 11: Ο Τόπος Μόνιμης Κατοικίας σας

Πίνακας 1

2: Θεωρείτε πως όλοι οι άνθρωποι έχουν ίσα δικαιώματα;

Θεωρείτε πως όλοι οι άνθρωποι έχουν ίσα δικαιώματα;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Nai	183	87,1	87,1	87,1
	Ohi	27	12,9	12,9	100,0

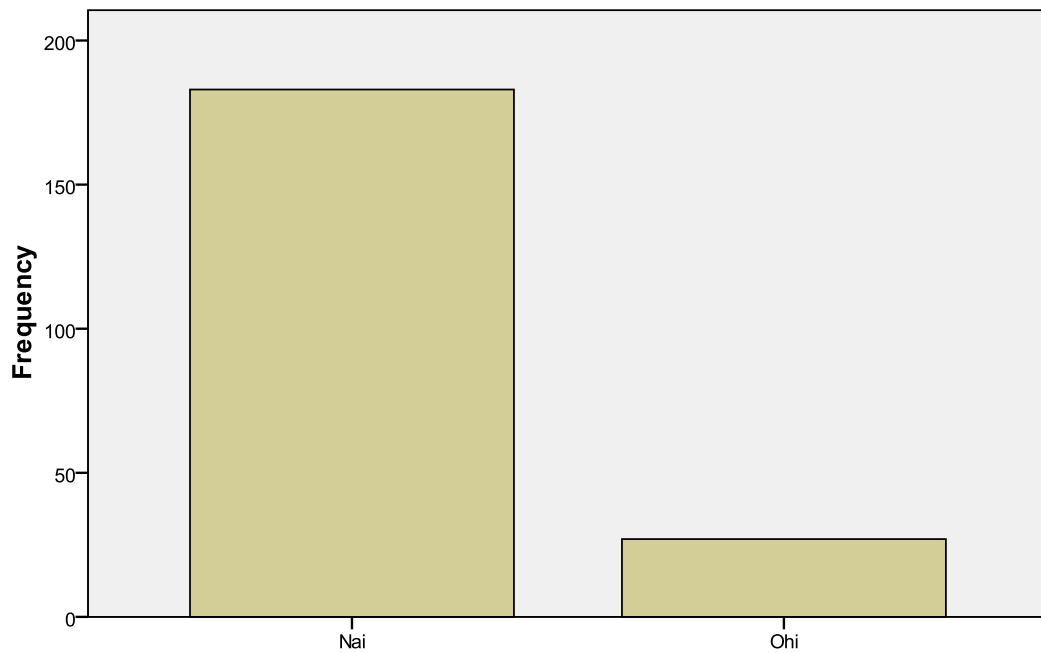
Θεωρείτε πως όλοι οι άνθρωποι έχουν ίσα δικαιώματα;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nai	183	87,1	87,1	87,1
Ohi	27	12,9	12,9	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση θεωρείτε πως όλοι οι άνθρωποι έχουν ίσα δικαιώματα, οι 183 από τους 210 (87,1%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι και οι 27 από τους 210 (12,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν όχι.

Γράφημα 12: Θεωρείτε πως όλοι οι άνθρωποι έχουν ίσα δικαιώματα;

Θεωρείτε πως όλοι οι άνθρωποι έχουν ίσα δικαιώματα;

Θεωρείτε πως όλοι οι άνθρωποι έχουν ίσα δικαιώματα;

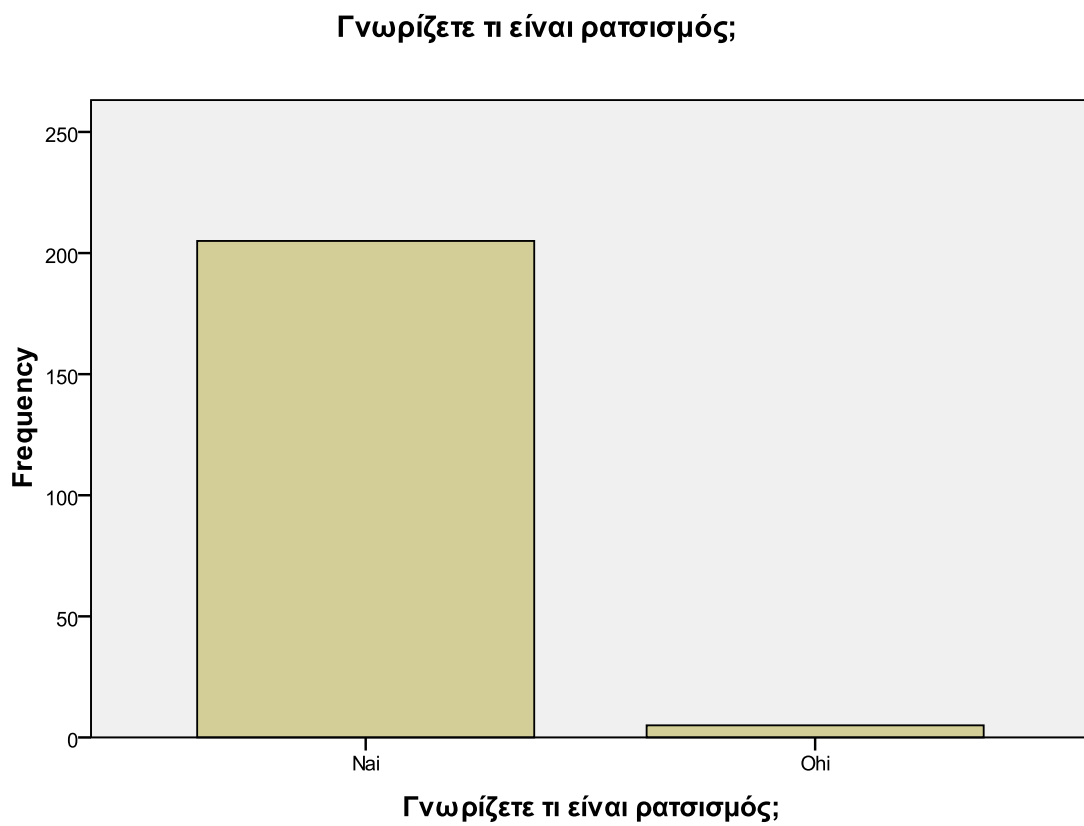
Πίνακας 13: Γνωρίζετε τι είναι ρατσισμός;

Γνωρίζετε τι είναι ρατσισμός;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nai	205	97,6	97,6	97,6
Ohi	5	2,4	2,4	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση γνωρίζετε τι είναι ρατσισμός, οι 205 από τους 210 (97,6%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι και οι 5 από τους 210 (2,4%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν όχι.

Γράφημα 13: Γνωρίζετε τι είναι ρατσισμός;

Πίνακας 14: Νομίζετε πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων;

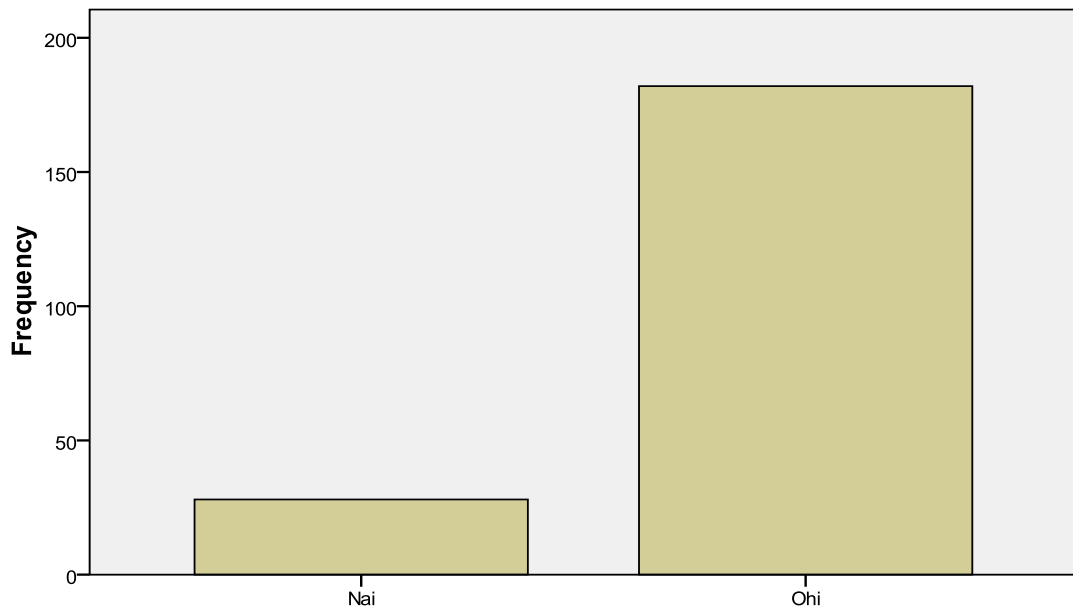
Νομίζετε πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nai	28	13,3	13,3	13,3
Ohi	182	86,7	86,7	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση νομίζετε πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων, οι 182 από τους 210 (86,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν όχι και οι 28 από τους 210 (13,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι.

Γράφημα 14: Νομίζετε πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων;

Νομίζετε πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων;

Νομίζετε πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων;

Πίνακας 15: Έχετε γίνει μάρτυρας βίαιης ρατσιστικής επίθεσης;

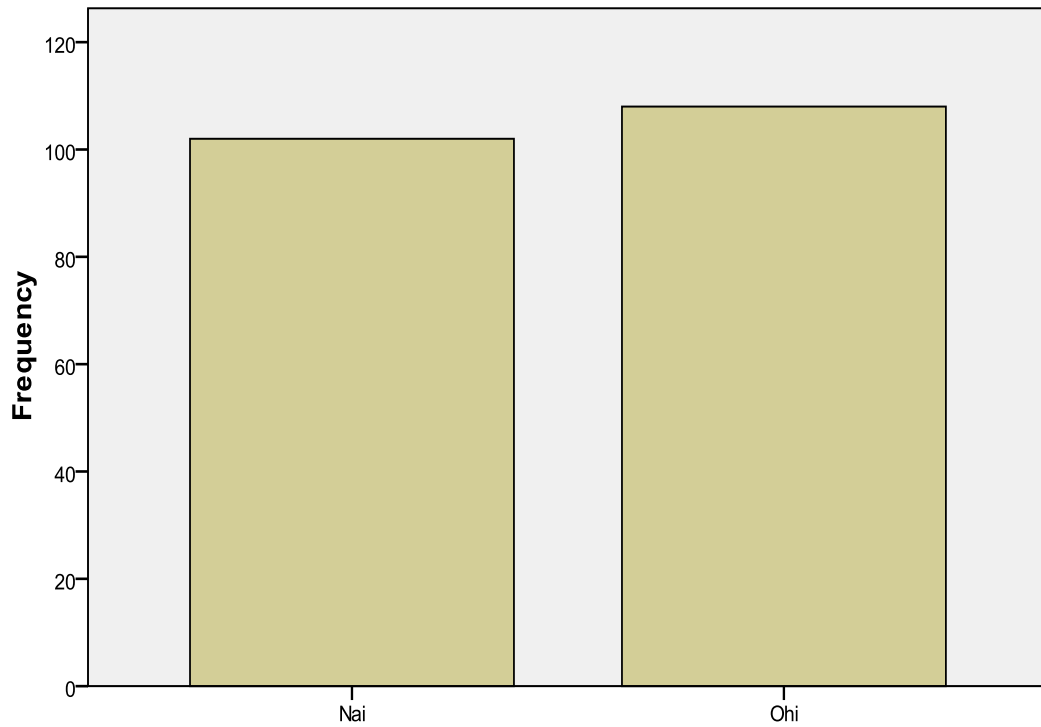
Έχετε γίνει μάρτυρας βίαιης ρατσιστικής επίθεσης;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nai	102	48,6	48,6	48,6
Ohi	108	51,4	51,4	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση έχετε γίνει μάρτυρας βίαιης ρατσιστικής επίθεσης, οι 108 από τους 210 (51,4%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν όχι και οι 102 από τους 210 (48,6%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι.

Γράφημα 15: Έχετε γίνει μάρτυρας βίαιης ρατσιστικής επίθεσης;

Έχετε γίνει μάρτυρας βίαιης ρατσιστικής επίθεσης;

Έχετε γίνει μάρτυρας βίαιης ρατσιστικής επίθεσης;

Πίνακας 16: Σας έχουν φερθεί ποτέ ρατσιστικά;

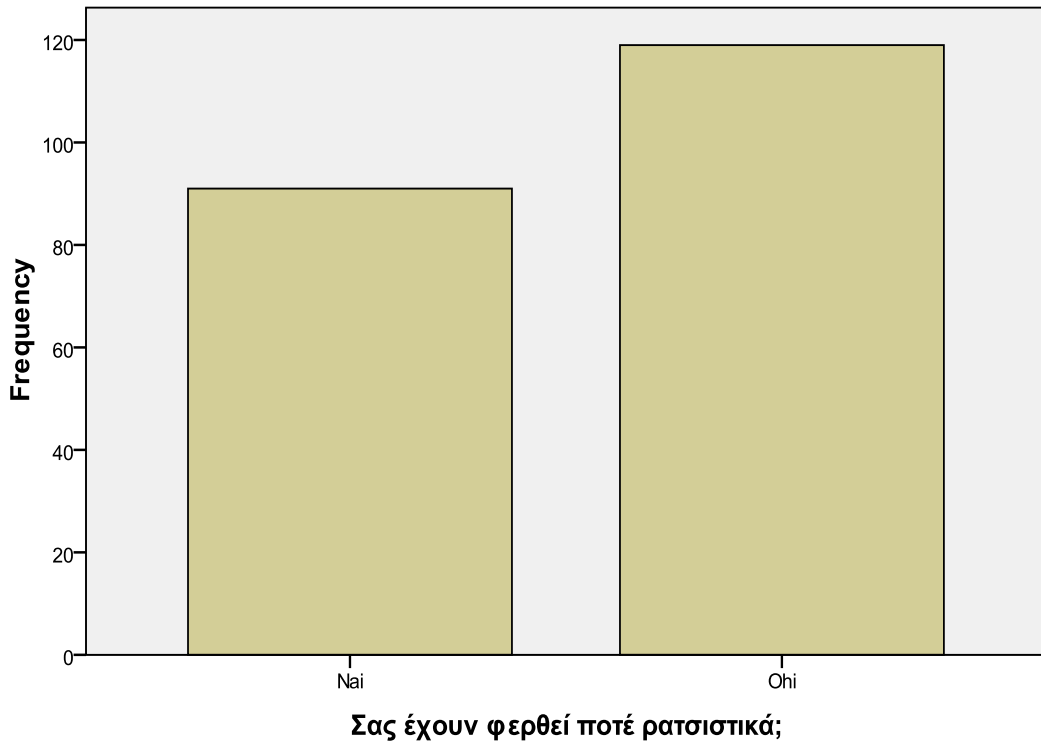
Σας έχουν φερθεί ποτέ ρατσιστικά;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Nai	91	43,3	43,3	43,3
	Ohi	119	56,7	56,7	100,0
	Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση σας έχουν φερθεί ποτέ ρατσιστικά, οι 119 από τους 210 (56,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν όχι και οι 91 από τους 210 (43,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι.

Γράφημα 16: Σας έχουν φερθεί ποτέ ρατσιστικά;

Σας έχουν φερθεί ποτέ ρατσιστικά;

Πίνακας 17: Θα συμμετείχατε ποτέ σε κάποια εξέγερση κατά του ρατσισμού;

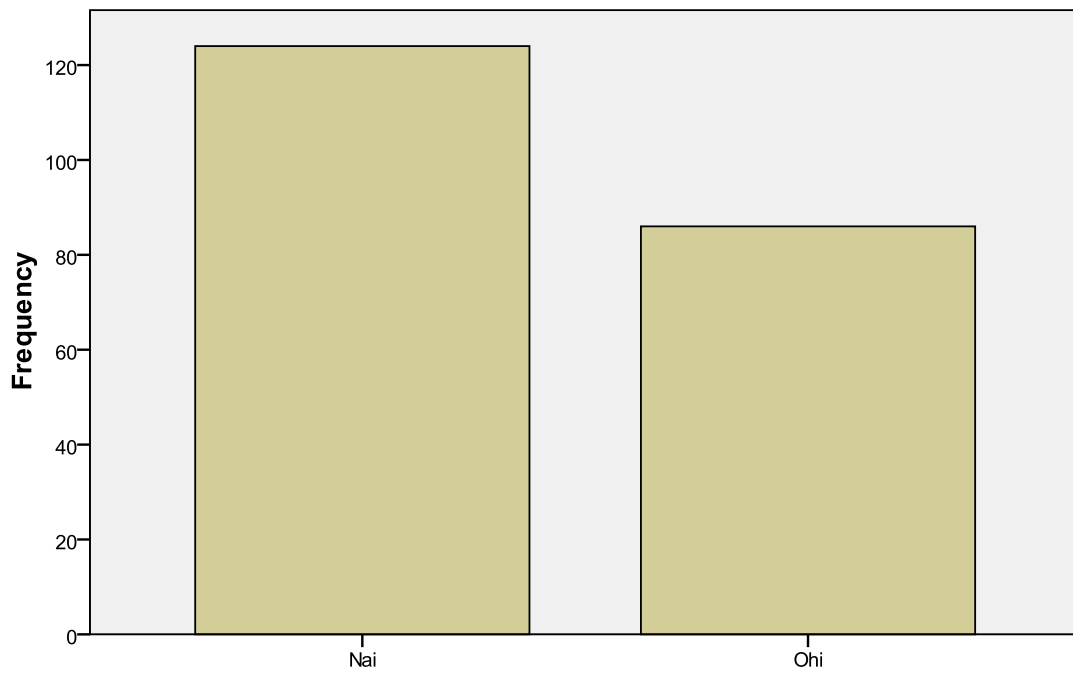
**Θα συμμετείχατε ποτέ σε κάποια εξέγερση κατά του
ρατσισμού;**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nai	124	59,0	59,0	59,0
Ohi	86	41,0	41,0	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση θα συμμετείχατε ποτέ σε κάποια εξέγερση κατά του ρατσισμού, οι 124 από τους 210 (59%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι και οι 86 από τους 210 (41%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν όχι.

Γράφημα 17: Θα συμμετείχατε ποτέ σε κάποια εξέγερση κατά του ρατσισμού;

Θα συμμετείχατε ποτέ σε κάποια εξέγερση κατά του ρατσισμού;

Θα συμμετείχατε ποτέ σε κάποια εξέγερση κατά του ρατσισμού;

Πίνακας 18: Πόσο σας ενοχλεί που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί;

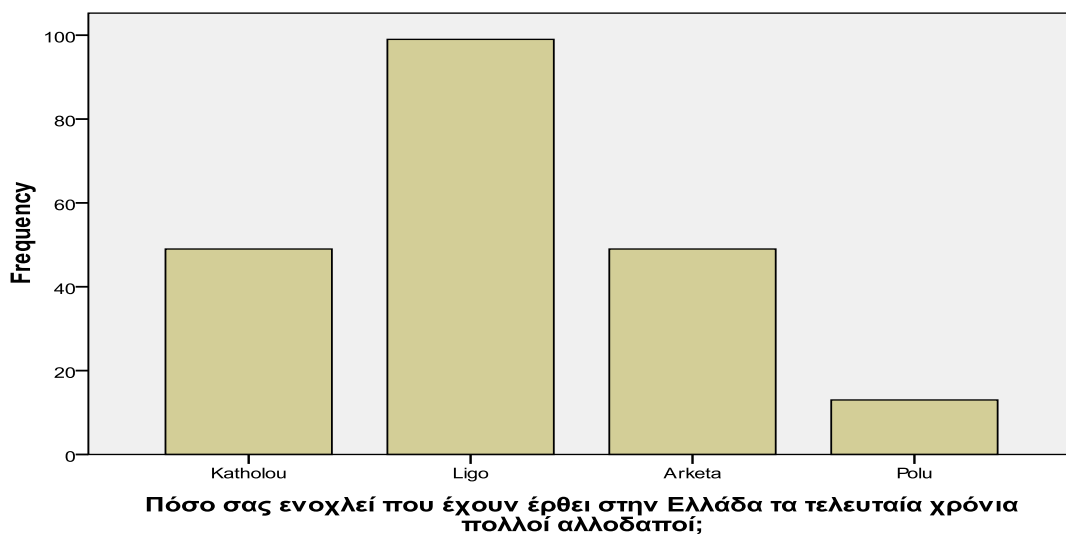
Πόσο σας ενοχλεί που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Katholou	49	23,3	23,3	23,3
Ligo	99	47,1	47,1	70,5
Arketa	49	23,3	23,3	93,8
Polu	13	6,2	6,2	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση πόσο σας ενοχλεί που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί, οι 99 από τους 210 (47,1%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν λίγο, οι 49 στους 210 (23,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν καθόλου, οι 49 στους 210 (23,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν αρκετά και οι 13 στους 210 (6,2%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν πολύ.

Γράφημα 18: Πόσο σας ενοχλεί που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί;

Πόσο σας ενοχλεί που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί;

Πίνακας 19: Σε τι βαθμό πιστεύετε ότι η υπάρχουσα μεταναστευτική πολιτική της χώρας είναι η κατάλληλη;

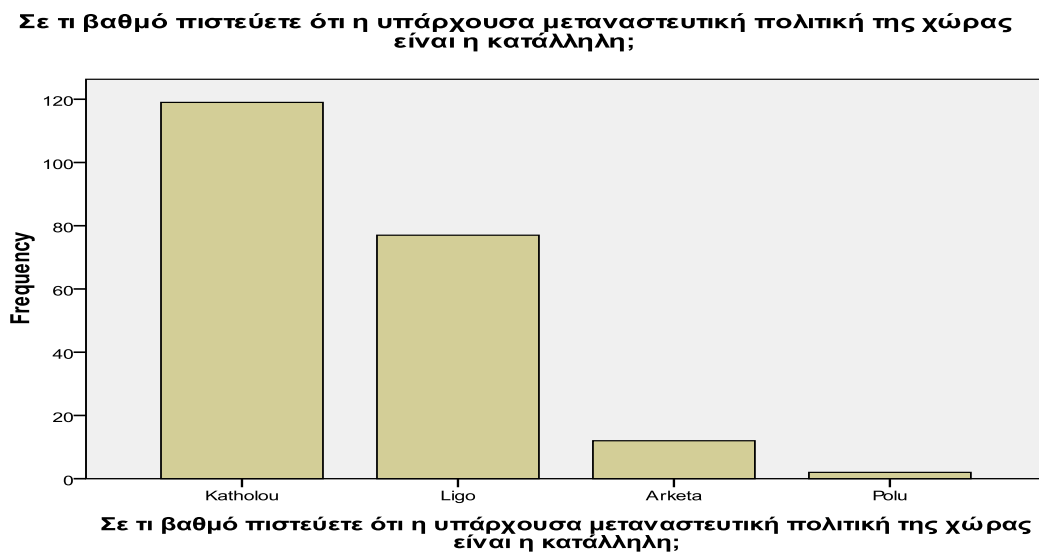
Σε τι βαθμό πιστεύετε ότι η υπάρχουσα μεταναστευτική πολιτική της χώρας είναι η κατάλληλη;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Katholou	119	56,7	56,7	56,7
Ligo	77	36,7	36,7	93,3
Arketa	12	5,7	5,7	99,0
Polu	2	1,0	1,0	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση σε τι βαθμό πιστεύετε ότι η υπάρχουσα μεταναστευτική πολιτική της χώρας είναι η κατάλληλη, οι 119 από τους 210 (56,7%) που απάντησαν τα

ερωτηματολόγια είπαν καθόλου, οι 77 στους 210 (36,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν λίγο, οι 12 στους 210 (5,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν αρκετά και οι 2 στους 210 (1%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν πολύ.

Γράφημα 19: Σε τι βαθμό πιστεύετε ότι η υπάρχουσα μεταναστευτική πολιτική της χώρας είναι η κατάλληλη;

Πίνακας 20: Σε τι βαθμό θεωρείτε πως έχουν ενταχθεί οι μετανάστες στην Ελλάδα;

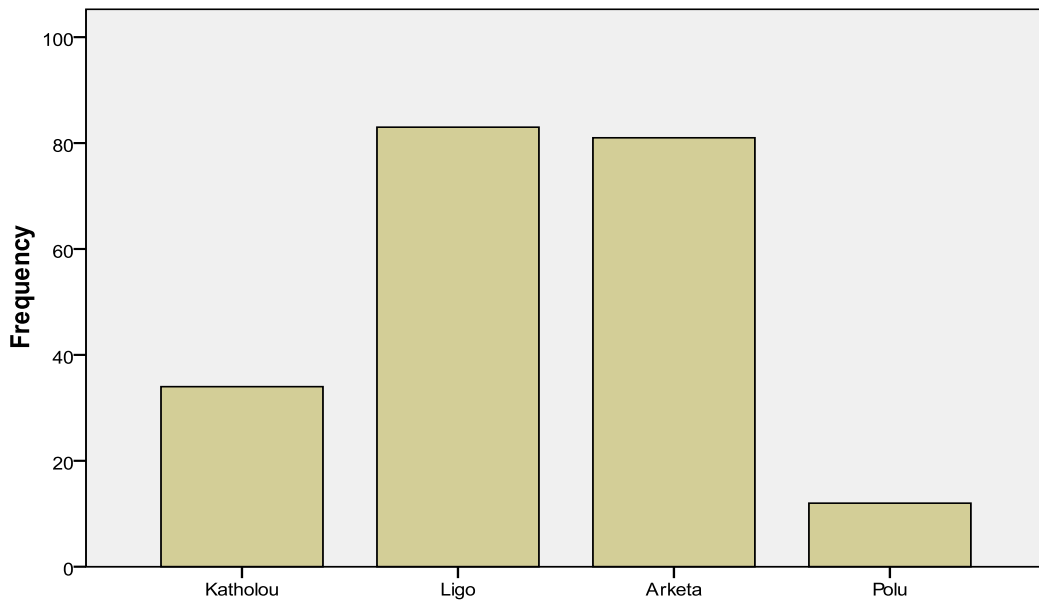
Σε τι βαθμό θεωρείτε πως έχουν ενταχθεί οι μετανάστες στην Ελλάδα;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Katholou	34	16,2	16,2	16,2
Ligo	83	39,5	39,5	55,7
Arketa	81	38,6	38,6	94,3
Polu	12	5,7	5,7	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση σε τι βαθμό θεωρείτε πως έχουν ενταχθεί οι μετανάστες στην Ελλάδα, οι 83 από τους 210 (39,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν λίγο, οι 81 στους 210 (38,6%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν αρκετά, οι 34 στους 210 (16,2%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν καθόλου και οι 12 στους 210 (5,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν πολύ.

Γράφημα 20: Σε τι βαθμό θεωρείτε πως έχουν ενταχθεί οι μετανάστες στην Ελλάδα;

Σε τι βαθμό θεωρείτε πως έχουν ενταχθεί οι μετανάστες στην Ελλάδα;

Σε τι βαθμό θεωρείτε πως έχουν ενταχθεί οι μετανάστες στην Ελλάδα;

Πίνακας 21: Πόσο πιστεύετε ότι δυσκολεύει την ανάπτυξη της χώρας ο μεγάλος αριθμός μεταναστών;

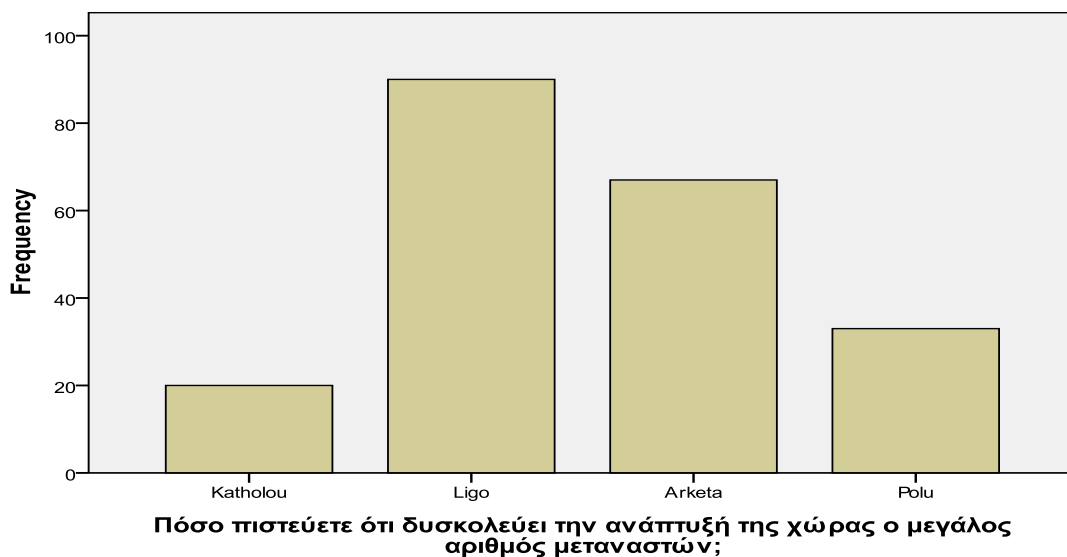
Πόσο πιστεύετε ότι δυσκολεύει την ανάπτυξη της χώρας ο μεγάλος αριθμός μεταναστών;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Katholou	20	9,5	9,5	9,5
Ligo	90	42,9	42,9	52,4
Arketa	67	31,9	31,9	84,3
Polu	33	15,7	15,7	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση πόσο πιστεύετε ότι δυσκολεύει την ανάπτυξη της χώρας ο μεγάλος αριθμός μεταναστών, οι 90 από τους 210 (42,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν λίγο, οι 67 στους 210 (31,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν αρκετά, οι 33 στους 210 (15,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν πολύ και οι 20 στους 210 (9,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν καθόλου.

Γράφημα 21: Πόσο πιστεύετε ότι δυσκολεύει την ανάπτυξη της χώρας ο μεγάλος αριθμός μεταναστών;

Πόσο πιστεύετε ότι δυσκολεύει την ανάπτυξη της χώρας ο μεγάλος αριθμός μεταναστών;

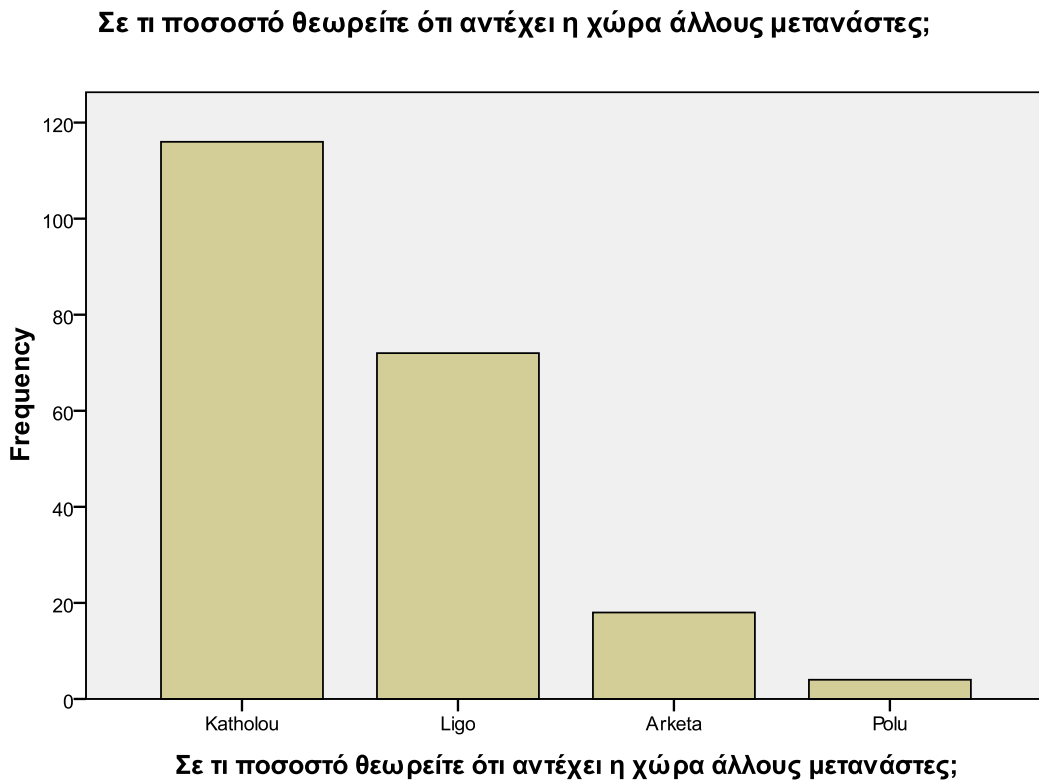
Πίνακας 22: Σε τι ποσοστό θεωρείτε ότι αντέχει η χώρα άλλους μετανάστες;

Σε τι ποσοστό θεωρείτε ότι αντέχει η χώρα άλλους μετανάστες;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Katholou	116	55,2	55,2	55,2
Ligo	72	34,3	34,3	89,5
Arketa	18	8,6	8,6	98,1
Polu	4	1,9	1,9	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση σε τι ποσοστό θεωρείτε ότι αντέχει η χώρα άλλους μετανάστες, οι 116 από τους 210 (55,2%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν καθόλου, οι 72 στους 210 (34,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν λίγο, οι 18 στους 210 (8,6%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν αρκετά και οι 4 στους 210 (1,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν πολύ.

Γράφημα 22: Σε τι ποσοστό θεωρείτε ότι αντέχει η χώρα άλλους μετανάστες;

Πίνακας 23: Πόσο κρίνετε ότι συμβάλλουν οι μετανάστες στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας;

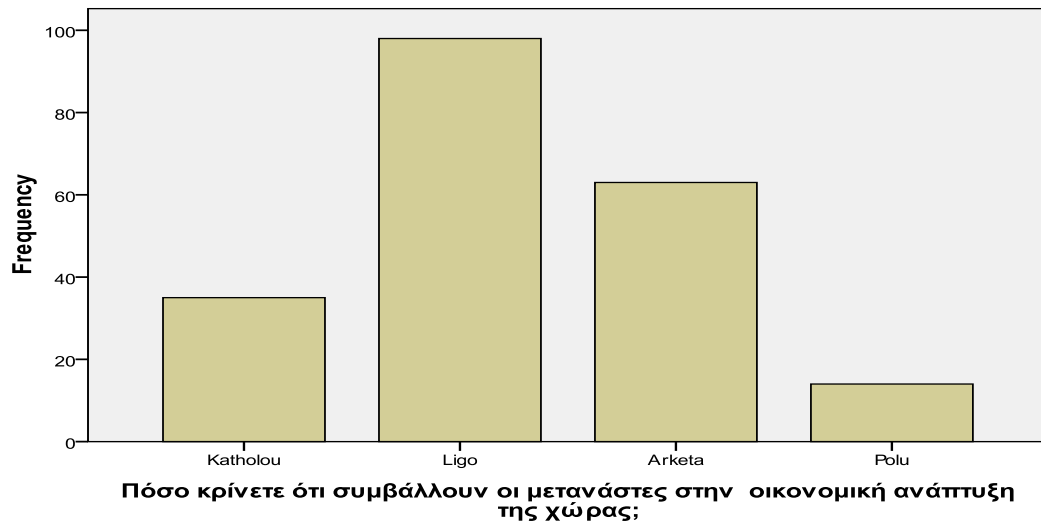
Πόσο κρίνετε ότι συμβάλλουν οι μετανάστες στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Katholou	35	16,7	16,7	16,7
Ligo	98	46,7	46,7	63,3
Arketa	63	30,0	30,0	93,3
Polu	14	6,7	6,7	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση πόσο κρίνετε ότι συμβάλλουν οι μετανάστες στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας, οι 98 από τους 210 (46,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν λίγο, οι 63 στους 210 (30%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν αρκετά, οι 35 στους 210 (16,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν καθόλου και οι 14 στους 210 (6,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν πολύ.

Γράφημα 23: Πόσο κρίνετε ότι συμβάλλουν οι μετανάστες στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας;

Πόσο κρίνετε ότι συμβάλλουν οι μετανάστες στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας;

Πίνακας 24: Σε τι βαθμό πιστεύετε πως το ποσοστό της ανεργίας στη χώρα σχετίζεται με τον αριθμό των μεταναστών;

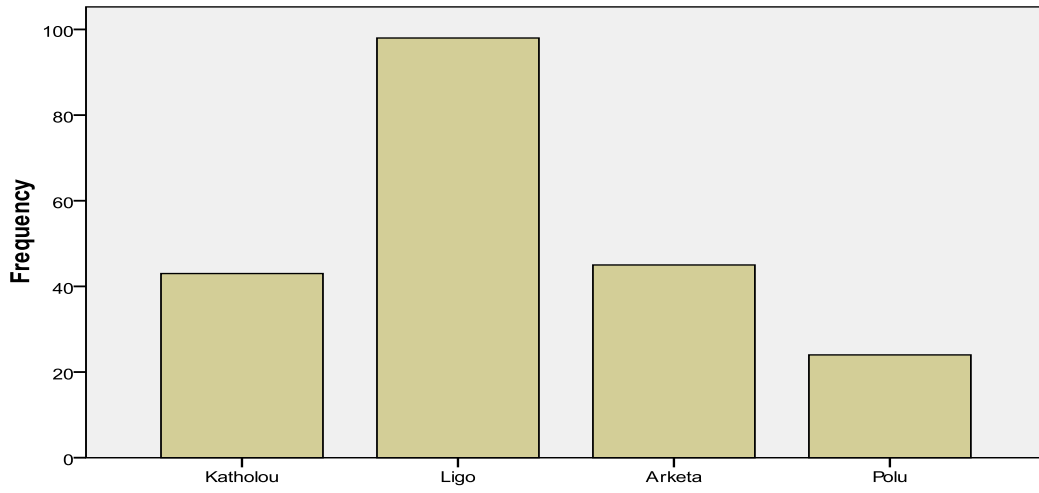
Σε τι βαθμό πιστεύετε πως το ποσοστό της ανεργίας στη χώρα σχετίζεται με τον αριθμό των μεταναστών

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Katholou	43	20,5	20,5	20,5
Ligo	98	46,7	46,7	67,1
Arketa	45	21,4	21,4	88,6
Polu	24	11,4	11,4	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση σε τι βαθμό πιστεύετε πως το ποσοστό της ανεργίας στη χώρα σχετίζεται με τον αριθμό των μεταναστών, οι 98 από τους 210 (46,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν λίγο, οι 45 στους 210 (21,4%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν αρκετά, οι 43 στους 210 (20,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν καθόλου και οι 24 στους 210 (11,4%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν πολύ.

Γράφημα 24: Σε τι βαθμό πιστεύετε πως το ποσοστό της ανεργίας στη χώρα σχετίζεται με τον αριθμό των μεταναστών;

Σε τι βαθμό πιστεύετε πως το ποσοστό της ανεργίας στη χώρα σχετίζεται με τον αριθμό των μεταναστών

Σε τι βαθμό πιστεύετε πως το ποσοστό της ανεργίας στη χώρα σχετίζεται με τον αριθμό των μεταναστών

Πίνακας 25: Πόσο μεγάλος κρίνετε πως είναι ο αριθμός των μεταναστών στην περιοχή σας;

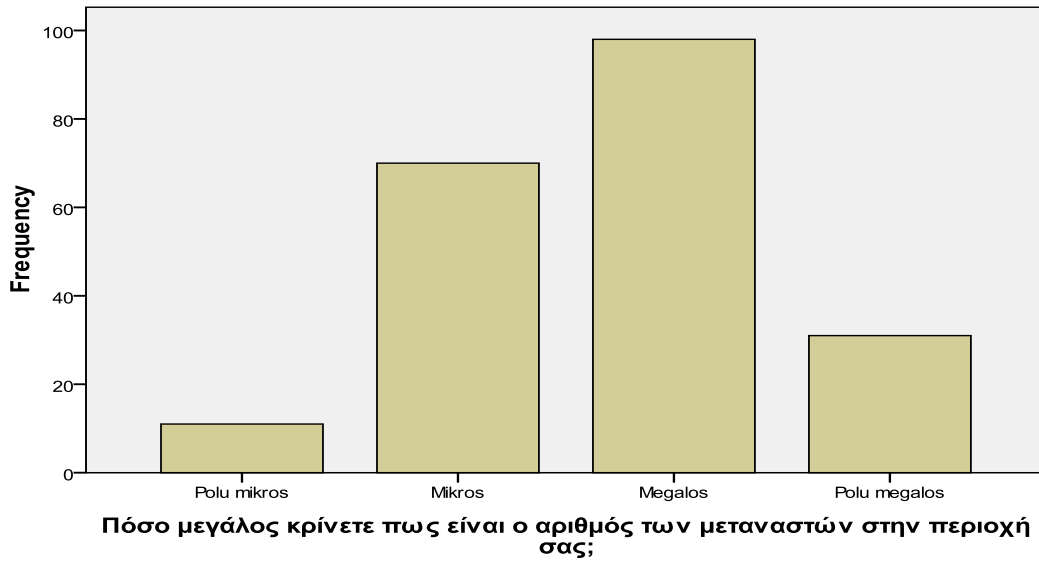
Πόσο μεγάλος κρίνετε πως είναι ο αριθμός των μεταναστών στην περιοχή σας;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Polu mikros	11	5,2	5,2	5,2
Mikros	70	33,3	33,3	38,6
Megalos	98	46,7	46,7	85,2
Polu megalos	31	14,8	14,8	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση πόσο μεγάλος κρίνετε πως είναι ο αριθμός των μεταναστών στην περιοχή σας, οι 98 από τους 210 (46,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν μεγάλος, οι 70 στους 210 (33,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν μικρός, οι 31 στους 210 (14,8%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν πολύ μεγάλος και οι 11 στους 210 (5,2%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν πολύ μικρό.

Γράφημα 25: Πόσο μεγάλος κρίνετε πως είναι ο αριθμός των μεταναστών στην περιοχή σας;

Πόσο μεγάλος κρίνετε πως είναι ο αριθμός των μεταναστών στην περιοχή σας;

Πίνακας 26: Έχετε φιλικές σχέσεις με κάποιον μετανάστη;

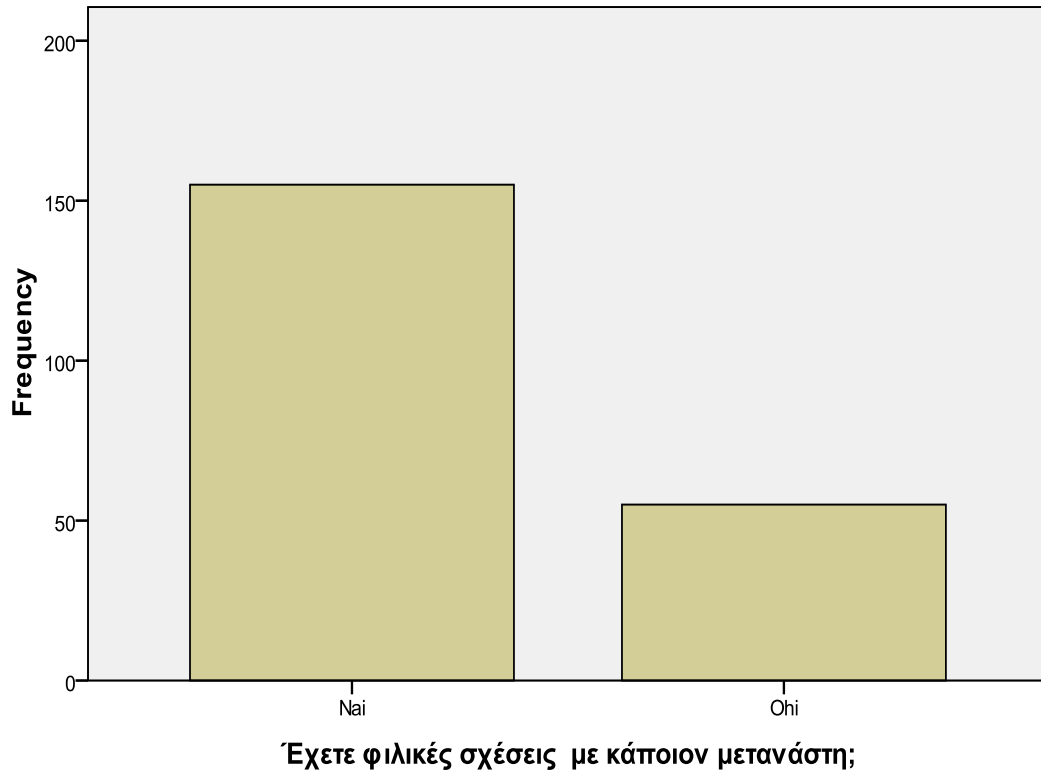
Έχετε φιλικές σχέσεις με κάποιον μετανάστη;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nai	155	73,8	73,8	73,8
Ohi	55	26,2	26,2	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση έχετε φιλικές σχέσεις με κάποιον μετανάστη, οι 155 από τους 210 (73,8%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι και οι 55 από τους 210 (26,2%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν όχι.

Γράφημα 26: Έχετε φιλικές σχέσεις με κάποιον μετανάστη;

Έχετε φιλικές σχέσεις με κάποιον μετανάστη;

Πίνακας 27: Στα τμήματα στα οποία φοιτάτε έχετε αλλοδαπούς συμφοιτητές;

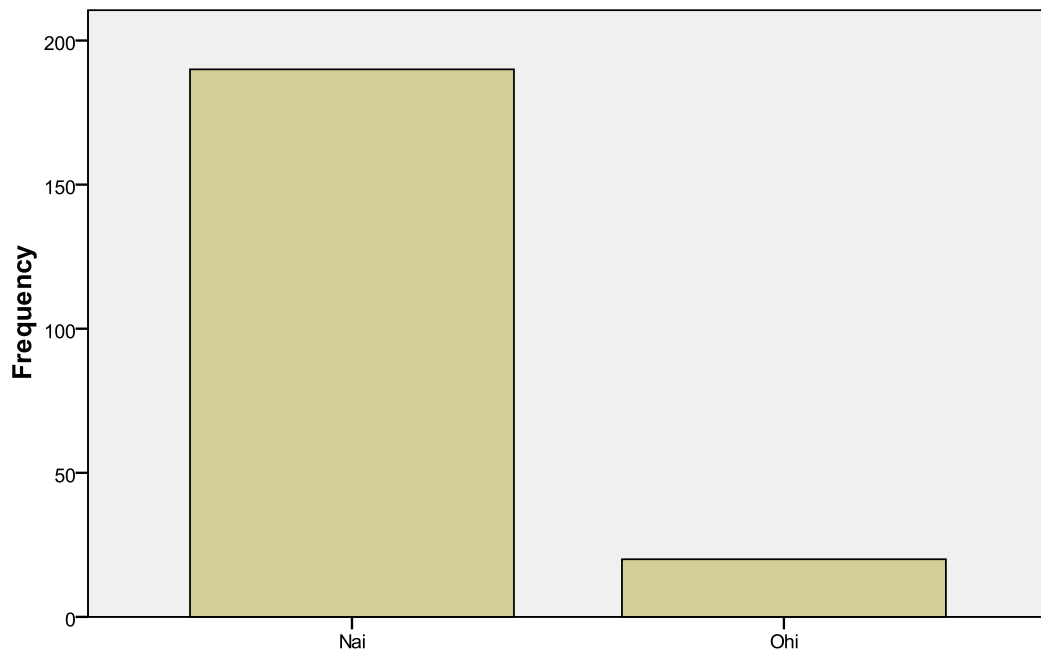
**Στα τμήματα στα οποία φοιτάτε έχετε αλλοδαπούς
συμφοιτητές;**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nai	190	90,5	90,5	90,5
Ohi	20	9,5	9,5	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση στα τμήματα στα οποία φοιτάτε έχετε αλλοδαπούς συμφοιτητές, οι 190 από τους 210 (90,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι και οι 20 από τους 210 (9,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν όχι.

Γράφημα 27: Στα τμήματα στα οποία φοιτάτε έχετε αλλοδαπούς συμφοιτητές;

Στα τμήματα στα οποία φοιτάτε έχετε αλλοδαπούς συμφοιτητές;

Στα τμήματα στα οποία φοιτάτε έχετε αλλοδαπούς συμφοιτητές;

Πίνακας 28: Θεωρείτε πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/
ΤΕΙ;

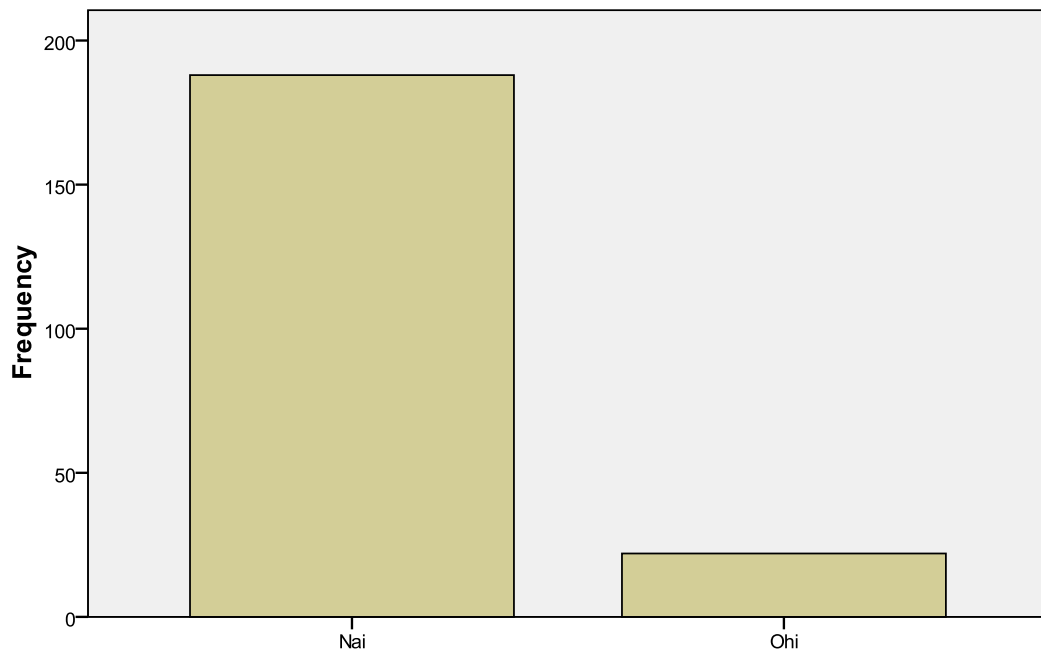
**Θεωρείτε πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα
Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ;**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nai	188	89,5	89,5	89,5
Ohi	22	10,5	10,5	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση θεωρείτε πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ οι 188 από τους 210 (89,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι και οι 22 από τους 210 (10,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν όχι.

Γράφημα 28: Θεωρείτε πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/
ΤΕΙ;

Θεωρείτε πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ;

Θεωρείτε πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ;

Πίνακας 29: Έχετε συνεργαστεί στα πλαίσια κάποιου μαθήματος με μετανάστη;

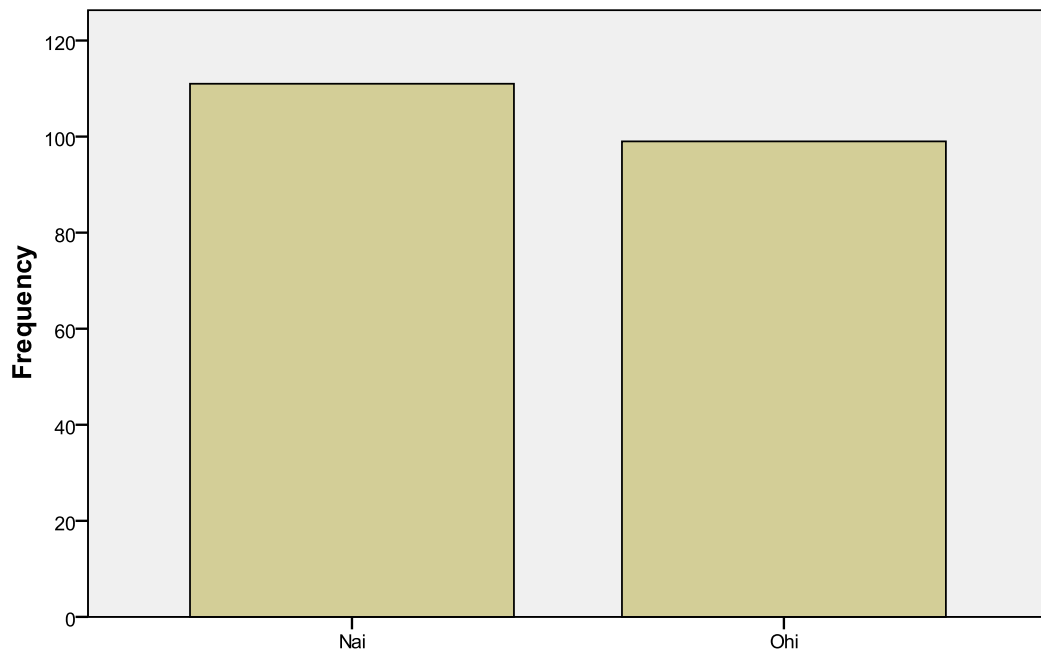
Έχετε συνεργαστεί στα πλαίσια κάποιου μαθήματος με μετανάστη;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nai	111	52,9	52,9	52,9
Ohi	99	47,1	47,1	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση έχετε συνεργαστεί στα πλαίσια κάποιου μαθήματος με μετανάστη οι 111 από τους 210 (52,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι και οι 99 από τους 210 (47,1%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν όχι.

Γράφημα 29: Έχετε συνεργαστεί στα πλαίσια κάποιου μαθήματος με μετανάστη;

Έχετε συνεργαστεί στα πλαίσια κάποιου μαθήματος με μετανάστη;

Έχετε συνεργαστεί στα πλαίσια κάποιου μαθήματος με μετανάστη;

Πίνακας 30: Έχετε βοηθήσει ή σας έχει βοηθήσει κάποιος αλλοδαπός σε περίοδο ανάγκης;

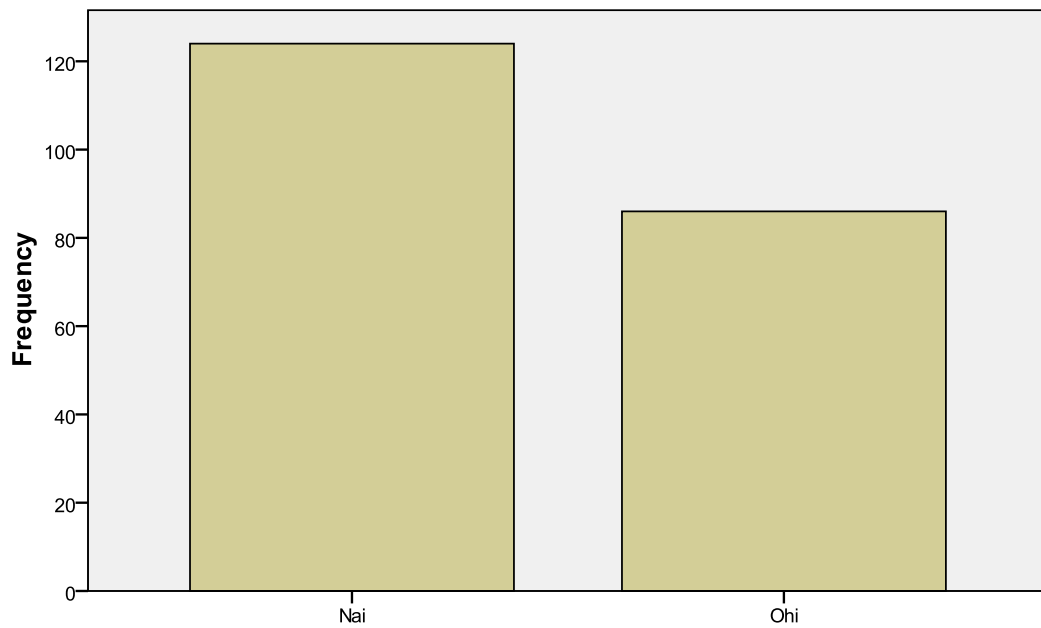
Έχετε βοηθήσει ή σας έχει βοηθήσει κάποιος αλλοδαπός σε περίοδο ανάγκης;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nai	124	59,0	59,0	59,0
Οχι	86	41,0	41,0	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση έχετε βοηθήσει ή σας έχει βοηθήσει κάποιος αλλοδαπός σε περίοδο ανάγκης οι 124 από τους 210 (59%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι και οι 86 από τους 210 (41%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν όχι.

Γράφημα 30: Έχετε βοηθήσει ή σας έχει βοηθήσει κάποιος αλλοδαπός σε περίοδο ανάγκης;

Έχετε βοηθήσει ή σας έχει βοηθήσει κάποιος αλλοδαπός σε περίοδο ανάγκης;

Έχετε βοηθήσει ή σας έχει βοηθήσει κάποιος αλλοδαπός σε περίοδο ανάγκης;

Πίνακας 31: Θα δεχόσασταν τη συγκατοίκηση με κάποιον αλλοδαπό;

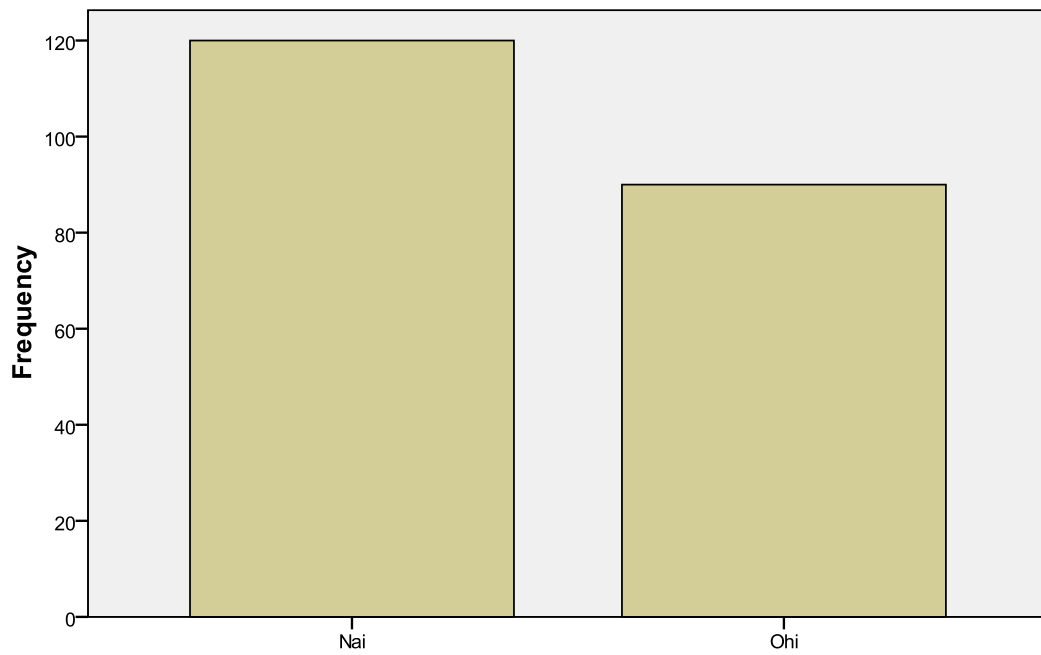
Θα δεχόσασταν τη συγκατοίκηση με κάποιον αλλοδαπό;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nai	120	57,1	57,1	57,1
Ohi	90	42,9	42,9	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση θα δεχόσασταν τη συγκατοίκηση με κάποιον αλλοδαπό, οι 120 από τους 210 (57,1%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι και οι 90 από τους 210 (42,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν όχι.

Γράφημα 31: Θα δεχόσασταν τη συγκατοίκηση με κάποιον αλλοδαπό;

Θα δεχόσασταν τη συγκατοίκηση με κάποιον αλλοδαπό;

Θα δεχόσασταν τη συγκατοίκηση με κάποιον αλλοδαπό;

Πίνακας 32: Θα παντρευόσασταν ένα/μία μετανάστη/μετανάστρια;

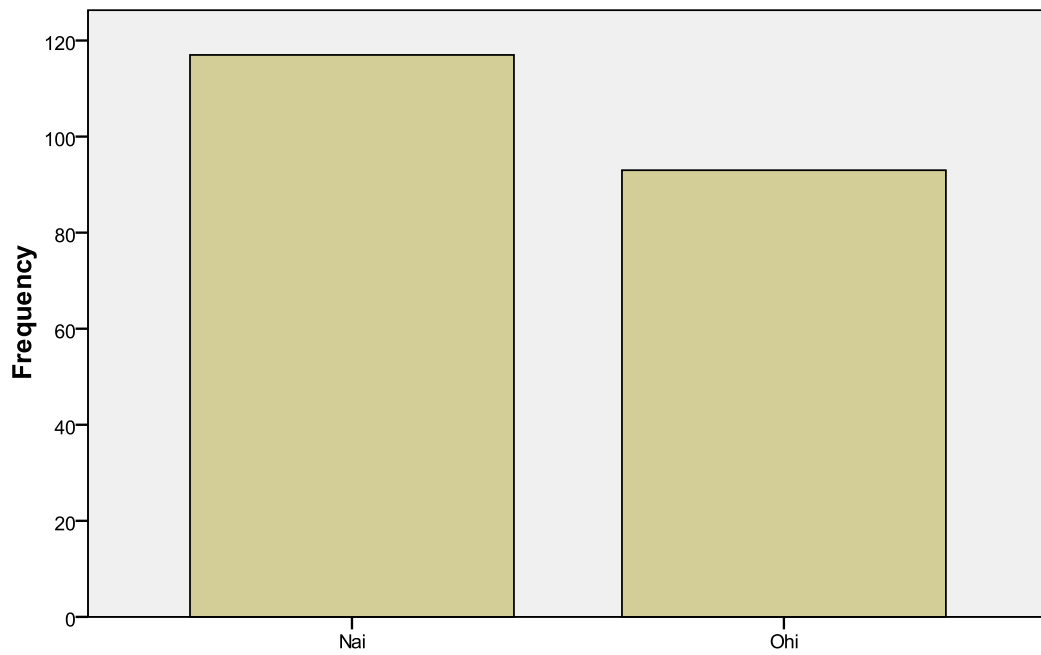
Θα παντρευόσασταν ένα/μία μετανάστη/μετανάστρια;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nai	117	55,7	55,7	55,7
Ohi	93	44,3	44,3	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση θα παντρευόσασταν ένα/μία μετανάστη/μετανάστρια, οι 117 από τους 210 (55,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι και οι 93 από τους 210 (44,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν όχι.

Γράφημα 32: Θα παντρευόσασταν ένα/μία μετανάστη/μετανάστρια;

Θα παντρευόσασταν ένα/μία μετανάστη/μετανάστρια;

Θα παντρευόσασταν ένα/μία μετανάστη/μετανάστρια;

Πίνακας 33: Η πλειοψηφία τους παραμένει νόμιμα στη χώρα μας

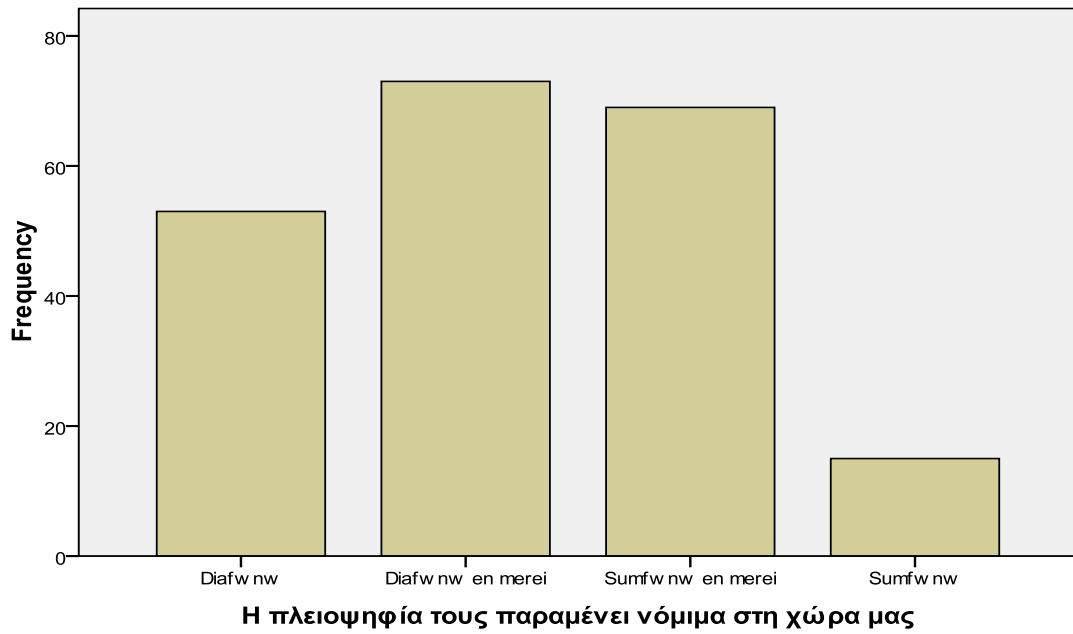
Η πλειοψηφία τους παραμένει νόμιμα στη χώρα μας

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφwnw	53	25,2	25,2	25,2
Διαφwnw en merei	73	34,8	34,8	60,0
Sumfwnw en merei	69	32,9	32,9	92,9
Sumfwnw	15	7,1	7,1	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση η πλειοψηφία τους παραμένει νόμιμα στη χώρα μας, οι 73 στους 210 (34,8%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν εν μέρει ,οι 69 στους 210 (32,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν εν μέρει, οι 53 στους 210 (25,2%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν και οι 15 στους 210 (7,1%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν.

Γράφημα 33: Η πλειοψηφία τους παραμένει νόμιμα στη χώρα μας

Η πλειοψηφία τους παραμένει νόμιμα στη χώρα μας

Πίνακας 34: Κάνουν δουλειές τις οποίες δεν κάνουν οι Έλληνες

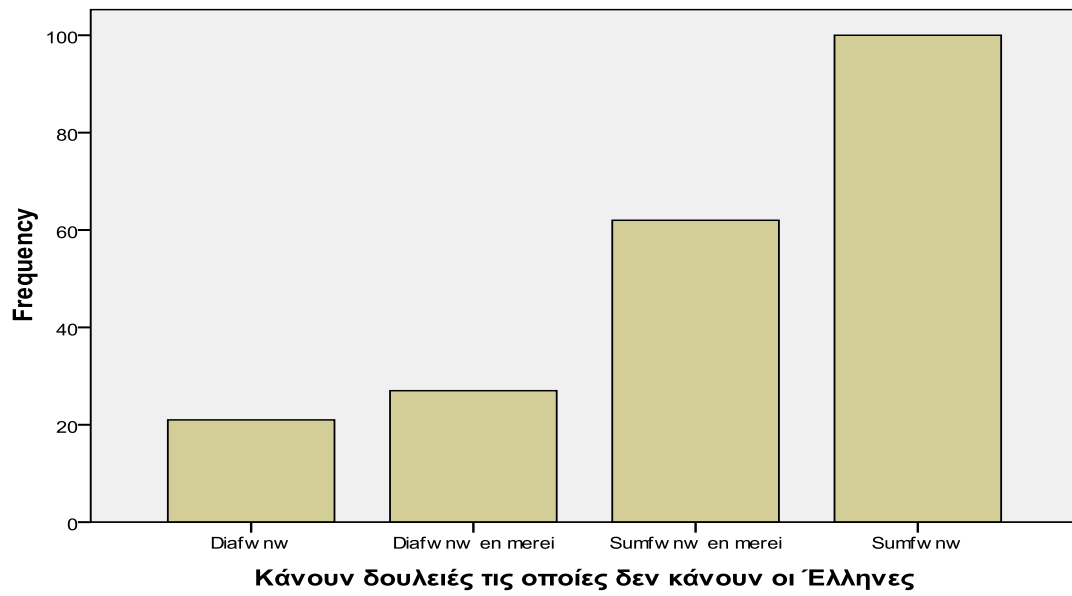
Κάνουν δουλειές τις οποίες δεν κάνουν οι Έλληνες

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφwnw	21	10,0	10,0	10,0
Diafwnw en merei	27	12,9	12,9	22,9
Sumfwnw en merei	62	29,5	29,5	52,4
Sumfwnw	100	47,6	47,6	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση κάνουν δουλειές τις οποίες δεν κάνουν οι Έλληνες, οι 100 στους 210 (47,6%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν, οι 62 στους 210 (29,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν εν μέρει, οι 27 τους 210 (12,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν εν μέρει, και οι 21 στους 210 (10%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν.

Γράφημα 34: Κάνουν δουλειές τις οποίες δεν κάνουν οι Έλληνες

Κάνουν δουλειές τις οποίες δεν κάνουν οι Έλληνες

Πίνακας 35: Παίρνουν τις δουλειές των Ελλήνων

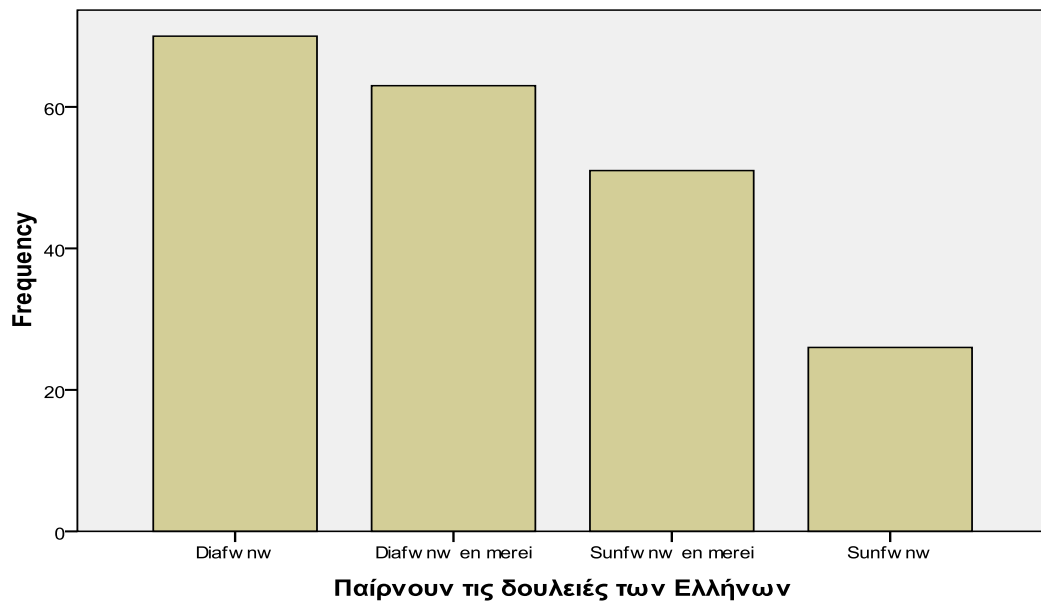
Παίρνουν τις δουλειές των Ελλήνων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Diafwnw	70	33,3	33,3	33,3
	Diafwnw en merei	63	30,0	30,0	63,3
	Sunfwnw en merei	51	24,3	24,3	87,6
	Sunfwnw	26	12,4	12,4	100,0
	Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση παίρνουν τις δουλειές των Ελλήνων, οι 70 στους 210 (33,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν, οι 63 στους 210 (30%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν εν μέρει, οι 51 στους 210 (24,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν εν μέρει, και οι 26 στους 210 (%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν.

Γράφημα 35: Παίρνουν τις δουλειές των Ελλήνων

Παίρνουν τις δουλειές των Ελλήνων

Πίνακας 36: Πρέπει να έχουν ίσες ευκαιρίες στην εύρεση εργασίας

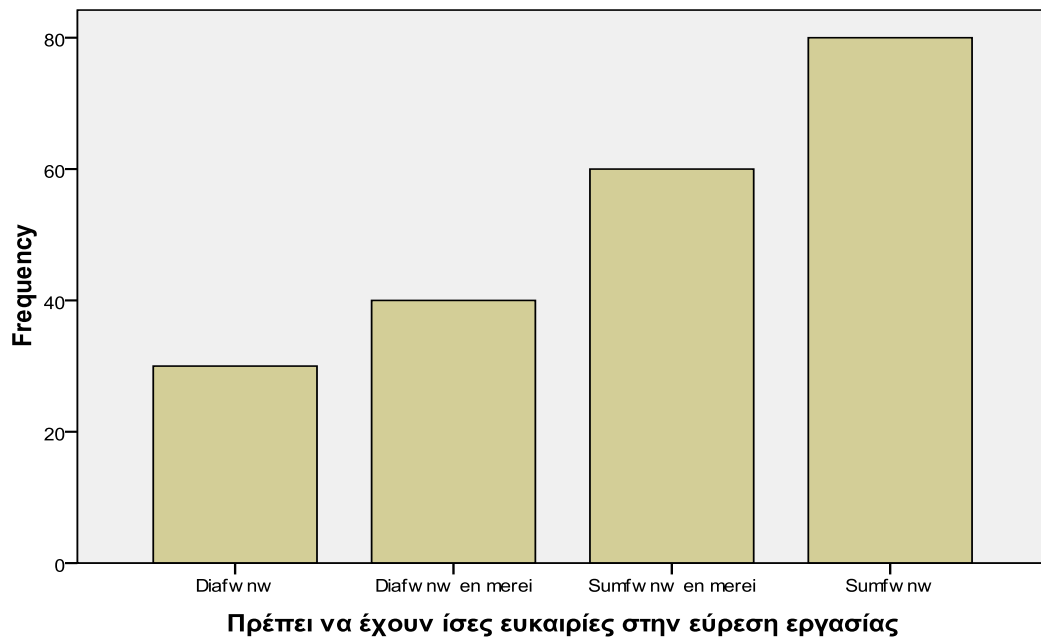
Πρέπει να έχουν ίσες ευκαιρίες στην εύρεση εργασίας

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Diafwnw	30	14,3	14,3	14,3
Diafwnw en merei	40	19,0	19,0	33,3
Sumfwnw en merei	60	28,6	28,6	61,9
Sumfwnw	80	38,1	38,1	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση πρέπει να έχουν ίσες ευκαιρίες στην εύρεση εργασίας, οι 80 στους 210 (38,1%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν, οι 60 στους 210 (28,6%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν εν μέρει, οι 40 στους 210 (19%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν εν μέρει, και οι 30 στους 210 (14,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν.

Γράφημα 36: Πρέπει να έχουν ίσες ευκαιρίες στην εύρεση εργασίας

Πρέπει να έχουν ίσες ευκαιρίες στην εύρεση εργασίας

Πίνακας 37: Η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες

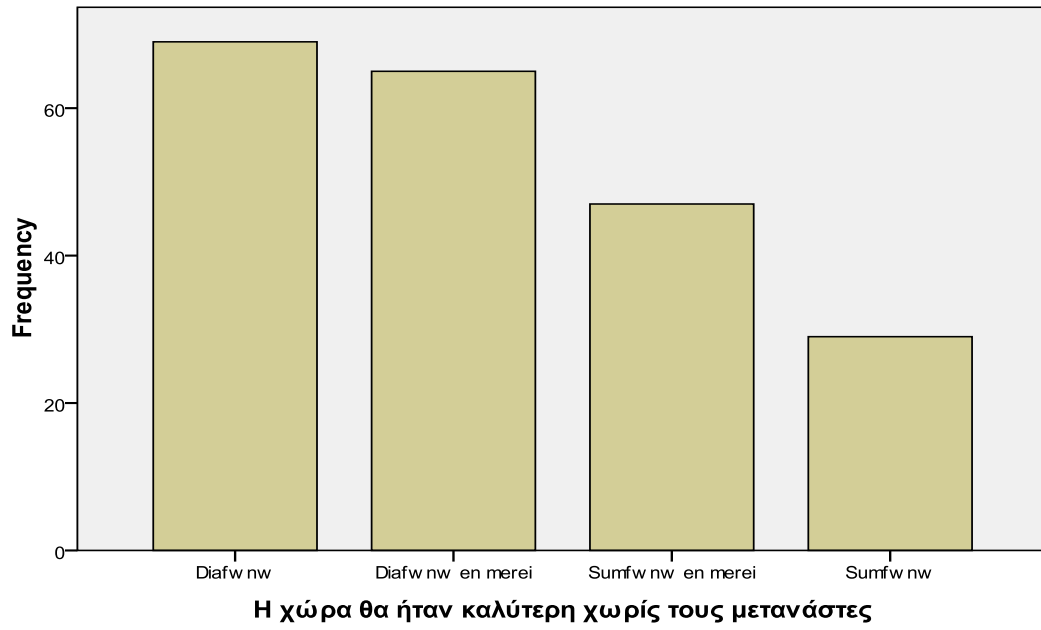
Η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Diafwnw	69	32,9	32,9	32,9
Diafwnw en merei	65	31,0	31,0	63,8
Sumfwnw en merei	47	22,4	22,4	86,2
Sumfwnw	29	13,8	13,8	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες, οι 69 στους 210 (32,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν, οι 65 στους 210 (31%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν εν μέρει, οι 47 στους 210 (22,4%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν εν μέρει, και οι 29 στους 210 (13,8%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν.

Γράφημα 37: Η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες

Η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες

Πίνακας 38: Αν ήταν επιλογή σας, θα αποφασίζατε να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα;

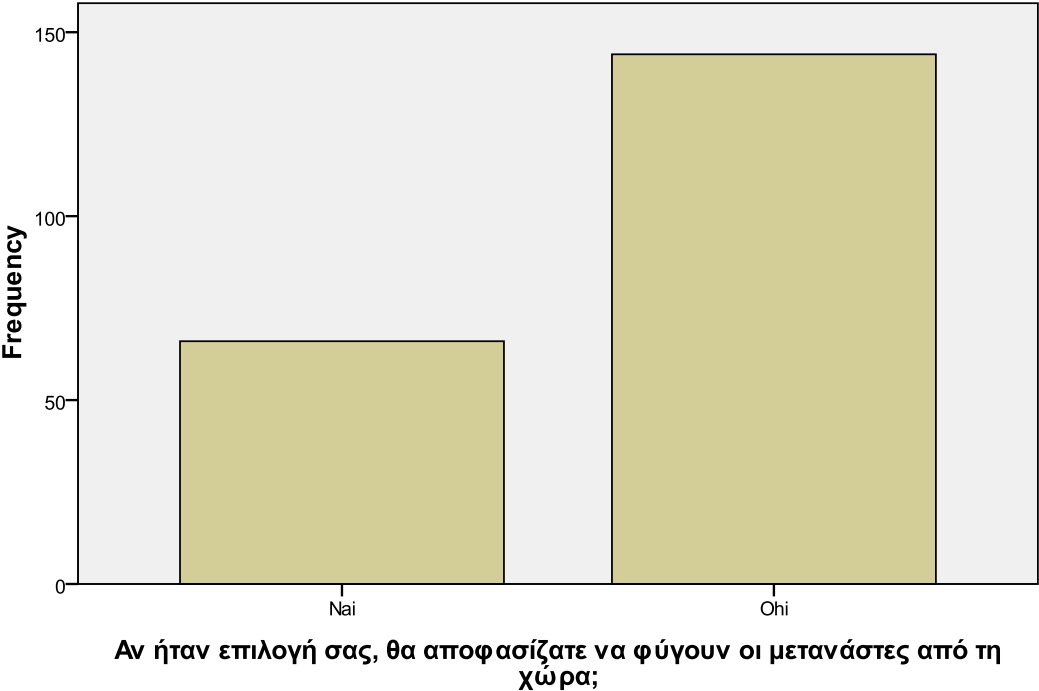
Αν ήταν επιλογή σας, θα αποφασίζατε να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nai	66	31,4	31,4	31,4
Ohi	144	68,6	68,6	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση αν ήταν επιλογή σας, θα αποφασίζατε να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα, οι 144 από τους 210 (68,6%) απάντησαν όχι και οι 66 από τους 210 (31,4%) απάντησαν ναι.

Γράφημα 38: Αν ήταν επιλογή σας, θα αποφασίζατε να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα;

Αν ήταν επιλογή σας, θα αποφασίζατε να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα;

Πίνακας 39: Όλοι ανεξαρτήτου εθνικότητας έχουν την ίδια κοινωνική συμπεριφορά

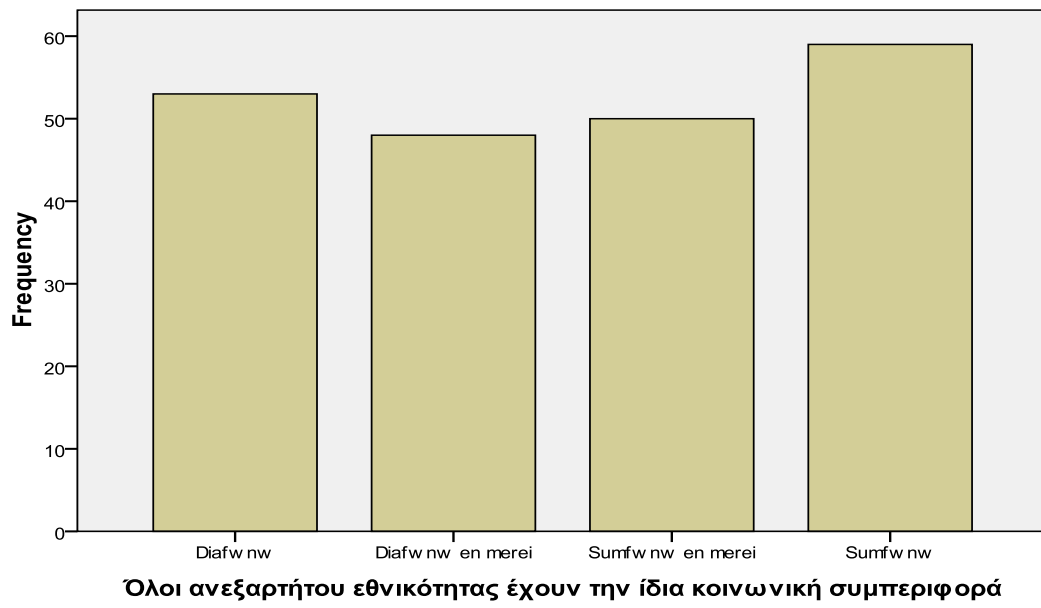
Όλοι ανεξαρτήτου εθνικότητας έχουν την ίδια κοινωνική συμπεριφορά

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Diafwnw	53	25,2	25,2	25,2
Diafwnw en merei	48	22,9	22,9	48,1
Sumfwnw en merei	50	23,8	23,8	71,9
Sumfwnw	59	28,1	28,1	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση όλοι ανεξαρτήτου εθνικότητας έχουν την ίδια κοινωνική συμπεριφορά, οι 59 στους 210 (28,1%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν, οι 50 στους 210 (23,8%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν εν μέρει, οι 48 στους 210 (22,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν εν μέρει, και οι 53 στους 210 (25,2%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν.

Γράφημα 39: Όλοι ανεξαρτήτου εθνικότητας έχουν την ίδια κοινωνική συμπεριφορά

Όλοι ανεξαρτήτου εθνικότητας έχουν την ίδια κοινωνική συμπεριφορά

Πίνακας 40: Εμφανίζουν πιο επιθετική συμπεριφορά σε σχέση με τους Έλληνες

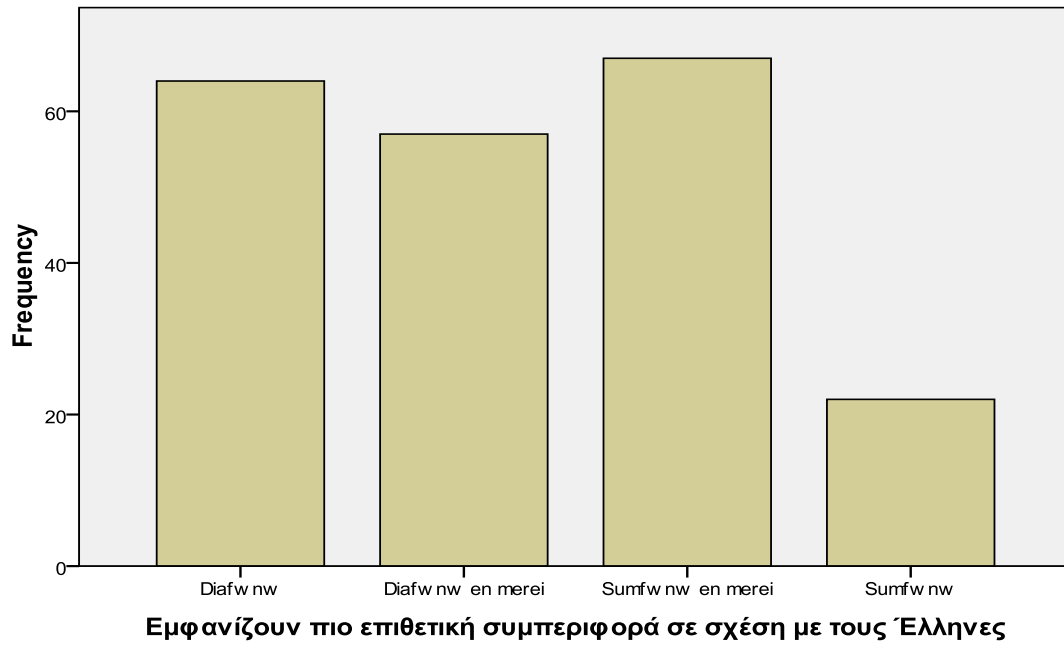
Εμφανίζουν πιο επιθετική συμπεριφορά σε σχέση με τους Έλληνες

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Diafwnw	64	30,5	30,5	30,5
Diafwnw en merei	57	27,1	27,1	57,6
Sumfwnw en merei	67	31,9	31,9	89,5
Sumfwnw	22	10,5	10,5	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση εμφανίζουν πιο επιθετική συμπεριφορά σε σχέση με τους Έλληνες, οι 67 στους 210 (31,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν εν μέρει, οι 64 στους 210 (31%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν, οι 57 στους 210 (27,1%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν εν μέρει, και οι 22 στους 210 (10,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν.

Γράφημα 40: Εμφανίζουν πιο επιθετική συμπεριφορά σε σχέση με τους Έλληνες

Εμφανίζουν πιο επιθετική συμπεριφορά σε σχέση με τους Έλληνες

Πίνακας 41: Έχουν περισσότερες πιθανότητες να αναπτύξουν παραπτωματική συμπεριφορά

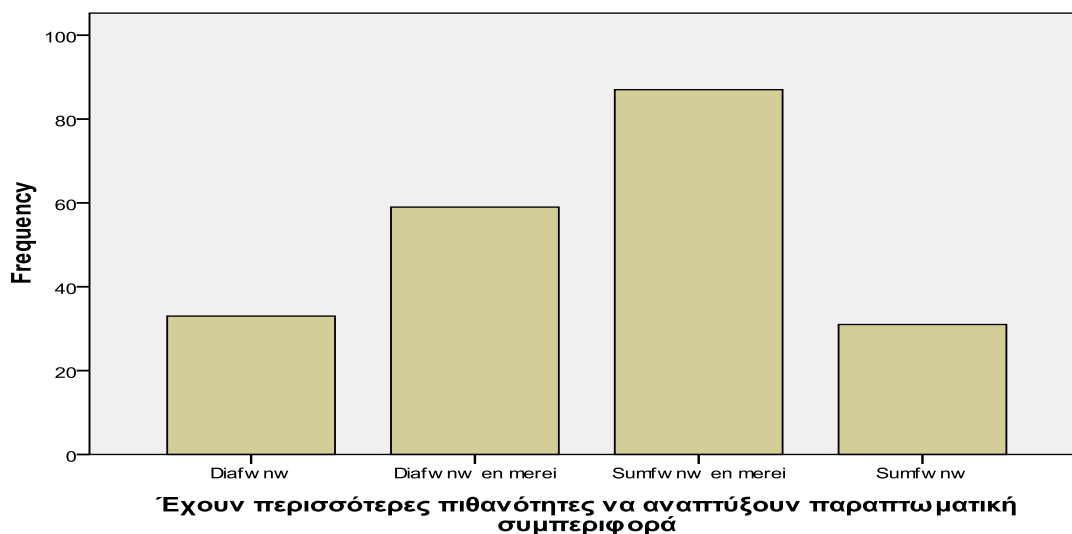
Έχουν περισσότερες πιθανότητες να αναπτύξουν παραπτωματική συμπεριφορά

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Diafwnw	33	15,7	15,7	15,7
Diafwnw en merei	59	28,1	28,1	43,8
Sumfwnw en merei	87	41,4	41,4	85,2
Sumfwnw	31	14,8	14,8	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση έχουν περισσότερες πιθανότητες να αναπτύξουν παραπτωματική συμπεριφορά, οι 87 στους 210 (41,4%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν εν μέρει, οι 59 στους 210 (28,1%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν εν μέρει, οι 33 στους 210 (15,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν, και οι 31 στους 210 (14,8%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν.

Γράφημα 41: Έχουν περισσότερες πιθανότητες να αναπτύξουν παραπτωματική συμπεριφορά

Έχουν περισσότερες πιθανότητες να αναπτύξουν παραπτωματική συμπεριφορά

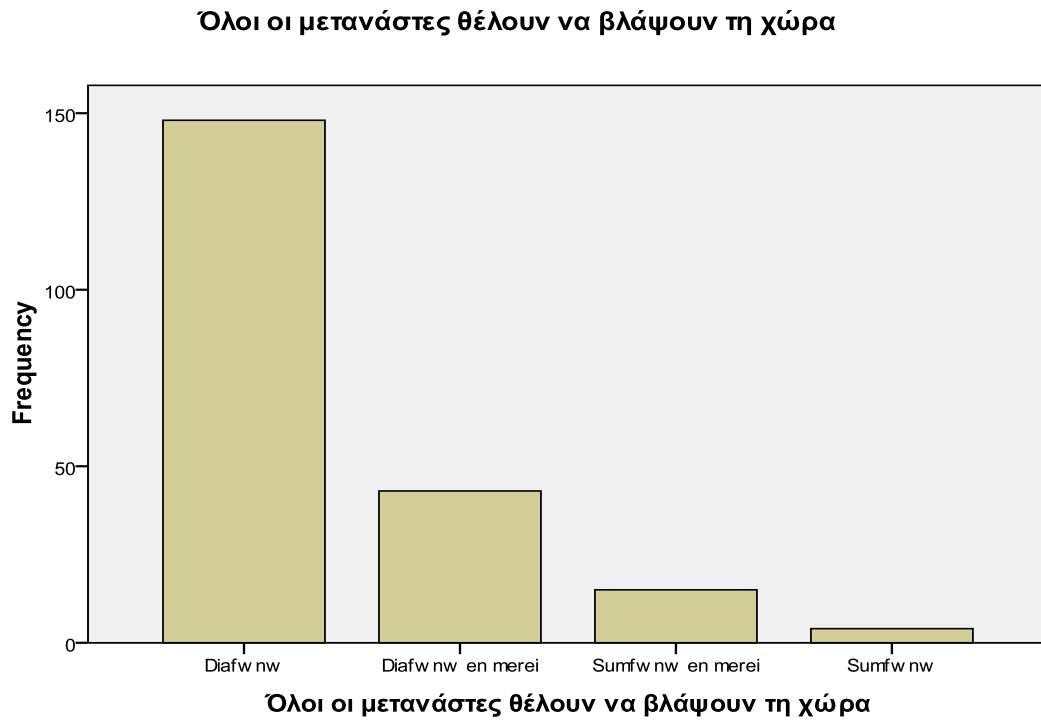
Πίνακας 42: Όλοι οι μετανάστες θέλουν να βλάψουν τη χώρα

Όλοι οι μετανάστες θέλουν να βλάψουν τη χώρα

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Diafwnw	148	70,5	70,5	70,5
Diafwnw en merei	43	20,5	20,5	91,0
Sumfwnw en merei	15	7,1	7,1	98,1
Sumfwnw	4	1,9	1,9	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση όλοι οι μετανάστες θέλουν να βλάψουν τη χώρα, οι 148 στους 210 (70,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν, οι 43 στους 210 (20,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν εν μέρει, οι 15 στους 210 (7,10%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν εν μέρει, και οι 4 στους 210 (1,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν.

Γράφημα 42: Όλοι οι μετανάστες θέλουν να βλάψουν τη χώρα

Πίνακας 43: Είναι φορείς μολυσματικών ασθενειών

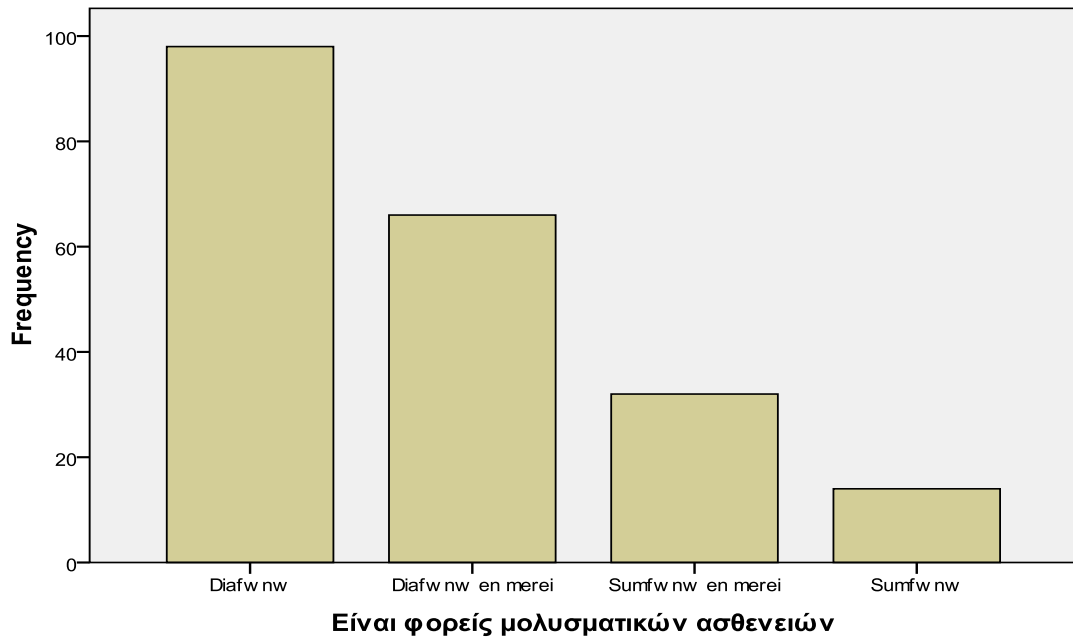
Είναι φορείς μολυσματικών ασθενειών

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Diafwnw	98	46,7	46,7	46,7
Diafwnw en merei	66	31,4	31,4	78,1
Sumfwnw en merei	32	15,2	15,2	93,3
Sumfwnw	14	6,7	6,7	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση είναι φορείς μολυσματικών ασθενειών, οι 98 στους 210 (46,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν, οι 66 στους 210 (31,4%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν εν μέρει, οι 32 στους 210 (15,2%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν εν μέρει, και οι 14 στους 210 (6,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν.

Γράφημα 43: Είναι φορείς μολυσματικών ασθενειών

Είναι φορείς μολυσματικών ασθενειών

Πίνακας 44: Πιστεύετε πως οι Έλληνες είμαστε ρατσιστές;

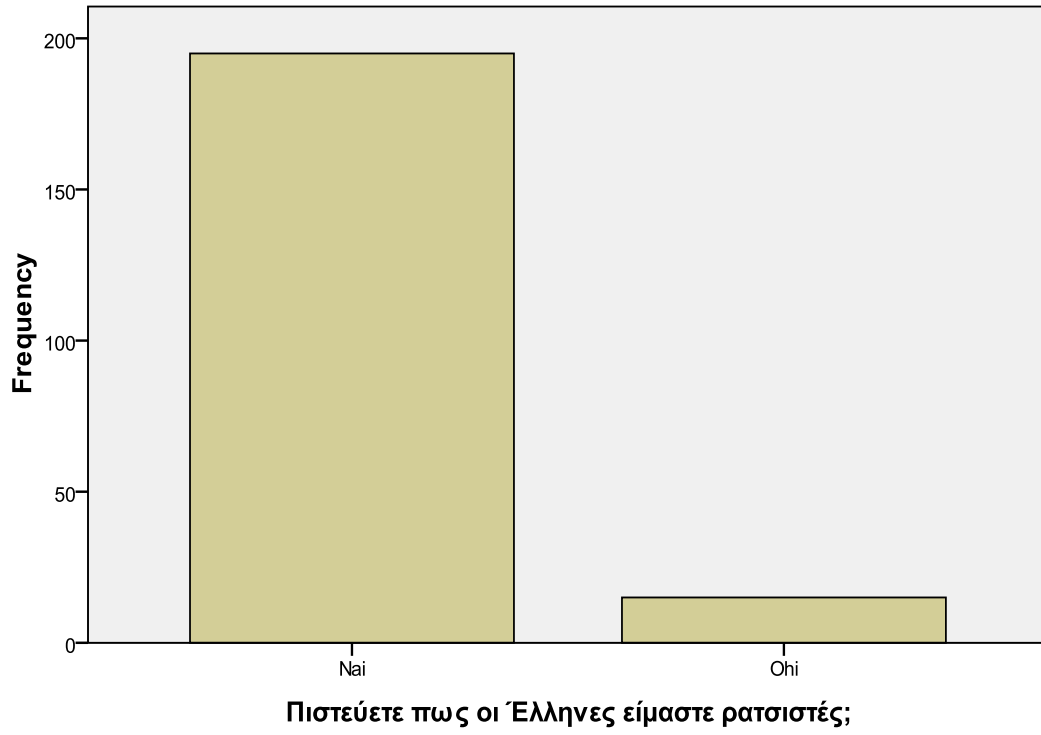
Πιστεύετε πως οι Έλληνες είμαστε ρατσιστές;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nai	195	92,9	92,9	92,9
Ohi	15	7,1	7,1	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση πιστεύετε πως οι Έλληνες είμαστε ρατσιστές, οι 195 στους 210 (92,9%) απάντησαν ναι και οι 15 στους 210 (7,1%) απάντησαν όχι

Γράφημα 44: Πιστεύετε πως οι Έλληνες είμαστε ρατσιστές;

Πιστεύετε πως οι Έλληνες είμαστε ρατσιστές;

Πίνακας 45: Θεωρείτε ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες;

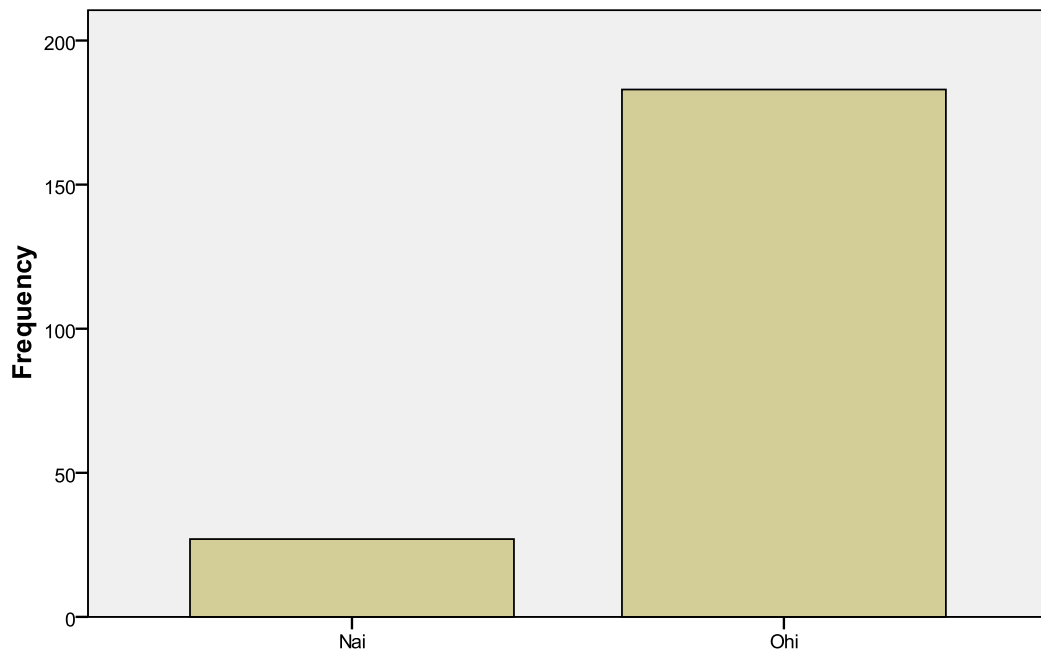
**Θεωρείτε ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες
εθνικότητες;**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Nai	27	12,9	12,9	12,9
	Ohi	183	87,1	87,1	100,0
	Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση θεωρείτε ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες, οι 183 στους 210 (87,1%) απάντησαν όχι και οι 27 στους 210 (12,9%) απάντησαν ναι.

Γράφημα 45: Θεωρείτε ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες;

Θεωρείτε ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες;

Θεωρείτε ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες;

Πίνακας 46: Εκτιμάτε ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες;

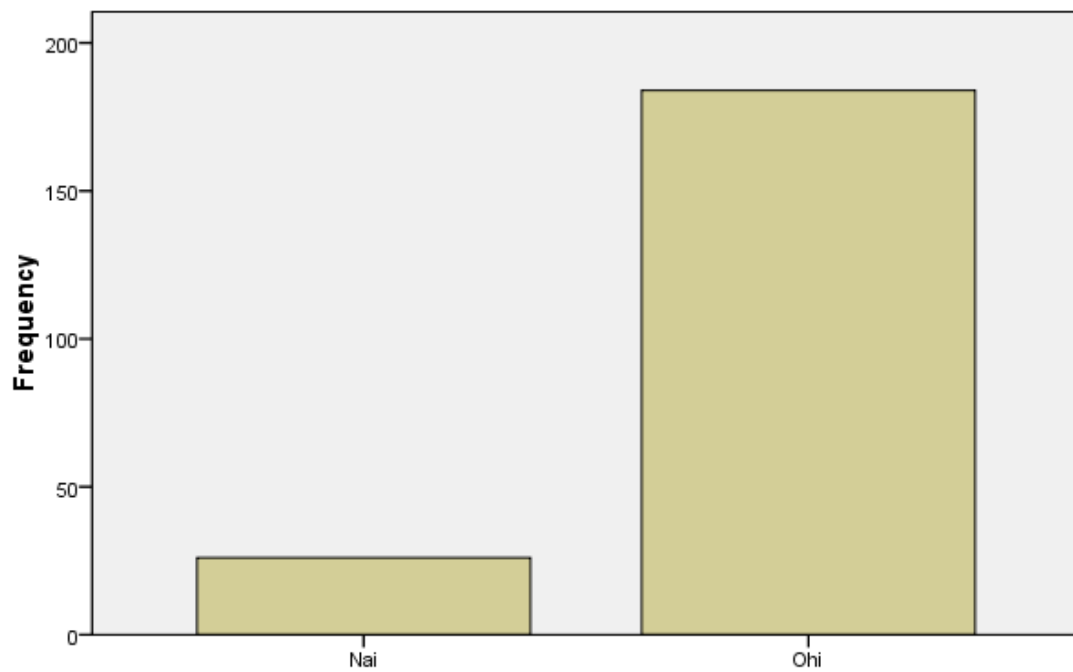
Εκτιμάτε ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nai	26	12,4	12,4	12,4
Ohi	184	87,6	87,6	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση εκτιμάτε ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες οι 184 στους 210 (87,6%) απάντησαν όχι και οι 26 στους 210 (12,4%) απάντησαν ναι.

Γράφημα 46: Εκτιμάτε ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες;

Εκτιμάτε ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες;

Εκτιμάτε ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες;

Πίνακας 47: Ποια είναι η γνώμη σας για τη στροφή των νέων σε ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις;

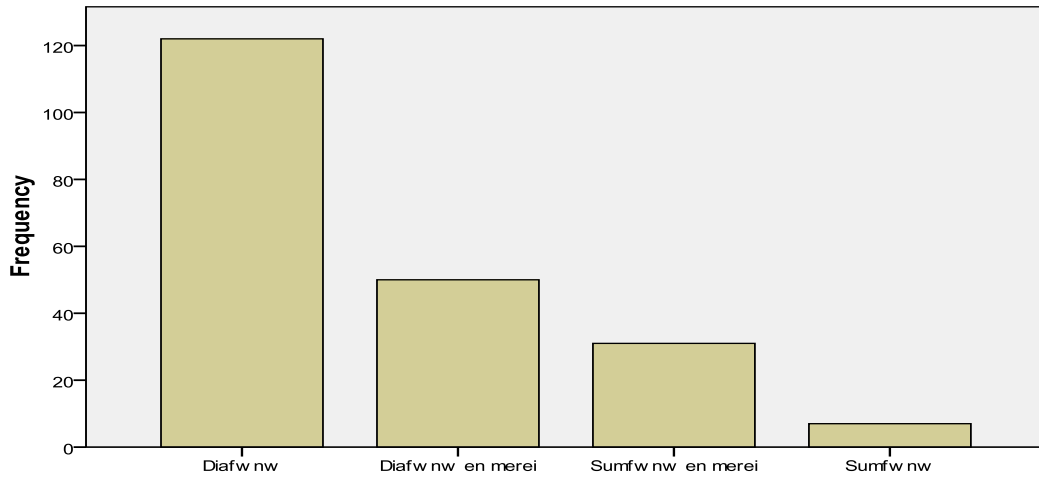
Ποια είναι η γνώμη σας για τη στροφή των νέων σε ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Diafwnw	122	58,1	58,1	58,1
Diafwnw en merei	50	23,8	23,8	81,9
Sumfwnw en merei	31	14,8	14,8	96,7
Sumfwnw	7	3,3	3,3	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση ποια είναι η γνώμη σας για τη στροφή των νέων σε ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις, οι 122 στους 210 (58,1%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν, οι 50 στους 210 (23,8%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν εν μέρει, οι 31 στους 210 (14,8%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν εν μέρει, και οι 7 στους 210 (3,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν.

Γράφημα 47: Ποια είναι η γνώμη σας για τη στροφή των νέων σε ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις;

Ποια είναι η γνώμη σας για τη στροφή των νέων σε ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις;

Ποια είναι η γνώμη σας για τη στροφή των νέων σε ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις;

Πίνακας 48: Θεωρείτε πως η στροφή πολλών νέων σε ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις επηρεάστηκε από την οικονομική κρίση;

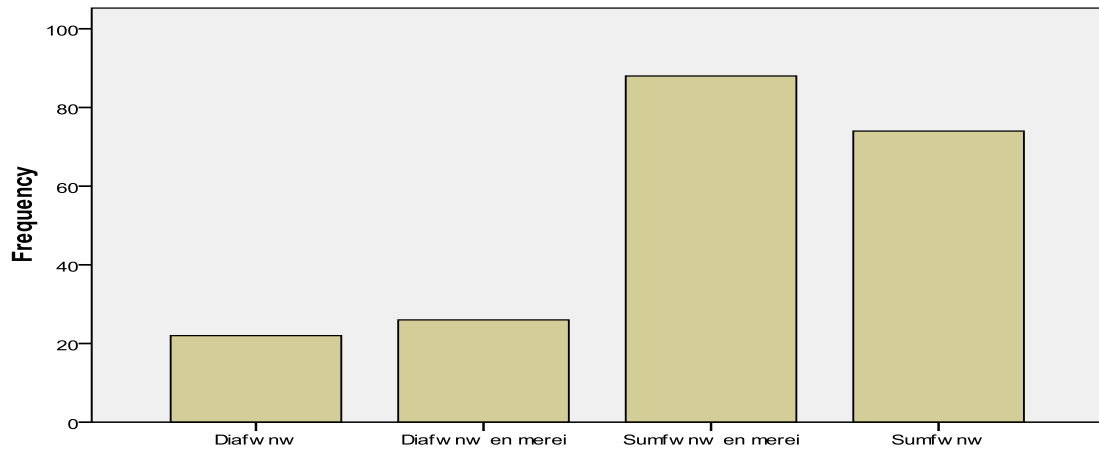
Θεωρείτε πως η στροφή πολλών νέων σε ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις επηρεάστηκε από την οικονομική κρίση;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Diafwnw	22	10,5	10,5	10,5
Diafwnw en merei	26	12,4	12,4	22,9
Sumfwnw en merei	88	41,9	41,9	64,8
Sumfwnw	74	35,2	35,2	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση Θεωρείτε πως η στροφή πολλών νέων σε ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις επηρεάστηκε από την οικονομική κρίση, οι 88 στους 210 (41,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν εν μέρει διαφώνησαν, οι 74 στους 210 (35,2%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν, οι 26 στους 210 (12,4%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν εν μέρει, και οι 22 στους 210 (10,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν.

Γράφημα 48: Θεωρείτε πως η στροφή πολλών νέων σε ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις επηρεάστηκε από την οικονομική κρίση;

Θεωρείτε πως η στροφή πολλών νέων σε ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις επηρεάστηκε από την οικονομική κρίση;

Θεωρείτε πως η στροφή πολλών νέων σε ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις επηρεάστηκε από την οικονομική κρίση;

Πίνακας 49: Κρίνετε πως πολλοί νέοι στράφηκαν στις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις λόγω του αυξημένου αριθμού μεταναστών στη χώρα;

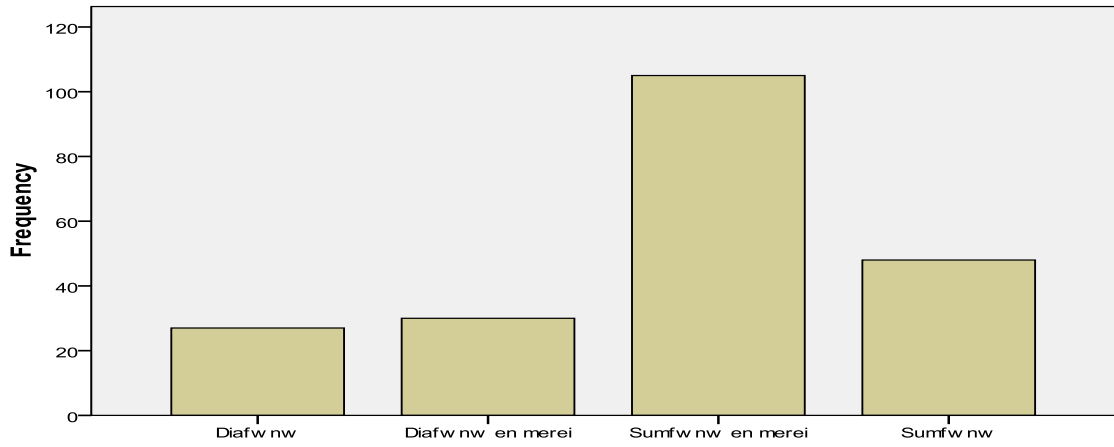
Κρίνετε πως πολλοί νέοι στράφηκαν στις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις λόγω του αυξημένου αριθμού μεταναστών στη χώρα;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Diafwnw	27	12,9	12,9	12,9
Diafwnw en merei	30	14,3	14,3	27,1
Sumfwnw en merei	105	50,0	50,0	77,1
Sumfwnw	48	22,9	22,9	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση κρίνετε πως πολλοί νέοι στράφηκαν στις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις λόγω του αυξημένου αριθμού μεταναστών στη χώρα, οι 105 στους 210 (50%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν εν μέρει, οι 48 στους 210 (22,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν, οι 30 στους 210 (14,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν εν μέρει, και οι 27 στους 210 (12,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν.

Γράφημα 49: Κρίνετε πως πολλοί νέοι στράφηκαν στις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις λόγω του αυξημένου αριθμού μεταναστών στη χώρα;

Κρίνετε πως πολλοί νέοι στράφηκαν στις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις λόγω του αυξημένου αριθμού μεταναστών στη χώρα;

Κρίνετε πως πολλοί νέοι στράφηκαν στις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις λόγω του αυξημένου αριθμού μεταναστών στη χώρα;

Πίνακας 50: Που οφείλεται κατά τη γνώμη σας η στρόφη αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις;

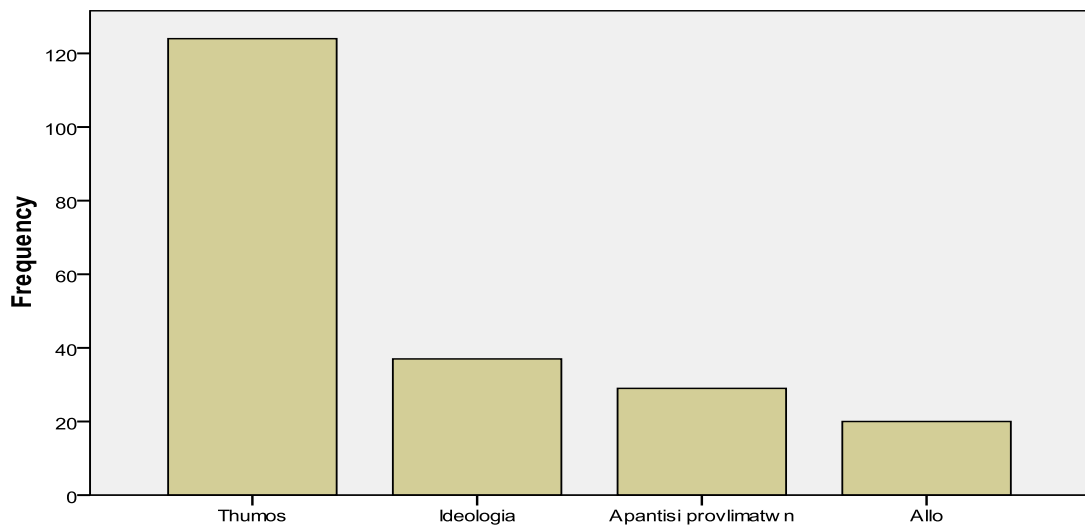
Που οφείλεται κατά τη γνώμη σας η στρόφη αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Thumos	124	59,0	59,0	59,0
Ideologia	37	17,6	17,6	76,7
Apantisi provlimatwn	29	13,8	13,8	90,5
Allo	20	9,5	9,5	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση που οφείλεται κατά τη γνώμη σας η στρόφη αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις, οι 124 στους 210 (59%) απάντησαν σε θυμό, οι 37 στους 210 (17,6%) απάντησαν σε ιδεολογία, οι 29 στους 210 (13,8%) απάντησαν ως απάντηση στα προβλήματα τους και οι 20 στους 210 (9,5%) απάντησαν άλλο.

Γράφημα 50: Που οφείλεται κατά τη γνώμη σας η στρόφη αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις;

Που οφείλεται κατά τη γνώμη σας η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις;

Που οφείλεται κατά τη γνώμη σας η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις;

Πίνακας 51: Ποιες είναι οι πηγές πληροφόρησης σας σχετικά με τους μετανάστες;

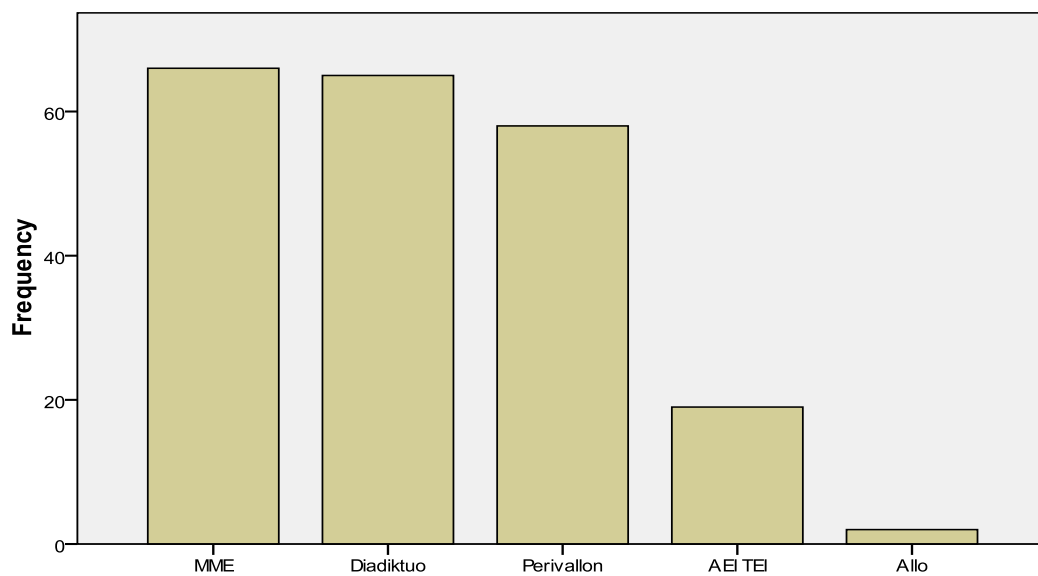
Ποιες είναι οι πηγές πληροφόρησης σας σχετικά με τους μετανάστες;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid MME	66	31,4	31,4	31,4
Diadiktuo	65	31,0	31,0	62,4
Perivallon	58	27,6	27,6	90,0
AEI TEI	19	9,0	9,0	99,0
Allo	2	1,0	1,0	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση ποιες είναι οι πηγές πληροφόρησης σας σχετικά με τους μετανάστες, οι 66 στους 210 (31,4%) απάντησαν MME, οι 65 στους 210 (31%) απάντησαν διαδίκτυο, οι 58 στους 210 (27,6%) απάντησαν από το περιβάλλον, οι 19 στους 210 (9%) απάντησαν AEI/ TEI και 2 στους 210 (1%) απάντησαν άλλο.

Γράφημα 51: Ποιες είναι οι πηγές πληροφόρησης σας σχετικά με τους μετανάστες;

Ποιες είναι οι πηγές πληροφόρησής σας σχετικά με τους μετανάστες;

Ποιες είναι οι πηγές πληροφόρησής σας σχετικά με τους μετανάστες;

Πίνακας 52: Πιστεύετε ότι η τηλεόραση και οι εφημερίδες προβάλλουν αντικειμενικά την εικόνα των μεταναστών στην Ελλάδα

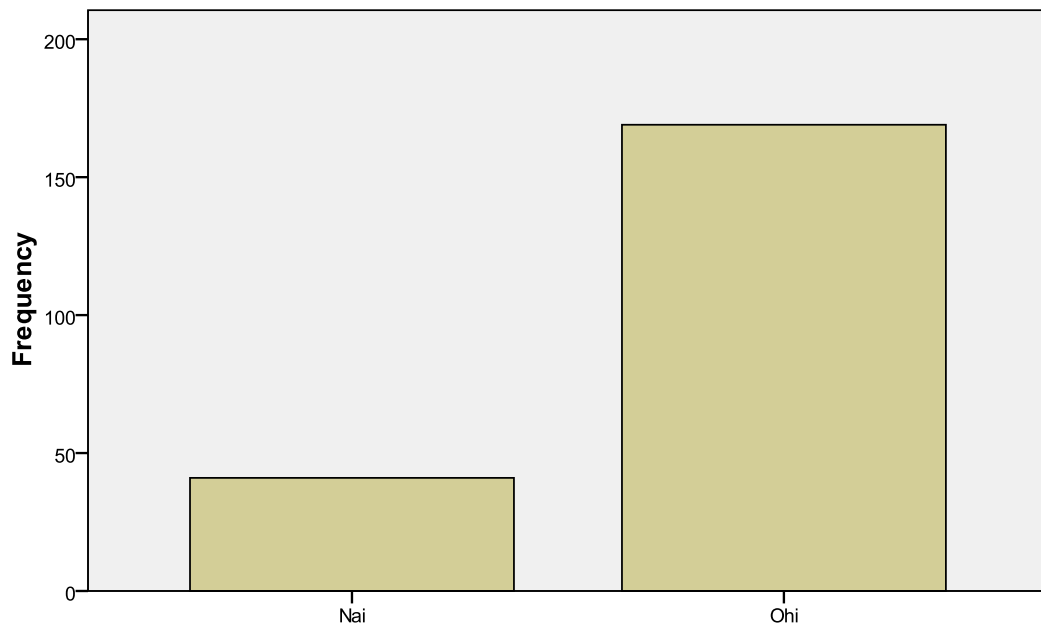
Πιστεύετε ότι η τηλεόραση και οι εφημερίδες προβάλλουν αντικειμενικά την εικόνα των μεταναστών στην Ελλάδα

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nai	41	19,5	19,5	19,5
Ohi	169	80,5	80,5	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση πιστεύετε ότι η τηλεόραση και οι εφημερίδες προβάλλουν αντικειμενικά την εικόνα των μεταναστών στην Ελλάδα, οι 169 στους 210 (80,5%) απάντησαν όχι και οι 41 στους 210 (19,5%) απάντησαν ναι.

Γράφημα 52: Πιστεύετε ότι η τηλεόραση και οι εφημερίδες προβάλλουν αντικειμενικά την εικόνα των μεταναστών στην Ελλάδα

Πιστεύετε ότι η τηλεόραση και οι εφημερίδες προβάλλουν αντικειμενικά την εικόνα των μεταναστών στην Ελλάδα

Πιστεύετε ότι η τηλεόραση και οι εφημερίδες προβάλλουν αντικειμενικά την εικόνα των μεταναστών στην Ελλάδα

Πίνακας 53: Θεωρείτε πως είστε επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες;

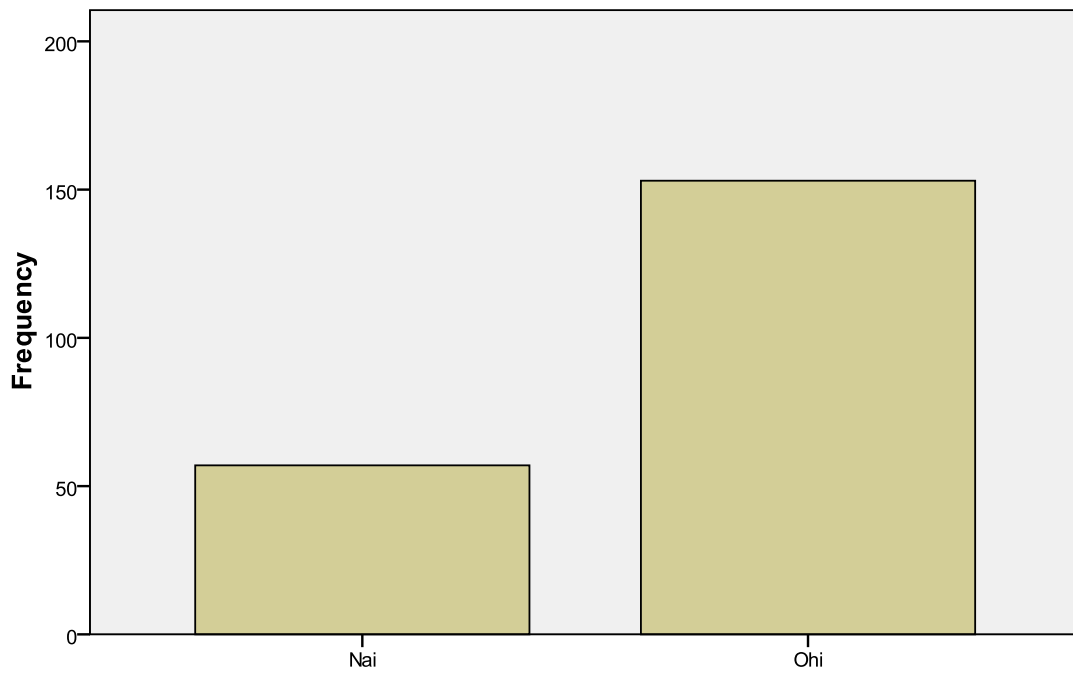
Θεωρείτε πως είστε επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nai	57	27,1	27,1	27,1
Ohi	153	72,9	72,9	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση θεωρείτε πως είστε επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες, οι 153 στους 210 (72,9%) απάντησαν όχι και οι 57 στους 210 (27,1%) απάντησαν ναι.

Γράφημα 53: Θεωρείτε πως είστε επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες;

Θεωρείτε πως είστε επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες;

Θεωρείτε πως είστε επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες;

Πίνακας 54: Θα θέλατε να ήσαστε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος;

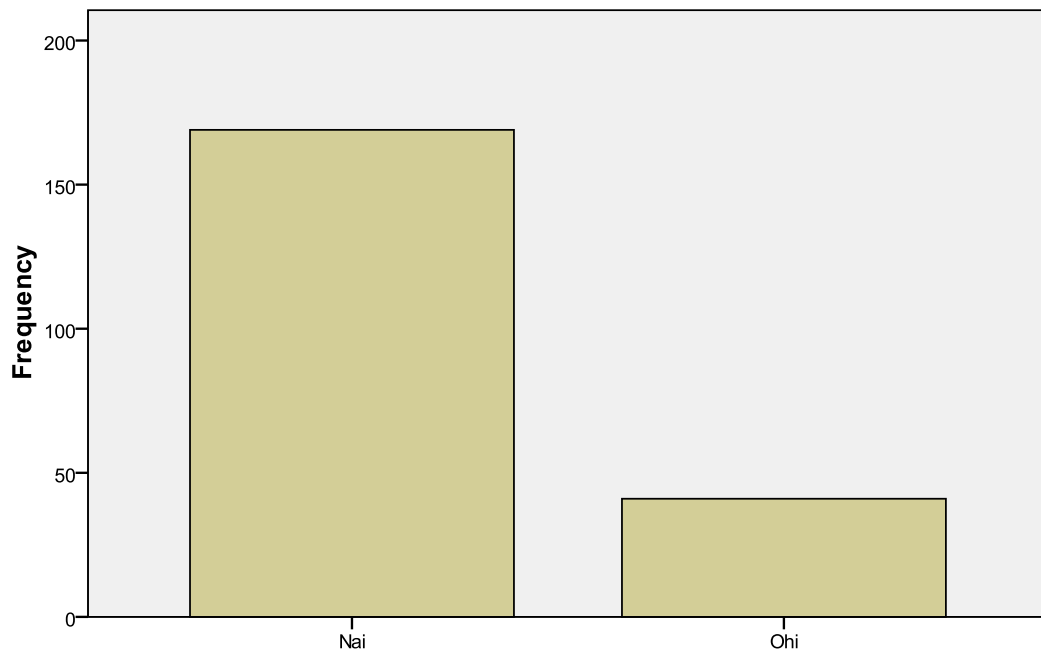
Θα θέλατε να ήσαστε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Nai	169	80,5	80,5	80,5
Ohi	41	19,5	19,5	100,0
Total	210	100,0	100,0	

Στην ερώτηση θα θέλατε να ήσαστε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος, οι 169 στους 210 (80,5%) απάντησαν ναι και οι 41 στους 210 (19,5%) απάντησαν όχι

Γράφημα 54: Θα θέλατε να ήσαστε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος;

Θα θέλατε να ήσαστε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος;

Θα θέλατε να ήσαστε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος;

4.3.1 Αποτελέσματα Πλειοψηφίας Πινάκων Μόνης Εισόδου

1. Οι 116 από τους 210 (55,2%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια ήταν γυναίκες
2. Οι 201 από τους 210 (95,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια ήταν ηλικίας 18-25 ετών
3. Οι 70 από τους 210 (33,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στη σχολή ΣΕΥΠ, οι 70 από τους 210 (33,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στη σχολή ΣΤΕΓ και οι 70 από τους 210 (33,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στη σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών.
4. Οι 70 από τους 210 (33,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στο τμήμα Διατροφής & Διαιτολογίας, οι 70 από τους 210 (33,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στο τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών/Φυσικών Πόρων και οι 70 από τους 210 (33,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στη σχολή Κοινωνικής Εργασίας
5. Οι 69 από τους 210 (32,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια άνηκαν στο ΣΤ εξάμηνο της φοιτητικής τους εκπαίδευση,
6. Οι 195 από τους 210 (92,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια ήταν άγαμοι
7. Οι 95 από τους 210 (45,2%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα των ερωτηθέντων άνηκε στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση,
8. Οι 106 από τους 210 (50,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας των ερωτηθέντων άνηκε στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση
9. Οι 65 από τους 210 (31%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το επάγγελμα του πατέρα των ερωτηθέντων άνηκε στον ιδιωτικό τομέα
10. Οι 70 από τους 210 (33,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια το επάγγελμα της μητέρας των ερωτηθέντων άνηκε στον ιδιωτικό τομέα
11. Οι 52 από τους 210 (24,8%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια ο τόπος της μόνιμης κατοικίας ήταν πόλη έως 50000 κάτοικοι
12. Στην ερώτηση θεωρείτε πως όλοι οι άνθρωποι έχουν ίσα δικαιώματα, οι 183 από τους 210 (87,1%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι
13. Στην ερώτηση γνωρίζετε τι είναι ρατσισμός, οι 205 από τους 210 (97,6%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι

14. Στην ερώτηση νομίζετε πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων, οι 182 από τους 210 (86,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν όχι
15. Στην ερώτηση έχετε γίνει μάρτυρας βίαιης ρατσιστικής επίθεσης, οι 108 από τους 210 (51,4%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν όχι
16. Στην ερώτηση σας έχουν φερθεί ποτέ ρατσιστικά, οι 119 από τους 210 (56,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν όχι
17. Στην ερώτηση θα συμμετείχατε ποτέ σε κάποια εξέγερση κατά του ρατσισμού, οι 124 από τους 210 (59%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι
18. Στην ερώτηση πόσο σας ενοχλεί που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί, οι 99 από τους 210 (47,1%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν λίγο
19. Στην ερώτηση σε τι βαθμό πιστεύετε ότι η υπάρχουσα μεταναστευτική πολιτική της χώρας είναι η κατάλληλη, οι 119 από τους 210 (56,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν καθόλου
20. Στην ερώτηση σε τι βαθμό θεωρείτε πως έχουν ενταχθεί οι μετανάστες στην Ελλάδα, οι 83 από τους 210 (39,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν λίγο
21. Στην ερώτηση πόσο πιστεύετε ότι δυσκολεύει την ανάπτυξη της χώρας ο μεγάλος αριθμός μεταναστών, οι 90 από τους 210 (42,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν λίγο
22. Στην ερώτηση σε τι ποσοστό θεωρείτε ότι αντέχει η χώρα άλλους μετανάστες, οι 116 από τους 210 (55,2%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν καθόλου,
23. Στην ερώτηση πόσο κρίνετε ότι συμβάλλουν οι μετανάστες στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας, οι 98 από τους 210 (46,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν λίγο,
24. Στην ερώτηση σε τι βαθμό πιστεύετε πως το ποσοστό της ανεργίας στη χώρα σχετίζεται με τον αριθμό των μεταναστών, οι 98 από τους 210 (46,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν λίγο,
25. Στην ερώτηση πόσο μεγάλος κρίνετε πως είναι ο αριθμός των μεταναστών στην περιοχή σας, οι 98 από τους 210 (46,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν μεγάλος,
26. Στην ερώτηση έχετε φιλικές σχέσεις με κάποιον μετανάστη, οι 155 από τους 210 (73,8%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι

27. Στην ερώτηση στα τμήματα στα οποία φοιτάτε έχετε αλλοδαπούς συμφοιτητές, οι 190 από τους 210 (90,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι
28. Στην ερώτηση θεωρείτε πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ οι 188 από τους 210 (89,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι
29. Στην ερώτηση έχετε συνεργαστεί στα πλαίσια κάποιου μαθήματος με μετανάστη οι 111 από τους 210 (52,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι
30. Στην ερώτηση έχετε βοηθήσει ή σας έχει βοηθήσει κάποιος αλλοδαπός σε περίοδο ανάγκης οι 124 από τους 210 (59%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι
31. Στην ερώτηση θα δεχόσασταν τη συγκατοίκηση με κάποιον αλλοδαπό, οι 120 από τους 210 (57,1%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι
32. Στην ερώτηση θα παντρευόσασταν ένα/μία μετανάστη/μετανάστρια, οι 117 από τους 210 (55,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια είπαν ναι
33. Στην ερώτηση η πλειοψηφία τους παραμένει νόμιμα στη χώρα μας, οι 73 στους 210 (34,8%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν εν μέρει
34. Στην ερώτηση κάνουν δουλειές τις οποίες δεν κάνουν οι Έλληνες, οι 100 στους 210 (47,6%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν,
35. Στην ερώτηση παίρνουν τις δουλειές των Ελλήνων, οι 70 στους 210 (33,3%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν,
36. Στην ερώτηση πρέπει να έχουν ίσες ευκαιρίες στην εύρεση εργασίας, οι 80 στους 210 (38,1%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν
37. Στην ερώτηση η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες, οι 69 στους 210 (32,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν
38. Στην ερώτηση αν ήταν επιλογή σας, θα αποφασίζατε να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα, οι 144 από τους 210 (68,6%) απάντησαν όχι
39. Στην ερώτηση όλοι ανεξαρτήτου εθνικότητας έχουν την ίδια κοινωνική συμπεριφορά, οι 59 στους 210 (28,1%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν,
40. Στην ερώτηση εμφανίζουν πιο επιθετική συμπεριφορά σε σχέση με τους Έλληνες, οι 67 στους 210 (31,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν εν μέρει,

41. Στην ερώτηση έχουν περισσότερες πιθανότητες να αναπτύξουν παραπτωματική συμπεριφορά, οι 87 στους 210 (41,4%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν εν μέρει,
42. Στην ερώτηση όλοι οι μετανάστες θέλουν να βλάψουν τη χώρα, οι 148 στους 210 (70,5%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν
43. Στην ερώτηση είναι φορείς μολυσματικών ασθενειών, οι 98 στους 210 (46,7%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν
44. Στην ερώτηση πιστεύετε πως οι Έλληνες είμαστε ρατσιστές, οι 195 στους 210 (92,9%) απάντησαν ναι
45. Στην ερώτηση θεωρείτε ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες, οι 183 στους 210 (87,1%) απάντησαν όχι
46. Στην ερώτηση εκτιμάτε ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες οι 184 στους 210 (87,6%) απάντησαν όχι
47. Στην ερώτηση ποια είναι η γνώμη σας για τη στροφή των νέων σε ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις, οι 122 στους 210 (58,1%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια διαφώνησαν,
48. Στην ερώτηση Θεωρείτε πως η στροφή πολλών νέων σε ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις επηρεάστηκε από την οικονομική κρίση, οι 88 στους 210 (41,9%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν εν μέρει διαφώνησαν
49. Στην ερώτηση κρίνετε πως πολλοί νέοι στράφηκαν στις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις λόγω του αυξημένου αριθμού μεταναστών στη χώρα, οι 105 στους 210 (50%) που απάντησαν τα ερωτηματολόγια συμφώνησαν εν μέρει
50. Στην ερώτηση που οφείλεται κατά τη γνώμη σας η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις, οι 124 στους 210 (59%) απάντησαν σε θυμό,
51. Στην ερώτηση ποιες είναι οι πηγές πληροφόρησης σας σχετικά με τους μετανάστες, οι 66 στους 210 (31,4%) απάντησαν ΜΜΕ
52. Στην ερώτηση πιστεύετε ότι η τηλεόραση και οι εφημερίδες προβάλλουν αντικειμενικά την εικόνα των μεταναστών στην Ελλάδα, οι 169 στους 210 (80,5%) απάντησαν όχι
53. Στην ερώτηση θεωρείτε πως είστε επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες, οι 153 στους 210 (72,9%) απάντησαν όχι
54. Στην ερώτηση θα θέλατε να ήσαστε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος, οι 169 στους 210 (80,5%) απάντησαν ναι

Πίνακας : Φύλο * Θα θέλατε να ήσαστε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος;

**Φύλο * Θα θέλατε να ήσαστε περισσότερο ενήμεροι
επί του θέματος; Crosstabulation**

Count

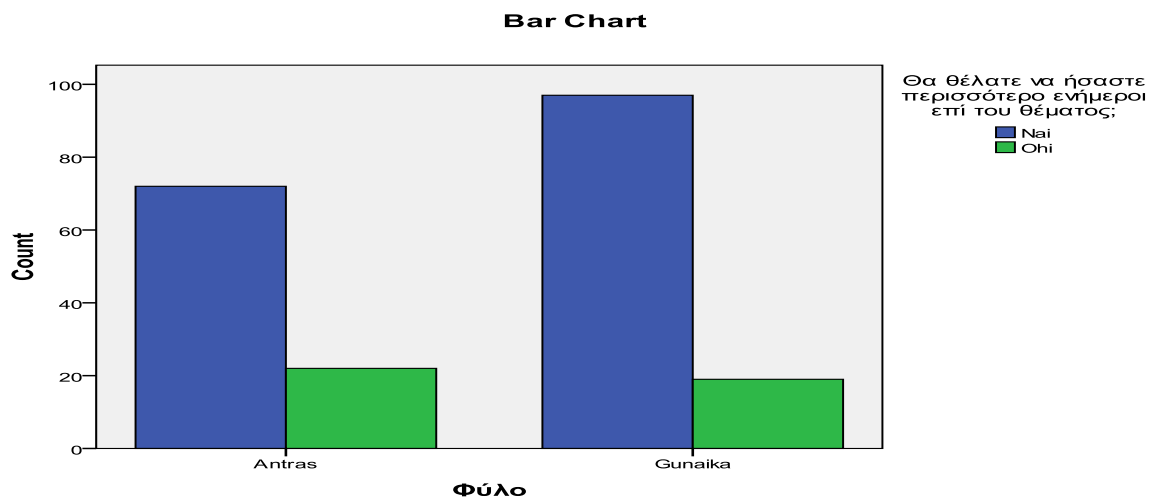
		Θα θέλατε να ήσαστε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος;		Total
		Nai	Ohi	
Φύλο	Antras	72	22	94
	Gunaika	97	19	116
	Total	169	41	210

- Οι 97 στις 116 γυναίκες (83,6%) θα ήθελαν να ήτανε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος, και οι 19 στις 116 (16,3%) γυναίκες δεν θα ήθελαν να ήτανε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος,

- Οι 72 στους 94 άντρες (76,5%) θα ήθελαν να ήτανε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος, και οι 22 στους 94 (23,40%) άντρες δεν θα ήθελαν να ήτανε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος

Η πλειοψηφία και των 2 φύλων θα ήθελαν να ήτανε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος (Οι 97 στις 116 γυναίκες (83,6%) θα ήθελαν να ήτανε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος και οι 72 στους 94 άντρες (76,5%) θα ήθελαν να ήτανε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος)

Γράφημα : Φύλο * Θα θέλατε να ήσαστε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος;

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	1,631 ^a	1	,202		
Continuity Correction ^b	1,214	1	,270		
Likelihood Ratio	1,623	1	,203		
Fisher's Exact Test				,223	,135
Linear-by-Linear Association	1,623	1	,203		
N of Valid Cases	210				

a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 18,35.

b. Computed only for a 2x2 table

1) Έστω μηδενική υπόθεση ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του φύλου του ερωτώμενου και πόσο θα ήθελαν να ήτανε περισσότεροι ενήμεροι επί του θέματος. Και έστω εναλλακτική υπόθεση ότι υπάρχει σχέση μεταξύ του φύλου του ερωτώμενου και πόσο θα ήθελαν να ήτανε περισσότεροι ενήμεροι επί του θέματος.

2) Επιλέγουμε το τεστ X^2 επειδή είναι το φύλο του ερωτώμενου σε ονομαστικό

επίπεδο και πόσο θα ήθελαν να ήτανε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος είναι σε ονομαστικό επίπεδο.

3) Επιλέγουμε το 0,05 (5%) ως επίπεδο σημαντικότητας

4) Εφαρμόζουμε το χ^2 και παίρνουμε σαν παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας το 0,202

5) Επειδή το παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας (0,202) είναι μεγαλύτερο από το επιλεγέν (0,05) απορρίπτεται η εναλλακτική υπόθεση και γίνεται δεκτή η μηδενική υπόθεση, ότι δηλαδή δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του φύλου του ερωτώμενου και κατά πόσο θα ήθελαν να ήτανε περισσότεροι ενήμεροι επί του θέματος, σε επίπεδο σημαντικότητας 0,05.

Πίνακας: Φύλο * Πιστεύετε πως οι Έλληνες είμαστε ρατσιστές;

**Φύλο * Πιστεύετε πως οι Έλληνες είμαστε ρατσιστές;
Crosstabulation**

Count

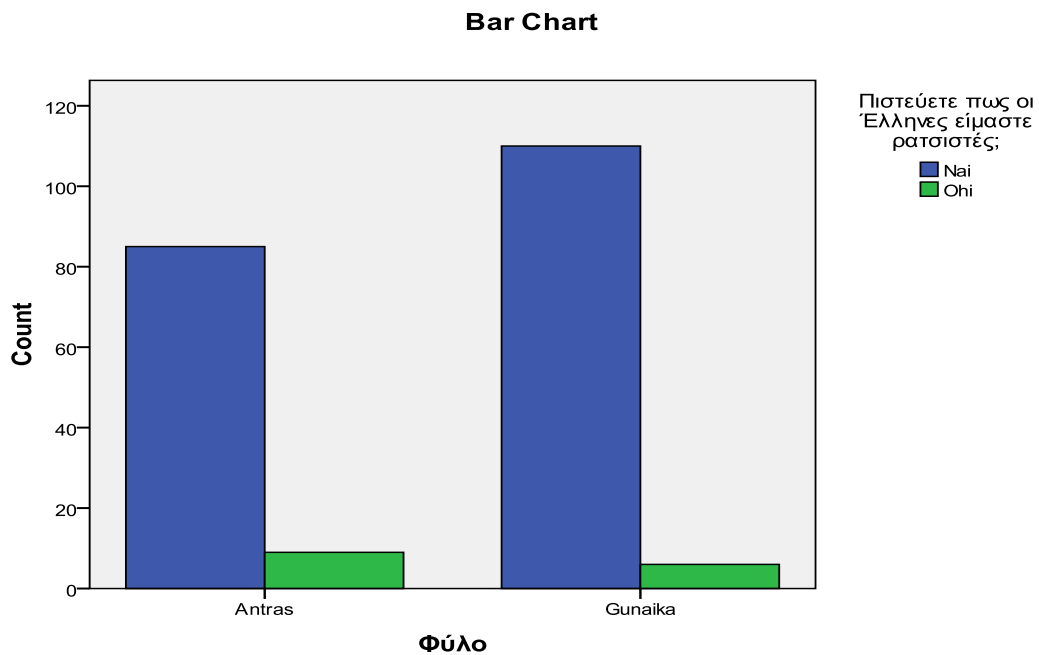
		Πιστεύετε πως οι Έλληνες είμαστε ρατσιστές;		Total
		Nai	Ohi	
Φύλο	Antras	85	9	94
	Gunaika	110	6	116
	Total	195	15	210

-Οι 110 στις 116 γυναίκες (94,8%) πιστεύουν πως οι Έλληνες είναι ρατσιστές και οι 6 στις 116 γυναίκες (5,17%) πιστεύουν πως οι Έλληνες δεν είναι ρατσιστές

-Οι 85 στους 94 άντρες (90,42%) πιστεύουν πως οι Έλληνες είναι ρατσιστές και οι 9 στους 94 άντρες (9,5%) πιστεύουν πως οι Έλληνες δεν είναι ρατσιστές

Η πλειοψηφία και των 2 φύλων πιστεύουν πως οι Έλληνες είναι ρατσιστές (Οι 110 στις 116 γυναίκες (94,8%) πιστεύουν πως οι Έλληνες είναι ρατσιστές και οι 85 στους 94 άντρες (90,42%) πιστεύουν πως οι Έλληνες είναι ρατσιστές)

Γράφημα: Φύλο * Πιστεύετε πως οι Έλληνες είμαστε ρατσιστές;

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	1,517 ^a	1	,218		
Continuity Correction ^b	,926	1	,336		
Likelihood Ratio	1,509	1	,219		
Fisher's Exact Test				,283	,168
Linear-by-Linear Association	1,510	1	,219		
N of Valid Cases	210				

a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 6,71.

b. Computed only for a 2x2 table

1) Έστω μηδενική υπόθεση ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του φύλου του ερωτώμενου

και πόσο πιστεύουνε ότι οι Έλληνες είναι ρατσιστές. Και έστω εναλλακτική υπόθεση ότι υπάρχει σχέση μεταξύ του φύλου του ερωτώμενου και πόσο πιστεύουνε ότι οι Έλληνες είναι ρατσιστές.

2) Επιλέγουμε το τεστ X^2 επειδή το φύλο του ερωτώμενου είναι σε ονομαστικό επίπεδο και πόσο πιστεύουνε ότι οι Έλληνες είναι ρατσιστές είναι σε ονομαστικό επίπεδο.

3) Επιλέγουμε το 0,05 (5%) ως επίπεδο σημαντικότητας

4) Εφαρμόζουμε το X^2 και παίρνουμε σαν παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας το 0,218

5) Επειδή το παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας (0,218) είναι μεγαλύτερο από το επιλεγέν (0,05) απορρίπτεται η εναλλακτική υπόθεση και γίνεται δεκτή η μηδενική υπόθεση, ότι δηλαδή δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του φύλου του ερωτώμενου και πόσο πιστεύουνε ότι οι Έλληνες είναι ρατσιστές, σε επίπεδο σημαντικότητας 0,05.

Πίνακας: Φύλο * Που οφείλεται κατά τη γνώμη σας η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις;

Φύλο * Που οφείλεται κατά τη γνώμη σας η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις; Crosstabulation

Count

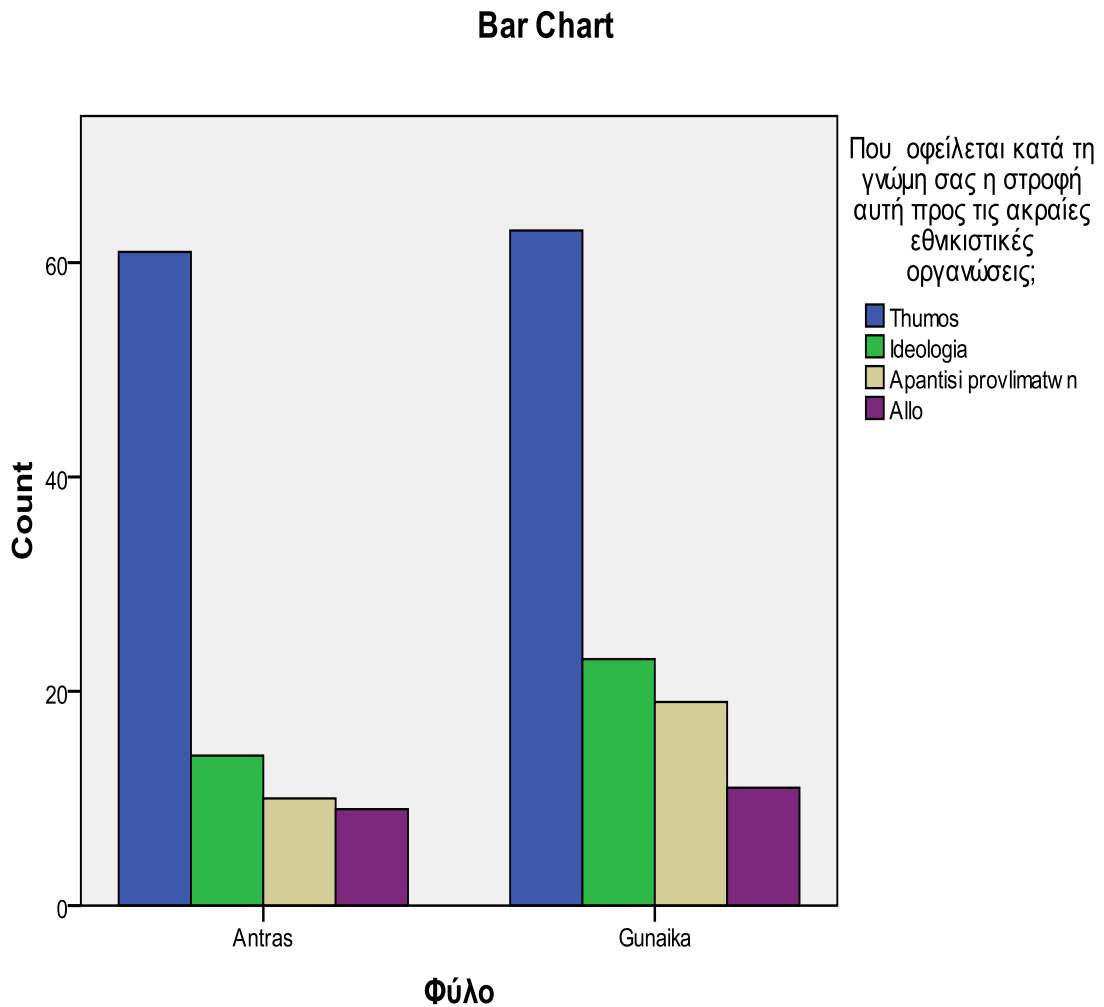
		Που οφείλεται κατά τη γνώμη σας η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις;				Total
		Thumos	Ideologia	Apantisi provlimatwn	Allo	
Φύλο	Antras	61	14	10	9	94
	Gunaika	63	23	19	11	116
	Total	124	37	29	20	210

-Οι 61 στους 94 άντρες (64,89%) πιστεύουν ότι ο θυμός οφείλεται κατά τη γνώμη τους η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις, οι 14 στους 94 άντρες (14,89%) πιστεύουν ότι η ιδεολογία οφείλεται κατά τη γνώμη τους η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις, οι 10 στους 94 άντρες (10,6%) πιστεύουν ότι η απάντηση στα προβλήματα τους οφείλεται κατά τη γνώμη τους η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις και οι 9 στους 94 άντρες (9,5%) πιστεύουν άλλο λόγο που οφείλεται κατά τη γνώμη τους η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις

-Οι 63 στις 116 γυναίκες (54,3%) πιστεύουν ότι ο θυμός οφείλεται κατά τη γνώμη τους η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις, οι 23 στις 116 γυναίκες (19,8%) πιστεύουν ότι η ιδεολογία οφείλεται κατά τη γνώμη τους η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις, οι 19 στις 116 γυναίκες (16,37%) πιστεύουν ότι η απάντηση στα προβλήματα τους οφείλεται κατά τη γνώμη τους η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις και οι 11 στις 116 γυναίκες (9,4%) πιστεύουν άλλο λόγο που οφείλεται κατά τη γνώμη τους η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις

Η πλειοψηφία και των 2 φύλων πιστεύουν ότι ο θυμός οφείλεται κατά τη γνώμη τους η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις (Οι 63 στις 116 γυναίκες (54,3%) πιστεύουν ότι ο θυμός οφείλεται κατά τη γνώμη τους η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις και οι 61 στους 94 άντρες (64,89%) πιστεύουν ότι ο θυμός οφείλεται κατά τη γνώμη τους η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις)

Γράφημα : Φύλο * Που οφείλεται κατά τη γνώμη σας η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις;

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	2,942 ^a	3	,401
Likelihood Ratio	2,975	3	,396
Linear-by-Linear Association	1,293	1	,255
N of Valid Cases	210		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 8,95.

1) Έστω μηδενική υπόθεση ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του φύλου του ερωτώμενου και που οφείλεται κατά τη γνώμη τους η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις. Και έστω εναλλακτική υπόθεση ότι υπάρχει σχέση μεταξύ του φύλου του ερωτώμενου και που οφείλεται κατά τη γνώμη τους η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις.

2) Επιλέγουμε το τεστ X^2 επειδή το φύλο του ερωτώμενου είναι σε ονομαστικό επίπεδο και το που οφείλεται κατά τη γνώμη τους η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις είναι σε ονομαστικό επίπεδο.

3) Επιλέγουμε το 0,05 (5%) ως επίπεδο σημαντικότητας

4) Εφαρμόζουμε το X^2 και παίρνουμε σαν παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας το 0,401

5) Επειδή το παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας (0,401) είναι μεγαλύτερο από το επιλεγέν (0,05) απορρίπτεται η εναλλακτική υπόθεση και γίνεται δεκτή η μηδενική υπόθεση, ότι δηλαδή δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του φύλου του ερωτώμενου και που οφείλεται κατά τη γνώμη τους η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις, σε επίπεδο σημαντικότητας 0,05.

Πίνακας: Φύλο * Θεωρείτε πως είστε επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες;

Φύλο * Θεωρείτε πως είστε επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες; Crosstabulation

Count

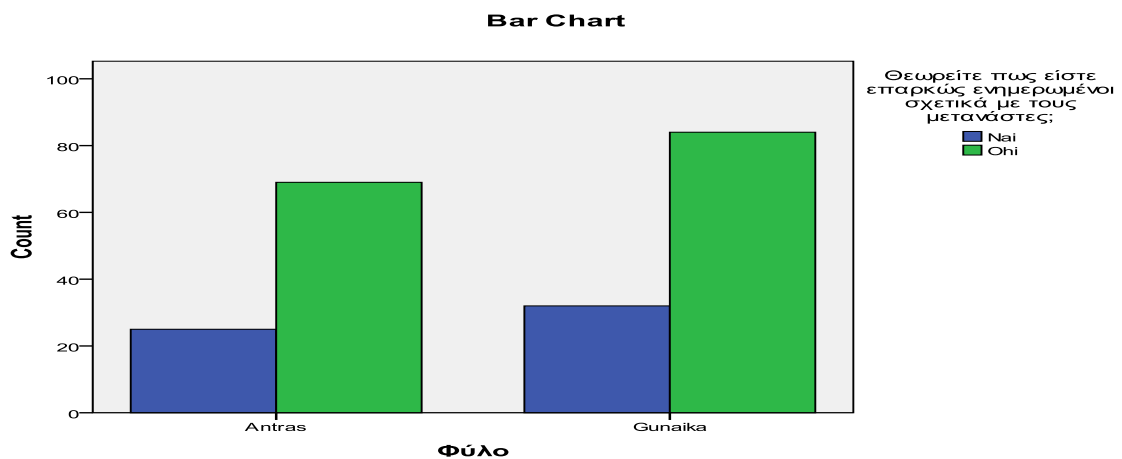
		Θεωρείτε πως είστε επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες;		Total
		Nai	Ohi	
Φύλο	Antras	25	69	94
	Gunaika	32	84	116
	Total	57	153	210

- Οι 84 στις 116 γυναίκες (72,4%) θεωρούν πως δεν είναι επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες και οι 32 στις 116 γυναίκες (27,58%) θεωρούν πως είναι επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες

- Οι 69 στους 94 άντρες (73,40%) θεωρούν πως δεν είναι επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες και οι 25 στους 94 άντρες (26,60%) θεωρούν πως είναι επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες

Η πλειοψηφία και των 2 φύλων θεωρούν πως δεν είναι επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες (Οι 84 στις 116 γυναίκες (72,4%) θεωρούν πως δεν είναι επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες και οι 69 στους 94 άντρες (73,40%) θεωρούν πως δεν είναι επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες)

Γράφημα: Φύλο * Θεωρείτε πως είστε επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες;

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	,026 ^a	1	,872		
Continuity Correction ^b	,000	1	,996		
Likelihood Ratio	,026	1	,872		
Fisher's Exact Test				1,000	,499
Linear-by-Linear Association	,026	1	,873		
N of Valid Cases	210				

a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 25,51.

b. Computed only for a 2x2 table

1) Έστω μηδενική υπόθεση ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του φύλου του ερωτώμενου και πόσο θεωρούν πως είναι επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες. Και έστω εναλλακτική υπόθεση ότι υπάρχει σχέση μεταξύ του φύλου του ερωτώμενου και πόσο θεωρούν πως είναι επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες.

2) Επιλέγουμε το τεστ X^2 επειδή το φύλο του ερωτώμενου είναι σε ονομαστικό επίπεδο και πόσο θεωρούν πως είναι επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες είναι σε ονομαστικό σε επίπεδο.

3) Επιλέγουμε το 0,05 (5%) ως επίπεδο σημαντικότητας

4) Εφαρμόζουμε το X^2 και παίρνουμε σαν παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας το 0,872

5) Επειδή το παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας (0,872) είναι μεγαλύτερο από το επιλεγέν (0,05) απορρίπτεται η εναλλακτική υπόθεση και γίνεται δεκτή η μηδενική υπόθεση, ότι δηλαδή δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του φύλου του ερωτώμενου και πόσο θεωρούν πως είναι επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες, σε επίπεδο σημαντικότητας 0,05.

Πίνακας: Ο Τόπος Μόνιμης Κατοικίας σας * Εκτιμάτε ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες;

Ο Τόπος Μόνιμης Κατοικίας σας * Εκτιμάτε ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες; Crosstabulation

Count

		Εκτιμάτε ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες;		Total
		Nai	Ohi	
Ο Τόπος Μόνιμης Κατοικίας σας	Xwrio	7	37	44
	Kwmopoli	4	22	26
	Poli	5	47	52
	Megali poli	4	36	40
	Athina Thessaloniki	6	42	48
	Total	26	184	210

-Οι 37 στους 44 (84%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι το χωριό δεν εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες και οι 7 στους 44 (15,9%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι το χωριό εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες

-Οι 22 στους 26 (84%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η κωμόπολη δεν εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες και οι 4 στους 26 (15,3%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η κωμόπολη εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες

-Οι 47 στους 52 (90%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η πόλη δεν εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες και οι 5 στους 52 (9,6%) που η μόνιμη

κατοικία τους είναι η πόλη εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες

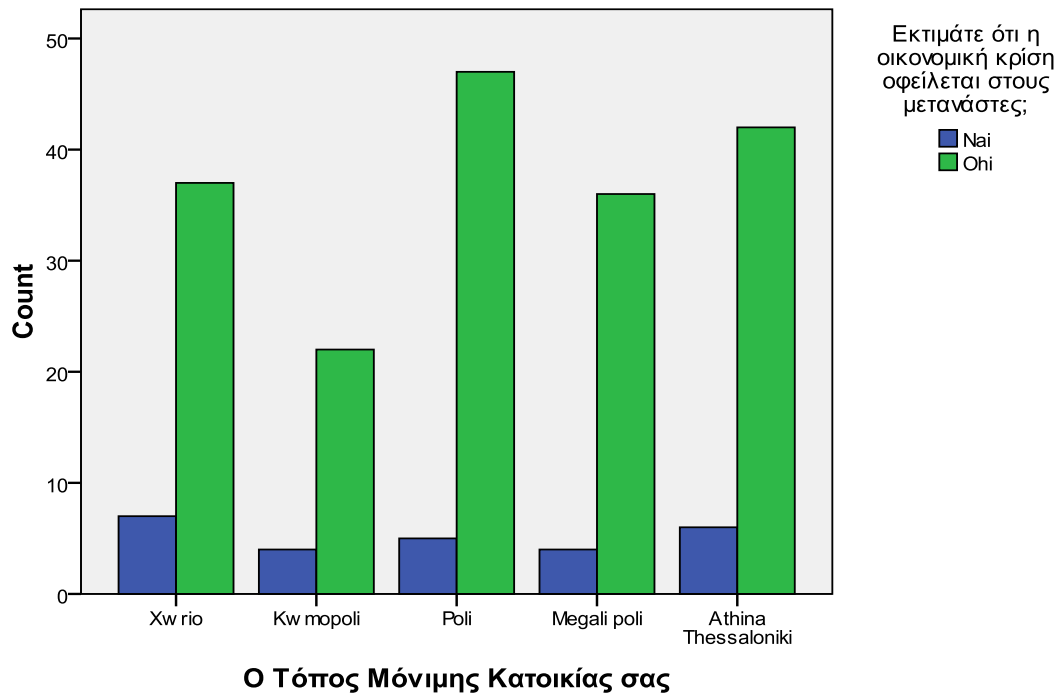
-Οι 36 στους 40 (90%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι μια μεγάλη πόλη δεν εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες και οι 4 στους 40 (10%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι μια μεγάλη πόλη εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες

-Οι 42 στους 48 (87,5%) που η μόνιμη κατοικία τους Αθήνα-Θεσσαλονίκη δεν εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες και οι 6 στους 48 (12,5%) που η μόνιμη κατοικία τους Αθήνα-Θεσσαλονίκη εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες

Η πλειοψηφία των φοιτητών ανεξαρτήτου μόνιμης κατοικίας (χωριό-κωμόπολη- πόλη- μεγάλη πόλη-Αθήνα/Θεσσαλονίκη) δεν εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες (Οι 37 στους 44 (84%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι το χωριό δεν εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες, οι 22 στους 26 (84%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η κωμόπολη δεν εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες, οι 47 στους 52 (90%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η πόλη δεν εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες, οι 36 στους 40 (90%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι μια μεγάλη πόλη δεν εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες και οι 42 στους 48 (87,5%) που η μόνιμη κατοικία τους Αθήνα-Θεσσαλονίκη δεν εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες)

Γράφημα: Ο Τόπος Μόνιμης Κατοικίας σας * Εκτιμάτε ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες;

Bar Chart

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	1,297 ^a	4	,862
Likelihood Ratio	1,287	4	,864
Linear-by-Linear Association	,474	1	,491
N of Valid Cases	210		

a. 2 cells (20,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3,22.

1) Έστω μηδενική υπόθεση ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του τύπου μόνιμης κατοικίας του ερωτώμενου και του πόσο εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες. Και έστω εναλλακτική υπόθεση ότι υπάρχει σχέση μεταξύ του τύπου μόνιμης κατοικίας του ερωτώμενου και του πόσο εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες.

2) Επιλέγουμε το τεστ χ^2 επειδή ο τύπος μόνιμης κατοικίας είναι σε ονομαστικό επίπεδο και πόσο εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες είναι σε ονομαστικό επίπεδο.

3) Επιλέγουμε το 0,05 (5%) ως επίπεδο σημαντικότητας

4) Εφαρμόζουμε το χ^2 και παίρνουμε σαν παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας το 0,862

5) Επειδή το παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας (0,862) είναι μεγαλύτερο από το επιλεγέν (0,05) απορρίπτεται η εναλλακτική υπόθεση και γίνεται δεκτή η μηδενική, ότι δηλαδή δεν υπάρχει σχέση υπάρχει τύπου μόνιμης κατοικίας του ερωτώμενου και του πόσο εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες, σε επίπεδο σημαντικότητας 0,05.

Πίνακας: Ο Τόπος Μόνιμης Κατοικίας σας *Πόσο σας ενοχλεί που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί;

Ο Τόπος Μόνιμης Κατοικίας σας * Πόσο σας ενοχλεί που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί; Crosstabulation

Count

		Πόσο σας ενοχλεί που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί;				Total
		Katholou	Ligo	Arketa	Polu	
Ο Τόπος Μόνιμης Κατοικίας σας	Xwrio	11	22	8	3	44
	Kwmopoli	5	9	9	3	26
	Poli	13	28	9	2	52
	Megali poli	8	19	10	3	40
	Athina Thessaloniki	12	21	13	2	48
	Total	49	99	49	13	210

-Οι 22 στους 44 (50%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι το χωριό ενοχλούνται λίγο που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί, οι 11 στους 44 (25%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι το χωριό δεν ενοχλούνται που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί, οι 8 στους 44 (18,18%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι το χωριό ενοχλούνται αρκετά που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί και οι 3 στους 44 (6,8%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι το χωριό ενοχλούνται πολύ που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί,

-Οι 9 στους 26 (34,61%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η κωμόπολη ενοχλούνται λίγο που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί και οι 9

στους 26 (34,61%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η κωμόπολη ενοχλούνται πολύ που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί, οι 5 στους 26 (19,23%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η κωμόπολη δεν ενοχλούνται που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί και οι 3 στους 26 (11,5%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η κωμόπολη ενοχλούνται πολύ που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί.

-Οι 28 στους 52 (53,84%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η πόλη ενοχλούνται λίγο που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί, οι 13 στους 52 (25%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η πόλη δεν ενοχλούνται που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί, οι 9 στους 52 (17,30%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η πόλη ενοχλούνται αρκετά που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί και οι 2 στους 52 (3,8%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η πόλη ενοχλούνται πολύ που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί

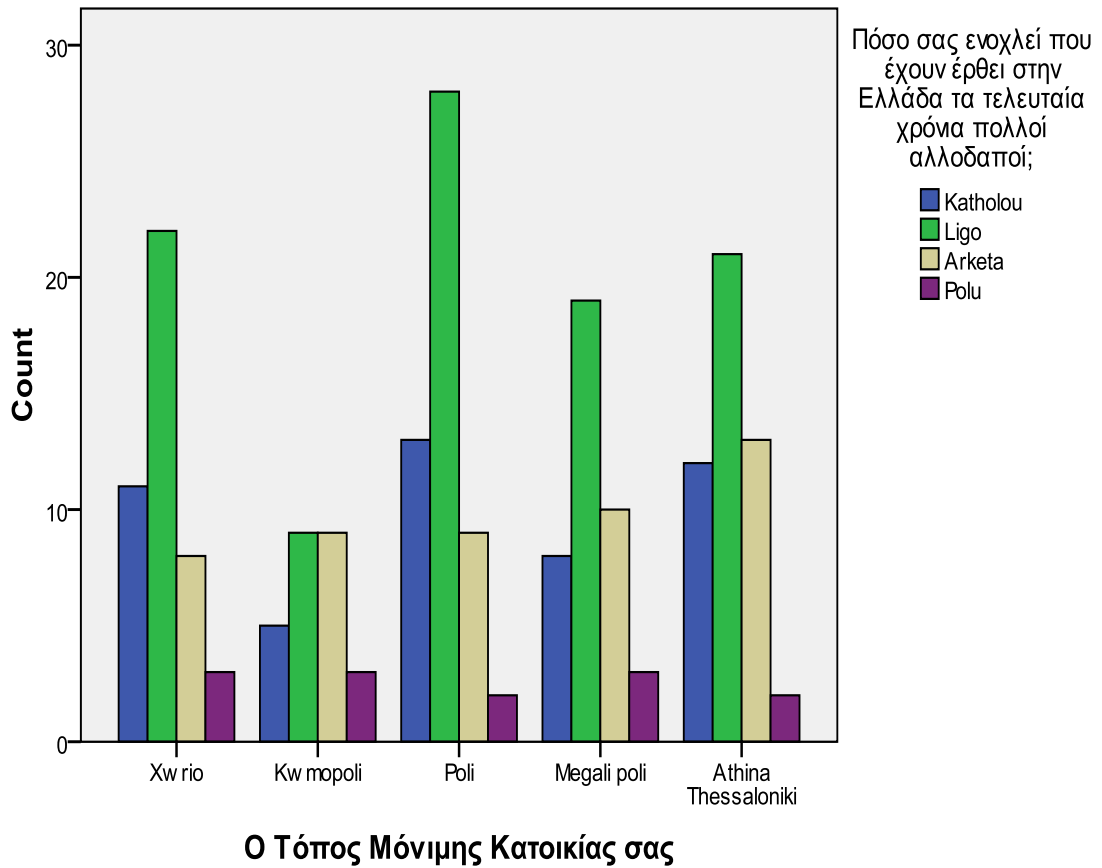
-Οι 19 στους 40 (47,5%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι μια μεγάλη πόλη ενοχλούνται λίγο που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί, οι 10 στους 40 (25%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι μια μεγάλη πόλη ενοχλούνται αρκετά που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί, οι 8 στους 40 (20%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι μια μεγάλη πόλη δεν ενοχλούνται που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί και οι 3 στους 40 (7,5%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι μια μεγάλη πόλη ενοχλούνται πολύ που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί.

-Οι 21 στους 48 (43,75%) που η μόνιμη κατοικία τους Αθήνα-Θεσσαλονίκη ενοχλούνται λίγο που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί, οι 13 στους 48(27%) που η μόνιμη κατοικία τους Αθήνα-Θεσσαλονίκη ενοχλούνται αρκετά που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί, οι 12 στους 48 (25%) που η μόνιμη κατοικία τους Αθήνα-Θεσσαλονίκη δεν ενοχλούνται που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί και οι 2 στους 48 (4,1%) που η μόνιμη κατοικία τους Αθήνα-Θεσσαλονίκη ενοχλούνται πολύ που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί

Η πλειοψηφία των φοιτητών ανεξαρτήτου μόνιμης κατοικίας (χωριό -πόλη-μεγάλη πόλη-Αθήνα/Θεσσαλονίκη) ενοχλούνται λίγο που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί και η πλειοψηφία των φοιτητών μόνιμης κατοικίας κωμόπολης ενοχλούνται λίγο που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί αλλά είναι και άλλοι όμως που ενοχλούνται αρκετά τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί (Οι 22 στους 44 (50%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι το χωριό ενοχλούνται λίγο που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί, οι 9 στους 26 (34,61%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η κωμόπολη ενοχλούνται λίγο που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί και οι 9 στους 26 (34,61%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η κωμόπολη ενοχλούνται πολύ που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί, οι 28 στους 52 (53,84%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η πόλη ενοχλούνται λίγο που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί, οι 19 στους 40 (47,5%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι μια μεγάλη πόλη ενοχλούνται λίγο που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί και οι 21 στους 48 (43,75%) που η μόνιμη κατοικία τους Αθήνα-Θεσσαλονίκη ενοχλούνται λίγο που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί)

Γράφημα: Ο Τόπος Μόνιμης Κατοικίας σας * Πόσο σας ενοχλεί που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί;

Bar Chart

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	7,289 ^a	12	,838
Likelihood Ratio	7,157	12	,847
Linear-by-Linear Association	,002	1	,967
N of Valid Cases	210		

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	7,289 ^a	12	,838
Likelihood Ratio	7,157	12	,847
Linear-by-Linear Association	,002	1	,967
N of Valid Cases	210		

a. 5 cells (25,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,61.

1) Έστω μηδενική υπόθεση ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του τύπου μόνιμης κατοικίας του ερωτώμενου και κατά πόσο τους ενοχλεί που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί. Και έστω εναλλακτική υπόθεση ότι υπάρχει σχέση μεταξύ του τύπου μόνιμης κατοικίας του ερωτώμενου και κατά πόσο τους ενοχλεί που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί.

2) Επιλέγουμε το τεστ χ^2 επειδή είναι ο τύπος μόνιμης κατοικίας είναι σε ονομαστικό επίπεδο και κατά πόσο τους ενοχλεί που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί σε ονομαστικό επίπεδο.

3) Επιλέγουμε το 0,05 (5%) ως επίπεδο σημαντικότητας

4) Εφαρμόζουμε το χ^2 και παίρνουμε σαν παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας το 0,838

5) Επειδή το παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας (0,838) είναι μεγαλύτερο από το επιλεγέν (0,05) απορρίπτεται η εναλλακτική υπόθεση και γίνεται δεκτή η μηδενική υπόθεση, ότι δηλαδή δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του τύπου μόνιμης κατοικίας του ερωτώμενου και κατά πόσο τους ενοχλεί που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί, σε επίπεδο σημαντικότητας 0,05.

Πίνακας: Ο Τόπος Μόνιμης Κατοικίας σας * Πόσο μεγάλος κρίνετε πως είναι ο αριθμός των μεταναστών στην περιοχή σας;

Ο Τόπος Μόνιμης Κατοικίας σας * Πόσο μεγάλος κρίνετε πως είναι ο αριθμός των μεταναστών στην περιοχή σας; Crosstabulation

Count

		Πόσο μεγάλος κρίνετε πως είναι ο αριθμός των μεταναστών στην περιοχή σας;				Total
		Polu mikros	Mikros	Megalos	Polu megalos	
Ο Τόπος Μόνιμης Κατοικίας σας	Xwrio	4	15	20	5	44
	Kwmopoli	3	8	8	7	26
	Poli	1	18	27	6	52
	Megali poli	1	14	22	3	40
	Athina Thessaloniki	2	15	21	10	48
	Total	11	70	98	31	210

-Οι 20 στους 44 (45,45%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι το χωριό κρίνουν μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας, οι 15 στους 44 (33,33%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι το χωριό κρίνουν μικρό τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας, οι 5 στους 44 (11,36%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι το χωριό κρίνουν πολύ μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας και οι 4 στους 44 (9%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι το χωριό κρίνουν πολύ μικρό τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας

-Οι 8 στους 26 (30,7%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η κωμόπολη κρίνουν μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας, οι 8 στους 26 (30,7%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η κωμόπολη κρίνουν μικρό τον αριθμό των μεταναστών

στην περιοχή σας, οι 7 στους 26 (26,9%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η κωμόπολη κρίνουν πολύ μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας και οι 3 στους 26 (11,5%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η κωμόπολη κρίνουν πολύ μικρό τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας

-Οι 27 στους 52 (48%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η πόλη κρίνουν μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας, οι 18 στους 52 (34,61%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η πόλη κρίνουν μικρό τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας, οι 6 στους 52 (11,5%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η πόλη κρίνουν πολύ μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας και 1 στους 52 (1,9%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η πόλη κρίνουν πολύ μικρό τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας

-Οι 22 στους 40(55%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η μεγάλη πόλη κρίνουν μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας, οι 14 στους 40 (35%) μικρό που η μόνιμη κατοικία τους είναι η μεγάλη πόλη κρίνουν τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας, οι 3 στους 40 (7,5%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η μεγάλη πόλη κρίνουν πολύ μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας, και 1 στους 40 (2,5%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η μεγάλη πόλη κρίνουν πολύ μικρό τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας

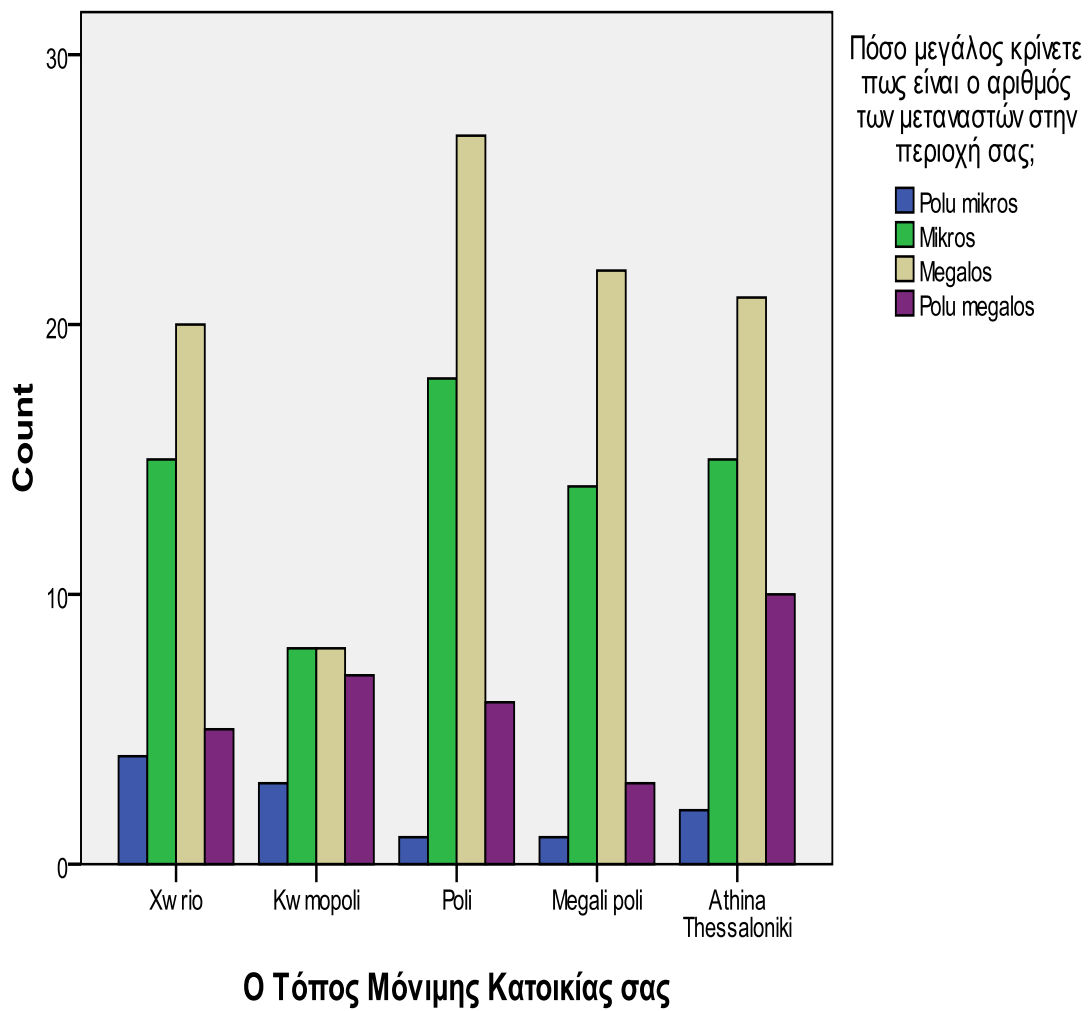
-Οι 21 στους 48 (43,75%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η Αθήνα-Θεσσαλονίκη κρίνουν μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας, οι 15 στους 48 (31,25%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η Αθήνα-Θεσσαλονίκη κρίνουν μικρό τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας, οι 10 στους 48 (20,8%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η Αθήνα-Θεσσαλονίκη κρίνουν πολύ μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας και οι 2 στους 48 (4,16%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η Αθήνα-Θεσσαλονίκη κρίνουν πολύ μικρό τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας

Η πλειοψηφία των φοιτητών ανεξαρτήτου μόνιμης κατοικίας (χωριό -πόλη-μεγάλη πόλη-Αθήνα/Θεσσαλονίκη) κρίνουν μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή τους και η πλειοψηφία των φοιτητών μόνιμης κατοικίας κωμόπολης κρίνουν μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή τους αλλά

και άλλοι κρίνουν μικρό τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή τους (Οι 20 στους 44 (45,45%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι το χωριό κρίνουν μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας, οι 8 στους 26 (30,7%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η κωμόπολη κρίνουν μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας, οι 8 από τους 26 (30,7%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η κωμόπολη κρίνουν μικρό τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας, οι 27 στους 52 (48%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η πόλη κρίνουν μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας, οι 22 στους 40(55%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η μεγάλη πόλη κρίνουν μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας, οι 21 στους 48 (43,75%) που η μόνιμη κατοικία τους είναι η Αθήνα-Θεσσαλονίκη κρίνουν μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή σας)

Γράφημα: Ο Τόπος Μόνιμης Κατοικίας σας * Πόσο μεγάλος κρίνετε πως είναι ο αριθμός των μεταναστών στην περιοχή σας;

Bar Chart

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	13,521 ^a	12	,332
Likelihood Ratio	13,165	12	,357
Linear-by-Linear Association	1,286	1	,257
N of Valid Cases	210		

a. 6 cells (30,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,36.

1) Έστω μηδενική υπόθεση ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του τύπου μόνιμης κατοικίας του ερωτώμενου και πόσο μεγάλο κρίνουν πως είναι ο αριθμός των μεταναστών στην περιοχή τους. Και έστω εναλλακτική υπόθεση ότι υπάρχει σχέση μεταξύ του τύπου μόνιμης κατοικίας του ερωτώμενου και πόσο μεγάλο κρίνουν πως είναι ο αριθμός των μεταναστών στην περιοχή τους.

2) Επιλέγουμε το τεστ χ^2 επειδή ο τύπος μόνιμης κατοικίας του ερωτώμενου είναι σε τακτικό επίπεδο και πόσο μεγάλο κρίνουν πως είναι ο αριθμός των μεταναστών στην περιοχή τους είναι σε τακτικό επίπεδο.

3) Επιλέγουμε το 0,05 (5%) ως επίπεδο σημαντικότητας

4) Εφαρμόζουμε το χ^2 και παίρνουμε σαν παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας το 0,332

5) Επειδή το παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας (0,332) είναι μεγαλύτερο από το επιλεγέν (0,05) απορρίπτεται η εναλλακτική υπόθεση και γίνεται δεκτή η μηδενική, ότι δηλαδή δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του τύπου μόνιμης κατοικίας του ερωτώμενου και πόσο μεγάλο κρίνουν πως είναι ο αριθμός των μεταναστών στην περιοχή τους, με επίπεδο σημαντικότητας 0,05.

Πίνακας: Σχολή * Αν ήταν επιλογή σας, θα αποφασίζατε να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα;

Σχολή * Αν ήταν επιλογή σας, θα αποφασίζατε να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα; Crosstabulation

Count

		Αν ήταν επιλογή σας, θα αποφασίζατε να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα;		Total
		Nai	Ohi	
Σχολή	SEYP	10	60	70
	STEG	21	49	70
	Efarmosmenwn Epistimwn	35	35	70
	Total	66	144	210

-Οι 60 στους 70 (85,7%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΕΥΠ απάντησαν αρνητικά εάν ήταν στην επιλογή τους να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα και οι 10 στους 70 (14,2%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΕΥΠ απάντησαν θετικά εάν ήταν στην επιλογή τους να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα.

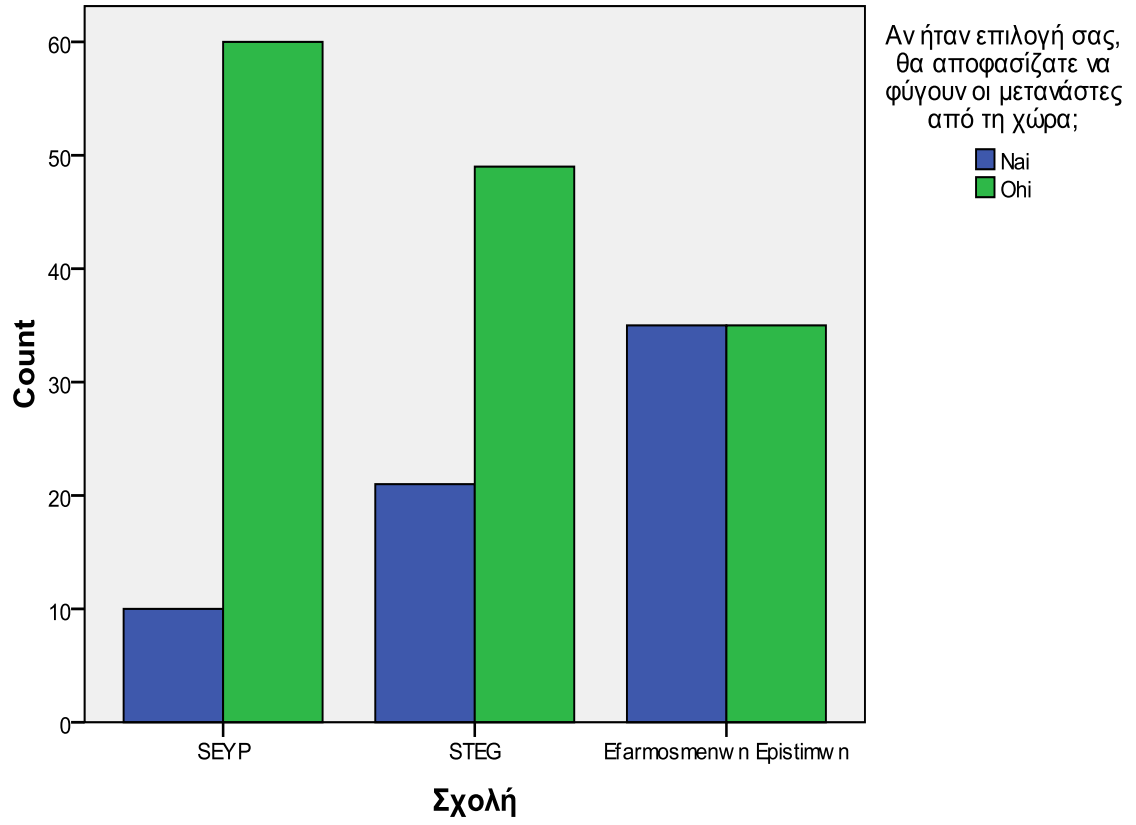
-Οι 49 στους 70 (70%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΤΕΓ απάντησαν αρνητικά εάν ήταν στην επιλογή τους να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα και οι 21 στους 70 (30%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΤΕΓ απάντησαν θετικά εάν ήταν στην επιλογή τους να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα.

-Οι 35 στους 70 (50%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών απάντησαν αρνητικά εάν ήταν στην επιλογή τους να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα και οι 35 στους 70 (50%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών απάντησαν θετικά εάν ήταν στην επιλογή τους να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα.

Η πλειοψηφία των φοιτητών των σχολών ΣΕΥΠ, ΣΤΕΓ απάντησαν αρνητικά εάν ήταν στην επιλογή τους να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα και στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών ναι μεν οι μισοί απάντησαν αρνητικά εάν ήταν στην επιλογή τους να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα, οι υπόλοιποι απάντησαν θετικά εάν ήταν στην επιλογή τους να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα (οι 60 7 στους 0 (85,7%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΕΥΠ απάντησαν αρνητικά εάν ήταν στην επιλογή τους να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα, οι 49 στους 70 (70%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΤΕΓ απάντησαν αρνητικά εάν ήταν στην επιλογή τους να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα, οι 35 στους 70 (50%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών απάντησαν αρνητικά εάν ήταν στην επιλογή τους να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα και οι 35 στους 70 (50%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών απάντησαν θετικά εάν ήταν στην επιλογή τους να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα.

Γράφημα: Σχολή * Αν ήταν επιλογή σας, θα αποφασίζατε να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα;

Bar Chart

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	20,814 ^a	2	,000
Likelihood Ratio	21,467	2	,000
Linear-by-Linear Association	20,616	1	,000
N of Valid Cases	210		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 22,00.

1) Έστω μηδενική υπόθεση ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ της σχολής του ερωτώμενου και αν ήταν επιλογή τους, θα αποφάσιζαν να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα. Και έστω εναλλακτική υπόθεση ότι υπάρχει σχέση μεταξύ της σχολής του ερωτώμενου και αν ήταν επιλογή τους, θα αποφάσιζαν να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα.

2) Επιλέγουμε το τεστ X^2 επειδή η σχολή του ερωτώμενου είναι σε ονομαστικό επίπεδο και αν ήταν επιλογή τους, θα αποφάσιζαν να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα είναι ονομαστικό σε επίπεδο.

3) Επιλέγουμε το 0,05 (5%) ως επίπεδο σημαντικότητας

4) Εφαρμόζουμε το X^2 και παίρνουμε σαν παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας το 0,00

5) Επειδή το παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας (0,00) είναι μικρότερο από το επιλεγέν (0,05) απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση και γίνεται δεκτή η εναλλακτική υπόθεση, ότι δηλαδή υπάρχει σχέση μεταξύ της σχολής του ερωτώμενου και αν ήταν επιλογή τους, θα αποφάσιζαν να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα, σε επίπεδο σημαντικότητας 0,05.

Πίνακας: Σχολή * Γνωρίζετε τι είναι ρατσισμός;

Σχολή * Γνωρίζετε τι είναι ρατσισμός; Crosstabulation

Count

		Γνωρίζετε τι είναι ρατσισμός;		Total
		Nai	Ohi	
Σχολή	SEYP	69	1	70
	STEG	68	2	70
	Efarmosmenwn Epistimwn	68	2	70
	Total	205	5	210

-Οι 69 στους 70 (98,5%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΕΥΠ γνωρίζουν τι είναι ρατσισμός και ο 1 στους 70 (1,42%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΕΥΠ δεν γνωρίζει τι είναι ρατσισμός

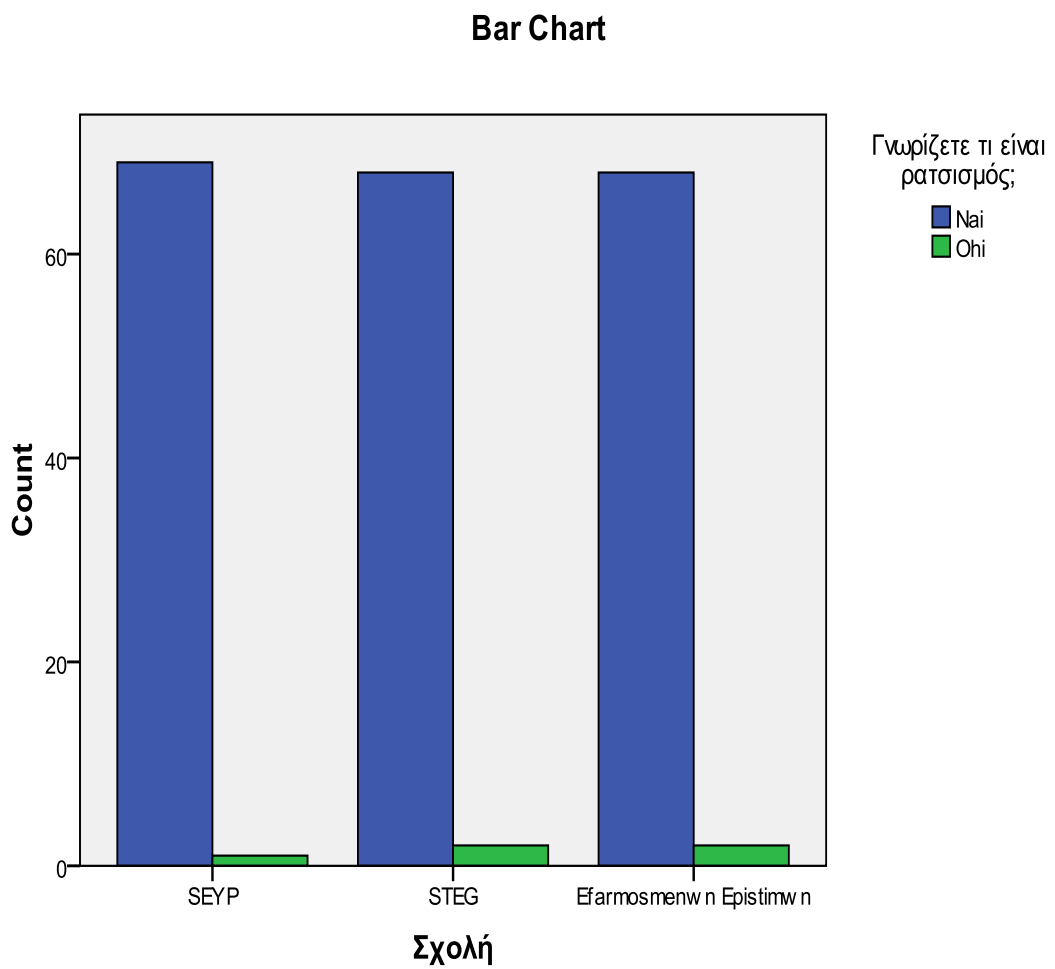
-Οι 68 στους 70 (97,1%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΤΕΓ γνωρίζουν τι είναι ρατσισμός και οι 2 στους 70 (2,85%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΤΕΓ δεν γνωρίζουν τι είναι ρατσισμός

-Οι 68 στους 70 (97,1%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών γνωρίζουν τι είναι ρατσισμός και οι 2 στους 70 (2,85%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών δεν γνωρίζουν τι είναι ρατσισμός

Η πλειοψηφία των φοιτητών των σχολών ΣΕΥΠ, ΣΤΕΓ και Εφαρμοσμένων Επιστημών γνωρίζουν τι είναι ρατσισμός (Οι 69 στους 70 (98,5%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΕΥΠ γνωρίζουν τι είναι ρατσισμός, οι 68 στους 70 (97,1%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΤΕΓ γνωρίζουν τι είναι ρατσισμός, οι 68 στους 70

(97,1%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών γνωρίζουν τι είναι ρατσισμός)

Γράφημα: Σχολή * Γνωρίζετε τι είναι ρατσισμός

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	,410 ^a	2	,815
Likelihood Ratio	,447	2	,800
Linear-by-Linear Association	,306	1	,580
N of Valid Cases	210		

a. 3 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,67.

1) Έστω μηδενική υπόθεση ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ της σχολής του ερωτώμενου και του γνωρίζουν τι είναι ρατσισμός. Και έστω εναλλακτική υπόθεση ότι υπάρχει σχέση μεταξύ του μεταξύ της σχολής του ερωτώμενου και του γνωρίζουν τι είναι ρατσισμός.

2) Επιλέγουμε το τεστ X^2 επειδή η σχολή του ερωτώμενου είναι σε ονομαστικό επίπεδο και το γνωρίζουν τι είναι ρατσισμός είναι σε ονομαστικό επίπεδο.

3) Επιλέγουμε το 0,05 (5%) ως επίπεδο σημαντικότητας

4) Εφαρμόζουμε το X^2 και παίρνουμε σαν παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας το 0,815

5) Επειδή το παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας (0,815) είναι μεγαλύτερο από το επιλεγέν (0,05), απορρίπτεται η εναλλακτική υπόθεση και γίνεται δεκτή η μηδενική, ότι δηλαδή δεν υπάρχει σχέση μεταξύ της σχολής του ερωτώμενου και του γνωρίζουν τι είναι ρατσισμός, σε επίπεδο σημαντικότητας 0,05.

Πίνακας: Σχολή * Νομίζετε πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων;

Σχολή * Νομίζετε πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων; Crosstabulation

Count

		Νομίζετε πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων;		Total
		Nai	Ohi	
Σχολή	SEYP	3	67	70
	STEG	3	67	70
Efarmosmenwn Epistimwn		22	48	70
Total		28	182	210

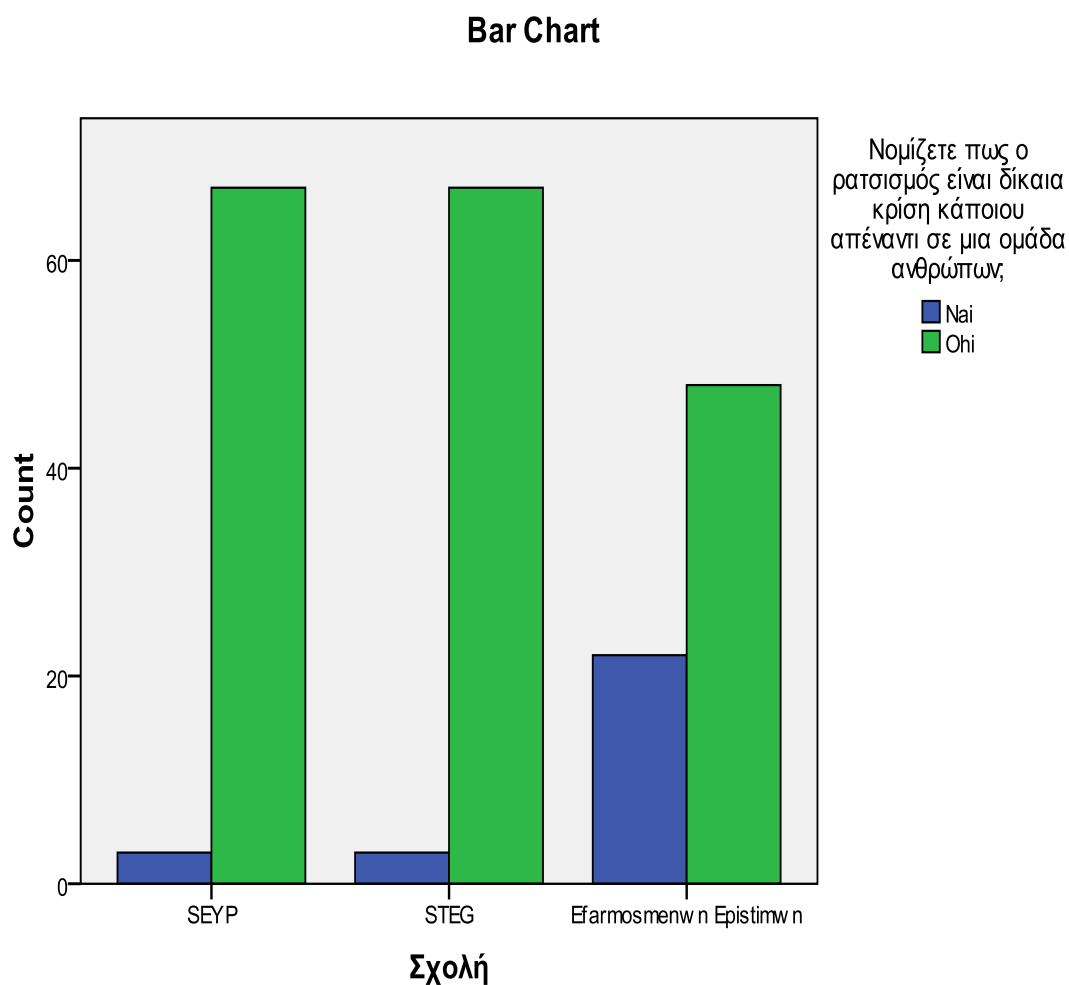
-Οι 67 στους 70 (95,7%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΕΥΠ δεν νομίζουν πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων και οι 3 από 70 στους (4,28%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΕΥΠ νομίζουν πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων

-Οι 67 στους 70 (95,7%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΤΕΓ δεν νομίζουν πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων και οι 3 στους 70 (4,28%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΤΕΓ νομίζουν πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων

-Οι 48 στους 70 (68,5%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών δεν νομίζουν πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων και οι 22 στους 70 (31,4%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών νομίζουν πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων

Η πλειοψηφία των φοιτητών των σχολών ΣΕΥΠ, ΣΤΕΓ και Εφαρμοσμένων Επιστημών νομίζουν πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων (Οι 67 στους 70 (95,7%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΕΥΠ δεν νομίζουν πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων ,οι 67 στους 70 (95,7%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΤΕΓ δεν νομίζουν πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων ,οι 48 στους 70 (68,5%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών δεν νομίζουν πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων)

Γράφημα: Σχολή * Νομίζετε πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων;

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	29,753 ^a	2	,000
Likelihood Ratio	28,237	2	,000
Linear-by-Linear Association	22,208	1	,000
N of Valid Cases	210		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 9,33.

1) Έστω μηδενική υπόθεση ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ της σχολής του ερωτώμενου και εάν νομίζουν πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων. Και έστω εναλλακτική υπόθεση ότι υπάρχει σχέση μεταξύ της σχολής του ερωτώμενου και εάν νομίζουν πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων.

2) Επιλέγουμε το τεστ χ^2 επειδή είναι η σχολή του ερωτώμενου είναι σε ονομαστικό επίπεδο και εάν νομίζουν πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων είναι σε ονομαστικό επίπεδο.

3) Επιλέγουμε το 0,05 (5%) ως επίπεδο σημαντικότητας

4) Εφαρμόζουμε το χ^2 και παίρνουμε σαν παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας το 0,000

5) Επειδή το παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας (0,000) είναι μικρότερο από το επιλεγέν (0,05) απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση και γίνεται δεκτή η εναλλακτική υπόθεση, ότι δηλαδή ότι υπάρχει σχέση μεταξύ της σχολής του ερωτώμενου και εάν νομίζουν πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων, σε επίπεδο σημαντικότητας 0,05.

Πίνακας: Σχολή * Θεωρείτε πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ;

Σχολή * Θεωρείτε πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ; Crosstabulation

Count

		Θεωρείτε πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ;		Total
		Nai	Ohi	
Σχολή	SEYP	69	1	70
	STEG	64	6	70
	Efarmosmenwn Epistimwn	55	15	70
	Total	188	22	210

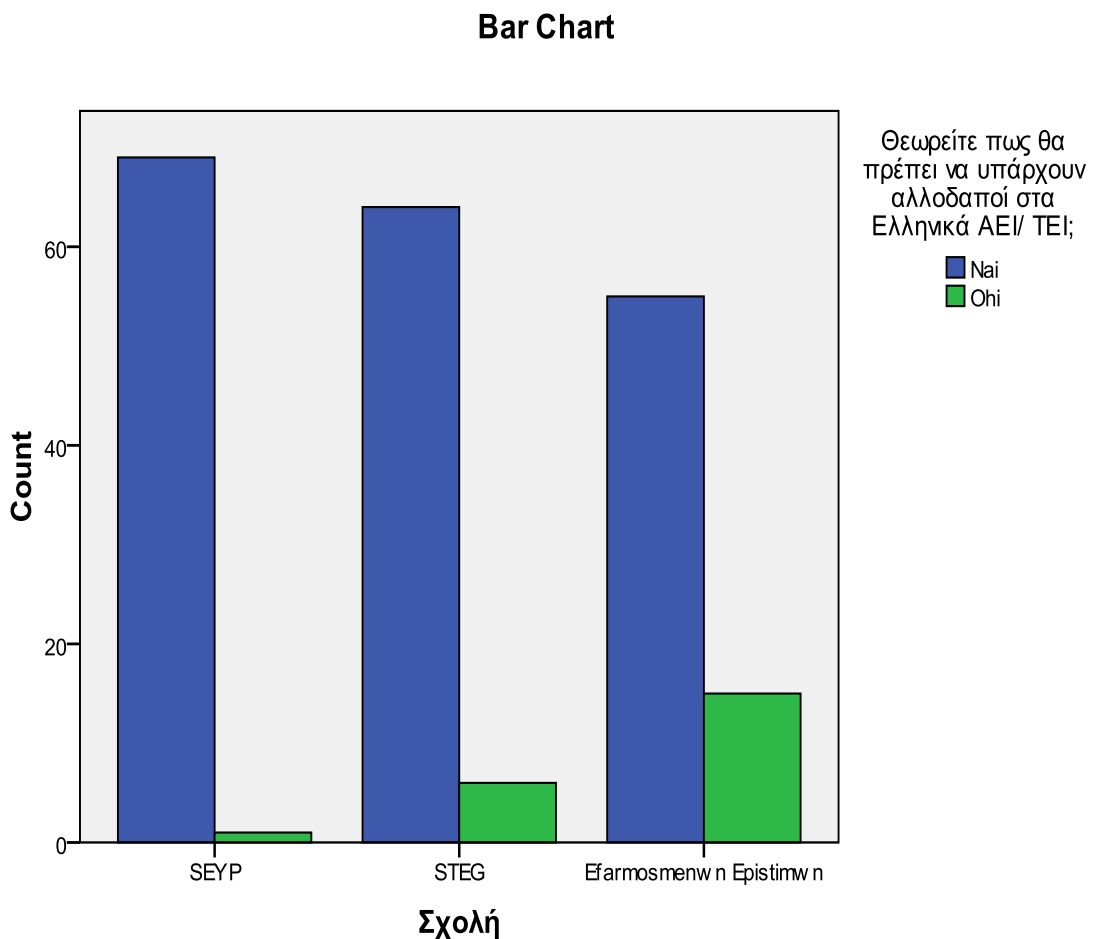
-Οι 69 στους 70 (98,5%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΕΥΠ θεωρούν πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ και ο 1 στους 70 (1,42%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΕΥΠ θεωρεί πως δεν θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ

-Οι 64 στους 70 (91,42%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΤΕΓ θεωρούν πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ και οι 6 στους 70 (8,57%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΤΕΓ θεωρούν πως δεν θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ

-Οι 55 στους 70 (78,5%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών θεωρούν πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ και οι 15 στους 70 (21,42%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών θεωρούν πως δεν θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ

Η πλειοψηφία των φοιτητών των σχολών ΣΕΥΠ, ΣΤΕΓ και Εφαρμοσμένων Επιστημών θεωρούν πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ (Οι 69 στους 70 (98,5%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΕΥΠ θεωρούν πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ, οι 64 στους 70 (91,42%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΤΕΓ θεωρούν πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ και οι 55 στους 70 (78,5%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών θεωρούν πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ)

Γράφημα: Σχολή * Θεωρείτε πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ;

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	15,334 ^a	2	,000
Likelihood Ratio	16,702	2	,000
Linear-by-Linear Association	14,856	1	,000
N of Valid Cases	210		

a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 7,33.

1) Έστω μηδενική υπόθεση ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ της σχολής του ερωτώμενου και εάν θεωρούν πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ . Και έστω εναλλακτική υπόθεση ότι υπάρχει σχέση μεταξύ του υπάρχει σχέση μεταξύ της σχολής του ερωτώμενου και εάν θεωρούν πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ.

2) Επιλέγουμε το τεστ X^2 επειδή η σχολή του ερωτώμενου είναι σε ονομαστικό επίπεδο και υπάρχει σχέση μεταξύ της σχολής του ερωτώμενου και εάν θεωρούν πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ είναι σε ονομαστικό επίπεδο.

3) Επιλέγουμε το 0,05 (5%) ως επίπεδο σημαντικότητας

4) Εφαρμόζουμε το X^2 και παίρνουμε σαν παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας το 0,000

5) Επειδή το παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας (0,000) είναι μικρότερο από το επιλεγέν (0,05) απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση και γίνεται δεκτή η εναλλακτική , ότι δηλαδή υπάρχει σχέση μεταξύ του υπάρχει σχέση μεταξύ της σχολής του ερωτώμενου και εάν θεωρούν πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ, σε επίπεδο σημαντικότητας 0,05.

Πίνακας: Σχολή * Η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες

Σχολή * Η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες Crosstabulation

Count

		Η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες				Total
		Diafwnw	Diafwnw en merei	Sumfwnw en merei	Sumfwnw	
Σχολή	SEYP	37	23	7	3	70
	STEG	20	20	23	7	70
	Efarmosmenwn Epistimwn	12	22	17	19	70
	Total	69	65	47	29	210

-Οι 37 στους 70 (52,85%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΕΥΠ διαφωνούν ότι η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες, οι 23 στους 70 (32,85%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΕΥΠ διαφωνούν εν μέρει ότι η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες, οι 7 στους 70 (10%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΕΥΠ συμφωνούν εν μέρει ότι η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες και οι 3 στους 70 (4,2%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΕΥΠ συμφωνούν ότι η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες

-Οι 23 στους 70 (32,85%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΤΕΓ, συμφωνούν εν μέρει ότι η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες, οι 20 στους 70 (28,57%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΤΕΓ διαφωνούν ότι η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες, οι 20 στους 70 (28,57%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΤΕΓ διαφωνούν εν μέρει ότι η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες, και οι 7 στους 70 (10%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΤΕΓ συμφωνούν ότι η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες.

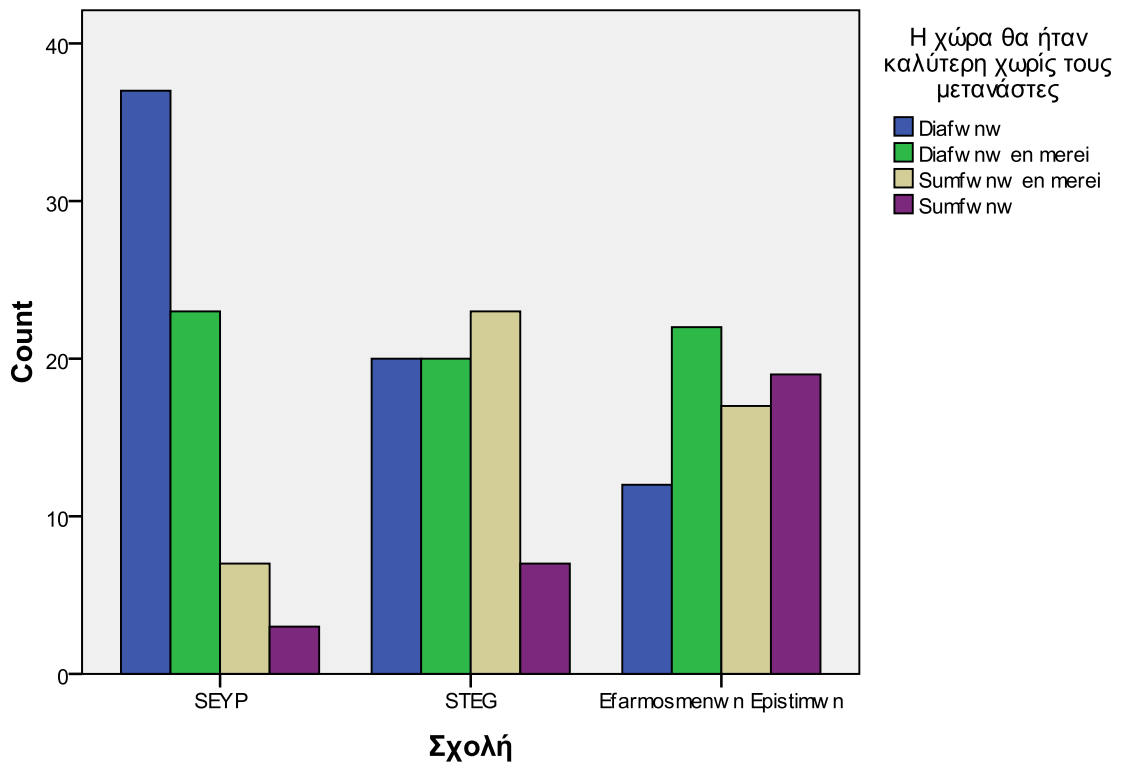
-Οι 22 στους 70 (31,4%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών διαφωνούν εν μέρει ότι η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες,

οι 19 στους 70 (27,14%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών συμφωνούν ότι η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες, οι 17 στους 70 (24,28%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών συμφωνούν εν μέρει ότι η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες και οι 12 στους 70 (17,14%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών διαφωνούν η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες.

Οι πλειοψηφία των απόψεων των φοιτητών για το εάν η χώρα μας ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες δίστανται. Η πλειοψηφία των φοιτητών της σχολής ΣΕΥΠ διαφωνούν για το εάν η χώρα μας ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες, η πλειοψηφία των φοιτητών της σχολής ΣΤΕΓ συμφωνούν εν μέρει για το εάν η χώρα μας ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες και η πλειοψηφία των φοιτητών της σχολής Εφαρμοσμένων Επιστημών διαφωνούν εν μέρει για το εάν η χώρα μας ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες (Οι 37 στους 70 (52,85%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΕΥΠ διαφωνούν ότι η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες, οι 23 στους 70 (32,85%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή ΣΤΕΓ, συμφωνούν εν μέρει ότι η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες και οι 22 στους 70 (31,4%) φοιτητές που άνηκαν στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών διαφωνούν εν μέρει ότι η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες)

Γράφημα: Σχολή * Η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες

Bar Chart

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	37,075 ^a	6	,000
Likelihood Ratio	37,494	6	,000
Linear-by-Linear Association	29,675	1	,000
N of Valid Cases	210		

a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 9,67.

1) Έστω μηδενική υπόθεση ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ της σχολής του ερωτώμενου και τον βαθμό που πιστεύουν ότι η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες και έστω εναλλακτική υπόθεση ότι υπάρχει σχέση μεταξύ του υπάρχει σχέση μεταξύ της σχολής του ερωτώμενου και τον βαθμό που πιστεύουν ότι η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες.

2) Επιλέγουμε το τεστ χ^2 επειδή η σχολή είναι σε ονομαστικό επίπεδο και ο βαθμός βαθμό που πιστεύουν ότι η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες σε τακτικό επίπεδο.

3) Επιλέγουμε το 0,05 (5%) ως επίπεδο σημαντικότητας

4) Εφαρμόζουμε το χ^2 και παίρνουμε σαν παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας το 0,000

5) Επειδή το παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας (0,000) είναι μικρότερο από το επιλεγέν (0,05) απορρίπτεται η μηδενική υπόθεση και γίνεται δεκτή η εναλλακτική, ότι δηλαδή υπάρχει σχέση μεταξύ του υπάρχει σχέση μεταξύ της σχολής του ερωτώμενου και τον βαθμό που πιστεύουν ότι η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες, σε επίπεδο σημαντικότητας 0,05

Πίνακας: Το Μορφωτικό επίπεδο του πατέρα * Θεωρείτε ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες;

Το Μορφωτικό επίπεδο του πατέρα * Θεωρείτε ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες; Crosstabulation

Count

		Θεωρείτε ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες;		Total
		Nai	Ohi	
Το Μορφωτικό επίπεδο του πατέρα	Prwtovathmia	3	28	31
	Deuteroavathmia	11	84	95

Tritovathmia	12	54	66
Metaptyxiako	1	8	9
Allo	0	9	9
Total	27	183	210

-Οι 28 στους 31 (90,3%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα άνηκε στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες και οι 3 στους 31(9,6%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα άνηκε στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση δεν θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες,

-Οι 84 στους 95 (88,4%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα άνηκε στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες και οι 11 στους 95 (11,57%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα άνηκε στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση δεν θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες,

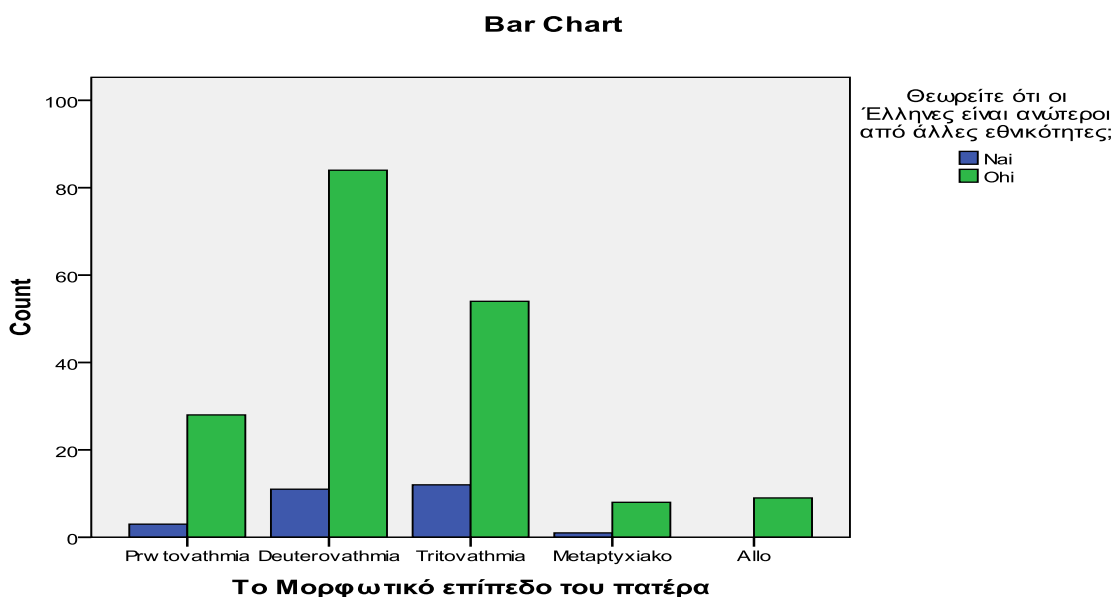
-Οι 54 στους 66 (81,8%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα άνηκε στην τριτοβάθμια εκπαίδευση θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες και οι 12 στους 66 (18,18%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα άνηκε στην τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες,

-Οι 8 στους 9 (88,8%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα άνηκε στην μεταπτυχιακή εκπαίδευση θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες και ο 1 στους 9 (11,1%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα άνηκε στην μεταπτυχιακή εκπαίδευση δεν θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες,

-οι 9 στους 9 (100%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα ήταν άλλο θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες.

Όποιο και εάν είναι το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα των φοιτητών (πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, τριτοβάθμιας, μεταπτυχιακού ή άλλο), η πλειοψηφία των φοιτητών θεωρεί ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες. (Οι 28 στους 31 (90,3%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα άνηκε στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες, οι 84 στους 95 (88,4%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα άνηκε στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες, οι 54 στους 66 (81,8%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα άνηκε στην τριτοβάθμια εκπαίδευση θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες, οι 8 στους 9 (88,8%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα άνηκε στην μεταπτυχιακή εκπαίδευση θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες, οι 9 στους 9 (100%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα ήταν άλλο θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες.

Γράφημα: Το Μορφωτικό επίπεδο του πατέρα * Θεωρείτε ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες;

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,441 ^a	4	,487
Likelihood Ratio	4,455	4	,348
Linear-by-Linear Association	,025	1	,875
N of Valid Cases	210		

a. 3 cells (30,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,16.

1) Έστω μηδενική υπόθεση ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του μορφωτικού επιπέδου του πατέρα του ερωτώμενου και εάν θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες. Και έστω εναλλακτική υπόθεση ότι υπάρχει σχέση μεταξύ του μορφωτικού επιπέδου του πατέρα του ερωτώμενου και εάν θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες.

2) Επιλέγουμε το τεστ X^2 επειδή το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα του ερωτώμενου είναι σε τακτικό επίπεδο και εάν θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες είναι σε ονομαστικό επίπεδο.

3) Επιλέγουμε το 0,05 (5%) ως επίπεδο σημαντικότητας

4) Εφαρμόζουμε το X^2 και παίρνουμε σαν παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας το 0,487

5) Επειδή το παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας (0,487) είναι μεγαλύτερο από το επιλεγέν (0,05) απορρίπτεται η εναλλακτική υπόθεση και γίνεται δεκτή η μηδενική, ότι δηλαδή δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του μορφωτικού επιπέδου του πατέρα του ερωτώμενου και εάν θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες, σε επίπεδο σημαντικότητας 0,05.

Πίνακας: Το Μορφωτικό επίπεδο της μητέρας * Θεωρείτε ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες;

Το Μορφωτικό επίπεδο της μητέρας * Θεωρείτε ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες; Crosstabulation

Count

		Θεωρείτε ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες;		Total
		Nai	Ohi	
Το Μορφωτικό επίπεδο της μητέρας	Prwtovathmia	1	19	20
	Deuteroavathmia	15	91	106
	Tritovathmia	11	56	67
	Metaptuhiako	0	10	10
	Allo	0	7	7
	Total	27	183	210

-Οι 19 στους 20 (95%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας άνηκε στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες και 1 στους 20 (5%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας άνηκε στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση δεν θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες,

-Οι 91 στους 106 (85,8%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας άνηκε στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες και οι 15 στους 106 (14,1%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας άνηκε στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση δεν θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες,

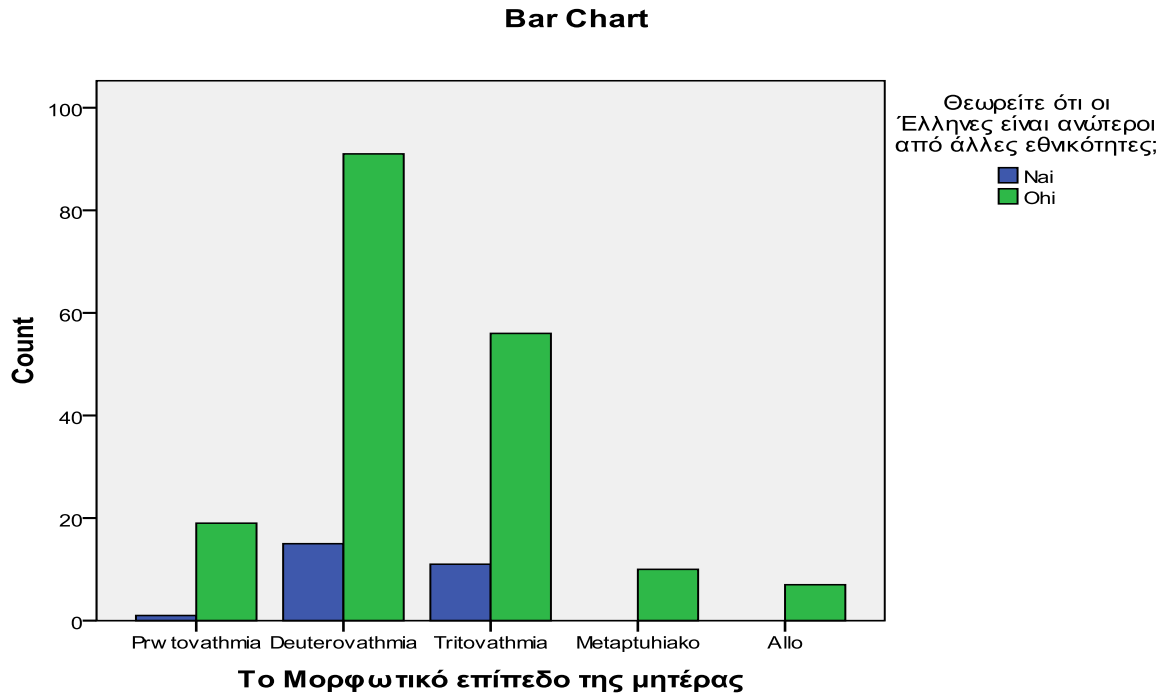
-Οι 56 στους 67 (83,5%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας άνηκε στην τριτοβάθμια εκπαίδευση θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες και οι 11 στους 67 (16,5%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας άνηκε στην τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες,

-Οι 10 στους 10 (100%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας άνηκε στην μεταπτυχιακή εκπαίδευση θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες

-οι 7 στους 7 (100%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας ήταν άλλο θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες.

Όποιο και εάν είναι το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας των φοιτητών (πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, τριτοβάθμιας, μεταπτυχιακού ή άλλο), η πλειοψηφία των φοιτητών θεωρεί ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες. (Οι 19 στους 20 (95%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας άνηκε στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες, οι 91 στους 106 (85,8%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας άνηκε στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες, οι 56 στους 67 (83,5%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας άνηκε στην τριτοβάθμια εκπαίδευση θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες, οι 10 στους 10 (100%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας άνηκε στην μεταπτυχιακή εκπαίδευση θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες και οι 7 στους 7 (100%) φοιτητές που το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας ήταν άλλο θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες.

Γράφημα: Το Μορφωτικό επίπεδο της μητέρας * Θεωρείτε ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες;

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4,527 ^a	4	,339
Likelihood Ratio	6,931	4	,140
Linear-by-Linear Association	,100	1	,752
N of Valid Cases	210		

a. 3 cells (30,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,90.

1) Έστω μηδενική υπόθεση ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του μορφωτικού επιπέδου της μητέρας του ερωτώμενου και εάν θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες. Και έστω εναλλακτική υπόθεση ότι υπάρχει σχέση μεταξύ του μορφωτικού επιπέδου της μητέρας του ερωτώμενου και εάν θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες.

2) Επιλέγουμε το τεστ χ^2 επειδή το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας του ερωτώμενου είναι σε τακτικό επίπεδο και εάν θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες είναι σε ονομαστικό επίπεδο.

3) Επιλέγουμε το 0,05 (5%) ως επίπεδο σημαντικότητας

4) Εφαρμόζουμε το χ^2 και παίρνουμε σαν παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας το 0,339

5) Επειδή το παρατηρηθέν επίπεδο σημαντικότητας (0,339) είναι μεγαλύτερο από το επιλεγέν (0,05) απορρίπτεται η εναλλακτική υπόθεση και γίνεται δεκτή η μηδενική, ότι δηλαδή δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του μορφωτικού επιπέδου της μητέρας του ερωτώμενου και εάν θεωρούν ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες, σε επίπεδο σημαντικότητας 0,05.

4.3.2 Αποτελέσματα Πλειοψηφίας Πινάκων Διπλής Εισόδου

1. Η πλειοψηφία και των 2 φύλων θα ήθελαν να ήτανε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος
2. Η πλειοψηφία και των 2 φύλων πιστεύουν πως οι Έλληνες είναι ρατσιστές
3. Η πλειοψηφία και των 2 φύλων πιστεύουν ότι ο θυμός οφείλεται κατά τη γνώμη τους η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις
4. Η πλειοψηφία και των 2 φύλων θεωρούν πως δεν είναι επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες
5. Η πλειοψηφία των φοιτητών ανεξαρτήτου μόνιμης κατοικίας (χωριό-κωμόπολη- πόλη- μεγάλη πόλη-Αθήνα/Θεσσαλονίκη) δεν εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες
6. Η πλειοψηφία των φοιτητών ανεξαρτήτου μόνιμης κατοικίας (χωριό -πόλη- μεγάλη πόλη-Αθήνα/Θεσσαλονίκη) ενοχλούνται λίγο που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί και η πλειοψηφία των φοιτητών

μόνιμης κατοικίας κωμόπολης ενοχλούνται λίγο που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί αλλά είναι και άλλοι όμως που ενοχλούνται αρκετά τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί

7. Η πλειοψηφία των φοιτητών ανεξαρτήτου μόνιμης κατοικίας (χωριό -πόλη- μεγάλη πόλη-Αθήνα/Θεσσαλονίκη) κρίνουν μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή τους και η πλειοψηφία των φοιτητών μόνιμης κατοικίας κωμόπολης κρίνουν μεγάλο τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή τους αλλά και άλλοι κρίνουν μικρό τον αριθμό των μεταναστών στην περιοχή τους
8. Η πλειοψηφία των φοιτητών των σχολών ΣΕΥΠ, ΣΤΕΓ απάντησαν αρνητικά εάν ήταν στην επιλογή τους να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα και στην σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών ναι μεν οι μισοί απάντησαν αρνητικά εάν ήταν στην επιλογή τους να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα, οι υπόλοιποι απάντησαν θετικά εάν ήταν στην επιλογή τους να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα
9. Η πλειοψηφία των φοιτητών των σχολών ΣΕΥΠ, ΣΤΕΓ και Εφαρμοσμένων Επιστημών γνωρίζουν τι είναι ρατσισμός
10. Η πλειοψηφία των φοιτητών των σχολών ΣΕΥΠ, ΣΤΕΓ και Εφαρμοσμένων Επιστημών δε νομίζουν πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων
11. Η πλειοψηφία των φοιτητών των σχολών ΣΕΥΠ, ΣΤΕΓ και Εφαρμοσμένων Επιστημών θεωρούν πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ ΤΕΙ
12. Οι πλειοψηφία των απόψεων των φοιτητών για το εάν η χώρα μας ήτανε καλύτερη χωρίς τους μετανάστες δίστανται. Η πλειοψηφία των φοιτητών της σχολής ΣΕΥΠ διαφωνούν για το εάν η χώρα μας ήτανε καλύτερη χωρίς τους μετανάστες, η πλειοψηφία των φοιτητών της σχολής ΣΤΕΓ συμφωνούν εν μέρει για το εάν η χώρα μας ήτανε καλύτερη χωρίς τους μετανάστες και η πλειοψηφία των φοιτητών της σχολής Εφαρμοσμένων Επιστημών διαφωνούν εν μέρει για το εάν η χώρα μας ήτανε καλύτερη χωρίς τους μετανάστες
13. Όποιο και εάν είναι το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα των φοιτητών (πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, τριτοβάθμιας, μεταπτυχιακού ή άλλο), η πλειοψηφία των φοιτητών δε θεωρεί ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες.
14. Όποιο και εάν είναι το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας των φοιτητών (πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, τριτοβάθμιας, μεταπτυχιακού ή άλλο), η πλειοψηφία των φοιτητών δε θεωρεί ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες.

4.4 Συμπεράσματα της έρευνας

Συνοψίζοντας τα όσα παρουσιάστηκαν παραπάνω, φαίνεται αρχικά πως οι απόψεις των ερωτηθέντων αναφορικά με τη στάση απέναντι στο φαινόμενο του ρατσισμού και της ξενοφοβίας δε διαφέρουν ιδιαίτερα ως προς το φύλο, καθώς η πλειοψηφία αμφοτέρων των φύλων συμφωνούν στα παρακάτω σημεία.

Τόσο οι άντρες ερωτηθέντες, όσο και οι γυναίκες ερωτηθείσες συμφωνούν στο ότι οι Έλληνες ως λαός είναι ρατσιστές. Σε σχέση έπειτα με το βαθμό ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης απέναντι στο θέμα των μεταναστών, η πλειοψηφία και των αντρών και των γυναικών αναγνωρίζουν πως δεν είναι επαρκώς ενημερωμένοι/ες για τους μετανάστες και πως επίσης θα ήθελαν να είναι περισσότερο ενήμεροι σχετικά. Επιπλέον συμφωνούν πως η στροφή των νέων προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις, η οποία παρατηρείται τα τελευταία χρόνια έντονα, είναι απόρροια θυμού, λόγω των συνθηκών κατ' επέκταση που επικρατούν στη χώρα.

Κατόπιν, όσον αφορά στις αντιλήψεις των φοιτητών για τους μετανάστες σε συνάρτηση με τον τόπο μόνιμης κατοικίας, φαίνεται πως διαφέρουν, καθώς αρκετοί από τους ερωτηθέντες των οποίων η μόνιμη κατοικία είναι σε κωμόπολη ενοχλούνται λίγο από τον μεγάλο αριθμό των μεταναστών τα τελευταία χρόνια στη χώρα και άλλοι ενοχλούνται αρκετά, βάσει των απαντήσεων τους. Ανεξάρτητα όμως από το αν ο τόπος κατοικίας είναι χωριό, κωμόπολη, πόλη ή μεγάλη πόλη η πλειοψηφία σε γενικές γραμμές απαντά πως ενοχλείται λίγο από την αύξηση του αριθμού των μεταναστών στη χώρα τα τελευταία χρόνια.

Επιπλέον αναφορικά με το πόσο μεγάλος είναι ο αριθμός των μεταναστών κυμαίνονται οι απόψεις των ερωτηθέντων βάσει του τόπου της μόνιμης κατοικίας τους. Πιο συγκεκριμένα από τους φοιτητές που κατάγονται από κωμοπόλεις, άλλοι θεωρούν πως ο αριθμός των μεταναστών στην περιοχή τους είναι μεγάλος και άλλοι τον κρίνουν μικρό. Η πλειοψηφία των φοιτητών ανεξάρτητα από τον τόπο μόνιμης κατοικίας θεωρεί πως ο αριθμός μεταναστών είναι μεγάλος.

Επιπροσθέτως και σε σχέση με την οικονομική κρίση και τους μετανάστες τα δύο φύλα στην πλειοψηφία τους συμφωνούν πως η οικονομική κρίση δεν οφείλεται στους μετανάστες.

Εν συνεχεία και σε συνάρτηση με το είδος των σπουδών των συμμετεχόντων στην έρευνα, η πλειοψηφία των φοιτητών και των τριών σχολών γνωρίζουν τι είναι ρατσισμός, όπως επίσης δε θεωρούν ότι ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση απέναντι σε κάποια ομάδα ανθρώπων. Ακόμη η πλειοψηφία των φοιτητών και των τριών σχολών απάντησε πως συμφωνεί με την παρουσία αλλοδαπών φοιτητών στα ελληνικά ΤΕΙ/ΑΕΙ.

Οι απαντήσεις των συμμετεχόντων έπειτα σε σχέση με το είδος των σπουδών τους ως προς το αν θα ήταν η χώρα καλύτερη χωρίς την παρουσία των μεταναστών έχουν ως εξής. Οι φοιτητές της ΣΕΥΠ στην πλειοψηφία τους διαφωνούν με το παραπάνω ερώτημα, οι φοιτητές της ΣΤΕΓ συμφωνούν εν μέρει με την εν λόγω άποψη, ενώ οι φοιτητές Εφαρμοσμένων επιστημών φαίνεται να διαφωνούν εν μέρει αντίστοιχα.

Ακόμη σχετικά με το αν θα επέλεγαν να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα, εφόσον θα ήταν επιλογή τους, η πλειοψηφία των αρνητικών απαντήσεων προέρχεται από τις σχολές ΣΕΥΠ και ΣΤΕΓ, ενώ δίστανται οι απόψεις των φοιτητών Εφαρμοσμένων Επιστημών, καθώς οι μισοί από εκείνους απάντησαν αρνητικά και οι υπόλοιποι μισοί θετικά, δηλαδή πως θα επέλεγαν να εγκαταλείψουν οι μετανάστες τη χώρα, εφόσον θα ήταν στο χέρι τους.

Ακόμη οι απαντήσεις σε σχέση με το μορφωτικό επίπεδο και των δύο γονέων (πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, τριτοβάθμιας, μεταπτυχιακού ή άλλο), δείχνουν πως η μόρφωση της πλειοψηφίας των γονέων είναι επιπέδου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ανεξάρτητα όμως από αυτό και το μορφωτικό επίπεδο γενικότερα, οι απαντήσεις των περισσότερων φοιτητών και των τριών σχολών μαρτυρούν πως οι Έλληνες κατά την άποψη τους δεν είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες.

Καταλήγοντας θεωρούμε πως τα ερευνητικά μας ερωτήματα έμμεσα έχουν απαντηθεί, όπως αυτό προκύπτει από τις σχετικές με εκείνα ερωτήσεις του ερωτηματολογίου και τις απαντήσεις τις οποίες έδωσαν οι συμμετέχοντες στην έρευνα μας φοιτητές.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι μετά από την ανάλυση της έρευνάς μας, φάνηκε πως ο τόπος μόνιμης κατοικίας δεν σχετίζεται με το φαινόμενο του ρατσισμού. Η πλειοψηφία του δείγματος ανεξαρτήτου μόνιμης κατοικίας (χωριό –

κωμόπολη – πόλη – μεγάλη πόλη – Αθήνα/Θεσσαλονίκη), δεν θεωρεί τους μετανάστες απειλή για την οικονομία του κράτους, και ούτε πιστεύει πως η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς αυτούς. Για παράδειγμα, το δείγμα που η μόνιμη κατοικία του είναι η πόλη (έως 50.000 κάτοικοι), ενώ κρίνει πως ο αριθμός των μεταναστών είναι μεγάλος, δεν πιστεύει πως παίρνουν τις δουλειές των γηγενών, ούτε θεωρούν πως η οικονομική κρίση οφείλεται στο μεταναστευτικό ρεύμα. Στη γενική εικόνα του υπόλοιπου δείγματος παρατηρούνται ομοιότητες στις απαντήσεις του και δεν βρέθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές.

5. Τελική συζήτηση - Προτάσεις

Στο σημείο αυτό το θεωρητικό και το ερευνητικό κομμάτι της εργασίας έχουν ολοκληρωθεί. Τα συμπεράσματα είναι αρκετά και μικτά, όπως αυτά προέκυψαν και κατά τη διάρκεια της μελέτης της βιβλιογραφίας, καθώς επίσης και από την ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας, βάσει των απαντήσεων που δόθηκαν από τους συμμετέχοντες σε αυτήν φοιτητές.

Πρώτα από όλα υπάρχει το αίσθημα της κάλυψης των κενών που υπήρχαν αναφορικά με την αποσαφήνιση των βασικών εννοιών που πραγματεύτηκε αυτή η εργασία, μιλώντας για τις έννοιες του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, του κοινωνικού αποκλεισμού, του εθνικισμού και του νεορατσισμού, φαινόμενα άλλα περισσότερο γνωστά προς εμάς και άλλα λιγότερο.

Έπειτα τα όσα διερευνήθηκαν βιβλιογραφικά στη δεύτερη ενότητα της εργασίας ήταν ακόμη πιο ενδιαφέροντα, καθώς πέραν του μεταναστευτικού ζητήματος αυτού καθαυτού, το οποίο λίγο πολύ ήταν γνώριμο μέσα από τα μαθήματα της σχολής κυρίως, μας δόθηκε η ευκαιρία να αναζητήσουμε, να καταγράψουμε και να μάθουμε προπαντός οι ίδιοι περισσότερα πράγματα και με μεγαλύτερη λεπτομέρεια σχετικά με θέματα που πηγάζουν ή προκύπτουν από το μεταναστευτικό στη χώρα, όπως το ποιες είναι οι πολιτικές που επιχειρούνται για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Ένα από τα σημαντικότερα εδάφια ήταν εκείνο που αφορούσε την άνοδο του δεξιού εξτρεμισμού και κατ' επέκταση τα εγκλήματα ξενοφοβικού και ρατσιστικού μίσους, γεγονότα που συναντώνται ολοένα και περισσότερο τα τελευταία χρόνια στην Ευρώπη και ειδικά στην Ελλάδα, παρά το τραυματικό παρελθόν της χώρας από συγγενή εθνικιστικά δόγματα. Επίσης σε συνάρτηση με τα παραπάνω, ήταν πολύ βασικό το ότι η εργασία αυτή μας έδωσε το ερέθισμα να αναζητήσουμε πληροφορίες ως προς τη νομοθεσία κατά του ρατσισμού και των εγκλημάτων μίσους.

Επιπλέον, βαρύτητα δόθηκε και στην ενότητα η οποία αφορούσε την Κοινωνική Εργασία και το ρόλο των επαγγελματιών σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα, γνώσεις οι οποίες υπήρχαν ήδη από κάποια μαθήματα της σχολής, μα σε μια πιο γενική βάση, όχι το ίδιο συγκεντρωμένα και αναθεωρημένα.

Το θεωρητικό μέρος της εργασίας σε σχέση με το ερευνητικό δείχνει να παρουσιάζουν αρκετά σημεία σύνδεσης μεταξύ τους. Φαίνεται συνεπώς πως η πράξη έρχεται να επιβεβαιώσει τη θεωρία, όπως φάνηκε μέσα από τις απαντήσεις των συμμετεχόντων στην έρευνα σε ποικίλα ερωτήματα.

Σε σχέση με τη μεταναστευτική πολιτική της χώρας αναφέρθηκε νωρίτερα πως δεν υπήρχε καν κάτι αντίστοιχο, τουλάχιστον τρεις δεκαετίες πίσω, όταν ξεκινούσαν να πραγματοποιούνται οι πρώτες μεταναστευτικές εισροές, πράγμα το οποίο ήταν δικαιολογημένο σε ένα σημείο, καθώς η Ελλάδα συνήθιζε να είναι χώρα αποστολής και όχι υποδοχής μεταναστών. Οι προσπάθειες να δημιουργηθεί και να τεθεί σε ισχύ κάποιος σχετικός νόμος ήταν αρκετές, μα όχι αποτελεσματικές, πράγμα στο οποίο συμφώνησε και η πλειοψηφία των ερωτώμενων, οι οποίοι απάντησαν σε σχετική ερώτηση ότι κατά τη γνώμη τους είναι αναποτελεσματική η ελληνική μεταναστευτική πολιτική. Η τελευταία μεταρρύθμιση πραγματοποιήθηκε την άνοιξη του 2014, συνεπώς ο βαθμός αποτελεσματικότητας της είναι κάτι που θα φανεί σε βάθος χρόνου.

Έπειτα όσον αφορά τη στροφή που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια σε οργανώσεις ακραίου εθνικισμού, τόσο από τη θεωρία, όσο και από τις απαντήσεις που δόθηκαν σε σχετική ερώτηση της έρευνας μας, συμπεραίνει κανείς πως πρόκειται για απόρροια θυμού και αγανάκτησης, συναισθήματα που πηγάζουν εκ των ποικίλων κοινωνικό-οικονομικών προβλημάτων στη χώρα. Θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και ως πράξη απόγνωσης για μεγάλη μερίδα ατόμων, χωρίς όμως να παραβλεφθεί το γεγονός ενδεχόμενης ιδεολογικής μεταστροφής πολλών προς την αντίστοιχη κατεύθυνση, όπως αναφέρθηκε και στη θεωρία, αλλά και σε απαντήσεις ενός μικρότερου ποσοστού των ερωτηθέντων.

Εν συνεχεία, σχετικά με την εργασία αυτή σαν σύνολο, μπορούμε να πούμε πως οι στόχοι που είχαν τεθεί επιτεύχθηκαν σε ικανοποιητικό βαθμό, τόσο από τη μεριά της βιβλιογραφίας, όσο και από τη μεριά της έρευνας. Και οι δυο πλευρές έδωσαν αρκετές πληροφορίες και κατ' επέκταση και προβληματισμούς αναφορικά με τα ζητήματα του ρατσισμού και της ξενοφοβίας και κυρίως των στάσεων και των αντιλήψεων απέναντι σε αυτά από τη μεριά των φοιτητών.

Η συγκεκριμένη ομάδα επιπροσθέτως μας κέντρισε το ενδιαφέρον αφενός λόγω του ότι είμαστε και εμείς φοιτητές, αλλά και ηλικιακά κοντά με τους

συμμετέχοντες, αν λάβει κανείς υπόψη ότι η πλειοψηφία των συμμετεχόντων κυμαίνεται στις ηλικίες των 18 έως 25 ετών. Από την άλλη μεριά το μέλλον, καθώς και οι απαντήσεις στα προβλήματα τα οποία περιγράφει η παρούσα εργασία είναι θέματα που θα πρέπει να προβληματίσουν ειδικά τους νέους, καθώς στα χέρια τους βρίσκεται το μέλλον και βάσει των δικών τους προβληματισμών και αποφάσεων θα μπορέσει ενδεχομένων να επέλθει σε κάποιο βαθμό αλλαγή σε τέτοιου είδους κοινωνικά ζητήματα.

Παρά το γεγονός ότι η πλειοψηφία αυτών απάντησε πως θεωρούν τους εαυτούς τους ικανοποιητικά ενήμερους ως προς τα ζητήματα που τέθηκαν στην έρευνα, η γνώση κατά τη γνώμη μας δεν είναι συγκεκριμένη, δεν έχει αρχή, μέση και τέλος, αλλά αντίθετα εξελίσσεται και θα πρέπει να επιδιώκεται ο εμπλουτισμός της συνεχώς. Το να ενημερώνεται κανείς για ζητήματα κοινωνικά, τα οποία αφορούν όλους είναι υποχρέωση και για τον ίδιο, αλλά και ως προς τους άλλους.

Το εκπαιδευτικό σύστημα θα πρέπει κατά τη γνώμη μας να μεριμνεί για αυτό, θέτοντας απαραίτητους προβληματισμούς και προσφέροντας γνώση σχετικά με διαπολιτισμικά θέματα, μέσα από σχετικά μαθήματα στα πλαίσια της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Επίσης μέσα από τις εκπαιδευτικές δομές θα μπορούσαν να πραγματοποιούνται και συναντήσεις με τους γονείς των παιδιών, κατά τις οποίες να συζητούνται διαπολιτισμικά θέματα, ώστε να δίδονται και από τη μεριά τους σωστότερες βάσεις στα παιδιά, καθώς το οικογενειακό περιβάλλον προηγείται του εκπαιδευτικού, και τα δυο μαζί όμως αποτελούν τους σημαντικότερους παράγοντες κοινωνικοποίησης και γνώσης.

Από την πλευρά των φοιτητών του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας, μιλώντας για μια σχετική μελλοντική έρευνα στα πλαίσια των σπουδών, θα μπορούσαν ενδεχομένως να συμπεριλάβουν σε αντίστοιχη εργασία τη μελέτη της πορείας των πιο πρόσφατων τροποποιήσεων της νομοθεσίας αφενός σε σχέση με τη νομιμοποίηση των μεταναστών και αφετέρου σε σχέση με τα ρατσιστικά εγκλήματα και το βαθμό αποτελεσματικότητας και των δύο αυτών νόμων.

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

Αμίτσης, Γ., Λαζαρίδη, Γ., (2001) *Νομικές και Κοινωνικοπολιτικές -Διαστάσεις της Μετανάστευσης στην Ελλάδα*, Αθήνα: Παπαζήσης.

Βεντούρα, Λ., (2004), «Εθνικισμός, ρατσισμός και μετανάστευση στη σύγχρονη Ελλάδα», στο Παύλου, Μ., Χριστόπουλος, Δ., *Η Ελλάδα της μετανάστευσης. Κοινωνική συμμετοχή, δικαιώματα και ιδιότητα του πολίτη*, Αθήνα: Κριτική.

Γεωργογιάννης, Π., (1999), *Θέματα Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης*, Αθήνα: Gutenberg

Έξαρχος, (1998), «Κοινωνικός Αποκλεισμός των Τσιγγάνων» στο *Κοινωνικός Αποκλεισμός: Η Ελληνική Εμπειρία*, (Κασιμάτη), Αθήνα: Gutenberg

Ζαϊμάκης, Γ., (2002), *Κοινοτική Εργασία και Τοπικές Κοινωνίες*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Καλοφωλιάς, Κ., (2011), *Το Μεταναστευτικό Ζήτημα Στη Μεσόγειο*, Αθήνα: Εκδόσεις Μιχάλη Σιδέρη

Κανδυλάκη, Α., (2009), *Κοινωνική Εργασία Σε Πολυπολιτισμικό Περιβάλλον*, Αθήνα: Τόπος

Κασιμάτη, Κ., (1998), «Πόντιοι στην Ελλάδα και Κοινωνικός Αποκλεισμός» στο Κασιμάτη, Κ., (επιμ.), *Κοινωνικός Αποκλεισμός: Η Ελληνική Εμπειρία*, , Αθήνα: Gutenberg

Κούτρα, Κ., (2007), *Σημειώσεις Του Μαθήματος Διαπολιτισμική Κοινωνική Εργασία*, Ηράκλειο, χ.ε.

Λαγωνίκα – Δημοπούλου Μ., (2002), «Κοινωνική Εργασία», Σ.Κ.Λ.Ε, τεύχος 67, σελ 145-178.

Μαρβάκης Α., Παρσανόγλου, Δ., Παύλου, Μ., (2001), *Μετανάστες στην Ελλάδα*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα

Μουσούρου, Λ., (1991), *Μετανάστευση και μεταναστευτική πολιτική στην Ελλάδα και την Ευρώπη*. Αθήνα: Guttenberg

Μουσούρου, Λ., (1998), «Κοινωνικός Αποκλεισμός και Κοινωνική Προστασία» στο Κασιμάτη, Κ. (επιμ.), *Κοινωνικός Αποκλεισμός: Η Ελληνική Εμπειρία*, Αθήνα: Guttenberg

Ναξιάκης, Χ., Χλέτσος, Μ.(2001). *Μετανάστες και Μετανάστευση*, Αθήνα: Πατάκη

Παπαδημητρίου Ζ, 2000, *Ο Ευρωπαϊκός Ρατσισμός, Εισαγωγή στο φυλετικό μίσος, Ιστορική, Κοινωνιολογική και Πολιτική Μελέτη*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα,

Τελώνη, Δ., (2012), «Κοινωνική Δράση και Κοινωνική Εργασία στην Κοινότητα με Μετανάστες/Πρόσφυγες: Η Περίπτωση Της Πάτρας Ως Ένα Εναλλακτικό Μοντέλο Δράσης» στο Ιωακειμίδης, Β., (επιμ). *Κοινωνική Εργασία Για Την Κοινωνική Δικαιοσύνη. Ριζοσπαστική Και Κριτική Θεωρία, Πρακτική, Παραδείγματα*, Αθήνα: Εκδοτικός Όμιλος Ίων

- Τηλικίδου, Ε., (2004), *Η έρευνα του Μάρκετινγκ*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Τριανταφυλλίδου, Α., (2005), *Ελληνική Μεταναστευτική Πολιτική: Προβλήματα και Κατευθύνσεις*, Αθήνα: Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ)
- Τσιάκαλος, Γ., (1998), «Κοινωνικός Αποκλεισμός: Ορισμοί, Πλαίσια και Σημασία» στο Κασιμάτη, Κ., (επιμ.), *Κοινωνικός Αποκλεισμός: Η Ελληνική Εμπειρία*, Αθήνα: Guttenberg
- Τσιάκαλος Γ., (2000), *Οδηγός αντιρατσιστικής εκπαίδευσης*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Χλωπτσιούδης Δ., (2010), *Πολυπολιτισμικότητα και ξενοφοβία, διαφορετικότητα και νεορατσισμός*, Θεσσαλονίκη: χ.ε.
- Ψημμένος, Ι. (1998), «Δημιουργώντας χώρους κοινωνικού αποκλεισμού», στο *Κοινωνικός Αποκλεισμός: Η Ελληνική εμπειρία*, Αθήνα: Guttenberg
- Ψημμένος, Ι., (2004), *Μετανάστευση από τα Βαλκάνια. Κοινωνικός Αποκλεισμός στην Αθήνα*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση
- Heywood, A., (2011), *Εισαγωγή στη Πολιτική*, Αθήνα: Πόλις.
- Payne, M., (2000), *Σύγχρονη Θεωρία Της Κοινωνικής Εργασίας*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Tames, R., (2004), *Ιδέες του σύγχρονου κόσμου*, Αθήνα: Σαββάλας.

Ξενόγλωσση

Blum, L. (2002). Racism: What it is and what it isn't. *Studies in Philosophy and Education*, 21

Dominelli, L. (1998), "Multiculturalism, anti-racism and social work in Europe", στο Soyas, H., Williams, C. & Johnson, R. D. (eds.), *Social Work and minorities: European perspectives*, London & New York, Routledge.

Kipling D. et al (eds) 2005, *The social outcast, ostracism social exclusion rejection and bullying*, Psychology Press, New York

Solomon, B. (1976), *Black Empowerment: Social Work in Oppressed Communities*, New York: Columbia University Press

Soyas, H. & Williams, C., (1998) "Exploring Concept", στο Soyas, H. & Williams, C. (eds.), *Social Work and minorities: European perspectives*, London & New York, Routledge.

Thompson, A. (1997). Articles for: Anti-Racist Education. *Curriculum Inquiry*, 27 (1)

Διαδικτυακή

Μηχανή αναζήτησης <http://www.google.gr/>

<http://www.goethe.de/>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 9/10/2014

<http://www.red-network.eu/>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 10/10/2014

<http://ifsw.org/generalmeeting2014/>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 10/10/2014

<http://ifsw.org/policies/indigenous-peoples>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 10/10/2014

<http://ifsw.org/get-involved/global-definition-of-social-work/>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 10/10/2014

<https://zenithmag.wordpress.com/>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 12/10/2014

<http://wikipedia.qwika.com/>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 22/10/2014

<http://www.basilmag.wordpress.com/>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 23/10/2014

<http://www.eliamep.gr/>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 30/10/2014

<http://www.hrw.org/features/greece-hate-on-the-streets/>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 02/11/2014

<http://mdmgreece.gr/>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 06/11/2014

<http://www.livepedia.gr/>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 7/11/2014

<http://www.et.gr/>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 08/11/2014

<http://el.wikipedia.org/wiki>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 10/11/2014

<http://ratsismosxenofobia.blogspot.gr/>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 12/11/2014

<http://ratsismosxenofobia.blogspot.gr/>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 12/11/2014

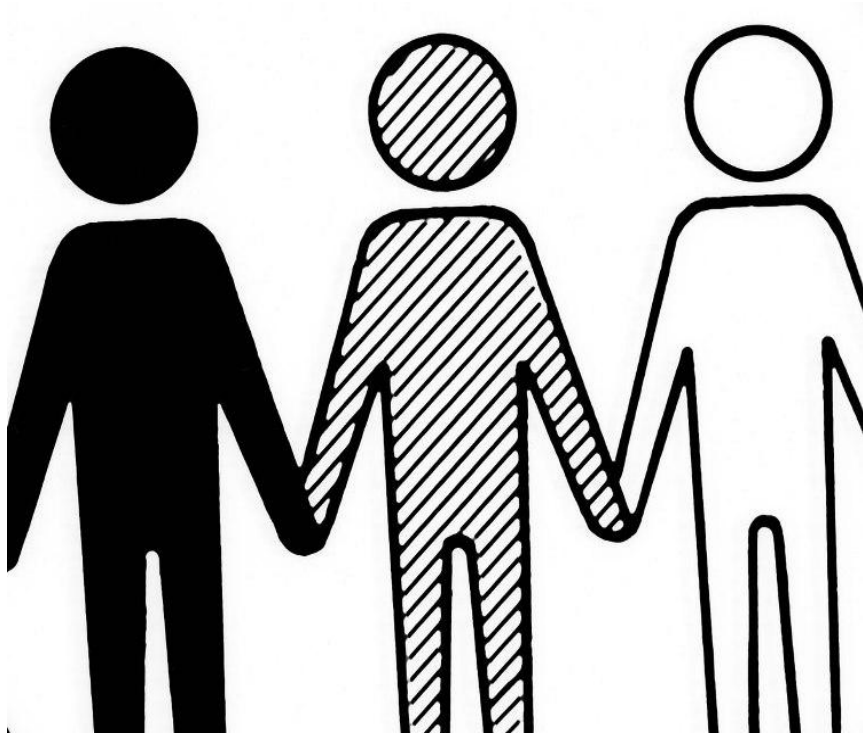
<http://lyk-esp-prevez.pre.sch.gr/>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 13/11/2014

<http://edu09.pbworks.com/>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 13/11/2014

<http://www.theseis.com>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 14/11/2014

<http://www.tvxs.gr/>, Επίσκεψη ιστοσελίδας στις 14/11/2014

Παράρτημα

ΑΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΕΥΠ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**«ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ
ΞΕΝΟΦΟΒΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΡΑΤΣΙΣΜΟ»**

Υπεύθυνη καθηγήτρια:
Ράτσικα Νικολέτα

Επιμέλεια:
Αγγελακοπούλου Παρασκευή
Κορμάς Κωνσταντίνος
Μανωλικάκη Όλγα

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ

Α.Α.Ε. Ι_Ι_Ι_Ι

Το παρόν ερωτηματολόγιο δημιουργήθηκε για τις ανάγκες της πτυχιακής μας εργασίας, με θέμα «Στάσεις και αντιλήψεις φοιτητών απέναντι στην ξενοφοβία και το ρατσισμό» και κατά τη συμπλήρωση του θα τηρηθεί ανωνυμία. Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία σας και σας διαβεβαιώνουμε για το απόρρητο των προσωπικών σας στοιχείων. Η συμπλήρωση του διαρκεί 10 λεπτά.

Στις προτάσεις που ακολουθούν, καλείστε να επιλέξετε την απάντηση που ανταποκρίνεται καλύτερα στις προσωπικές σας αντιλήψεις. Παρακαλούμε, διαβάστε με προσοχή και απαντήστε σε όλες τις ερωτήσεις.

Κοινωνικο-δημογραφικά στοιχεία

1. Φύλο: α) Άντρας β) Γυναίκα

2. Ηλικία: α) 18-25 β) 25 και άνω

3. Σχολή: _____

4. Τμήμα: _____

5. Εξάμηνο: _____

6. Οικογενειακή κατάσταση

α) Άγαμος/η β) Έγγαμος/η
γ) Διαζευγμένος/η: δ) Αρραβωνιασμένος/η
ε) Συζείτε: ζ) Άλλο _____

7. Μορφωτικό επίπεδο γονέων:

	Πατέρας	Μητέρα
Πρωτοβάθμια (Δημοτικό)	☐	☐
Δευτεροβάθμια (Γυμνάσιο –Λύκειο)	☐	☐
Τριτοβάθμια (ΑΕΙ-ΤΕΙ)	☐	☐
Μεταπτυχιακός- Διδακτορικός τίτλος	☐	☐
Άλλο	☐	☐

8. Επάγγελμα Γονέων:

	Πατέρας	Μητέρα
α) Μισθωτός στον ιδιωτικό τομέα	☐	☐
β) Μισθωτός στο δημόσιο τομέα	☐	☐
γ) Ελεύθερος επαγγελματίας	☐	☐
δ) Γεωργός	☐	☐
ε) Άλλο _____	☐	☐

9. Ο Τόπος Μόνιμης Κατοικίας σας είναι:

- α) Χωριό έως 2000 κάτοικοι
- β) Κωμόπολη έως 10000 κάτοικοι
- γ) Πόλη έως 50000 κάτοικοι
- δ) Μεγάλη πόλη πάνω από 50000 κάτοικοι
- ε) Αθήνα - Θεσσαλονίκη

Ερωτήσεις:**10. Από τις παρακάτω ερωτήσεις παρακαλούμε επιλέξτε μία απάντηση:**

		Ναι	Όχι
α)	Θεωρείτε πως όλοι οι άνθρωποι έχουν ίσα δικαιώματα;		
β)	Γνωρίζετε τι είναι ρατσισμός;		
γ)	Νομίζετε πως ο ρατσισμός είναι δίκαια κρίση κάποιου απέναντι σε μια ομάδα ανθρώπων;		
δ)	Έχετε γίνει μάρτυρας βίαιης ρατσιστικής επίθεσης;		
ε)	Σας έχουν φερθεί ποτέ ρατσιστικά;		
στ)	Θα συμμετείχατε ποτέ σε κάποια εξέγερση κατά του ρατσισμού;		

11. Για κάθε μία από τις ερωτήσεις που ακολουθούν παρακαλούμε επιλέξτε μια απάντηση:

		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
α)	Πόσο σας ενοχλεί που έχουν έρθει στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πολλοί αλλοδαποί;				
β)	Σε τι βαθμό πιστεύετε ότι η υπάρχουσα μεταναστευτική πολιτική της χώρας είναι η κατάλληλη;				
γ)	Σε τι βαθμό θεωρείτε πως έχουν ενταχθεί οι μετανάστες στην Ελλάδα;				
δ)	Πόσο πιστεύετε ότι δυσκολεύει την ανάπτυξη της χώρας ο μεγάλος αριθμός μεταναστών;				
ε)	Σε τι ποσοστό θεωρείτε ότι αντέχει η χώρα άλλους μετανάστες;				

στ)	Πόσο κρίνετε ότι συμβάλλουν οι μετανάστες στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας;				
ζ)	Σε τι βαθμό πιστεύετε πως το ποσοστό της ανεργίας στη χώρα σχετίζεται με τον αριθμό των μεταναστών				

12. Πόσο μεγάλος κρίνετε πως είναι ο αριθμός των μεταναστών στην περιοχή σας;

- α) Πολύ μικρός β) Μικρός
γ) Μεγάλος δ) Πολύ μεγάλος

13. Παρακαλούμε επιλέξτε μία απάντηση για κάθε ερώτηση που ακολουθεί:

		Ναι	Όχι
α)	Έχετε φιλικές σχέσεις με κάποιον μετανάστη;		
β)	Στα τμήματα στα οποία φοιτάτε έχετε αλλοδαπούς συμφοιτητές;		
γ)	Θεωρείτε πως θα πρέπει να υπάρχουν αλλοδαποί στα Ελληνικά ΑΕΙ/ΤΕΙ;		
δ)	Έχετε συνεργαστεί στα πλαίσια κάποιου μαθήματος με μετανάστη;		
ε)	Έχετε βοηθήσει ή σας έχει βοηθήσει κάποιος αλλοδαπός σε περίοδο ανάγκης;		
στ)	Θα δεχόσασταν τη συγκατοίκηση με κάποιον αλλοδαπό;		
ζ)	Θα παντρευόσασταν ένα/μία μετανάστη/μετανάστρια;		

14. Γενικότερα πιστεύετε για τους μετανάστες ότι:

		Διαφωνώ	Διαφωνώ εν μέρει	Συμφωνώ εν μέρει	Συμφωνώ
α)	Η πλειοψηφία τους παραμένει νόμιμα στη χώρα μας				
β)	Κάνουν δουλειές τις οποίες δεν κάνουν οι Έλληνες				

γ)	Παίρνουν τις δουλειές των Ελλήνων				
δ)	Πρέπει να έχουν ίσες ευκαιρίες στην εύρεση εργασίας				
ε)	Η χώρα θα ήταν καλύτερη χωρίς τους μετανάστες				

15. Αν ήταν επιλογή σας, θα αποφασίζατε να φύγουν οι μετανάστες από τη χώρα;

α)Ναι β)Όχι

16. Με ποιες από τις παρακάτω απόψεις για τους μετανάστες συμφωνείτε ή διαφωνείτε:

		Διαφωνώ	Διαφωνώ εν μέρει	Συμφωνώ εν μέρει	Συμφωνώ
α)	Όλοι ανεξαρτήτου εθνικότητας έχουν την ίδια κοινωνική συμπεριφορά				
β)	Εμφανίζουν πιο επιθετική συμπεριφορά σε σχέση με τους Έλληνες				
γ)	Έχουν περισσότερες πιθανότητες να αναπτύξουν παραπτωματική συμπεριφορά				
δ)	Όλοι οι μετανάστες θέλουν να βλάψουν τη χώρα				
ε)	Είναι φορείς μολυσματικών ασθενειών				

17. Από τις παρακάτω ερωτήσεις παρακαλούμε επιλέξτε μία απάντηση:

		Ναι	Όχι
α)	Πιστεύετε πως οι Έλληνες είμαστε ρατσιστές;		
β)	Θεωρείτε ότι οι Έλληνες είναι ανώτεροι από άλλες εθνικότητες;		
γ)	Εκτιμάτε ότι η οικονομική κρίση οφείλεται στους μετανάστες;		

18. Παρακαλούμε επιλέξτε μία απάντηση για κάθε ερώτηση που ακολουθεί:

		Διαφωνώ	Διαφωνώ εν μέρει	Συμφωνώ εν μέρει	Συμφωνώ
α)	Ποια είναι η γνώμη σας για τη στροφή των νέων σε ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις;				
β)	Θεωρείτε πως η στροφή πολλών νέων σε ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις επηρεάστηκε από την οικονομική κρίση;				
γ)	Κρίνετε πως πολλοί νέοι στράφηκαν στις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις λόγω του αυξημένου αριθμού μεταναστών στη χώρα;				

19. Που οφείλεται κατά τη γνώμη σας η στροφή αυτή προς τις ακραίες εθνικιστικές οργανώσεις;

- α) Θυμός/ αγανάκτηση
- β) Ιδεολογική μεταστροφή
- γ) Απάντηση στα προβλήματα τους
- δ) Άλλο _____

20. Ποιες είναι οι πηγές πληροφόρησής σας σχετικά με τους μετανάστες;

- α) ΜΜΕ β) Διαδίκτυο γ) Οικογενειακό/φιλικό περιβάλλον
- γ) ΑΕΙ/ΤΕΙ δ) Άλλο _____

21. Για κάθε μία από τις ερωτήσεις που ακολουθούν παρακαλούμε επιλέξτε μια απάντηση:

		Ναι	Όχι
α)	Πιστεύετε ότι η τηλεόραση και οι εφημερίδες προβάλλουν αντικειμενικά την εικόνα των μεταναστών στην Ελλάδα;		
β)	Θεωρείτε πως είστε επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τους μετανάστες;		

γ)	Θα θέλατε να ήσαστε περισσότερο ενήμεροι επί του θέματος;		
----	---	--	--

Παρατηρήσεις/ Σχόλια:

Παρακαλούμε εξετάστε αν έχετε απαντήσει σε όλες τις προτάσεις.

Ευχαριστούμε για τη συνεργασία σας!